

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកស្ថាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជារបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ្គីច័ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាន់ឯង ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

ទឹកសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឧបករណ៍អានអេឡិចត្រូនិច
ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ស្រុង-បានណា ។

www.5000-years.org

ព្រះ

ស្រ្តីប្រជុំកម្រ

និង

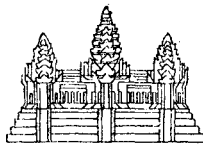
សេចក្តីស្រឡាញ់សាមី

ស្រ្តីប្រជុំកម្រ

ក្នុងការងារ និងក្នុងការងារ

ក្នុងការងារ

សេ

ក្រុមសមាគមបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស. ២៤៧៨

សត្តនិបិដក

អដ្ឋកថាវិញ្ញាណស្ស សត្តនិបាតោ

អដ្ឋមោ ភាគោ

នមោ តស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បរិមបណ្ណសកោ

ធនវិគោ

[១] ឯវេស្តេ សុតំ ។ ឯតំ សមយំ កកវំ
 សាវត្ថយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។
 តត្រ ខោ កកវំ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។
 កនន្តេតិ តេ ភិក្ខុ កកវតោ បច្ចុស្សេស្សំ ។
 កកវំ ឯតនេវេច សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ
 សមម្ហាតតោ ភិក្ខុ សព្វហ្មណវំនំ អប្បិយោ ច
 ហោតិ អបនាថោ ច អករុ ច អភាវនិយោ
 ច ។ តតមេហិ សត្តហិ ។ នធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 លាភតាមោ ច ហោតិ សក្ការតាមោ ច

សុត្តនិបិដក

អង្គធួនិកាយ សុត្តនិបាត

អដ្ឋមភាគ

សូមនមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ។

បឋមបណ្ណសក

ធនវិគ្គ

[១] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តដេតទន របស់អនាថបិណ្ឌិកវេសដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ឆ្លើយតបព្រះក្នុងដីការនៃព្រះមានព្រះភាគ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់
 ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទីគោរពផង មិនជាទីសរសើរផង
 របស់សព្វហ្មឺចារីទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលោក ១ ប្រាថ្នាសក្ការៈ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ យស្ស សុត្តនិយម

អនុវត្តកិកាយោ ច អហិរិកោ ច អលោក្ខប្បី ច
 ចាបិទ្ធា ច មន្ទានិដ្ឋី ច ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហិ
 ធម្មេហិ សមញ្ញកតោ ភិក្ខុ សុព្រហ្មចារីនំ អប្បិយោ
 ច ហោតិ អមនាទោ ច អកុ ច អភារជីយោ ច ។
 សុត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញកតោ ភិក្ខុ សុព្រហ្ម-
 ចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មនាទោ ច កុ ច
 ភារជីយោ ច ។ កកមេហិ សុត្តហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ន លាភកាយោ ច ហោតិ ន សក្ការកាយោ ច
 ន អនុវត្តកិកាយោ ច ហិរិមា ច ឡិក្ខប្បី ច អប្បិទ្ធា
 ច សម្មានិដ្ឋី ច ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហិ
 ធម្មេហិ សមញ្ញកតោ ភិក្ខុ សុព្រហ្មចារីនំ បិយោ ច
 ហោតិ មនាទោ ច កុ ច ភារជីយោ ចាតិ ។

(២) សុត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញកតោ
 ភិក្ខុ សុព្រហ្មចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ អមនាទោ ច
 អកុ ច អភារជីយោ ច ។ កកមេហិ សុត្តហិ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ លាភកាយោ ច ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិញ្ញាណ វិញ្ញាណសមុទ្រ

មិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនខ្លាចបាប ១ ប្រាថ្នា
 អាក្រក់ ១ ឃើញខុស ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧
 យ៉ាងនេះ រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទី
 គោរពផង មិនជាទីសរសើរផង របស់សព្វហូចារីតាំងឡាយឡើយ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់
 ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទីសរសើរផង របស់សព្វហូ-
 ចារីតាំងឡាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នាលាក ១ មិនប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនប្រា-
 ថ្នាមិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១ ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចបាប ១ ប្រាថ្នាភិប ១
 ឃើញត្រូវ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ
 រមែងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទី
 សរសើរផង របស់សព្វហូចារីតាំងឡាយ ។

(២) ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង រមែង
 មិនជាទីស្រឡាញ់ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទីគោរពផង មិនជា
 ទីសរសើរផង របស់សព្វហូចារីតាំងឡាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលាក ១

បរិបទស្តុកស្តី ធនវិញ្ញាណ

សក្ការកាយោ ច អនវញ្ញត្តិកាយោ ច អហិរិកោ ច
អនោត្តប្បំ ច វស្សុត្តិ ច មច្ឆរំ ច ។ ឥមេហំ ខោ
ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ សុព្រហ្ម-
ចារីនំ អប្បយោ ច ហោតិ អមនាទោ ច អកុ ច
អភាវនីយោ ច ។ សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ
សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ សុព្រហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ
មនាទោ ច កុ ច ភវនីយោ ច ។ កតមេហំ
សុត្តហំ ។ វេទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន លាភកាយោ ច ហោតិ
ន សក្ការកាយោ ច ន អនវញ្ញត្តិកាយោ ច ហិរិកោ
ច ឡិក្ខប្បំ ច អនិស្សុត្តិ ច អមច្ឆរំ ច ។ ឥមេហំ
ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ
សុព្រហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មនាទោ ច កុ ច
ភាវនីយោ ចាតិ ។

[៣] សុត្តមានិ ភិក្ខុវេ ពណនិ ។ កតមានិ

សុត ។ សុទ្ធាពណំ វិយពណំ ហិរិពណំ ឡិក្ខប្ប-
ពណំ សុតិពណំ សមាធិពណំ បណ្ណាពណំ ។

បឋមបណ្ណសិក ធនត្ថ

ប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិន
 ខ្លាចបាប ១ មានសេចក្តីប្រណែន ១ មានសេចក្តីកំណាញ់ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងមិនជាទី
 ស្រឡាញ់ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទីគោរពផង មិនជាទីសរសើរ
 ផង របស់សព្វហ្មធារីទាំងឡាយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ប្រកបដោយធម៌៧យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទី
 គោរពផង ជាទីសរសើរផង របស់សព្វហ្មធារីទាំងឡាយ ។ ធម៌៧យ៉ាង
 តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នា
 លាភ ១ មិនប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនប្រាថ្នាមិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១
 ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចបាប ១ មិនមានសេចក្តីប្រណែន ១ មិនមានសេចក្តី
 កំណាញ់ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង
 រមែងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទី
 សរសើរផង របស់សព្វហ្មធារីទាំងឡាយ ។

(៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំងនេះមាន៧យ៉ាង ។ កំឡាំង ៧យ៉ាង
 តើអ្វីខ្លះ ។ កំឡាំងគឺសង្ខារ ១ កំឡាំងគឺសេចក្តីព្យាយាម ១ កំឡាំងគឺហិរិ ១
 កំឡាំងគឺឥត្តប្បៈ ១ កំឡាំងគឺសតិ ១ កំឡាំងគឺសមាធិ ១ កំឡាំងគឺបញ្ញា ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកយស្ស សុត្តនិបាតេ

សមាជំ ខោ កិក្ខុវេ សុត្ត ពណ៌ជិតំ ។

សទ្ធាពណ៌ វិរិយពណ៌(១) ហិរិ ឡិក្ខប្បវិរិ ពណ៌
សតិពណ៌ សមាជិតពណ៌(២) បញ្ញា វេ សុត្តបំ ពណ៌
ឯតេហិ ពណ៌វា កិក្ខុ សុខំ ជីវិតំ បណ្ឌិតោ
យោនិសោ វិចិទេ ធម្មំ បញ្ញាយន្តំ វិបស្សិតំ
បដ្ឋោត្តស្ស្កំ និព្វានំ វិមោក្ខោ ហោតិ បេតសោតិ។

(២) សុត្តិមាជិ កិក្ខុវេ ពណ៌ជិ ។ កិក្ខមាជិ
សុត្ត ។ សទ្ធាពណ៌ វិរិយពណ៌ ហិរិពណ៌ ឡិក្ខប្បពណ៌
សតិពណ៌ សមាជិតពណ៌ បញ្ញាពណ៌ ។ កិក្ខមញ្ញ
កិក្ខុវេ សទ្ធាពណ៌ ។ នំធម កិក្ខុវេ អរិយស្ស្ករកោ
សទ្ធា ហោតិ សទ្ធិហតិ តថាគតស្ស ពោជី ឥតិប
សោ កកវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ។ បេ ។ សុត្តា
ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា កកវាតិ ។ នំទំ វុច្ឆតិ កិក្ខុវេ
សទ្ធាពណ៌ ។ កិក្ខមញ្ញ កិក្ខុវេ វិរិយពណ៌ ។

១ ខ. ម. វិរិយព្វ ។ ២ ខ. សមាជិតព្វ ។ ម. សមាជិត ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទ្រព្យកាយ សុត្តនិទាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងកំឡាំង ៧ យ៉ាង ។

កំឡាំងភិស្វទ្ធា កំឡាំងភិវិរិយៈ កំឡាំងភិហិរិ កំឡាំងភិឥត្តប្បៈ
កំឡាំងភិសតិ កំឡាំងភិសមាធិ កំឡាំងភិបញ្ញា ជាតំរប់ ៧
ភិក្ខុជាបណ្ឌិត មានកំឡាំងដោយកំឡាំងទាំងនេះ រមែងរស់
នៅស្រួល ពិចារណាធម៌ដោយឧបាយ តែងឃើញច្បាស់
នូវអត្ត(១) ដោយបញ្ញាបាន ការរួចស្រឡះ (ចាកអារម្មណ៍)
នៃចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ដូចជាការលត់នៃប្រដឹប ។

(៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពលៈនេះមាន ៧ យ៉ាង ។

៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ភិស្វទ្ធាពលៈ ១ វិរិយពលៈ ១ ហិរិពលៈ ១
ឥត្តប្បពលៈ ១ សតិពលៈ ១ សមាធិពលៈ ១ បញ្ញាពលៈ ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធាពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា រមែងជឿចំពោះ
ពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះតថាគតថា ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ជាអរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ បេ។ ជាសាស្ត្រនៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់
ក្រាស់រឹងនូវសច្ចធម៌ ទ្រង់កំចាត់បង់នូវគ្រឿង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះហៅថា សទ្ធាពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិរិយពលៈ តើដូចម្តេច ។

១- រមែងឃើញច្បាស់នូវសេចក្តី ដោយមន្តប្បញ្ញា មួយអង្វើដោយរិបស្សនា ។ អន្តិកថា ។

បរមបណ្ណសិកា ពន្លឺ

ឥត ភិក្ខុវេ អរិយស្សវិកោ អារទ្ធិវិយោ វិហារតិ
 អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ
 ធម្មានំ ឧបសម្មទាយ ជាមវា ទទ្ធិបរក្កិមោ
 អនិក្ខត្តជុវោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។ ឥទំ វុត្តតិ
 ភិក្ខុវេ វិរិយពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ហិរិពលំ ។
 ឥត ភិក្ខុវេ អរិយស្សវិកោ ហិរិមា ហោតិ ហិរិយតិ
 កាយទុច្ឆរិតន វិបិទុច្ឆរិតន មនោទុច្ឆរិតន ហិរិយតិ
 ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ។
 ឥទំ វុត្តតិ ភិក្ខុវេ ហិរិពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ
 ឌីត្តប្បពលំ ។ ឥត ភិក្ខុវេ អរិយស្សវិកោ ឌីត្តប្ប
 ហោតិ ឌីត្តប្បតិ កាយទុច្ឆរិតន វិបិទុច្ឆរិតន មនោ-
 ទុច្ឆរិតន ឌីត្តប្បតិ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ
 សមាបត្តិយា ។ ឥទំ វុត្តតិ ភិក្ខុវេ ឌីត្តប្បពលំ ។
 កតមញ្ច ភិក្ខុវេ សតិពលំ ។ ឥត ភិក្ខុវេ អរិយស្សវិកោ
 សតិមា ហោតិ បរមេន សតិនេបក្កេន សមម្ពាតតោ
 ជីវកតម្បំ ចិវកាសិកម្បំ សិរតា អនុស្សវិតា ។

បឋមបណ្ណសក ធនវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ប្រាសាទសេចក្តីព្យាយាម
ដើម្បីលះនូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដើម្បីបំពេញនូវកុសលធម៌ទាំង
ឡាយ ជាអ្នកមានកំឡាំងព្យាយាម ប្រឹងប្រែងមុតមាំ មិនដាក់គុរៈក្នុង
កុសលធម៌ទាំងឡាយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
វិរិយពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហិរិពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀន
ខ្មាស រមែងអៀនខ្មាស កាយទុច្ចរិត វច្ចិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែង
អៀនខ្មាសនូវការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ នេះហៅថា ហិរិពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧត្តប្បពលៈ
តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជា
អ្នកមានសេចក្តីតក់ស្លុត រមែងតក់ស្លុតបំពោះកាយទុច្ចរិត វច្ចិទុច្ចរិត
មនោទុច្ចរិត រមែងតក់ស្លុតនូវការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ឧត្តប្បពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ សតិពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយ-
សាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសតិ ប្រកបដោយសតិ នឹងភាព
ជាអ្នកមានបញ្ញា វាស័ក្ខាដ៏ឧត្តម ជាអ្នកនិករលក់ចាំបាន នូវអំពើដែល
ខ្លួនធ្វើយូរហើយផង នូវសំដីដែលខ្លួននិយាយយូរហើយផង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សុត្តកនិយាយោ

ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សុតិពលំ ។ កកមមព្វា
 ភិក្ខុវេ សមាជិពលំ ។ ឥធ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 វិច្ឆេវ កាមេហិ ។ មេ ។ ចនុត្តំ យានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សមាជិពលំ ។
 កកមមព្វា ភិក្ខុវេ បណ្ណពលំ ។ ឥធ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ បណ្ណា ហោតិ ឧទយត្តកាមិនិយា
 បណ្ណយ សមប្បាគតោ អរិយាយ ជិព្វេជិកាយ
 សម្មា ទុក្ខត្តយកាមិនិយា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ
 បណ្ណពលំ ។ ឥមាជិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្ត
 ពលានិទិតិ ។

សទ្ធាពលំ វិរិយពលំ ហិរិ ឡិក្ខប្បយំ ពលំ
 សុតិពលំ សមាជិពលំ បណ្ណវេ សុត្តមំ ពលំ ។
 ឯតេហិ ពលវា ភិក្ខុ សុខំ ជីវិតំ បណ្ណាតោ
 យោជិសោវិចិទេ ជម្ពំ បណ្ណយត្តំ វិបស្សតិ
 បដ្ឋោនប្បេវ ជិព្វានំ វិមាត្រោ ហោតិ ចេតសោតិ។

(៥) សុត្តិមាជិ ភិក្ខុវេ ជយានិ ។ កកមមាជិ សុត្ត ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សតិពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សមាធិពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុង
 សាសនានេះ ស្ងាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ចូលដល់ខ្ញុំ
 ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សមាធិពលៈ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បញ្ញាពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា រមែងប្រកបដោយបញ្ញា
 ជាគ្រឿងដឹងច្បាស់នូវការកើតឡើង និងសូន្យទៅ (នៃខន្ធ៥) ជាបញ្ញា
 ប្រសើរមោះមុត ជាគ្រឿងដល់ខ្ញុំការអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បញ្ញាពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះឯង ពលៈ ៧ យ៉ាង ។

សត្វពលៈ រិយពលៈ ហិរិពលៈ ឧត្តប្បពលៈ សតិពលៈ
 សមាធិពលៈ បញ្ញាពលៈ ជាគំរប់ ៧ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិត
 មានកម្លាំងដោយពលៈទាំងនេះ រមែងរស់នៅស្រួល ពិចារណា
 ធម៌ដោយទុបាយ ឃើញច្បាស់នូវអត្តដោយបញ្ញា ការរួចស្រឡះ
 (ចាកអារម្មណ៍) នៃចិត្ត (របស់ភិក្ខុនោះ) ដូចជា ការរលត់នៃប្រដិប ។
 [៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យនេះមាន៧យ៉ាង ។ ៧យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

ပထမပဏ္ဍနာသကေ ဝိသိသော

သန္တာဝဏ် နီလဝဏ် ဟိမဝဏ် ချိန္တပျဏ် နုနဝဏ်
ဇာနဝဏ် ပဏာဝဏ် ။ နိဗ္ဗာန် ဘေ ခိန္တုဖေ သန္တာ
ဝဏ်ဦး

သန္တာဝဏ် နီလဝဏ် ဟိမ ချိန္တပျဏ် ဝဏ်
သန္တာဝဏ်ဇာနဝဏ် ပဏာဝဏ် ဘေ ခိန္တုဖေ သန္တာဝဏ် ။
ယသ္မိ ဝါနာ ဝဏ် ခန္တိ နိဗ္ဗာန် ဘေ သန္တာဝဏ် ။
အဋ္ဌိန္ဒြေဇာနိ ဝဏ် ခန္တိ နိဗ္ဗာန် ဘေ သန္တာဝဏ် ။
ဇာနိ သန္တာဝဏ် နီလဝဏ် ပဏာဝဏ် ဝဏ် ဝဏ် ။
အဋ္ဌိယုဂ္ဂေဇာ ဝဏ် ခန္တိ နိဗ္ဗာန် ဘေ သန္တာဝဏ် ။

(၆) သန္တာဝဏ် ခိန္တုဖေ ဝဏ် ။ ဇာနိဝဏ်
သန္တာ ။ သန္တာဝဏ် နီလဝဏ် ဟိမဝဏ် ချိန္တပျဏ်
သန္တာဝဏ် ဇာနိဝဏ် ပဏာဝဏ် ။ ဇာနိဝဏ် ခိန္တုဖေ
သန္တာဝဏ် ။ နိဗ္ဗာန် ဘေ သန္တာဝဏ် ။ သန္တာ
ဝဏ် သန္တာဝဏ် ဇာနိဝဏ် ဇာနိဝဏ် သန္တာဝဏ်
သန္တာ ဝဏ် ။ သန္တာဝဏ် သန္တာဝဏ် ။ သန္တာ ။

បឋមបណ្ណសិក ធនវគ្គ

ទ្រព្យគីស្ថា ១ ទ្រព្យគីសីល ១ ទ្រព្យគីហិរិ ១ ទ្រព្យគីធុត្តប្បៈ ១
ទ្រព្យគីសុតៈ ១ ទ្រព្យគីចាតៈ ១ ទ្រព្យគីបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ នេះទ្រព្យ ៧ យ៉ាង ។

ទ្រព្យគីស្ថា ទ្រព្យគីសីល ទ្រព្យគីហិរិ ទ្រព្យគីធុត្តប្បៈ
ទ្រព្យគីសុតៈ ទ្រព្យគីចាតៈ ទ្រព្យគីបញ្ញា ជាគំរប់ ៧ ។
បុគ្គលណា ទោះស្រីក្តី បុរសក្តី មានទ្រព្យទាំងនេះ អ្នក
ប្រាជ្ញទាំងឡាយ ហៅបុគ្គលនោះថាជាអ្នកមិនទំលក្រឡើយ
ការរស់នៅរបស់បុគ្គលនោះ មិនសោះស្ងួនឡើយ ។
ហេតុនោះ អ្នកប្រាជ្ញ កាលរលឹកនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ
របស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គប្បីប្រកបរឿយៗ នូវសទ្ធាសីល
សេចក្តីជ្រះថ្លានឹងការឃើញនូវធម៌ ។

(៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង តើអ្វី
ខ្លះ ។ ទ្រព្យគីស្ថា ១ ទ្រព្យគីសីល ១ ទ្រព្យគីហិរិ ១ ទ្រព្យគីធុត្តប្បៈ ១
ទ្រព្យគីសុតៈ ១ ទ្រព្យគីចាតៈ ១ ទ្រព្យគីបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ទ្រព្យគីស្ថា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុង
សាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា រមែងជឿចំពោះពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះ
តថាគតថា ព្រះមានព្រះភាគព្រះអង្គនោះ ជាអវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ បេ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សង្ការនិទានោ

ពុទ្ធា កក្កវត្ត ។ នំ វុច្ឆតិ កិក្ខុវេ សុទ្ធានំ ។
 កក្កមញ្ច កិក្ខុវេ សីលនំ ។ នំ កិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សវគោ ចាណាតិទាតា បដិវត្តោ ហោតិ ។ បេ ។
 សុរាមេវយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវត្តោ ហោតិ ។ នំ
 វុច្ឆតិ កិក្ខុវេ សីលនំ ។ កក្កមញ្ច កិក្ខុវេ
 ហិរិយនំ ។ នំ កិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ ហិរិយា
 ហោតិ ហិរិយតិ កាយទុច្ឆរិទេន វចិទុច្ឆរិទេន
 មចោទុច្ឆរិទេន ហិរិយតិ ចាបកានំ អក្កសលានំ
 ធម្មានំ សមាបត្តិយា ។ នំ វុច្ឆតិ កិក្ខុវេ
 ហិរិយនំ ។ កក្កមញ្ច កិក្ខុវេ ឡិក្កប្បនំ ។ នំ
 កិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ ឡិក្កប្បិ ហោតិ ឡិក្កប្បតិ
 កាយទុច្ឆរិទេន វចិទុច្ឆរិទេន មចោទុច្ឆរិទេន ឡិក្កប្បតិ
 ចាបកានំ អក្កសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ។
 នំ វុច្ឆតិ កិក្ខុវេ ឡិក្កប្បនំ ។ កក្កមញ្ច កិក្ខុវេ
 សុតនំ ។ នំ កិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ ពហុស្សវគោ
 ហោតិ សុតនោ សុតសន្និចយោ យេ តេ ធម្មា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សត្តនិទាន

ព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវសច្ចធម៌ ទ្រង់កាច់បង់នូវក្រែកពេទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគឺសត្វ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគឺសីល តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នករៀនចាកបាណាតិបុត ។ បេ។ ជាអ្នករៀនចាកសុរាមេរយមជ្ឈប្បមាណស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគឺសីល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគឺហិរិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀនខ្មាស រមែងអៀនខ្មាស ចំពោះកាយទុច្ចរិត វច្ចុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែងខ្មាសនូវការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគឺហិរិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគឺធុត្តប្បៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីឥតស្ងួត រមែងឥតស្ងួត ចំពោះកាយទុច្ចរិត វច្ចុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែងឥតស្ងួតចំពោះការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគឺធុត្តប្បៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគឺសុតៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាពហុស្ស្ត ទ្រទ្រង់នូវចំណេះ សន្សំទុកនូវចំណេះ ធម៌ទាំងឡាយណា

បឋមបណ្ណសិក្ខា ធនវិញ្ញា

អាទិកល្យាណា បឌ្ឆេកល្យាណា បរិយោសាន-
 កល្យាណា សាង្គំ សុត្យញ្ញនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ
 ព្រហ្មចរិយំ អភិវឌ្ឍន្តំ តដិវ្យាចាស្ស ធម្មា ពហុស្សតា
 ហោន្តំ ធនា វេទសា បរិចិត្តា មនសាទុបេត្តិតា
 ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវទ្ធា ។ ឥទំ វុច្ឆនី ភិក្ខុវេ សុតននំ ។
 កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ចាគននំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ វិភតមលមច្ឆេវន ចេតសា អការ
 អដ្ឋវសតិ មុត្តទ្ធាតោ បយតចាណិ វេស្សនវតោ
 យាចយោតោ នានសំវិភាគវតោ ។ ឥទំ វុច្ឆនី ភិក្ខុវេ
 ចាគននំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ បញ្ញាធនំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ បញ្ញាវ ហោតិ ។ ចេ ។ សម្មាទុក្ខ-
 ក្ខយតាមិទិយា ។ ឥទំ វុច្ឆនី ភិក្ខុវេ បញ្ញាធនំ ។
 ឥមានំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធិនានិចិ ។

សុទ្ធាធនំ សីលធនំ ហិរិ ឡិត្តប្បិយំ ធនំ
 សុតននញ្ច ចាតោ ច បញ្ញា វេ សត្តមំ ធនំ
 យស្ស ឯតា ធិនា អត្តំ ឥត្តិយា បុរិសស្ស វា

បរិមបណ្ណសរក ធនវិក្ក

ពីពោះបទដើម ពីពោះបទកណ្តាលនឹងពីពោះបទចុង វិមន៍ប្រកាសព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ប្រកបដោយអត្ថនឹងព្យញ្ជនៈដំបរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ទាំងអស់ ធម៌
 ទាំងឡាយនោះ ដែលអរិយសាវ័ក មានសភាពដូច្នោះ បានស្តាប់មក
 ច្រើន បានទ្រទ្រង់ទុក បានចាំស្តាប់រត់មាត់ បានចូលចិត្តច្បាស់លាស់
 បានយល់ច្បាស់ដោយទិដ្ឋភ័យបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
 ទ្រព្យគីសុតៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីចាតៈ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តប្រាស
 ចាកមន្ទិលគឺសេចក្តីកំណាញ់ បានបរិច្ចាគរួចហើយ មានដែលាន់ហើយ
 ត្រេកអរក្នុងការលះ ជាអ្នកគួរដល់សូម ត្រេកអរក្នុងការចែករំលែកបាន
 វិមន៍នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យ
 គីចាតៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានបញ្ញា ។ បេ។
 ជាគ្រឿងដល់នូវការអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះហៅថា ទ្រព្យគីបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងទ្រព្យ៧ យ៉ាង ។

- ទ្រព្យគីសទ្ធា ទ្រព្យគីសីល ទ្រព្យគីហិរិ ទ្រព្យគីធុត្តប្បៈ
- ទ្រព្យគីសុតៈ ទ្រព្យគីចាតៈ ទ្រព្យគីបញ្ញា ជាគំរប់ ៧
- បគ្គលណា ពោះស្រីក្តី បុរសក្តី មានទ្រព្យទាំងនេះ

ពុទ្ធក្រិយា អង្គការនិកាយស្ស សត្តកនិទាន

អនុឡោមិត្តំ តំ អាហា, អមោយំ តស្ស ជីវិតំ ។
 តស្សា សទ្ធិញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ
 អនុយុត្តោទ មេធាវី សរំ ពុទ្ធានុសាសនន្តំ ។

[៧] អថខោ ឧត្តោ រាជមហាមត្តោ យេន
 កកវា តេនុបស្កន្តមិ ឧបស្កន្តមិត្តា កកវន្តំ អភិវនេត្តា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ ខោ ឧត្តោ
 រាជមហាមត្តោ កកវន្តំ ឯតទរោច អច្ឆរិយំ កន្តេ
 អក្កតំ កន្តេ យាវ អឡោ បាយំ កន្តេ មីតារោ រោហ-
 ណោយ្យោ យាវ មហទ្ធិនោ យាវ មហាកោតោតិ ។
 តិញ្ច អឡោ បទុត្ត មីតារោ រោហណោយ្យោ
 តិញ្ច មហទ្ធិនោ តិញ្ច មហាកោតោតិ ។ សតំ
 កន្តេ សហស្សនិ ហិរញ្ញស្ស(១) តោ បទ វនោ
 រូបិយស្សនិ ។ អត្ថំ ខោ ឯតំ ឧត្ត ធនំ នេតំ
 នត្ថិតិ វនាមិ តញ្ច ខោ ឯតំ ឧត្ត ធនំ សាធារណំ

១ ឱ, សុភសហស្សនំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទាយ

អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ហៅក្រុមនោះថាជាអ្នកមិនទំលក្រ ការរស់
នៅរបស់ក្រុមនោះ មិនសោះសូន្យឡើយ ។ ហេតុដូច្នោះ អ្នក
ប្រាជ្ញកាលលើកនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គប្បី
ប្រកបរឿយៗ នូវសទ្ធាសីល សេចក្តីជ្រះថ្លានឹងការឃើញនូវធម៌ ។

[៧] គ្រានោះឯង ទុក្ខរាជមហាមាត្យ បានចូលទៅគាល់
ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រុំយបង្គំព្រះមាន
ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះទុក្ខរាជមហាមាត្យ
អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំខួលព្រះមានព្រះភាគ ថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អស្ចារ្យណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ចម្រើនឡើយណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះមិតារសេដ្ឋីជាចៅ
របស់រាហណសេដ្ឋីនេះ ពេញជាមនុស្សស្អុកស្អមផង ជាអ្នកមាន
ទ្រព្យច្រើនផង មានភោគៈច្រើនផង ។ ម្នាលទុក្ខៈ មិតារសេដ្ឋី
ជាចៅរបស់រាហណសេដ្ឋី ស្អុកស្អម តើអាស្រ័យរបស់អ្វី មានទ្រព្យ
ច្រើន តើអាស្រ័យរបស់អ្វី មានភោគៈច្រើន តើអាស្រ័យរបស់អ្វី ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានរាប់បានជាសែនទៅហើយ ចាំបាច់ពោលទៅ
ថ្វីដល់រូបិយវត្ថុ ។ ម្នាលទុក្ខៈ ទ្រព្យនេះមានមែនហើយ ម្នាលទុក្ខៈ គថា-
គុតមិននិយាយថា ទ្រព្យនេះគ្មានទេ ប៉ុន្តែទ្រព្យនោះឯង ជាសាធារណៈ

បឋមបណ្ណសកេ ធនីញោ

អត្ថំនា ឧទកេនន វជ្ជហំ ចោវហំ អប្បិយេហំ
 នាយាទេហំ ។ សត្តំ ទោ សំមាទំ ឧត្ត
 ជនាទំ អសាដារណាទំ អត្ថំនា ឧទកេនន វជ្ជហំ
 ចោវហំ អប្បិយេហំ នាយាទេហំ ។ កកតមាទំ
 សត្តំ ។ សទ្ធាជនំ សីលជនំ ហិរិជនំ ឡិក្ខប្បជនំ
 សុតជនំ ចាគជនំ បញ្ញាជនំ ។ សំមាទំ
 ទោ ឧត្ត សត្តំ ជនាទំ អសាដារណាទំ អត្ថំនា
 ឧទកេនន វជ្ជហំ ចោវហំ អប្បិយេហំ នាយាទេហិតំ ។

សទ្ធាជនំ សីលជនំ ហិរិ ឡិក្ខប្បយំ ជនំ
 សុតជនញ្ច ចាតោ ច បញ្ញា វេ សត្តមំ ជនំ ។
 យស្ស ឯតា ជនា អត្ថំ សំមាទំ ប្បិសស្ស វា
 ស វេ មហទ្ធានោ លោកេ អដេយ្យោ ទេវមាទុសេ ។
 ភស្មា សទ្ធាញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ
 អនុយុញ្ញេថ មេដាវី សវំ ទុទ្ធានសាសនន្តិ ។

(៨) សត្តំមាទំ កិក្ខុវេ សញ្ញោជនាទំ ។

កកតមាទំ សត្តំ ។ អនុនយសញ្ញោជនំ បដិយសញ្ញោជនំ

បឋមបណ្ណសិក្ខា ធនវគ្គ

ដល់ភ្លើង ទឹក ពួកស្តេច ពួកចោរនឹងពួកញាតិ មិនជាទីស្រឡាញ់ ។
 ម្នាលទគ្គៈ ទ្រព្យនេះមាន ៧ យ៉ាង ជាបឋមនិសាធារណៈដល់ភ្លើង ទឹក
 ពួកស្តេច ពួកចោរនឹងពួកញាតិ មិនជាទីស្រឡាញ់ ។ ៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។
 សទ្ធាធនៈ ១ សីលធនៈ ១ ហិរិធនៈ ១ ធុត្តប្បធនៈ ១ សុភធនៈ ១
 ចាគធនៈ ១ បញ្ញាធនៈ ១ ។ ម្នាលទគ្គៈ ទ្រព្យ៧ យ៉ាងនេះឯង មិន
 និសាធារណៈដល់ភ្លើង ទឹក ពួកស្តេច ពួកចោរ នឹងពួកញាតិ មិនជាទី
 ស្រឡាញ់បានឡើយ ។

សទ្ធាធនៈ សីលធនៈ ហិរិធនៈ ធុត្តប្បធនៈ សុភធនៈ
 ចាគធនៈ បញ្ញាធនៈ ជាគំរប់ ៧ ។ បុគ្គលណាទោះស្រីក្តី
 បុរសក្តី មានទ្រព្យទាំងនេះ បុគ្គលនោះឯងឈ្មោះថា មាន
 ទ្រព្យច្រើន ដែលអ្នកណាមួយមិនគប្បីផ្តាវផ្តាញបាន ក្នុងខេវលោក
 នឹងមនុស្សលោក ។ ហេតុដូច្នោះ អ្នកប្រាជ្ញកាលលើកនូវ
 ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គប្បីប្រកបរឿយៗ
 នូវសទ្ធាសីលសេចក្តីជ្រះថ្លានឹងការឃើញនូវធម៌ ។

(៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជនៈនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺអនុនយសញ្ញាជនៈ^(១) ១ បដិយសញ្ញាជនៈ ១

១ កាមរាជសញ្ញាជនៈ ។ អដ្ឋកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស សត្តកនិយមោ

ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ វិចិត្តិក្ខាសញ្ញោជនំ មាណសញ្ញោជនំ
ករវាគសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ។ នមាទំ ខោ
កិក្ខុវេ សត្ត សញ្ញោជនានីតិ ។

(៧) សត្តន្តំ កិក្ខុវេ សញ្ញោជនានំ បហានាយ សមុ-
ច្ឆេនាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ កតមេសំ សត្តន្តំ ។
អនុនយសញ្ញោជនស្ស បហានាយ សមុច្ឆេនាយ
ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ បដិយសញ្ញោជនស្ស ។ បេ ។
ទិដ្ឋិសញ្ញោជនស្ស វិចិត្តិក្ខាសញ្ញោជនស្ស មាណសញ្ញោ-
ជនស្ស ករវាគសញ្ញោជនស្ស អវិជ្ជាសញ្ញោជនស្ស
បហានាយ សមុច្ឆេនាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ នមេសំ
ខោ កិក្ខុវេ សត្តន្តំ សញ្ញោជនានំ បហានាយ សមុ-
ច្ឆេនាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ យតោ ខោ កិក្ខុវេ
កិក្ខុវេន អនុនយសញ្ញោជនំ បហានំ ហោតិ ឡិច្ឆិទ្ធម្មលំ
តាលាវត្ថុកតំ អនការំ កតំ អាយតិ អនុប្បននម្មំ
បដិយសញ្ញោជនំ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ វិចិត្តិ-
ក្ខាសញ្ញោជនំ មាណសញ្ញោជនំ ករវាគសញ្ញោជនំ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទាន

ទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈ ១ វិចកិច្ចាសញ្ញាជនៈ ១ មានសញ្ញាជនៈ ១ កវរកត-
សញ្ញាជនៈ ១ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
ឯង សញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។

[៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ
ដើម្បីផ្តាច់ផ្តិលនូវសញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តិលនូវអនុនយសញ្ញាជនៈ
បដិយសញ្ញាជនៈ ។ បេ ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ
ដើម្បីផ្តាច់ផ្តិលនូវទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈ វិចកិច្ចាសញ្ញាជនៈ មានសញ្ញាជនៈ
កវរកតសញ្ញាជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តិលនូវសញ្ញាជនៈ ទាំង ៧
យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាអនុនយសញ្ញាជនៈ
ភិក្ខុបានលះស្រឡះហើយ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យ
មានទីកើត ដូចជាដើមភ្លោកកំបុតក ធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព មិនមាន
ទីកើតទៅទៀតជាធម្មតា បដិយសញ្ញាជនៈ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា
ជនៈ វិចកិច្ចាសញ្ញាជនៈ មានសញ្ញាជនៈ កវរកតសញ្ញាជនៈ

បឋមបណ្ណសិក្ខា ធនវគ្គោ

អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ បហំនំ ហោតិ ខុច្ឆិទ្ធម្មនំ តាលា-
វត្តកតំ អនភាវំ កតំ អាយតិ អនុប្បទទម្មំ ។ អយំ
វត្តតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្រេជ្ជី តណ្ហំ វិភុយំ សញ្ញាជនំ
សម្មាសាសិតសមយា អន្តមកាសិ ទុក្ខស្សាតិ ។

(១០) សត្តិមានិ ភិក្ខុវេ សញ្ញាជនានិ ។
កតមានិ សត្ត ។ អនុនយសញ្ញាជនំ បដិយ-
សញ្ញាជនំ ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ វិចីក្កាសញ្ញាជនំ មាន-
សញ្ញាជនំ ឥស្សាសញ្ញាជនំ មច្ឆរិយសញ្ញាជនំ ។
ឥមានិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត សញ្ញាជនានិតិ ។

ធនវគ្គោ បឋមោ ។

តិស្សប្បិទ្ធិ

ទ្វេបិយត្ថោ^(១) ពលំ ធនំ^(២) (សំខិត្តោវ វិភុតំ)^(៣)
ទុក្ខសញ្ញាជនោ^(៤) បហានមច្ឆរិយេន ចាតិ ។

១ ម. ទ្របំ ធម្មា ។ ២ ខ. ទ្រ ពលំ ធនំ ។ ៣ ម. សំខិត្តោវ វិភុតំ ឆ
ទិស្សបិ ។ ៤ ម. ទុក្ខសញ្ញាជនំ ចេរិ ។

បឋមបណ្ណសក ធនវគ្គ

អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ភិក្ខុបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់
ហើយ មិនមានទីកើត ដូចជាដើមភ្នែតកំបុតក ធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព
មិនមានទីកើតទៅទៀតជាធម្មតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ
ទើបហៅថា បានកាត់តណ្ហា បានស្រាយនូវសញ្ញាជនៈធម៌ ហើយធ្វើ
នូវទីបំផុតនៃទុក្ខ ព្រោះត្រាស់ដឹងនូវមានៈ ដោយប្រពៃ ។

[១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជនៈនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺអននយសញ្ញាជនៈ ១ បដិយសញ្ញាជនៈ ១ ទិដ្ឋិ-
សញ្ញាជនៈ ១ វិចិកិច្ចាសញ្ញាជនៈ ១ មានសញ្ញាជនៈ ១ ឥស្សា-
សញ្ញាជនៈ ១ មច្ឆរិយសញ្ញាជនៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
សញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។

ចប់ ធនវគ្គទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃវិជ្ជាវិគ្គនោះគឺ

និយាយពីភិក្ខុ ជាទីស្រឡាញ់ នឹងមិនជាទីស្រឡាញ់ពីរលើក
កំឡាំង ១ ទ្រព្យ ១ (ទាំងសង្ខេប ទាំងពិស្តារ) ទុក្ខរាជមហា-
មាត្យ ១ ការលះបង់សញ្ញាជនៈ ១ មានមច្ឆរិយៈ ជាទីបំផុត ១ ។

អនុសយវិគោ

[១១] សត្តមេ ភិក្ខុវេ អនុសយា ។ កតមេ សត្ត ។
 កាមរាតានុសយោ បដិយានុសយោ ទិដ្ឋានុសយោ
 វិចីក្ខានុសយោ មាណានុសយោ កវរាតានុសយោ
 អវិជ្ជានុសយោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត អនុសយាតិ ។

[១២] សត្តន្ទំ ភិក្ខុវេ អនុសយានំ បហានាយ
 សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ កតមេសំ សត្តន្ទំ ។
 កាមរាតានុសយស្ស បហានាយ សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ វុស្សតិ បដិយានុសយស្ស ។ បេ ។ ទិដ្ឋានុ-
 យស្ស វិចីក្ខានុសយស្ស មាណានុសយស្ស កវរាតា-
 នុសយស្ស អវិជ្ជានុសយស្ស បហានាយ សមុច្ឆេទាយ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តន្ទំ
 អនុសយានំ បហានាយ សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតិ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ កាមរាតានុសយោ
 បហានោ ហោតិ ទុច្ឆិទ្ធម្មលោ វាលាវត្ថុកតោ អនកាវ
 កតោ អាយតី អនុប្បាទធម្មោ បដិយានុសយោ ។ បេ ។
 ទិដ្ឋានុសយោ វិចីក្ខានុសយោ មាណានុសយោ

អនុស្សវិគ្គ

(១១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុបយៈនេះមាន៧យ៉ាង ។ ៧យ៉ាង
 តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមរតានុសយៈ ១ បដិយានុសយៈ ១ ទិដ្ឋានុសយៈ ១
 វិចកិច្ចានុសយៈ ១ មាណុសយៈ ១ កវររតានុសយៈ ១ អវិជ្ជានុសយៈ ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះអនុបយៈ ៧យ៉ាង ។

(១២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បី
 លះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវអនុសយៈ ទាំង ៧ ។ ៧យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 គឺភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវកាមរតានុ-
 សយៈ បដិយានុសយៈ ។ បេ ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ
 ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវទិដ្ឋានុសយៈ វិចកិច្ចានុសយៈ មាណុសយៈ កវរ-
 តានុសយៈ អវិជ្ជានុសយៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវអនុសយៈ ៧យ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា កាមរតានុសយៈ ភិក្ខុបានលះស្រឡះ
 ហើយ បានផ្តាច់ផ្តលនូវសគល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យមានទីកើតដូចជាភ្នាក់
 កំបុតក ធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព មិនមានទីកើតទៅទៀតដូចជា
 បដិយានុសយៈ ។ បេ ។ ទិដ្ឋានុសយៈ វិចកិច្ចានុសយៈ មាណុសយៈ

បឋមបណ្ណសកេ អនុសយវគ្គោ

កវីវាតានុសយោ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ ហោតិ ឧច្ច័ន្ទ-
 បូណោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំ កតោ អាយតិ
 អនុប្បនធម្មោ ។ អយំ វុត្ថតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អន្ទេដ្ឋិ តណ្ហំ វុត្ថយំ សញ្ញាជនំ សម្មាមាណា-
 ភិសមយា អន្តមកាសិ ទុក្ខស្សាតិ ។

(១៣) សត្តហំ ភិក្ខុវេ អន្ទេហំ សមញ្ញាតតំ ក្បាលំ
 អនុបកត្តា វា បាលំ ឧបកត្តំ ឧបកត្តា វា បាលំ និស័-
 ទិតំ^(១) ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ ន មនាមេន
 បច្ចុដ្ឋេន្តំ ន មនាមេន អភិវាទេន្តំ ន មនាមេន
 អាសនំ ទេន្តំ សន្តមស្ស បរិក្ខហន្តំ ពហុកម្មំ បោកំ
 ទេន្តំ បណីតម្មំ ល្ងទំ ទេន្តំ អសក្កច្ចំ ទេន្តំ ខោ
 សក្កច្ចំ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហំ អន្ទេហំ
 សមញ្ញាតតំ ក្បាលំ អនុបកត្តា វា បាលំ ឧបកត្តំ ឧប-
 កត្តា វា បាលំ និស័ទិតំ ។ សត្តហំ ភិក្ខុវេ
 អន្ទេហំ សមញ្ញាតតំ ក្បាលំ អនុបកត្តា វា អលំ
 ឧបកត្តំ ឧបកត្តា វា អលំ និស័ទិតំ ។

១ ន. ឧបនិស័ទិតំ ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

ករោតានុសយៈ អវិជ្ជានុសយៈ ភិក្ខុបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់
ផ្តល់បូសគល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យមានទំកើតដូចជាភ្នែកកំបុតក ធ្វើឲ្យ
លែងមានបែបភាព មិនមានទំកើតទៅទៀតជាធម្មតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ភិក្ខុនេះ ទើបហៅថា បានកាត់តណ្ហា បានស្រាយនិរុសញ្ញាជនៈ
បានធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ ព្រោះបានគ្រាស់ជំនន់មានៈ ដោយប្រពៃ ។

(១៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ យ៉ាង ភិក្ខុ
មិនទាន់ចូលទៅជិត មិនគួរចូលទៅជិតទេ ឬបានចូលទៅជិតហើយ មិន
គួរអង្គុយឡើយ ។ ៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺពួកជន មិនគ្រោកទទួល
ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ មិនព្រួយបង្គំ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១
មិនប្រគេនអាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ លាក់ទុកនូវទេយ្យធម៌
របស់គេ ១ កាលបើទេយ្យធម៌មានច្រើន ឲ្យតិច ១ កាលបើមានទេយ្យ
ធម៌ដ៏ទុក្ខម ឲ្យរបប់សៅហ្មង ១ ឲ្យដោយសេចក្តីមិនគោរព មិនឱ្យ
ដោយសេចក្តីគោរព ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយ
អង្គ ៧ យ៉ាងនេះឯង ភិក្ខុមិនទាន់ចូលទៅជិត មិនគួរចូលទៅជិតទេ
ឬ បានចូលទៅជិតហើយ មិនគួរអង្គុយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ យ៉ាង ភិក្ខុមិនទាន់ចូលទៅជិត
គួរចូលទៅជិតបាន ឬ បានចូលទៅជិតហើយ គួរអង្គុយបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរទិកាយស្ស សុត្តរទិកាយោ

កតមេហំ សត្តហំ ។ មនាមេន បច្ចុដ្ឋេន្ធ មនាមេន
 អភិវទេន្ធ មនាមេន អាសនំ ទេន្ធ សន្តមស្ស ធន
 បរិក្ខហន្តិ ពហុកម្មំ ពហុកំ ទេន្ធ បណីតម្មំ បណីតំ
 ទេន្ធ សន្តត្ថំ ទេន្ធ ខោ អសក្កកំ ។ កមេហំ ខោ
 ភិក្ខុវេ សត្តហំ អន្តេហំ សមន្នាគតំ កុរំ អនុបកម្មា
 វា អនំ ឧបកម្មំ ឧបកម្មា វា អនំ ធិសីទិកុន្តំ ។

(១៤) សត្តមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ទាហុនេយ្យា ទត្តិលោយ្យា អញ្ជានំករណីយា អនុ-
 ត្តំ បុញ្ញត្តេត្តំ លោកស្ស ។ កតមេ សត្ត ។ ឧក
 តោភាគវិមុត្តោ បញ្ញាវិមុត្តោ កាយសត្តំ ទិដ្ឋិប្បត្តោ
 សន្ធាវិមុត្តោ ធម្មានុសារី សន្ធានុសារី ។
 កមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ទាហុនេយ្យា ទត្តិលោយ្យា អញ្ជានំករណីយា
 អនុត្តំ បុញ្ញត្តេត្តំ លោកស្សត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក វគ្គត្ថវិនិកាយ សុត្តនិបាត

វាយ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺពួកដទៃក្រោកទទួល ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១
 ក្លាយបង្គំ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ ប្រគេនរាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញ
 ចិត្ត ១ មិនលាក់ទុកនូវទេយ្យធម៌របស់គេ ១ កាលបើមានទេយ្យធម៌ច្រើន
 ប្រគេនច្រើន ១ កាលបើមានទេយ្យធម៌ដ៏ទត្ថម ប្រគេនទេយ្យធម៌ដ៏ទត្ថម ១
 តែងប្រគេនដោយសេចក្តីគោរព មិនប្រគេនដោយសេចក្តីមិនគោរព ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ៧យ៉ាងនេះឯង ភិក្ខុមិនទាន
 ចូលទៅជិត គួរចូលទៅជិតបាន ឬ ចូលទៅជិតហើយ គួរអង្គុយបាន ។

(១៤) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល៧ពួកនេះ គួរទទួលចក្ខុប្បប្បយ
 ដែលគេនាំមកឬជា គួរទទួលនូវរាគនុកទាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្លៀវ គួរ
 ទទួលនូវទត្ថិណាទាន គួរដល់នូវអន្តាលីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ
 ជាបុព្វាកេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ៧ ពួកតើអ្វីខ្លះ ។ គឺទកតោ-
 ភាគវិមុត ១ បញ្ញាវិមុត ១ កាយសក្ខី ១ ទិដ្ឋិប្បត្តិ ១ សុខាវិមុត ១
 ធម្មានុសារី ១ សុទានុសារី ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួក
 នេះឯង គួរទទួលចក្ខុប្បប្បយ ដែលគេនាំមកឬជា គួរទទួលនូវរាគនុក-
 ទាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្លៀវ គួរទទួលនូវទត្ថិណាទាន គួរដល់អន្តាលី-
 កម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វាកេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

បឋមបណ្ណបរោ អនុសយវង្សោ

[១៥] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ ឧទក្ខបមា បុគ្គលា សត្តោ
សំវិជ្ជមាតា លោកប្តី ។ កតមេ សត្ត ។ វេទ
ភិក្ខុវេ ឯកត្រោ បុគ្គលោ សកី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។
ហោតិ វេទ បទ ភិក្ខុវេ ឯកត្រោ បុគ្គលោ
ឧម្មជ្ជិត្វា ឯមុជ្ជិតិ វេទ បទ ភិក្ខុវេ ឯកត្រោ បុគ្គលោ
ឧម្មជ្ជិត្វា បិតោ ហោតិ វេទ បទ ភិក្ខុវេ
ឯកត្រោ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា វិបស្សនិ វិលោកេតិ
វេទ បទ ភិក្ខុវេ ឯកត្រោ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា
បទវតិ វេទ បទ ភិក្ខុវេ ឯកត្រោ បុគ្គលោ ឧម្ម-
ជ្ជិត្វា បតិកាធម្មតោ ហោតិ វេទ បទ ភិក្ខុវេ
ឯកត្រោ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា តិណ្ណោ ហោតិ ពារតតោ
ជលេ តិដ្ឋនិ ព្រាហ្មណោ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
បុគ្គលោ សកី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។ ហោតិ ។ វេទ
ភិក្ខុវេ ឯកត្រោ បុគ្គលោ សមញ្ញតតោ ហោតិ
ឯកន្តកាឡុកេហិ អកុសលេហិ ធម្មេហិ ។ ឯវិ
ហោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ សកី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។
ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា ឯមុជ្ជិតិ ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

(១៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រៀបដូចអ្នកម្យ៉ាងទឹកក្នុងលោកនេះ
មាន ៧ ពួក ។ ៧ ពួកតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោក
នេះ ជាអ្នកម្យ៉ាងទៅហើយ ក៏ម្យ៉ាងបាត់ទៅតែម្តង ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយម្យ៉ាងចុះទៅវិញ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយឈរ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយក្រឡេកមើលមើល ១
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយវាលធួន
ទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយ
បានដល់នូវវិធីនឹងហើយឈរនៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះជា
ព្រាហ្មណ៍ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយធួនទៅដល់ភ្នែក ហើយ
ឈរនៅលើគោក ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកម្យ៉ាងហើយ
ក៏ម្យ៉ាងបាត់ទៅតែម្តង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុង
លោកនេះ ជាអ្នកប្រកបដោយអរុសលធម៌ខ្មៅស្មៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលជាអ្នកម្យ៉ាងទៅហើយ ក៏ម្យ៉ាងបាត់ទៅតែម្តងយ៉ាងនេះឯង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលងើបឆ្ងោលហើយម្យ៉ាងទៅវិញ តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស សត្តកមិច្ឆា

វេទ ភិក្ខុវេ ឯកទ្វេ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ជិតិ សាធុ
 សទ្ធា តុសារេសុ ធម្មេសុ សាធុ ហិរិ សាធុ
 ឡិក្ខប្បំ សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា តុសារេសុ
 ធម្មេស្កិតិ ។ តស្ស សា សទ្ធា លេវ តិដ្ឋតិ
 យោ វុឡិក្ខិតិ ហាយតិយេវ ។ តស្ស សា ហិរិ
 តស្ស តិ ឡិក្ខប្បំ តស្ស តិ វិរិយំ តស្ស សា
 បញ្ញា លេវ តិដ្ឋតិ យោ វុឡិក្ខិតិ ហាយតិយេវ ។ ឯវិ
 យោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ជិតា ធម្មេស្កិតិ ។ កតញ្ច
 ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ជិតា បិតោ ហោតិ ។ វេទ
 ភិក្ខុវេ ឯកទ្វេ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ជិតិ សាធុ សទ្ធា
 តុសារេសុ ធម្មេសុ សាធុ ហិរិ សាធុ ឡិក្ខប្បំ
 សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា តុសារេសុ ធម្មេស្កិតិ ។
 តស្ស សា សទ្ធា លេវ ហាយតិ យោ វុឡិក្ខិតិ
 បិតា ហោតិ ។ តស្ស សា ហិរិ តស្ស
 តិ ឡិក្ខប្បំ តស្ស តិ វិរិយំ តស្ស សា បញ្ញា
 លេវ ហាយតិ យោ វុឡិក្ខិតិ បិតា ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ រមែងងើបធ្វេលដោយ
សេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាការល្អ សេច
ក្តីខ្មាសបាប ជាការល្អ សេចក្តីភក់ស្លុតចំពោះបាប ជាការល្អ សេចក្តី
ព្យាយាម ជាការល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាការល្អ ។
សទ្ធារបស់បុគ្គលនោះមិនគាំងនៅ មិនចំរើនឡើង រមែងសាបសូន្យទៅ
វិញ ។ ហិររបស់បុគ្គលនោះ ធុត្តប្បៈរបស់បុគ្គលនោះ រិរិយៈរបស់
បុគ្គលនោះ បញ្ញារបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនគាំងនៅ មិនចំរើនឡើង
មានតែសាបសូន្យទៅវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលងើបធ្វេល
ហើយមុដទៅវិញយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលងើបធ្វេល
ហើយឈរ ភ័យដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោក
នេះ ងើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំង
ឡាយ ជាការល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាការល្អ សេចក្តីភក់ស្លុតចំពោះបាប
ជាការល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាការល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំង
ឡាយ ជាការល្អ ។ សទ្ធារបស់បុគ្គលនោះ ក៏មិនសាបសូន្យទៅ មិន
ចំរើនឡើង រមែងគាំងនៅដដែល ។ ហិររបស់បុគ្គលនោះ ធុត្តប្បៈ
របស់បុគ្គលនោះ រិរិយៈរបស់បុគ្គលនោះ បញ្ញារបស់បុគ្គលនោះ រមែង
មិនសាបសូន្យទៅ មិនចំរើនឡើង រមែងគាំងនៅដដែល ។

បឋមបណ្ណសព្វេ អនុសយត្តោ

ឃុំ ខោ កិត្តវេ បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិត្វា ហោតិ
 ហោតិ ។ កថញ្ច កិត្តវេ បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិត្វា
 វិបស្សនិ វិលោកេតិ ។ សធិ កិត្តវេ ឯកោ
 បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិតិ សាធុ សទ្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ
 សាធុ ហិរិ សាធុ ឌីត្តប្បំ សាធុ វិយំ សាធុ បញ្ញា
 កុសលេសុ ធម្មេសុតិ ។ សោ តិណ្ណំ សញ្ញាជនាមំ
 បរិក្ខេហា សោតាបន្នោ ហោតិ អវិជិតាតធម្មោ ជិ បរោ
 សញ្ញាជិបរាយោ ។ ឃុំ ខោ កិត្តវេ បុត្តលោ
 ឧម្មជ្ជិត្វា វិបស្សនិ វិលោកេតិ ។ កថញ្ច កិត្តវេ
 បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិត្វា បតវតិ ។ សធិ កិត្តវេ ឯកោ
 បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិតិ សាធុ សទ្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ
 សាធុ ហិរិ សាធុ ឌីត្តប្បំ សាធុ វិយំ សាធុ បញ្ញា
 កុសលេសុ ធម្មេសុតិ ។ សោ តិណ្ណំ សញ្ញាជនាមំ បរិ-
 ក្ខេហា វគទោសមោហាមំ តនុត្តា សកទាតាមី ហោតិ

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកងើបធ្វេលហើយឈរនៅយ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលងើបធ្វេលហើយក្រឡេករមិលមើល តើដូច
 ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឡើងដោយ
 សេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជា ការល្អ សេចក្តី
 ខ្មាសបាប ជា ការល្អ សេចក្តីតក់ស្លុតចំពោះបាប ជា ការល្អ សេចក្តី
 ព្យាយាម ជា ការល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជា ការល្អ ។
 បុគ្គលនោះ ជា សោតាបទ្ធ ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈ ព្យាយាម ជា អ្នក
 មានសភាពមិនធ្លាក់ចុះក្នុងអបាយ ជា បុគ្គលទៀង មានសម្តោធិប្រព្រឹត្ត
 ទៅក្នុងធានមុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលងើបធ្វេលហើយ ក្រ
 ឡេករមិលមើលយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលងើប
 ធ្វេលហើយច្រងទៅ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុង
 លោកនេះ ងើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌
 ទាំងឡាយ ជា ការល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជា ការល្អ សេចក្តីតក់ស្លុតចំពោះ
 បាប ជា ការល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជា ការល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសល
 ធម៌ទាំងឡាយ ជា ការល្អ ។ បុគ្គលនោះ ជា សកទាតាមី ព្រោះ
 អស់សញ្ញាជនៈទាំង ព្យាយាម ព្រោះព្រះពោធិ៍សាត់ស្រាលស្មើ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

សត្រីនេវ វេទំ លោកំ អាគន្ធិ ទុម្ពស្ស័យំ ករោតិ ។
 ឃី ខោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្ពជីត្វា បតវតិ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្ពជីត្វា បតិកាធិប្បត្តោ
 ហោតិ ។ វេទ ភិក្ខុវេ ឯកត្វោ បុគ្គលោ ទុម្ពជីតិ
 សាធុ សទ្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ សាធុ ហិរិ
 សាធុ ឌីត្តប្បំ សាធុ វិយំ សាធុ បញ្ញា កុសលេសុ
 ធម្មេសុតិ ។ ហោ បញ្ចន្ធិ ឌីរម្ពាតិយានំ សញ្ញាជនានំ
 បរិក្ខយា ឌីបទាតិកោ ហោតិ តត្ត បរិជិត្វាយិ
 អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។ ឃី ខោ ភិក្ខុវេ
 បុគ្គលោ ទុម្ពជីត្វា បតិកាធិប្បត្តោ ហោតិ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្ពជីត្វា តិណ្ណោ ហោតិ
 ទារកតោ ថលេ តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ ។ វេទ
 ភិក្ខុវេ ឯកត្វោ បុគ្គលោ ទុម្ពជីតិ សាធុ សទ្ធា
 កុសលេសុ ធម្មេសុ សាធុ ហិរិ សាធុ ឌីត្តប្បំ
 សាធុ វិយំ សាធុ បញ្ញា កុសលេសុ ធម្មេសុតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ សុត្តនិយាម

វេមនិមកិកានំលោកិនេ អសំវារៈវិតម្ហនំ ហើយធ្វើខ្ញុំទើបផុតខែទុក្ខបាន ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបធ្លោលហើយ ឆ្លងទៅយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបធ្លោលហើយដល់ទូរទីតាំង តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ នើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាការល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាការល្អ សេចក្តីភក់ស្ងួតចំពោះបាប ជាការល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាការល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាការល្អ ។

បុគ្គលនោះ ជាឧបបាទិកៈ ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ យ៉ាង ហើយហិនិព្វានក្នុងលោកនោះ មិនបានត្រឡប់មកចាកលោកនោះឡើយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបធ្លោលហើយដល់ទូរទីតាំងយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាព្រាហ្មណ៍នើបធ្លោលហើយឆ្លងទៅដល់គ្រើយនាយ ហើយឈរនៅលើគោក តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ នើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាការល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាការល្អ សេចក្តីភក់ស្ងួតចំពោះបាប ជាការល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាការល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ ជាការល្អ ។

បឋមបណ្ណសារេ អនុសយវត្តោ

សោ អាសវាវំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិបុត្តិ
 បញ្ញាវិបុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្តា
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ ឃី ខោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ
 ឧម្មជ្ជិត្តា តិណ្ណោ ហោតិ ពារកតោ បលេ តិដ្ឋតិ
 ព្រាហ្មណោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ឧទក្ខបមា
 បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមាណ លោកស្មិនំ ។

(១៦) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ពាហុនេយ្យា ទត្តិណេយ្យា អញ្ញាលីករណីយា អនុត្តរំ
 បុញ្ញត្តោតំ លោកស្មិ ។ កតមេ សត្ត ។ ឥធម
 ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ សព្វសង្ខារសុ អនិច្ចា-
 នុបស្សី វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចប្បជ្ជិសំវេទី សតតិ
 សមិតិ អញ្ញោកណ្ណំ ចេតសោ អធិប្បត្តមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោតាហិមាណោ ។ សោ អាសវាវំ
 ខយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្តា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ បុគ្គលោ

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ
 ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុត្តម
 របស់ខ្លួន ក្នុងបក្សប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាព្រាហ្មណ៍
 ងើបឆ្ងោលហើយធ្លាក់ទៅដល់ត្រើយខាងនាយ ហើយឈរនៅលើគោក
 យ៉ាងនេឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេឯងបុគ្គល ៧ ពួក ប្រៀប
 ដូចអ្នកម្នុជទឹក រមែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។

(១៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ គួរទទួលបតុប្បវ្វ័យ
 ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកទាន ដែលគេនាំមក ដ៏ម្សៅក្រៀវ
 គួរទទួលនូវទ្វេណិកា ទាន គួរដល់អញ្ញាលីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ
 ជាបញ្ញាកេត្តិដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ៧ ពួកតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញថា មិនទៀង មាន
 សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង ក្នុងសង្ខារទាំងពួង
 ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្តង់មើលដោយបញ្ញាវៀយ ។ មិនដាច់ មិន
 ឲ្យច្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ ។
 ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស សត្តកថិតោ

អាហ្មនេយ្យោ តាហ្មនេយ្យោ ទត្តិលោយ្យោ អត្តាលិ-
 ករណីយោ អនុត្តំ បុញ្ញត្តេត្តំ លោកស្ម្ម ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ វេនេកេច្ឆោ បុត្តលោ សទ្ធិសម្មាសេសុ
 អនិច្ចាធិបស្ម្មំ វិហារតំ អនិច្ចសញ្ញំ អនិច្ចប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិទំ អប្បោតិល្លំ ចេតសា អនិម្មត្តមាទោ
 បញ្ញាយ បរិយោតាហមាទោ ។ តស្ស អប្បតំ អចរិមំ
 អាសវបរិយោនាទត្ថា ហោតិ ដីវិតបរិយោនាទត្ថា ។
 អយំ ភិក្ខុវេ ធុតិយោ បុត្តលោ អាហ្មនេយ្យោ
 ។ បេ ។ អនុត្តំ បុញ្ញត្តេត្តំ លោកស្ម្ម ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ វេនេកេច្ឆោ បុត្តលោ សទ្ធិសម្មាសេសុ អនិច្ចា-
 ធិបស្ម្មំ វិហារតំ អនិច្ចសញ្ញំ អនិច្ចប្បដិសំវេទី សតតំ
 សមិទំ អប្បោតិល្លំ ចេតសា អនិម្មត្តមាទោ បញ្ញាយ
 បរិយោតាហមាទោ ។ សោ បញ្ញត្ថំ ឡិក្កាតិយោនំ
 សញ្ញាវេនាទំ បរិគ្គយោ អន្តរិបរិច្ឆាយី ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិញ្ញាណយ សុត្តនិដក

ដែលគួរទទួលចតុប្បវ័យដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវពានក៏បាន
 ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួលទុក្ខិណាបាន គួរដល់អញ្ជាញកម្មដែល
 សត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វាកេតុដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាយើញថា មិនទៀង
 មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀងក្នុងសង្ខារទាំង
 ពួងហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់មើលដោយបញ្ញារឿយៗ មិនដាច់ មិនឲ្យ
 ប្រឡំគ្នា ។ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ ទើបការអស់ទៅនៃជីវិត របស់បុគ្គល
 នោះដំណាលគ្នាតែម្តង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ២ ដែលគួរ
 ទទួលនូវចតុប្បវ័យដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វាកេតុ ដ៏ប្រសើរ
 របស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះក្នុងលោក
 នេះ ពិចារណាយើញថា មិនទៀង មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង
 ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀងក្នុងសង្ខារទាំងពួង ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់
 មើលដោយបញ្ញារឿយៗ មិនដាច់ មិនឲ្យប្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា
 អន្តរាបរិនិព្វាយី^(១) ។ ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈ ដាច់ណែកខាងក្រោម ៥

១ - បុគ្គលណា បានកើតក្នុងសុទ្ធាវាសនា ៥ ណាមួយ បានដល់នូវអរហត្តក្នុងខណៈ
 នៃលទ្ធផលកើត ឬ កំកន្លងបន្តិច ឬ ក៏បិតនៅពាក់កណ្តាលអាយុ ពាក្យកេ អន្តរាបរិនិព្វាយីនេះ
 ជាឈ្មោះរបស់បុគ្គលនោះ ។

បឋមបណ្ណសិកា អនុសយវគ្គោ

។ មេ ។ ឧបហត្ថបរិវិញ្ញយី ហោតិ អសម្មារបរិវិញ្ញយី
 ហោតិ សសម្មារបរិវិញ្ញយី ហោតិ ឧទ្ធុសោតោ ហោតិ
 អកលដ្ឋតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ មាហុនេយ្យោ ទត្ថិណោយ្យោ អញ្ញ-
 វិករណីយោ អនុត្តំ បុញ្ញត្ថេតំ លោកិស្ស ។
 សមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលា អាហុនេយ្យោ
 មាហុនេយ្យោ ទត្ថិណោយ្យោ អញ្ញវិករណីយោ
 អនុត្តំ បុញ្ញត្ថេតំ លោកិស្សតិ ។

(១៧) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យោ

។ មេ ។ អនុត្តំ បុញ្ញត្ថេតំ លោកិស្ស ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

ៗ បេ ឈ្មោះថា ទបហច្ចបរិនិព្វាយ^(១) ឈ្មោះថា អសង្ខារបរិនិព្វាយ^(២)
 ឈ្មោះថា សសង្ខារបរិនិព្វាយ^(៣) ឈ្មោះថា ទុំសោភកនិដ្ឋតាមី^(៤) ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី៧ ដែលគួរទទួលនូវចតុប្បប្បយ ដែលគេ
 នាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកទាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួល
 នូវទ្រុណទាន គួរដល់អញ្ញលីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វារក្ខត
 ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះឯង
 ដែលគួរទទួលនូវចតុប្បប្បយ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធក
 ទាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទ្រុណទាន គួរដល់អញ-
 លីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វារក្ខតដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

(១៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ គួរទទួលនូវចតុ-
 ប្បប្បយដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វារក្ខតដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

១ - បុគ្គលណា កន្លងនូវពាក់ពណ្ណាលអាយុ ហើយដល់នូវអរហត្តក្នុងសុត្វាវាសនោះ
 បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ទបហច្ចបរិនិព្វាយ ។

២ - បណ្ណាបុគ្គលទាំងនោះ បុគ្គលណាបានញ្ញាំងកិលេសឲ្យអស់ទៅដោយមិនមានសេចក្តី
 ព្យាយាម បុគ្គលនោះឈ្មោះថា អសង្ខារបរិនិព្វាយ ។ ៣ - បុគ្គលណាញ្ញាំងកិលេសឲ្យអស់
 ទៅដោយសេចក្តីព្យាយាម បុគ្គលនោះឈ្មោះថា សសង្ខារបរិនិព្វាយ ។ ៤ - បុគ្គលណាពើតក្នុង
 សុត្វាវាសទាំង ៥ ខាងក្រោមណាមួយ ហើយច្បុតចាកសុត្វាវាសនោះទៅពើតក្នុងអកនិដ្ឋិតតាម
 លំដាប់ហើយដល់នូវអរហត្ត បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ទុំសោភកនិដ្ឋតាមី ។ អន្តិកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អនុត្តរនិកាយស្ស សុត្តានិទានោ

កតមេ សុត្ត ។ វេទ កិក្ខុវេ ឯកេត្វោ បុត្តលោ
 សទ្ធសម្ពុទ្ធិវេស្ស ទុក្ខានុបស្សី វិហារតិ ។ បេ ។
 សទ្ធស្ស ធម្មេស្ស អនត្តានុបស្សី វិហារតិ និព្វានេ
 សុទានុបស្សី វិហារតិ សុខសញ្ញំ សុខប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិតំ អព្រោកិណ្ណំ ចេតសា អធិប្បច្ចមាទោ
 បញ្ជាយ បរិយោកាហមាទោ ។ សោ អាសវានំ ខយា
 ។ បេ ។ សច្ចកិក្ខោ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។ អយំ កិក្ខុវេ
 បឋមោ បុត្តលោ អាហុនេយ្យោ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញ-
 ក្ខេត្តំ លោកស្ស ។ បុន ចបរំ កិក្ខុវេ វេទកេត្វោ បុត្ត-
 លោ និព្វានេ សុទានុបស្សី វិហារតិ សុខសញ្ញំ សុខប្បដិ-
 សំវេទី សតតំ សមិតំ អព្រោកិណ្ណំ ចេតសា អធិប្ប-
 ច្ចមាទោ បញ្ជាយ បរិយោកាហមាទោ ។ តស្ស អប្បព្វំ
 អចរិមំ អាសវេបរិយាទានញ្ច ហោតិ ជីវិតបរិយាទានញ្ច ។
 អយំ កិក្ខុវេ ទុតិយោ បុត្តលោ អាហុនេយ្យោ
 ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស ។
 បុន ចបរំ កិក្ខុវេ វេទកេត្វោ បុត្តលោ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រហ្មទាយ សុត្តនិបាត

៧ ពួកតេជ្ជខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញថា ទុក្ខក្នុងសង្ខារទាំងពួង ។ បេ។ ពិចារណាឃើញថា អនត្តាក្នុងធម៌ទាំងពួង ពិចារណាឃើញថា សុខ មានសេចក្តីសំគាល់ថា សុខ ដឹងច្បាស់ថា សុខក្នុងព្រះនិព្វាន ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទឹង មើលដោយបញ្ញារឿយៗមិនដាច់ មិនឲ្យច្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះបានធ្វើ ឲ្យដាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំង ឡាយ នេះបុគ្គលទី ១ ដែលគួរឲ្យលទ្ធផលច្រើនបំផុត ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ។ ជាបុញ្ញកេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញថាសុខ មានសេចក្តី សំគាល់ថាសុខ ដឹងច្បាស់ថាសុខក្នុងព្រះនិព្វាន ហើយកំណត់ដោយ ចិត្ត ស្ទឹងមើលដោយបញ្ញារឿយៗ មិនដាច់ មិនឲ្យច្រឡំគ្នា ។ ការ អស់ទៅនៃអាសវៈនឹងការអស់ទៅនៃជីវិត របស់បុគ្គលនោះដំណាលគ្នាតែ ម្តង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ២ ដែលគួរឲ្យលទ្ធផលច្រើន បំផុត ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ។ ជាបុញ្ញកេត្តដ៏ប្រសើរ របស់សត្វ លោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

បឋមបណ្ណសិក្ខា អនុសយវិញ្ញា

ឯព្រាង ឥន្ទ្រាធិបតី វិហារតិ ឥន្ទ្រាធិបតី ឥន្ទ្រាធិបតី ឥន្ទ្រាធិបតី
 សតតំ សមតំ អញ្ញាតិយំ ចេតសា អធិបតី មាតោ
 បណាយ បរិយោកាបាមាតោ ។ សោ បញ្ញត្តិ ឡិម្ហា-
 តិយោនំ សញ្ញាជនានំ បរិក្ខេបាយ អន្តរាបរិជំព្វាយ
 ហោតិ ។ បេ ។ ឧបហត្ថបរិជំព្វាយ ហោតិ អសម្ព័ន្ធ-
 បរិជំព្វាយ ហោតិ សសម្ព័ន្ធបរិជំព្វាយ ហោតិ ឧទ្ទ-
 សោតោ ហោតិ អគន្ធិជ្ជតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ
 បុគ្គលោ អាហ្មនេយ្យោ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញត្តេតំ
 លោកស្ស ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលោ អាហ្ម-
 នេយ្យោ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញត្តេតំ លោកស្សតិ ។

[១៨] សត្តមាធិ ភិក្ខុវេ ធិទ្ធសវ័ត្តិ ។ តតមាធិ
 សត្ត ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សិក្ខាសមាជានេ
 តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតី ច សិក្ខាសមាជានេ
 អធិគតប្បមោ (១) ធិប្បនិស្សន្ធិយោ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ

១ ឧ. ម. អវិគតបេតោ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា អនុសយវិទ្ធិ

តិចារណា ឃើញថា សុខ មានសេចក្តីសីលាលថា សុខ ដឹងច្បាស់ថា សុខ
 ក្នុងព្រះនិព្វាន ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់មើលដោយបញ្ញា រឿយៗមិន
 ដាច់ មិនឲ្យប្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា វរុណបរិនិព្វាយ ព្រោះអស់
 សញ្ញា ដន្លះដាច់ណែកខាងក្រោម៥ ។ បេ ។ ឈ្មោះថា ឧបហច្ចុបរិនិព្វាយ
 ឈ្មោះថា អសន្តិវរិនិព្វាយ ឈ្មោះថា សសន្តិវរិនិព្វាយ ឈ្មោះថា ទុទ្ធ-
 សោតអកនិដ្ឋតាមី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី៧ ដែលគួរទទួល
 ចតុប្បច្ចយ ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុញ្ញកេត្តិដ៏ប្រសើររបស់សត្វ
 លោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល៧ ពួកនេះឯង គួរទទួលចតុប្បច្ចយ
 ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុញ្ញកេត្តិដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

(១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និទ្ទេស(១) តែទាំងឡាយ នេះមាន
 ៧យ៉ាង ។ ៧យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការសមាទាននូវសិទ្ធិតា តទៅ
 ក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការសមាទាននូវ
 សិទ្ធិតា ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការតិចារណា នូវធម៌

១ ហេតុនៃពុទ្ធមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ។ តែពាក្យនេះលោកសំដៅយកព្រះទិណាស្រព
 ព្រោះលោក សូម្បីបរិនិព្វានពីអាយុ ១០ ឆ្នាំ (ជាដើម) ក៏លែងមានអាយុ ១០ ឆ្នាំទៅខាង
 មុខ កុំថាតែ១០ឆ្នាំ សូម្បីតែចិយបុរៈមក៨ឆ្នាំហួតដល់១ថ្ងៃ ឬ១យាមក៏មិនមាន ព្រោះលោក
 មិនចាប់បដិសន្ធិទៅទៀត ។ អន្តិកថា ។

សុត្តនិបិដក អង្គនិទានិយស្ស សុត្តនិបិដក

អាយតី ច ធម្មចិសន្តិយោ អធិកតប្ប្បោ ឥន្ទានិយេ
 តិព្វុច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតី ច ឥន្ទានិយេ អធិកតប្ប្បោ
 បដិសណ្ឋានេ តិព្វុច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតី ច បដិសណ្ឋានេ
 អធិកតប្ប្បោ វិយោរម្ព តិព្វុច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតី
 ច វិយោរម្ព អធិកតប្ប្បោ សតិទេបត្តេ តិព្វុច្ឆន្ទោ
 ហោតិ អាយតី ច សតិទេបត្តេ អធិកតប្ប្បោ
 ទិដ្ឋិប្បដិវេនេ តិព្វុច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតី ច ទិដ្ឋិ-
 ប្បដិវេនេ អធិកតប្ប្បោ ។ ឥហានិ ខោ ភិក្ខុវេ
 សតិ វិទ្ធិសវត្ថុនិ ។

អនុសយវិញ្ញោ ទុតិយោ ។

តិស្ស្យាណំ

ទ្វេ អនុសយា តុណំ^(១) បុត្តុណំ ទទក្ខបមំ
 អនិព្វា^(២) ទុក្ខា អនត្តា ច ទិព្វានំ វិទ្ធិសវត្ថុនិ ។

១ ឱ. កុសលំ ។ ២ ប. បញ្ចមំ អនិព្វា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ សុត្តនិទាន

តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការពិចារណា
 នូវធម៌ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ភ្លឺវៃក្លា ក្នុងការកំចាត់បង់នូវឥច្ចា
 គឺតណ្ហា តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការ
 កំចាត់បង់នូវឥច្ចា គឺតណ្ហា ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ភ្លឺវៃក្លា ក្នុង
 ការព្រួនសម្លំ តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងការ
 ព្រួនសម្លំ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ភ្លឺវៃក្លាក្នុងការប្រារព្ធភ្នាយាម
 តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការប្រារព្ធភ្នា-
 យាម ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ភ្លឺវៃក្លា ក្នុងការតាំងស្មារតី នឹង
 ភាពជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ ក្នុងការតាំងស្មារតី នឹងភាពជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ភ្លឺវៃក្លា ក្នុងការចាក់ដុះដោយទិដ្ឋិ តទៅ
 ក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការចាក់ដុះដោយ
 ទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងនិទ្ទេសវត្ថុ ៧ យ៉ាង ។

ចប់ អនុសយន្តទី ២ ។

ឧទ្ទាននៃអនុសយវគ្គនោះគឺ

និយាយពីអនុស័យពីរលើក ត្រកូល ១ បុគ្គលគួរឬជា ១ បុគ្គល
 ប្រៀបដូចអ្នកម្យដទឹក ១ បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញក្នុងសង្ខារថា មិន
 ទៀង ១ ជាទុក្ខ ១ ជាអនត្តា ១ ព្រះនិព្វាន ១ និទ្ទេសវត្ថុ ១ ។

វិជ្ជាវិគ្គោ

(១៧) ឯកំ សមយំ ភកកំ វេសានិយំ វិហារិតិ
សារទ្ធខេ ចេតិយេ ។ អថខោ សម្ពហុលា និច្ចរិ យេន
ភកកំ តេនុបសង្កមីស្ស ឧបសង្កមីត្វា ភកកំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ ជិសីទីស្ស ។ ឯកមន្តំ ជិសីទ្នេ ខោ តេ និច្ចរិ
ភកកំ ឯតទភោច សត្ត ភោ និច្ចរិ អបរិហានិយេ ធម្ម
ទេសេស្សាមិ តំ សុណាថ សាធុតំ មនសិកាភោថ ភាសិ-
ស្សាមិតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ តេ និច្ចរិ ភកកំតោ បច្ច-
ស្សាស្សំ ។ ភកកំ ឯតទភោច តេតមេ ច និច្ចរិ សត្ត
អបរិហានិយោ ធម្មា ។ យាវតីវត្តា និច្ចរិ វជ្ជិ អភិឆ្លាស-
ន្តិទាតា កវិស្សន្តិ សន្តិទាតតហុលា វឌ្ឍិយេវ និច្ចរិ
វជ្ជនំ ទាដិកម្មា ខោ បរិហានិ ។ យាវតីវត្តា
និច្ចរិ វជ្ជិ សមត្តា សន្តិបតិស្សន្តិ សមត្តា
វជ្ជហិស្សន្តិ សមត្តា វជ្ជិករណិយោនិ កវិស្សន្តិ

វិជ្ជាគិ
យ ក

(ខ្ល) សម័យមួយ ព្រះវិមានព្រះភាគកាលកងក្រុងសារទូទេចតិយ
 ដិតក្រុងវេសាលី ។ គ្រោះនោះឯង ពួកស្តេចលិច្ឆរីជាច្រើន ចូលទៅ
 គាល់ព្រះវិមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះវិមាន
 ព្រះភាគ ហើយអង្គុយកងទ័ងសមគួរ ។ លុះពួកស្តេចលិច្ឆរីទាំងនោះ
 អង្គុយកងទ័ងសមគួរហើយ ព្រះវិមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះថា
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆរីទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវអបរិហានិយធម៌ ៧
 យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ប្រុងស្តាប់កាសិតនោះ
 ចូរប្រុងធ្វើទុកកងចិត្តឲ្យល្អចុះ តថាគតនឹងសម្តែងប្រាប់ ។ ពួកស្តេច
 លិច្ឆរីទាំងនោះ បានទទួលស្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះវិមានព្រះភាគថា ព្រះ
 ករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះវិមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆរីទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆរីទាំងឡាយ បើពួកស្តេចកងដែនវដ្តី នឹងមានការប្រជុំគ្នារឿយៗ
 មានការប្រជុំគ្នា ដោយច្រើន អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រស្តេចលិច្ឆរីទាំង
 ឡាយ សេចក្តីចម្រើនតែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចកងដែនវដ្តី សេចក្តី
 សាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆរីទាំងឡាយ ពួកស្តេចកងដែនវដ្តី ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀង
 គ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ចកងដែនវដ្តី អស់កាលត្រឹមណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សង្កតិណិកោ

វុឡិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិកម្មា ចោ បរិហានំ ។

យាវតីវត្តា និច្ឆវី វដ្ឋី អប្បកាតំ ន បញ្ញាបេស្សនំ បញ្ញាតំ

ន សប្បច្ឆន្តិស្សនំ យថាបញ្ញាតេ ចោកាលោ វដ្ឋីជម្ម

សមនាយ វត្តស្សនំ វុឡិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិ-

កម្មា ចោ បរិហានំ ។ យាវតីវត្តា និច្ឆវី វដ្ឋី យេ

តេ វដ្ឋីនំ វដ្ឋីមហានុកា តេ សក្កវស្សនំ កុក្កវស្សនំ

មាណស្សនំ បូជេស្សនំ តេសញ្ច សោតតំ មញ្ញាស្សនំ

វុឡិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិកម្មា ចោ បរិហានំ ។

យាវតីវត្តា និច្ឆវី វដ្ឋី យោ តា កុរុនតិយោ កុរុកុមារ-

យោ តា ន ឡិក្កស្ស បសុញ្ញ វាសេស្សនំ

វុឡិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិកម្មា ចោ បរិហានំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទាយ

បពិត្រស្តេចលិច្ឆិទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួក
 ស្តេចក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹម
 ណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេចលិច្ឆិទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី
 មិនបញ្ញត្តិច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ញត្តិ មិនដកច្បាប់
 ដែលបានបញ្ញត្តិរួចហើយ កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ ក្នុងដែនវដ្តីអំពី
 បូរាណ ដែលបានបញ្ញត្តិរួចហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រ
 ស្តេចលិច្ឆិទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆិទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ធ្វើសក្ការៈគោរព រាប់
 អាន ឬជា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនជាងស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តីទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យដែលគួរស្តាប់ របស់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនជាងនោះ អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រ
 ស្តេចលិច្ឆិទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆិទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី មិនកំហែងបង្ខំនូវពួក
 ស្រី ក្នុងគ្រកូល ពួកកុមារី ក្នុងគ្រកូលឲ្យនៅរួម អស់កាលត្រឹមណា
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆិទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេច
 ក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណា) ១ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា វិទ្ធិវិញ្ញា

យាវក្រីវង្ស ល្អិត្តវី វដ្ឋិ យានិ តានិ វដ្ឋិជំ
 វដ្ឋិចេតិយានិ អន្តរាណិ ចេវ ពាហិរាណិ ច
 តានិ សក្កវិស្សនិ ក្កវិស្សនិ មារិនស្សនិ
 បូជេស្សនិ តេសត្ថា ទិដ្ឋបុត្តំ កតបុត្តំ ធម្មកំ
 ពលី លោ បរិហានេស្សនិ វុឡិយេវ ល្អិត្តវី វដ្ឋិជំ
 ចាដិកម្ពុ លោ បរិហានិ ។ យាវក្រីវង្ស ល្អិត្តវី វដ្ឋិជំ
 អរហន្តេស្ស ធម្មការក្កាវណាគុតិ សុសវិហិតា កវិស្សនិ
 កំនិ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគច្ឆេយ្យំ
 អាគតា ច អរហន្តោ វិជិតេ ដាសុំ វិហរេយ្យនិ
 វុឡិយេវ ល្អិត្តវី វដ្ឋិជំ ចាដិកម្ពុ លោ បរិហានិ ។
 យាវក្រីវង្ស ល្អិត្តវី ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្ម
 វដ្ឋិស្ស វស្សនិ ឥមេស្ស ច សត្តស្ស អបរិហានិយេស្ស
 ធម្មស្ស វដ្ឋិ សន្និស្សស្សនិ វុឡិយេវ ល្អិត្តវី វដ្ឋិជំ
 ចាដិកម្ពុ លោ បរិហានិតិ ។

បឋមបណ្ណសក ផ្នែក

បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត តែងធ្វើសក្ការៈ
 គោរព រាប់គោន ឬជា ចេតិយក្នុងដែនវដ្ត របស់ពួកអ្នកដែនវដ្ត ដែល
 ជាខាងក្នុងនគរក្តី ខាងក្រៅនគរក្តី នឹងមិនធ្វើគ្រឿងឬជាប្រកបដោយធម៌
 ដែលគេធ្លាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យឡើយ
 អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមាន
 ប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែន
 វដ្ត បានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សាការពារនឹងការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយ
 ធម៌ក្នុងពួកព្រះអរហន្តដោយបំណងថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎! ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដែលមកស្រាប់ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយក្នុងដែនរបស់យើង អស់
 កាលត្រឹមណា បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមាន
 ប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ នេះអបរិហានិយ-
 ធម៌ ៧យ៉ាង រមែងតាំងនៅក្នុងពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត ឬថា ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្ត ប្រតិបត្តិក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង៧នេះ អស់កាលត្រឹមណា ប-
 ពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការនិកាយស្សី សត្តកនិបាតោ

(២០) ឯតំ សមយំ កកវា រាជគហោ វិហារតិ
 តិជ្ឈត្តិយេ មទ្ធតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 រាជា មាគណោ អជាតសត្តុ វេទេហិបុត្តោ វជ្ជិ
 អភិយាតុកាមោ ហោតិ ។ សោ ឃុំមាហា អហំ វេម
 វជ្ជិ ឃុំមហិទ្ធិកេ ឃុំមហានុកាវេ ឧច្ឆេដ្ឋិស្ស្នមិ វជ្ជិ
 វិហាសេស្ស្នមិ វជ្ជិ អនយេស្សនំ អាចារេស្ស្នមិ^(១) ។
 អថខោ រាជា មាគណោ អជាតសត្តុ វេទេហិបុត្តោ
 វស្សាការំ ព្រាហ្មណំ មគធមហាមត្តំ អាមន្តេសិ ឃហិ
 ត្វំ ព្រាហ្មណ យេន កកវា តេនុបសង្កម ឧបសង្កមត្វា
 មម វចនេន កកវតោ ចារេ សិរសា វន្ត^(២)
 អច្ចាពាធំ អច្ចាតង្កំ លហ្មដ្ឋានំ ពលំ ជាស្ស-
 វិហារំ បុត្ត រាជា កន្តេ មាគណោ អជាតសត្តុ
 វេទេហិបុត្តោ កកវតោ ចារេ សិរសា វន្តតិ

១ ឧ.ម. អាចារេស្ស្នមិ វជ្ជិ ។ ២ ម. វន្តាហិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរទិកាយ សុត្តនិទាន

[២០] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់លើក្នុងជ្រកដ៏
 ជិតគ្រងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះរាជាជាធំ ក្នុងដែនមគធៈព្រះ
 នាមអជាតសត្វវេទេហីបុត្រ មានបំណងនឹងយាត្រាទៅជាន់យកស្លឹកស្តេច
 ក្នុងដែនវដ្តី ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះរាជទ្រង់យាងនេះថា អញនឹងផ្តាច់
 ផ្តិលពួកអ្នកដែនវដ្តីទាំងនេះ ដែលមានបូជ្ជដំណឹងនេះ មានអានុភាពធំ
 យ៉ាងនេះ អញ (មានបំណងនឹងយាត្រាទៅជាន់) ពួកស្តេចក្នុងដែន
 វដ្តី នឹងបំផ្លាញពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី នឹងធ្វើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ឲ្យ
 ដល់ទូរសេចក្តីវិនាស ។ គ្រានោះ ព្រះបាទអជាតសត្វមាគធរាជ វេទេហី-
 បុត្រ គ្រាសំហៅវស្សការព្រាហ្មណ៍ ដែលជាមហាមាត្រក្នុងដែនមគធៈថា
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកមកនេះ ចូរអ្នកទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ ចូរថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយស្បៀង
 តាមពាក្យរបស់ខ្ញុំ រួចទូលសួរអំពីសេចក្តីមិនមានអាពាធ មិនមានរោគ
 ការក្រោកឡើងរហឹសដោយកំឡាំងកាយ នឹងការនៅសប្បាយគ្រប់វិយា-
 បថដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបាទអជាតសត្វវេទេហី-
 បុត្រមាគធរាជ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយព្រះសិរ្ស

បឋមបណ្ណសិក្ខា ផ្លែផ្កា

អប្បពាធំ អប្បត្តិធំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ជាស្មុំហារំ
 បុត្តតីតិ ឯវត្ថុ វិទេហំ រាជា កន្លែ មានិសា
 អជាតសត្តុ វិទេហំបុត្តោ វដ្ឋី អភិយោតុកាមោ ។
 សោ ឯវមាហ អហំ វមេ វដ្ឋី ឯវមហំផ្លុកេ
 ឯវមហាទុកាវ ឧច្ឆេដ្ឋីស្សមិ វដ្ឋី វិចារេស្សមិ វដ្ឋី
 អនយ ព្យសនំ អាចារេស្សមីតិ ។ យថា កគវា
 ព្យាករេតិ តំ សាធុក ឧត្តហេត្វា មម
 អាពេចេយ្យសិ ។ ន ហិ តថាគតា វិតតំ កណ្ឌត្តិ ។
 ឯវំ ភោតិទោ វស្សកាពេ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ
 រញោ មានធម្ម អជាតសត្តុស្ស វិទេហំបុត្តស្ស
 បដិស្សុណីត្វា យេន កគវា តេទុស្តមិ ឧបស្តមិ ត្វា
 កគវតា សុត្តិ សម្មោទិ សម្មោទិយំ កតំ សារា-
 ណីយំ វិតសារត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ
 ទោ វស្សកាពេ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ

បឋមបណ្ណសក វិទ្ធិវត្ត

ហើយផ្គុំមកក្រាបបង្គំទូល ប្តូរ អំពីសេចក្តីមិនមានពេញវិញ មិនមានពេក
 ការក្រោកឡើងវិញ ដោយកំឡាំងកាយ និងការនៅសប្បាយ មួយ
 ទៀត ចូរក្រាបទូលយ៉ាងនេះទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបាទ
 អង្គរតសក្តីវេទហិបុត្រមាតធរាជ មានបំណងនឹងយាត្រាទៅជិះជាន់យកពួក
 អ្នកដែនវដ្ត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា អញនឹងផ្តាច់បង្គំឲ្យពួក
 ស្តេចក្នុងដែនវដ្តទាំងនេះ ដែលមានប្តូរខ្លះយ៉ាងនេះ មានអាណាព្វាសយ៉ាង
 នេះ (អញមានបំណងនឹងយាត្រាទៅជិះជាន់) ពួកស្តេច ក្នុងដែនវដ្ត
 នឹងបង្គាប់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត នឹងធ្វើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត ឲ្យដល់ឲ្យ
 សេចក្តីវិនាស ។ ប៉ុន្តែបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករយ៉ាងណា ចូរ
 អ្នកបំពេញនោះឲ្យជាក់ច្បាស់ ហើយនាំមកប្រាប់ខ្ញុំវិញ ។ ព្រោះព្រះ
 គង់គតទាំងឡាយ មិនដែលមានព្រះបន្ទូលខុសទេ ។ វិស្សការព្រាហ្មណ៍
 ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ ក៏ទទួលព្រះរាជទិញ្ញាព្រះបាទអង្គរតសក្តី -
 វេទហិបុត្រមាតធរាជ ដោយពាក្យថា ព្រះគុណាប្តូរវិសេស ហើយចូល
 ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ
 ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលត្រូវរីករាយ នឹង
 ពាក្យដែលត្រូវលើកចេញហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះវិស្សការ-
 ព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គកូរិនិកយស្ស សុត្តនិយកោ

ភក្កវត្ថុំ ឯតទេវេច រាជាន កោ តោតម មាគដោ
 អជាតសុត្តំ វេទេហិបុត្តោ កោតោ តោតមស្ស ចានេ
 សិរសា វត្ថុតិ អប្បពាធំ អប្បតក្កំ លហុដ្ឋាធំ
 លេធំ ដាសុវិហារំ បុច្ឆតិ (១) រាជាន កោ តោតម
 មាគដោ អជាតសុត្តំ វេទេហិបុត្តោ វជ្ជិ អភិយានុ-
 កោមោ ។ សោ ឯវមាហ អហំ ឥមេ វជ្ជិ ឯវមហិធ្វិកេ
 ឯវមហានុភាវេ ទុច្ឆេដ្ឋិស្សមិ (២) វជ្ជិ អនយ ព្យសធំ
 អាចានេស្សមិ ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្សា អាណម្ហោ
 ភក្កវតោ បិច្ឆិតោ បិតោ ហោតិ ភក្កវត្ថុំ វិជមាណោ ។
 អថខោ ភក្កវត អាយស្សវត្ថុំ អាណន្តំ អាមន្តេសិ តិវត្ថុំ តេ
 អាណន្តំ សុតំ វជ្ជិ អភិល្លាសុដ្ឋិចាតា សុដ្ឋិចាត-
 ពហុលាតិ ។ សុតំ មេ តំ កន្តេ វជ្ជិ អភិល្លា-
 សុដ្ឋិចាតា សុដ្ឋិចាតពហុលាតិ ។ យាវតីវរោ អាណន្ត
 វជ្ជិ អភិល្លាសុដ្ឋិចាតា ភវិស្សវត្ថុំ សុដ្ឋិចាតពហុលា

១ ឧ. ឯត្តន្តរ ឯវេញ វទេតិ ។ ប. ឯវេញ វទេហិវិស្សតិ ។ ២ ឧ. ម. ឯត្តន្តរ វជ្ជិ
 វិចារិស្សមិវិ វិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាណិកាយ សុត្តនិបាត

បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ព្រះបាទអជាតសត្តវេទេហិបុត្រមាគធរាជ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើនដោយព្រះសិរ្សហើយឲ្យទូលសួរ អំពីសេចក្តីមិនមានអាពាធ
 មិនមានរោគ ការក្រោកឡើងរហ័ស ដោយព្រះកាយពល នឹងការនៅ
 សប្បាយ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រះបាទអជាតសត្តវេទេហិបុត្រ
 មាគធរាជ មានបំណងនឹងយាត្រាទៅជាន់យកពួកស្តេចកងដែនវដ្តី ។
 ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះរាជទុក្ខារយ៉ាងនេះថា អញនឹងផ្តាច់ផ្តួលពួកស្តេច
 ដែនវដ្តីទាំងនេះ ដែលមានប្តូរទិដ្ឋយ៉ាងនេះ មានអានុភាពនៃយ៉ាងនេះ
 នឹងធ្វើពួកស្តេចកងដែនវដ្តី ឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។

សម័យនោះឯង ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ បិតនៅអំពីខាងក្រោយ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កំពុងបកថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅអានន្តដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ត អ្នកបាន
 ឮថា ពួកស្តេចកងដែនវដ្តី មានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការប្រជុំគ្នា
 ដោយច្រើន ដូច្នោះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮ
 ដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចកងដែនវដ្តី មានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការ
 ប្រជុំគ្នាដោយច្រើន ដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់អានន្ត បើពួកស្តេចកងដែនវដ្តី
 នឹងមានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការប្រជុំគ្នាដោយច្រើនអស់កាលត្រឹមណា

បឋមបណ្ណសមេ ខ្លឹមស្រាវ

វិទ្យុយេវ អាណន្ត វជ្ជីនំ ចាដិកម្មា តោ
 បរិហានំ ។ កត្តិ តេ អាណន្ត ស្មតំ វជ្ជ
 សមត្តា សង្កបតន្តិ សមត្តា វជ្ជហាន្តិ សមត្តា វជ្ជ-
 ករណីយានំ កកេន្តិកំ ។ ស្មតំ មេ តំ កន្តេ វជ្ជ សមត្តា
 សង្កបតន្តិ សមត្តា វជ្ជហាន្តិ សមត្តា វជ្ជករណីយានំ
 កកេន្តិកំ ។ យាវកេវិញ អាណន្ត វជ្ជី សមត្តា សង្កបត-
 ក្សន្តិ សមត្តា វជ្ជហាន្តិ សមត្តា វជ្ជករណីយានំ
 ករក្សន្តិ វិទ្យុយេវ អាណន្ត វជ្ជីនំ ចាដិកម្មា តោ បរិ-
 ហានំ ។ កត្តិ តេ អាណន្ត ស្មតំ វជ្ជ អប្បញ្ញតំ ន
 បញ្ញាបេន្តិ បញ្ញតំ ន សមច្ឆន្តិ យថាបញ្ញតេ
 តោរណោ វជ្ជិយេ សមាទាយ វត្តន្តិកំ ។ ស្មតំ មេ តំ
 កន្តេ វជ្ជ អប្បញ្ញតំ ន បញ្ញាបេន្តិ បញ្ញតំ ន សមច្ឆន្តិ

បឋមបណ្ណសាសន វិនិច្ឆ័យ

ម្នាលអាណន្ត សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត
 សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលអា-
 នន្ត អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀង
 គ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច ក្នុងដែនវដ្តដូច្នោះដែរឬ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេច ក្នុងដែនវដ្ត
 ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច
 ក្នុងដែនវដ្តដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលអាណន្ត បើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តនឹងព្រមព្រៀង
 គ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច ក្នុងដែន
 វដ្ត អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលអាណន្ត សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់
 ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹម
 ណោះ) ។ ម្នាលអាណន្ត អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត មិនបញ្ញត្តិ
 ច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ញត្តិ មិនដកច្បាប់ដែលបាន
 បញ្ញត្តិចេញហើយ កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ក្នុងដែនវដ្ត អំពីបូកណាដែល
 បានបញ្ញត្តិចេញហើយយ៉ាងណា ដូច្នោះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត មិនបញ្ញត្តិច្បាប់ (ដែល
 ពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ញត្តិ មិនដកច្បាប់ដែលបានបញ្ញត្តិចេញហើយ

လှူဒါန်းပုံစံကေ မဂ္ဂဒါနသီလသီလ လှူဒါနသီလကေ

ယဉာဏ်တရား ဘေးကင်းစေ နှိပ်စားမှု နှိပ်စားမှု

နှိပ်စားမှု ၅ ယာဉာဏ်တရား ကာလက နှိပ်စားမှု မဂ္ဂဒါနသီလ

၈ မဂ္ဂဒါနသီလ မဂ္ဂဒါနသီလ ၈ မဂ္ဂဒါနသီလ မဂ္ဂဒါနသီလ

ယဉာဏ်တရား ဘေးကင်းစေ နှိပ်စားမှု နှိပ်စားမှု

နှိပ်စားမှု နှိပ်စားမှု ကာလက နှိပ်စားမှု ဘေးကင်းစေ ဘေး

ကာလက ၅ နှိပ်စားမှု ကာလက နှိပ်စားမှု နှိပ်စားမှု နှိပ်စားမှု

နှိပ်စားမှု နှိပ်စားမှု ကာလက ကာလက ကာလက ကာလက

ကာလက နှိပ်စားမှု ကာလက ကာလက ကာလက ၅

ကာလက မဂ္ဂဒါနသီလ ကာလက ကာလက ကာလက

ကာလက ကာလက ကာလက ကာလက ကာလက

ကာလက ကာလက ကာလက ကာလက ၅

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តនិបាត

កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ក្នុងដែនវដ្តី អំពីបូកណ ដែលបានបញ្ញត្តិ
 ហើយ យោងណាដូច្នោះដែរ ។ ម្នាល អានន្ទ បើពួកស្តេច ក្នុងដែនវដ្តី
 នឹងមិនបញ្ញត្តិច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ញត្តិហើយ
 មិនដកច្បាប់ ដែលបានបញ្ញត្តិរួចហើយ កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ក្នុង
 ដែនវដ្តី អំពីបូកណ ដែលបានបញ្ញត្តិរួចហើយយោងណា អស់កាលត្រឹម
 ណា ម្នាល អានន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 អានន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព
 រាប់អាន បូជាពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនជាងវដ្តីក្សត្រិយ៍
 ទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលគួរស្តាប់របស់ពួកស្តេច ក្នុងដែនវដ្តី
 ដែលមានព្រះជន្មច្រើនទាំងនោះដូច្នោះដែរ ។ បញ្ចត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី តែងធ្វើសក្ការៈ
 គោរព រាប់អាន បូជាពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើន
 ជាងវដ្តីក្សត្រិយ៍ទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលគួរស្តាប់របស់ពួក
 ស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនទាំងនោះ ដូច្នោះដែរ ។

បឋមបណ្ណស.៣ វិទិវត្តោ

យាវតីវត្តោ អាណន្ទ វជ្ជី យេ តេ វជ្ជីនំ វជ្ជីមហានុកា តេ
សុត្តរិស្សន្តិ កុត្តរិស្សន្តិ មាណស្សន្តិ បូជេស្សន្តិ តេសត្វា
សោតត្ថំ មញ្ញិស្សន្តិ វឿយេវ អាណន្ទ វជ្ជីនំ ចាដិកម្មា
នោ បរិហានិ ។ កត្តិ តេ អាណន្ទ សុតំ វជ្ជី យា តា
កុរុតិយោ កុរុកុមារិយោ តា ន ឪក្កស្ស បសយ្ហ
វាសេន្តិទិ ។ សុតំ មេ តំ កន្តេ វជ្ជី យា តា កុរុតិ-
យោ កុរុកុមារិយោ តា ន ឪក្កស្ស បសយ្ហ
វាសេន្តិទិ ។ យាវតីវត្តោ អាណន្ទ វជ្ជី យា តា កុរុតិយោ
កុរុកុមារិយោ តា ន ឪក្កស្ស បសយ្ហ វាសេស្សន្តិ
វឿយេវ អាណន្ទ វជ្ជីនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានិ ។ កត្តិ
តេ អាណន្ទ សុតំ វជ្ជី យានិ តានិ វជ្ជីនំ វជ្ជីចេតិយានិ
អត្តន្តវានិ ចេវ ពាហិវានិ ច តានិ សុត្តរោន្តិ
កុត្តរោន្តិ មាណន្តិ បូជេន្តិ តេសត្វា ទិន្ទប្បត្ថំ
កតប្បត្ថំ ធម្មតំ ពាលី នោ បរិហា(ចេន្តិទិ ។

បឋមបណ្ណសក វិធីវិគ្គ

ម្នាលអានន្ទ បើពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្តី នឹងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជា
 ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះដង្កូច្រើនជាងវដ្តីក្សត្រិយ៍ទាំងឡាយ
 ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលគួរស្តាប់របស់ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្តី ដែលមាន
 ព្រះដង្កូច្រើនទាំងនោះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលអានន្ទ សេចក្តីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ
 (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលអានន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្តី
 មិនកំហែងបង្ខំពួកស្រីក្នុងត្រកូល ពួកកុមារក្នុងត្រកូល ឲ្យនៅរួមដូច្នោះ
 ដែរឬ? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកសេច
 ក្តីក្នុងដែនវដ្តី មិនកំហែងបង្ខំពួកស្រីក្នុងត្រកូល ពួកកុមារក្នុងត្រកូល ឲ្យ
 នៅរួមដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលអានន្ទ បើពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្តី មិនកំហែងបង្ខំ
 ពួកស្រីក្នុងត្រកូល ពួកកុមារក្នុងត្រកូល ឲ្យនៅរួម អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលអានន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្តី
 សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលអានន្ទ
 អ្នកបានឮថា ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្តី តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជា
 ចេតិយក្នុងដែនវដ្តី របស់ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្តី ដែលនៅខាងក្នុងនគរផង
 ខាងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿងឬជាប្រកបដោយធម៌ ដែលគេធ្លាប់
 ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យទៅដូច្នោះដែរឬ? ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគិយស្ស សត្តនិយាយោ

សុតំ មេ តំ កន្តេ វុដ្ឋិ យោនិ តានិ
 វុដ្ឋិនំ វុដ្ឋិចេតិយោនិ អត្តន្តរាជំ ចេវ ពាហិរាជំ
 ច តានិ សក្ការាជំ កុក្ការាជំ មារេន្តិ បូជេន្តិ
 នេសញ្ច ទិន្ទប្បុត្ថំ កតប្បុត្ថំ ធម្មតំ ពលី លោ
 ហិហាបេន្តិតំ ។ យាវតីវញ្ច អាណន្ត វុដ្ឋិ យោនិ តានិ
 វុដ្ឋិនំ វុដ្ឋិចេតិយោនិ អត្តន្តរាជំ ចេវ ពាហិរាជំ ច តានិ
 សក្ការស្សន្តិ កុក្ការស្សន្តិ មារេស្សន្តិ បូជេស្សន្តិ
 នេសញ្ច ទិន្ទប្បុត្ថំ កតប្បុត្ថំ ធម្មតំ ពលី លោ ហិ-
 ហាបេស្សន្តិ វុឡិយេវ អាណន្ត វុដ្ឋិនំ ហានិកផ្លា លោ
 ហិហានិ ។ កិន្តំ នេ អាណន្ត សុតំ វុដ្ឋិនំ អរហន្តេសុ
 ធម្មការាត្វារាណកុត្តំ សុសំវិហិតា កិន្តំ អនាគតា
 ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគន្ធូយ្យំ អាគតា ច អរហ-
 ន្តោ វិជិតេ ផាស្សំ វិហិតយ្យន្តិ ។ សុតំ មេ តំ កន្តេ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តនិទាន

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែន
 វិជ្ជី តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជាចេតិយក្នុងដែនវិជ្ជី របស់ពួក
 អ្នកដែនវិជ្ជី ដែលនៅខាងក្នុងនគរផង ខាងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿង
 បូជាប្រកបដោយធម៌ ដែលគេធ្លាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះឲ្យ
 សាបសូន្យទៅដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលមានន្ទ បើពួកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជី នឹងធ្វើ
 សក្ការៈគោរព រាប់អាន បូជានូវចេតិយ ក្នុងដែនវិជ្ជីរបស់ពួកអ្នកដែនវិជ្ជី
 ដែលនៅខាងក្នុងនគរផង ខាងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿងបូជាប្រកប
 ដោយធម៌ ដែលគេធ្លាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យ
 ទៅ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលមានន្ទ សេចក្តីចម្រើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលមានន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជី បាន
 ចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សាការពារ និងការគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយធម៌
 ក្នុងអវហន្តទាំងឡាយ ដោយបំណងថា ធ្វើម្តេចហ្ម ព្រះអវហន្តទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអវហន្តទាំង
 ឡាយ ដែលមកស្រាប់ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់
 យើងដូច្នោះដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា

បឋមបណ្ណសិក្ខា ថ្ងៃវិញ្ញា

វដ្តីនំ អរហន្តោសុ ធម្មការត្នាវរណតុត្តិ សុសំ-
 វិហិតា កិច្ចំ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ
 អាគច្ឆេយ្យំ អាគតា ច អរហន្តោ វិជិតេ ដាសុំ
 វិហវេយ្យន្តិ ។ យាវកវិញ្ញា អាណន្ទ វដ្តីនំ អរហន្តោសុ
 ធម្មការត្នាវរណតុត្តិ សុសំវិហិតា កវិស្សតិ កិច្ចំ
 អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគច្ឆេយ្យំ អាគតា
 ច អរហន្តោ វិជិតេ ដាសុំ វិហវេយ្យន្តិ វឌ្ឍិយេវ
 អាណន្ទ វដ្តីនំ ចាដិកម្ពំ លោ បរិហានិច្ចំ ។

អថខោ កកវា វស្សការំ ព្រាហ្មណំ មគធ-
 មហាមត្តំ អាមន្តេសិ ឯកមិណហំ ព្រាហ្មណ សមយំ
 វេសានិយំ វិហាមិ សារន្ទទេ (១) ចេតិយេ តត្រាហំ
 វដ្តីនំ ឥមេ សត្តំ អបរិហានិយេ ធម្មេ ទេសេមិ (២) ។

១ ម. អាណន្ទ ។ ២ ឧ. ម. ទេសេសិ ។

បឋមបណ្ណសក វង្សវង្ស

ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស បានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សា ការពារ និងការ
 គ្រប់គ្រងប្រកបដោយធម៌ ក្នុងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដោយបំណងថា
 ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមក
 កាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមកស្រាប់ហើយ
 ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់យើង ដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់
 អាណន្ត បើពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស នឹងបានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សា
 ការពារ និងការគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយធម៌ ក្នុងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដោយបំណងថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់មក
 ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមកស្រាប់
 ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់យើង អស់កាលត្រឹមណា
 ម្ចាស់អាណន្ត សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅវិស្សការ-
 ព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែនមគធៈថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 សម័យមួយ តថាគត គង់នៅ ក្នុងសារទ្ធិទេវតិយ ទៀបក្រុង
 វេសាលី តថាគត បានសំដែងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ ប្រការ នេះ
 ដល់ពួកស្តេច ក្នុងដែនវង្ស ក្នុងសារទ្ធិទេវតិយនោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

យាវតីវត្តា ព្រាហ្មណ ឥមេ សុត្ត អបរិហានិយា
 ធម្មា វជ្ជីស្ស ឋស្សន្តិ^(១) ឥមេស្ស ច សុត្តស្ស
 អបរិហានិយេស្ស ធម្មេស្ស វជ្ជី សុត្តិស្សស្សន្តិ^(២) វុឡិយេវ
 ព្រាហ្មណ វជ្ជីនំ ចាដិកត្តោ នោ បរិហានិ^(៣) ។
 ឯកមេតេនិបំ កោ តោតម អបរិហានិយេន
 ធម្មេន សមម្ហាតតានំ វជ្ជីនំ វុឡិយេវ ចាដិកត្តោ
 នោ បរិហានិ កោ បន វានោ សុត្តហិ
 អបរិហានិយេហិ ធម្មេហិ ។ វកិរណីយា ច កោ
 តោតម វជ្ជី រញ្ញា មាគនេន អជាតសុត្តនា វេទ-
 ហិបុត្តេន យទីទំ យុទ្ធស្ស អញ្ញត្រ ទិបលាបនាយ
 អញ្ញត្រ មិបុកេនា ។ ហន្ត ចនានំ មយំ កោ
 តោតម គច្ឆាម ពហុកិច្ចា មយំ ពហុកិរណីយាតិ ។
 យស្សនានិ វុំ ព្រាហ្មណ កាលំ មត្តាសីតិ ។ អថោ
 វស្សកាលេ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ កតវិតា
 កាសីតំ អគិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ទុដ្ឋាយាសនា
 បត្តាបីតិ ។

១ ម. វុឡិស្សន្តិ ។ ២ ឧ.ម. សុត្តិស្សន្តិ ។ ៣ ឧ. ឥតោ បរំ ឯវំ វុឡិ វិស្សកាលេ
 ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ កតវិតំ ឯតទវេហិតិ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គរទីកាយ សុត្តនិយម

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ តាំងនៅក្នុងពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី ឬថាពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី នឹងប្រតិបត្តិក្នុងអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង
 នេះ អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 សេចក្តីសាបសូន្យ តែងមិនមានដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលប្រកប
 ដោយអបរិហានិយធម៌ សូម្បីតែមួយៗ បំបាច់និយាយទៅថ្វីដល់ទៅគ្រប់
 អបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ (នោះ) ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន មួយ
 ទៀត ព្រះបាទអជាតសត្តវេទេហ៍បុត្រមាគធរាជ មិនគប្បីចាប់ពួកស្តេច
 ក្នុងដែនវដ្តីដោយចម្បាំងបានទេ រឿងរំលែងតែការល្ងង់លោមយកចិត្ត ឬ
 ការធ្វើឲ្យបែកគ្នា ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ឈ្លើយចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 សូមលាទៅឥឡូវនេះ (ព្រោះថា) ខ្ញុំព្រះអង្គមានកិច្ចប្រើន មានការ
 ងារប្រើន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរសំគាល់នូវកាលនឹងទៅក្នុងវេលា
 នេះចុះ ។ លំដាប់នោះ វិស្សការព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែន
 មគធៈ គ្រេកអររីករាយ នឹងភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
 គ្រាកចាកសេនៈចេញទៅ ។

បរិមយណ្ណសព វិទ្ធិវង្ស

(២០) ឯកំ សមយំ ភគវំ រាជគហោ វិហារតំ
 ភិជ្ឈក្យដេ បព្វតេ ។ តត្រ ខោ ភគវំ ភិក្ខុ
 អាមន្តេសំ សត្តំ វោ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្ម
 ទេសេស្ស្គមី តំ សុណាថេ សាធុតំ មនសិករោថ
 ភាសិស្ស្គមីតំ ។ ឯវំ កន្លែតំ ខោ តេ ភិក្ខុ ភគវតោ
 បច្ចុស្ស្គសុំ ។ ភគវំ ឯតទ្ធកោច កតមេ ប
 ភិក្ខុវេ សត្តំ អបរិហានិយោ ធម្មា ។ យាវកីវត្តា
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អភិណ្ណាសន្និទាតា ភិស្សន្តិ សន្និទាត-
 តហុណ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ទាដិកម្ពំ ខោ
 បរិហានិ ។ យាវកីវត្តា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សមត្តា
 សន្និបតិស្សន្តិ សមត្តា វុឌ្ឍិស្សន្តិ សមត្តា សង្ឃ
 ករណីយានិ ករិស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ
 ទាដិកម្ពំ ខោ បរិហានិ ។ យាវកីវត្តា ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អប្បញ្ញតំ ន បញ្ញាបេស្សន្តិ បញ្ញតំ ន សម្មចិនិស្សន្តិ
 យថាបញ្ញតេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វតិស្សន្តិ

បឋមបណ្ណសក វង្សវត្ត

[២១] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើកំភ័ក្ត្រដ៏ក្រដាស
 ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 មកក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងអបរិហានិយធម៌
 ទាំង ៧ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរព្រមស្តាប់នូវភាសិតនោះ ចូរ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តឱ្យជាក់ច្បាស់ចុះ តថាគតនឹងសំដែងប្រាប់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ក៏ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌
 ទាំង ៧ តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងប្រជុំគ្នារឿយ ។
 ប្រជុំគ្នាដោយច្រើន អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន
 តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ
 ព្រមព្រៀងគ្នាលើកប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ចរបស់សង្ឃ អស់កាល
 ត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមិនបញ្ចាតសិទ្ធិសាបទ ដែលតថាគតមិនបាទ
 បញ្ចាតហើយ មិនដកសិទ្ធិសាបទដែលតថាគតបញ្ចាតចេញហើយ កាន់តាម ប្រ-
 ព្រឹត្តតាមសិទ្ធិសាបទដែលតថាគតបញ្ចាតហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹមណា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរទិកាយប្ប សុត្តនិបាតោ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ទាដិកម្មា នោ បរិហានំ ។

យាវតីវង្សា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ យេ ភិក្ខុ ភិក្ខុ យេ

តេ ភិក្ខុ យេវ ភិក្ខុ យេវ បិប្បព្វដិសា សុឌ្ឍិបិតោ

សុឌ្ឍិបរិទាយកា តេ សុត្តរិស្សន្តិ ភុត្តរិស្សន្តិ

មាទេស្សន្តិ បូជេស្សន្តិ តេសញ្ច សោតតំ មញ្ញស្សន្តិ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ទាដិកម្មា នោ បរិហានំ ។

យាវតីវង្សា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទប្បន្ទាយ តស្សាយ

ទោនោព្វវិកាយ នោ វសំ តច្ឆិស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុនំ ទាដិកម្មា នោ បរិហានំ ។ យាវតីវង្សា ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុ អារាញតេសុ សេនាសនេសុ សាបេត្តា ភិស្សន្តិ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ទាដិកម្មា នោ បរិហានំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ សុត្តនិយាម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជាពួកភិក្ខុ ជាថេរៈអ្នក
ដឹងគ្រប់ច្រើន ឬសយ្យ ជាបិសានសង្ឃ ជាបរិនាយករបស់សង្ឃ ជាអ្នក
ណែនាំសង្ឃ ទាំងសំគាល់ពាក្យដែលគួរស្តាប់ របស់ភិក្ខុជាថេរៈទាំងនោះ
អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងមិនលុះក្នុងអំណាចតណ្ហា ជា
ធម្មជាតិទាំងស្រុងទៅក្នុងភពប្តីទៀត ដែលកើតឡើងហើយ អស់កាលត្រឹម
ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមានសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងសេនា-
សនៈទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

បឋមបណ្ណសមេ វិទ្យា

យាវត្ថវំវា កិក្ខុវេ កិក្ខុ បច្ចុតោវ ភស្តី ឧបដ្ឋ-
 មេស្សន្តិ ក្តិន្តិ អនាគតា ច មេសលា សុត្រហ្មតាវ
 អាតន្តយ្យំ អាតតា ច មេសលា សុត្រហ្មតាវ
 ជាសុំ វិហាយ្យន្តិ វុឌ្ឍិយេវ កិក្ខុវេ កិក្ខុនំ ចាដិ-
 កត្តា នោ បរិហានិ ។ យាវត្ថវំវា កិក្ខុវេ វមេ
 សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា កិក្ខុសុ ឋស្សន្តិ
 វមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ កិក្ខុ
 សុន្តិស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ កិក្ខុវេ កិក្ខុនំ ចាដិកត្តា
 នោ បរិហានិតិ ។

[២២] សត្ត វោ កិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្មេ
 ទេសេស្សន្តិ ។ មេ ។ កតមេ ច កិក្ខុវេ សត្ត
 អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវត្ថវំវា កិក្ខុវេ កិក្ខុ
 ន កត្តារមា កវិស្សន្តិ^(១) ន កត្តារមតំ អនុយុត្តា
 វុឌ្ឍិយេវ កិក្ខុវេ កិក្ខុនំ ចាដិកត្តា នោ បរិហានិ ។

១ ឧ. ម. ធាតុន្តរ ទណ្ឌរាតិ ទិស្សតិ ។

បឋមបណ្ណសក វិទ្ធិវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងប្រុងស្មារតីក្នុងខ្លួនថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎
 ពួកសព្វហ្មធារី មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដែលមិនទាន់មកដល់ ក៏
 សូមឲ្យ និមន្តមក ពួកសព្វហ្មធារី មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដែលមក
 ដល់ហើយ ក៏សូមឲ្យទៅសប្បាយដូច្នោះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាប
 សូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ កាំងនៅក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំង
 ឡាយនឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ អស់កាលត្រឹម
 ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

(២២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងអបរិហានិយធម៌
 ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បើ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអបរិហានិយធម៌
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ មិនត្រេកអរនឹង
 ការងារ មិនប្រកបរបៀយៗនូវការៈជាអ្នកមានការងារជាទីត្រេកអរ អស់
 កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់
 ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាទិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

យាវតីវត្ថុ កិក្ខុវេ កិក្ខុ ន កស្សារាមា
 កវិស្សន្តំ ។ បេ ។ ន ទិដ្ឋារាមា កវិស្សន្តំ
 ន សង្កណិការាមា កវិស្សន្តំ ន ចាបិច្ឆា កវិស្សន្តំ
 ន ចាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំគតា ន ចាបម័ត្តា
 កវិស្សន្តំ ន ចាបសហាយា ន ចាបសម្មវត្តំ ន
 ឱវមត្តកេន វិសេសាធិតមេន អន្តរា វេសានំ អាបដ្ឋិ-
 ស្សន្តំ វឿយេវ កិក្ខុវេ កិក្ខុនំ ចាធិកត្វា តោ
 បរិហានិ ។ យាវតីវត្ថុ កិក្ខុវេ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា
 ធម្មា កិក្ខុសុ វស្សន្តំ ឥមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិ-
 យេសុ ធម្មេសុ កិក្ខុ សន្តិស្សន្តំ វឿយេវ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុនំ ចាធិកត្វា តោ បរិហានិ ។

(២៣) សត្ត វេ កិក្ខុវេ អបរិហានិយេ
 ធម្មេ នេសស្សន្តំ ។ បេ ។ កតមេ
 ច កិក្ខុវេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តនិទាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមិនជាអ្នកមានការនិយាយតិរព្វន-
 កថា ជាទីត្រេកអរ ។ បេ ។ នឹងមិនជាអ្នកមានការដេកលក់ ជាទីត្រេកអរ
 នឹងមិនជាអ្នកមានគឺគា ជាទីត្រេកអរ នឹងមិនជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 អាក្រក់ មិនល្អ្នះក្នុងអំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ មិនមានមិត្តអាក្រក់
 មិនមានសំឡាញ់អាក្រក់ មិនឆាកទៅរកបុគ្គលអាក្រក់ មិនដល់នូវ
 សេចក្តីបន្ទូលបន្ថយព្យាយាម ក្នុងចន្លោះ ដោយការគ្រាស់ដឹងនូវគុណ-
 វិសេស ត្រឹមតែជាន់ក្រោម អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមាន
 ឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិ-
 ហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ បិតនៅក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយធម៌ ៧ នេះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
 សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគត នឹងសំដែង
 អបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

បឋមបណ្ណសព វិចិត្រ

យាវតីវត្តា កិត្តវេ កិត្ត សុទ្ធា កវិស្សន្តិ
 វុឌ្ឍិយេវ កិត្តវេ កិត្តនំ ចានិកម្មា លោ
 បវិហានិ ។ យាវតីវត្តា កិត្តវេ កិត្ត ហិរ-
 មនោ កវិស្សន្តិ ។ បេ ។ ឌីតប្បិលោ កវិស្សន្តិ
 ពហុស្សតា កវិស្សន្តិ អាវុទ្ធវិយា កវិស្សន្តិ សតិមនោ
 កវិស្សន្តិ បញ្ញាវនោ កវិស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ កិត្តវេ កិត្តនំ
 ចានិកម្មា លោ បវិហានិ ។ យាវតីវត្តា កិត្តវេ វមេ
 សត្ត អបវិហានិយា ធម្មា កិត្តសុ វស្សន្តិ វមេសុ
 ច សត្តសុ អបវិហានិយេសុ ធម្មេសុ កិត្ត សន្និស្ស-
 ស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ កិត្តវេ កិត្តនំ ចានិកម្មា លោ
 បវិហានិកំ ។

(២៤) សត្ត វោ កិត្តវេ អបវិហានិយេ ធម្ម
 ទេសេស្សន្តិ ។ បេ ។ តិកមេ ច កិត្តវេ
 សត្ត អបវិហានិយា ធម្មា ។ យាវតីវត្តា
 កិត្តវេ កិត្ត សតិសម្មោជ្ឈនំ កាវស្សន្តិ

ឃប់បណ្តាសាវ វង្សវត្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងមានសេចក្តីជឿ អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ ជាអ្នកមានសេចក្តីខ្មាសបាប ។ បេ ។ មាន
 សេចក្តីខ្មាចបាប ជាពហុស្ស្រត ប្រាវពួសេចក្តីព្យាយាម មានស្មារតី
 មានបញ្ញា អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ
 នឹងបិតនៅ ក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុង
 អបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ អស់កាលត្រឹមណា សេចក្តីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគត នឹងសំដែងអបរិ-
 ហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនសតិសម្មាដ្ឋង្គន៍ អស់កាលត្រឹមណា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិយាយ

វុឌ្ឍិយេវ កិក្ខុវេ កិក្ខុនំ ចាដិកម្មា នោ
 បរិហានិ ។ យាវតីវព្វា កិក្ខុវេ កិក្ខុ
 ធម្មវិចយសម្មោជ្ឈនំ ភាវស្សនំ ។ មេ ។ វិយ-
 សម្មោជ្ឈនំ ភាវស្សនំ បីតិសម្មោជ្ឈនំ ភាវស្សនំ
 បស្សនិសម្មោជ្ឈនំ ភាវស្សនំ សមាធិសម្មោជ្ឈនំ
 ភាវស្សនំ ទុមេត្តាសម្មោជ្ឈនំ ភាវស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ
 កិក្ខុវេ កិក្ខុនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានិ ។ យាវ-
 តីវព្វា កិក្ខុវេ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា
 កិក្ខុសុ បស្សនំ ឥមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិ-
 យេសុ ធម្មេសុ កិក្ខុ សន្និស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានិនិ ។

(២៥) សត្ត វោ កិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្ម
 ទេសេស្សមិ ។ មេ ។ កតមេ ច កិក្ខុវេ សត្ត
 អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវតីវព្វា កិក្ខុវេ កិក្ខុ
 អនិច្ចសញ្ញា ភាវស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តនិទាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
 សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងចំរើនធម្មវិជយសម្មោជ្ឈន្ត ។ បេ ។ នឹងចំរើនវិរិយ-
 សម្មោជ្ឈន្ត នឹងចំរើនប័តិសម្មោជ្ឈន្ត នឹងចំរើនបស្ស្ទិសម្មោជ្ឈន្ត នឹង
 ចំរើនសមាធិសម្មោជ្ឈន្ត នឹងចំរើនទេវេស្ថានសម្មោជ្ឈន្ត អស់កាលត្រឹម
 ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ នឹងបិតនៅ ក្នុងភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឬថាភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ
 អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

(៤៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងអបរិហានិយធម៌ ៧

យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនអនិច្ចសញ្ញា
 អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

បឋមបណ្ណសាស្ត្រ ផ្លូវព្រះ

យាវក្រវីញ កិក្ខុវេ កិក្ខុ អនត្តសញ្ញា ភាវស្សន្តិ
 ។ បេ ។ អស្កភសញ្ញា ភាវស្សន្តិ អាទិនវសញ្ញា
 ភាវស្សន្តិ បហានសញ្ញា ភាវស្សន្តិ វិវាតសញ្ញា
 ភាវស្សន្តិ ធិរោធសញ្ញា ភាវស្សន្តិ វឌ្ឍិយេវ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុនំ ទាដិកត្តា នោ បរិហានិ ។ យាវក្រវីញ
 កិក្ខុវេ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា កិក្ខុសុ
 វស្សន្តិ ឥមេសុ សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ
 កិក្ខុ សន្តិស្សន្តិស្សន្តិ វឌ្ឍិយេវ កិក្ខុវេ កិក្ខុនំ
 ទាដិកត្តា នោ បរិហានិនិ ។

(២៦)^(១) សត្តមេ កិក្ខុវេ ធម្មា សេត្តស្ស កិក្ខុ-
 នោ បរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ កត្តា-
 រាមតា កស្សរាមតា ធិទ្ធារាមតា សន្តិណិកាមតា
 វឌ្ឍិយេសុ អនុត្តទ្ធារតា កោដនេ អមត្តញ្ញា សន្តិ
 នោ បន សឿ្យ សឿ្យករណីយាធិ តត្រ(២) កិក្ខុ ន
 ឥតិ បដិសញ្ញាត្តតិ សន្តិ នោ បន សឿ្យ ទេវ វត្តញ្ញ

១.ម ធិត្តនេ ធិវឌ្ឍេ សុតំ ។ ធិកំ សមយំ ភគវា ។ ល។ អាមន្តេសីតិ ទិស្សន្តិ ។
 ២ ឧ.ម. កិក្ខុ សេនោ ។

បឋមបណ្ណសក វិទ្ធិវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនអនត្តសញ្ញា ។ បេ។ នឹង
 ចំរើនអសុភសញ្ញា នឹងចំរើនអាទិនវសញ្ញា នឹងចំរើនបហានសញ្ញា
 នឹងចំរើនវិភក្កសញ្ញា នឹងចំរើននិរោធសញ្ញា អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ បិតនៅ ក្នុងភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយទាំង ៧ នេះ
 អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ ៧ នេះ វែមន៍ប្រព្រឹត្ត
 នៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ ដល់សេដ្ឋភិក្ខុ ។ ៧ យោង តើអ្វីខ្លះ ។
 គឺសេចក្តីត្រេកអរក្នុងការងារ ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងការនិយាយតិរច្ឆាន-
 កថា ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងការដេកលក់ ១ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងការប្រ-
 កបដោយភ្នំតា ១ សេចក្តីមិនគ្រប់គ្រងទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ១ ការ
 មិនជឿប្រមាណ ក្នុងភោជន ១ កិច្ចរបស់សង្ឃ តែងមានក្នុងសង្ឃ ភិក្ខុ
 មិនពិចារណា ក្នុងកិច្ចនោះថា ពួកព្រះថេរៈ ក្នុងសង្ឃអ្នកជំនំរាត្រីវែង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សុត្តវិនិកាយោ

ចិវប្បព្វជីតា ការវាហំនោ តេ តេន បញ្ញាយិ-
 ញ ស្សដ្ឋិតិ អត្តនា វោយោតំ អាបជ្ជិតំ ។ ឆមេ ខោ
 កិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា សេត្តុស្ស កិក្ខុនោ បរិហានាយ
 សំវត្តន្តិ ។ សត្តមេ កិក្ខុវេ ធម្មា សេត្តុស្ស
 កិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។
 ន កម្មារាមតា ន កស្សារាមតា ន វិទ្ធារាមតា ន
 សង្កណីការាមតា វេទ្ធិយេសុ តុត្តទ្វារតា កោដិដ
 មត្តញតា សង្កិ ខោ បន សង្កេ សង្កេករណី-
 យោនំ តត្រ កិក្ខុ ឆតិ បដិសញ្ញិត្តិ សង្កិ ខោ បន
 សង្កេ ខេរ វត្តញ ចិវប្បព្វជីតា ការវាហំនោ តេ
 តេន បញ្ញាយិស្សដ្ឋិតិ អត្តនា ន វោយោតំ អាបជ្ជិតំ ។
 ឆមេ ខោ កិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា សេត្តុស្ស កិក្ខុនោ
 អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។

(២៧) សត្តមេ កិក្ខុវេ ធម្មា ឧទាសកស្ស
 បរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សត្តនិបាត

បួសយូរ អ្នកនាំទៅនូវការៈ ពួកថេរៈទាំងនោះ ក៏នឹងប្រាកដ ដោយការ
 ងារនោះដូច្នោះ ហើយដល់នូវការប្រកបដោយខ្លួនឯង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
 សាបសូន្យដល់សេក្ខកិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ
 រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ដល់សេក្ខកិក្ខុឡើយ ។
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការងារ ១ សេចក្តីមិន
 ត្រេកអរ ក្នុងការនិយាយតិច្ចានកថា ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការ
 ដេកលក់ ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការប្រកបដោយគ្នា ១ ការគ្រប់គ្រង
 ទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ១ សេចក្តីដឹងប្រមាណ ក្នុងភោជន ១ កិច្ច
 របស់សង្ឃ តែងមានក្នុងសង្ឃ កិក្ខុតិច្ចារណា ក្នុងកិច្ចនោះថា ពួកព្រះ
 ថេរៈ ក្នុងសង្ឃអ្នកដឹងនូវរាត្រីវែង បួសយូរ អ្នកនាំទៅនូវការៈ ពួកព្រះ
 ថេរៈទាំងនោះ នឹងប្រាកដ ដោយការងារនោះដូច្នោះ ហើយមិនដល់នូវ
 ការប្រកប ដោយខ្លួនឯង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង
 រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់សេក្ខកិក្ខុឡើយ ។

(៤៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យដល់ទុបាសក ។ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

បឋមបណ្ណសព ផ្លែវត្តោ

ភិក្ខុទិស្សនំ ហារមេតិ សទ្ធិម្មស្សនំ បឋមជ្ឈិតំ អធិសីលេ
 ន សិក្ខិតំ អប្បសាទពហុលោ ហោតិ ភិក្ខុស្ម
 ថេវេសុ ថេវេ នវេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច ឧទានវគ្គចិត្តោ
 ធម្មំ សុណាតិ រទ្ធកវេសី វេតោ ពហំទ្វា ទត្តិណោយ្យំ
 កវេសតិ តត្ថ ច បុព្វការំ ករោតិ ។ វេម
 ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា ឧទានសកស្ស បរិហានាយ
 សំវត្តន្តំ ។ សត្តមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ឧទានសកស្ស
 អបរិហានាយ សំវត្តន្តំ ។ តតមេ សត្ត ។ ភិក្ខុ-
 ទិស្សនំ ន ហារមេតិ សទ្ធិម្មស្សនំ នប្បមជ្ឈិតំ អធិ-
 សីលេ សិក្ខិតំ បសាទពហុលោ ហោតិ ភិក្ខុស្ម ថេវេសុ
 ថេវេ នវេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច អនុទានវគ្គចិត្តោ ធម្មំ
 សុណាតិ ន រទ្ធកវេសី ន វេតោ ពហំទ្វា ទត្តិណោយ្យំ
 កវេសតិ វេច ច បុព្វការំ ករោតិ ។ វេម
 ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា ឧទានសកស្ស អបរិហានាយ
 សំវត្តន្តំ ។

បឋមបណ្ណសក រដ្ឋិត្ត

ទបាសកញ្ជាំងការឃើញភិក្ខុ ឲ្យសាបសូន្យ ១ ប្រហែសនឹងការស្តាប់
 ព្រះសទ្ធម្ម ១ មិនសិក្សាក្នុងអធិសីល^(១) ១ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីជ្រះថ្លា
 ច្រើន ក្នុងពួកភិក្ខុវាស់ ថ្មី កណ្តាល ១ ជាអ្នកមានចិត្តរិះគន់ ស្វែងរក
 ទោសស្តាប់ធម៌ ១ ស្វែងរកទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១
 ធ្វើបុព្វការៈក្នុងទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសាបសូន្យ
 ដល់ទបាសក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ទបាសក ។ ៧យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺទបាសក
 មិនញ្ជាំងការឃើញភិក្ខុ ឲ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រហែសនឹងការស្តាប់ព្រះ
 សទ្ធម្ម ១ សិក្សាក្នុងអធិសីល ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាច្រើន ក្នុង
 ពួកភិក្ខុវាស់ ថ្មី កណ្តាល ១ ជាអ្នកមានចិត្តមិនរិះគន់ មិនស្វែងរកទោស
 ស្តាប់ធម៌ ១ មិនស្វែងរកទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ធ្វើ
 បុព្វការៈក្នុងទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ទបាសក ។

១ សីល ៥ ឬ សីល ១០ ។ អន្តិកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ទស្សនំ ភារីតត្តានំ យោ ហោមេតិ ទុពាសកោ

សវនញ្ច អរិយធម្មានំ អធិសីលេ ធម៌ សិក្ខតិ

អប្បសាទោ ច ភិក្ខុស្ស ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវឌ្ឍតិ

ទុពាសកេចិត្តោ ច សទ្ធិម្មំ សោតុម្មិច្ឆតិ

នតោ ច ពហិទ្ធា អញ្ញំ ទត្តិណោយ្យំ គវេសតិ

តត្រេ ច បុព្វការី យោ ករោតិ ទុពាសកោ

ឃតេ ខោ បរិហានិយេ សត្ត ធម្មេ សុទេសីតេ

ទុពាសកោ សេវមាហោ សទ្ធិម្មា បរិហាយតិ ។

ទស្សនំ ភារីតត្តានំ យោ ធម៌ ហោមេតិ ទុពាសកោ

សវនញ្ច អរិយធម្មានំ អធិសីលេ ច សិក្ខតិ

បសាទោ ចស្ស ភិក្ខុស្ស ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវឌ្ឍតិ

អទុពាសកេចិត្តោ ច សទ្ធិម្មំ សោតុម្មិច្ឆតិ

ធម៌ តោ ពហិទ្ធា អញ្ញំ ទត្តិណោយ្យំ គវេសតិ

នតេ ច បុព្វការី យោ ករោតិ ទុពាសកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយ សកក្កនិបាត

ទុបាសកណា ញ៉ាំងការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែលមានខ្លួនចំរើន
 ហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ ប្រហែសនឹងការស្តាប់នូវអរិយធម៌
 ទាំងឡាយ ១ មិនសិក្សាក្នុងអធិសីល ១ មានសេចក្តីមិន
 ជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុ ចំរើនឡើង ដោយក្រែកលែង ១ មាន
 ចិត្តរិះគន់ ប្រាថ្នាស្តាប់ព្រះសង្ឃ ១ ស្វែងរកទុក្ខណោយ្យ-
 បុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ទុបាសកធ្វើបុព្វការៈ
 ចំពោះទុក្ខណោយ្យបុគ្គលនោះ ១ ទុបាសក កាលសេពនូវ
 បរិហានិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់សំដែងហើយ ដោយប្រពៃ រមែងសាបសូន្យចាកព្រះ
 សង្ឃ ។ ទុបាសកណា មិនញ៉ាំងការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែល
 មានខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រហែសនឹងការ
 ស្តាប់នូវអរិយធម៌ទាំងឡាយ ១ សិក្សាក្នុងអធិសីល ១ សេចក្តី
 ជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុរបស់ទុបាសកនោះ ចំរើនឡើងដោយក្រែក
 លែង ១ មានចិត្តមិនរិះគន់ ស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ មិនស្វែង
 រកទុក្ខណោយ្យបុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ទុបាសក
 តែងធ្វើបុព្វការៈចំពោះទុក្ខណោយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១

បឋមបណ្ណសក វគ្គិយោ

ឯតេ ទោ អថវិហារិនិយេ សត្ត ធម្មេ ក្សុទេសិន
ឡាសគោ សេវមាថោ សទ្ធិម្ហា ន ច ហាយតីតិ^(១)។

[២៨] សត្តិមា ភិក្ខុវេ ឡាសគស្ស វិបត្តិយោ
សត្តិមា ភិក្ខុវេ ឡាសគស្ស សម្មទា^(២) សត្តិមេ
ភិក្ខុវេ ឡាសគស្ស អសម្មវា^(៣) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ
ឡាសគស្ស សម្មវា ។ កតមេ សត្ត ។ ភិក្ខុ-
ទស្សនំ ន ហាយតី សទ្ធិម្ហស្សនំ នប្បបដ្ឋតិ
អធិសីលេ សិក្ខតិ បសាទពហុលោ ហោតិ ភិក្ខុស្ស
មេវេសុ មេវេ នវេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច អនុចារម្ម-
ចិត្តោ ធម្មំ ក្សណាតិ ន វទ្ធកវេសី ន ឥតោ
ពហំទា ទត្តិណោយ្យំ កវេសតិ ឥច ច បុព្វការំ
ករេតិ ។ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត ឡាសគស្ស
សម្មវាតិ ។

ទស្សនំ ការិតត្តារំ យោ ហាយតី ឡាសគោ
សវេទភា អរិយធម្មានំ អធិសីលេ ន សិក្ខតិ

១ ឧ. ម. ន បរិហាយតីតិ ។ ២ ឧ. សម្មត្តិយោ ។ ៣ ឧ. ម. បរាវា ។

បឋមបណ្ណសក វិជ្ជវគ្គ

ឧបាសក កាលសេពនូវអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាង
នេះឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រែងហើយដោយ
ប្រពៃ រមែងមិនសាបសូន្យចាកព្រះសង្គមឡើយ ។

(២៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឺបត្តិរបស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្បត្តិរបស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សេចក្តីរិទាន របស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ សេចក្តីចំរើនរបស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង ទើប្បិខ្លះ ។

គឺឧបាសក មិនញ៉ាំងការឃើញនូវភិក្ខុ ឲ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រហែស
នឹងការស្តាប់នូវព្រះសង្គម ១ សិក្សាក្នុងអធិសីល ១ ជាអ្នកមានសេចក្តី
ជ្រះថ្លាច្រើនក្នុងពួកភិក្ខុចាស់ ថ្មី កណ្តាល ១ មិនមានចិត្តរិះគន់ មិនស្វែង
រកពោសស្តាប់ធម៌ ១ មិនស្វែងរកទ្ខិណេយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនា
នេះ ១ ធ្វើបុត្រការចំពោះទ្ខិណេយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើនរបស់ឧបាសកមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

ឧបាសកណា ញ៉ាំងការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែលមាន
ខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ ប្រហែសក្នុងការស្តាប់
នូវអរិយធម៌ទាំងឡាយ ១ មិនសិក្សា ក្នុងអធិសីល ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាទិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

អប្បសារោ ច ភិក្ខុសុ ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវុឌ្ឍតិ

ទុចារម្ហកចិត្តោ ច សទ្ធម្មំ សោតុមិច្ឆតិ

នតោ ច ពហិទ្ធា អញ្ញំ ទត្តិណោយ្យំ កវេសតិ

តត្តោ ច បុព្វការិ យោ កកោតិ ទុចាសកោ

ឯតោ ទោ បរិហារិយេ សុត្ត ធម្មេ សុទេសិតេ

ទុចាសកោ សេវមារោ សទ្ធម្មា បរិហាយតិ ។

ទស្សនំ ភារិតត្តានំ យោ ន ហារេតិ ទុចាសកោ

សវនត្ថា អរិយធម្មានំ អធិសីនេ ច សិក្ខតិ

បសារោ ចស្ស ភិក្ខុសុ ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវុឌ្ឍតិ

អទុចារម្ហចិត្តោ ច សទ្ធម្មំ សោតុមិច្ឆតិ

ន នតោ ពហិទ្ធា អញ្ញំ ទត្តិណោយ្យំ កវេសតិ

នតោ ច បុព្វការិ យោ កកោតិ ទុចាសកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនាទីកាយ សុត្តនិបាត

មានសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាក្នុងពួកភិក្ខុ ចំរើនដោយក្រែវលង ១
 ជាអ្នកមានចិត្តរិះគន់ប្រាថ្នាស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ ស្វែងរក
 ទុក្ខណេយ្យបុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ឧបាសកធ្វើ
 បុព្វការៈចំពោះទុក្ខណេយ្យបុគ្គលខាងក្រៅសាសនានេះ ១
 ឧបាសកកាលសេពនូវបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះឯង ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយដោយប្រពៃ រមែង
 សាបសូន្យចាកព្រះសង្ឃ ៗ ឧបាសកណា មិនញ្ញាំងការ
 ឃើញនូវពួកភិក្ខុដែលមានខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១
 មិនប្រហែសចំពោះការស្តាប់នូវអរិយធម៌ទាំងឡាយ ១
 សិក្សាក្នុងអធិសីល ១ សេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុរបស់
 ឧបាសកនោះ ចំរើនដោយក្រែវលង ១ មិនមានចិត្តរិះគន់
 ប្រាថ្នាស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ មិនស្វែងរកទុក្ខណេយ្យ-
 បុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ឧបាសកធ្វើបុព្វការៈ
 ចំពោះទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១

បឋមបណ្ណសមេ រឿងព្រេង

ឯតេ ខោ កមរិយារិយេ សត្តំ ធម្មេ សុទេសីតេ
ទុកាសតោ សេវាខោ សទ្ធិម្ហា ច ហាយ ភីតិ ។

រឿងព្រេង គតិយោ ។

តិស្សទ្វាជំ
១

សារទ្ធខោ វស្សតារោ ភិក្ខុ កម្មត្ថា សទ្ធិយំ(១)
ភោជិយសត្តំ សេត្តោ ច ហារិ វិបត្តិសម្ពុកេតិ(២) ។

១ ម. អាសន្ន វិស្សករោ ច តិសត្តកានិ ភិក្ខុកា ។ ២ ខ. ពោធិសញ្ញំ សេត្តោ ច ហានិ
វិបត្តិ ច បរាភោតិ ។ ម. ពោធិសញ្ញា ទ្វេ ច ហានិ វិបត្តិ ច បរាភោតិ ។

បឋមបណ្ណសក ផ្ទៃត្រៃ

ទុក្ខសកកាលសេពន្តវាសនិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ
ឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយដោយ
ប្រពៃ រមែងមិនសាបសូន្យវាកព្រះសង្ឃឡើយ ។

ចប់ ផ្ទៃត្រៃទី ៣ ។

ឧទាននៃវិញ្ញាណនោះគឺ

និយាយពីសារន្តទេវេតិយ ១ វស្សការព្រាហ្មណ៍ ១ ភិក្ខុ ១
ការងារ ១ ធម្មជាតិដែលគួរជឿ ១ ធម៌ជាប់ណែនាំនៃការ
ក្រាស់ដឹង ១ សញ្ញា ១ សេត្តភិក្ខុ ១ សេចក្តីសាបសូន្យ ១
វិបត្តិ ១ សេចក្តីបំរើន ១ ។

ទេវតារក្ខិត

(២៧) អថខោ អញ្ញតវា ទេវតា អភិក្កត្តាយ
 រត្តិយា អភិក្កត្តន្តរណា កេវលកប្បំ ជេនវនំ
 ឌីកាសេត្វា យេន កកវា តេនុបសុត្តមិ ឧបសុត្តមិត្វា
 កកវន្តំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ
 បីតា ខោ សា ទេវតា កកវន្តំ ឯកទកេច សុត្តិមេ កន្តេ
 ធម្មា ភិក្កុយោ អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ តតមេ សុត្ត ។
 សុត្តការវតា ធម្មការវតា សុដ្ឋការវតា សុត្តា-
 ការវតា សមាធិការវតា អប្បមាធិការវតា បដិសុញ្ញា-
 ការវតា ។ ឥមេ ខោ កន្តេ សុត្ត ធម្មា ភិក្កុយោ
 អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ ឥទមកេច សា ទេវតា
 សមនុញ្ញោ សុត្តា អហោសិ ។ អថខោ សា ទេវតា
 សមនុញ្ញោ មេ សុត្តាតិ កកវន្តំ អភិវទេត្វា បទត្តិណំ
 តត្វា តត្តវន្តរណយិ ។ អថខោ កកវា តស្ស
 រត្តិយា អថយេន ភិក្កុ អាមន្តេសិ ឥមំ ភិក្កុវេ រត្តិ

ទេវតារិក្ខ

[២៧] លំដាប់នោះឯង ទេវតាមួយអង្គ មានរស្មីដ៏រុងរឿង កាលដែលវេលាកត្រី បឋមយាម កន្លងផុតទៅ ក៏ធ្វើវត្តដេតវិនិច្ឆ័យ ឲ្យភ្នំស្វាង ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ បិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ ទេវតានោះបិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ ភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្ត ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសមាធិ ១ គោរពការមិនប្រមាទ ១ គោរព ការធ្វើបដិសណ្ឋារៈ ១ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ លុះទេវតានោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនេះបឋមហើយ ព្រះសាស្តា ក៏ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ។ លំដាប់នោះ ទេវតានោះគិតថា ព្រះសាស្តាទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យនឹង អាត្មាអញ ដូច្នោះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេស្សិណ រួចបាត់អំពីទីនោះឯង ។ លុះវេលាកន្លងកត្រីនោះមក ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានគ្រាសនឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាបឋមិញនេះ

បឋមបណ្ណសិក្ខា ទេវតាវគ្គ

អត្ថានុភា ទេវតា អភិក្កន្តាយ វតីយា អភិក្កន្តវ្យា
 កោវលកប្បំ ជេតវំ ឌីកាសេត្វា យេនាហំ តេទ្ធិប-
 ស្កំ ឧបស្កំត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ
 អដ្ឋសិ ឯតមន្តំ បីតា ខោ កិក្កុវេ សា
 ទេវតា មំ ឯតទរោច សត្តិមេ កន្តេ
 ធម្មា កិក្កុវោ អបរិហានាយ សំវត្តន្តំ ។
 កតមេ សត្ត ។ សុត្តការវតា ធម្មការវតា
 សុត្តិការវតា សិក្ខាការវតា សមាធិការវតា
 អប្បមាទការវតា បដិសន្ធារការវតា ។ ឥមេ
 ខោ កន្តេ សត្ត ធម្មា កិក្កុវោ អបរិហានាយ
 សំវត្តន្តិតិ ។ ឥទមរោច កិក្កុវេ សា ទេវតា
 ឥទំ វត្វា មំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា
 តត្តវន្តវាយិតិ ។

សុត្តកុ ធម្មកុ សុត្តិ ច តិក្ខុការវេ
 សមាធិកុ អាតាបិ(១) សិក្ខាយ តិក្ខុការវេ

១ ម. សមាធិការវតាបិ ។

បឋមបណ្ណសព ទេវពារត្ត

មានទៅតាមយុវក្មេង មានស្ម័គ្ររូងរឿង កាលដែលវេលាក្រី បឋម-
 យាម កន្លងផុតទៅ ក៏ធ្វើវត្តដេតវនទាំងមូល ឲ្យភ្នំស្វាយ ហើយចូល
 មកគាល់តថាគត លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត រួច
 បិតនៅក្នុងទីសមគួរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅតានោះ បិតនៅ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏បាននិយាយសេចក្តីនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏បំរើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យ
 ដល់ភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១
 គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរព
 សមាធិ ១ គោរពការមិនប្រមាទ ១ គោរពការធ្វើបដិសណ្ឋារៈ ១ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 មិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅតានោះ បាន
 និយាយសេចក្តីនេះបប្រហើយ លុះថ្ងៃសេចក្តីនេះរួចហើយ ក៏ថ្វាយ
 បង្គំតថាគត ធ្វើប្រទេស្សិណហើយ ក៏បាត់អំពីទីនោះឯង ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងផុតកំដៅកិលេស មានសេចក្តី
 គោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះធម៌ផង គោរពដ៏ភ្ញៀវក្លាបំពោះ
 ព្រះសង្ឃផង គោរពសមាធិផង គោរពដ៏ភ្ញៀវក្លាបំពោះសិក្ខាផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិទានេ

អប្បមាទកុ ភិក្ខុ បដិសន្ធាវការវេ

អកញ្ចោ បរិហានាយ ឯព្វាធស្សេវ សន្តិកេតិ ។

[៣០] ឥមំ ភិក្ខុវេ វត្តំ អញ្ញាតវា ទេវតា

អភិក្ខុនាយ វត្តិយា អភិក្ខុនិវេស្តា កេវលកប្បំ

ដេវវេទំ ឌីកាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសន្តមំ

ឧបសន្តមំត្វា មំ អភិវុទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសំ

ឯកមន្តំ បីតា ខោ ភិក្ខុវេ សា ទេវតា មំ

ឯតទវេច សន្តិមេ ភិទ្កេ ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហា-

នាយ សំវត្តន្តំ ។ កតមេ សត្ត ។ សត្តការវតា

ធម្មការវតា សធម្មការវតា សិទ្ធាការវតា សមាធិការវតា

ហិរវតា ឌីត្តប្បការវតា ។ ឥមេ ខោ ភិទ្កេ សត្ត

ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្តន្តិតិ ។

ឥទមវេច ភិក្ខុវេ សា ទេវតា ឥទំ វត្វា

ភាពអង្គនៃម្ចាស់ម្ចាស់គ្រប់គ្រង ភាពអង្គនៃម្ចាស់ម្ចាស់គ្រប់គ្រង ៖ ភេទយុវនារី
 ភរិយាម្ចាស់ម្ចាស់គ្រប់គ្រង ៤ ម្ចាស់គ្រប់គ្រងនៃសីលធម៌និយម គ្រូម្ចាស់គ្រប់គ្រង
 គ្រូបុរេបដិបត្តិសាសនា និង ទម្លាប់គ្រប់គ្រងនៃសីលធម៌ ៤ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១
 ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨
 ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤
 ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១
 ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨
 ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០

៤ នៃសីលធម៌គ្រប់គ្រង (គ្រូបុរេបដិបត្តិសាសនា ភរិយា
 ភរិយាម្ចាស់ម្ចាស់គ្រប់គ្រង) នៃសីលធម៌គ្រប់គ្រងនិយម (៖ គ្រូម្ចាស់គ្រប់គ្រង)
 គ្រូបុរេបដិបត្តិសាសនា និង គ្រូបុរេបដិបត្តិសាសនា និង គ្រូបុរេបដិបត្តិសាសនា និង

មេត្តាជួយគ្នា ព្រមទាំងជួយគ្នា មេត្តាជួយគ្នា

បឋមបណ្ណសកេ ទេវតាវគ្គោ

បំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា កត្វោវន្តោនាយីតំ ។

សត្តករំ ធម្មករំ សង្ឃេ ច តិព្វការវោ

សមាធិករំ អាតាបិ^(១) សិក្ខាយ តិព្វការវោ

ហិវឌ្ឍិក្កប្បសម្បជ្ជោ សប្បតិស្សោ សការវោ

អកញោ បរិហានាយ វិព្វាទស្សេ សន្តិកេតំ ។

(៣០) នំ បំ ភិក្ខុវេ វត្តំ អញ្ញតវា ទេវតា

។ បេ ។ អំ ឯតទេវេច សត្តិមេ កន្តេ ធម្មា

ភិក្ខុវោ អបរិហានាយ សំវត្តន្តំ ។ កតមេ សត្ត ។

សត្តការវតា ធម្មការវតា សង្ឃការវតា សិក្ខាការវតា

សមាធិការវតា សោវចស្សតា កិល្យាណមិត្តតា ។

១ ម. សមាធិការវតាបិច ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតារត្ន

ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ក៏បុតអំពីទីនោះ ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកំលែស
មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះ
ធម៌ផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លា ចំពោះព្រះសង្ឃផង
គោរពសមាធិផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងសិក្ខា
ផង បរិបូណ៌ ដោយសេចក្តីខ្មាសបាប នឹង
ខ្លាចបាបផង ជាអ្នកប្រកប ដោយសេចក្តីកោត
ក្រែង សេចក្តីគោរព (ភិក្ខុនោះ) មិនគួរ
នឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គ នឹងផលឡើយ
រមែងបិតនៅ) ក្នុងទីជិតនៃព្រះនិព្វាន ។

[៣១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាយប់មិញនេះ មានទេវតា
មួយអង្គ ។ បេ ។ បាននិយាយសេចក្តីនេះ នឹងតថាគតថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាប
សូន្យផលភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរព
ព្រះសាស្តា ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១
គោរពសមាធិ ១ ភាពជាអ្នកប្រដៅងាយ ១ ភាពជាអ្នកមានមិត្រល្អ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស វស្សកនិយាយ

ឥមេ ខោ កន្លៃ សុត្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ
 សុវត្តន្តិកំ ។ ឥនមកេច ភិក្ខុវេ សា ទេវតា
 ឥនំ វត្តា មំ អភិវុទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា
 តត្តវេស្សនាយិកំ ។

សុត្តន្ត ធម្មន្ត សង្ឃេ ច តិព្វការកេ
 សមាធិន្ត អាតាថី(១) សិក្ខាយ តិព្វការកេ
 កស្សណមិត្តា សុវតោ សប្បតិស្សេណ សតារកេ
 អកត្តោ បរិហានាយ វិញ្ញនស្សេវ សន្តិកេតិ។

[៣២] ឥមំ ភិក្ខុវេ វត្តំ អនាតក ។ បេ ។ មំ

ឯតមកេច សុត្តិមេ កន្លៃ ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហា-
 នាយ សុវត្តន្តិ ។ កតមេ សុត្ត ។ សុត្តតារវតា

១ ឬ. សមាធិតារវិកមិច ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិយាម

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
មិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទៅតាមនោះ បាន
និយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ លុះបានថ្ងៃសេចក្តីនេះរួចហើយ ក៏ថ្វាយ
បង្គំ តថាគត ធ្វើប្រទេក្យណ ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះឯង ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកំលេស
មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះធម៌ផង
គោរពដ៏ក្លៀវក្លា ចំពោះព្រះសង្ឃផង គោរព
សមាធិផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងសិក្ខាផង ជាអ្នក
មានមិត្តល្អផង គេប្រដៅអោយផង ជាអ្នកប្រកប
ដោយសេចក្តីកោតក្រែង សេចក្តីគោរព (ភិក្ខុនោះ)
មិនគួរនឹងសាបសូន្យ (ចាកមិត្តនឹងផលឡើយ
រមែងបិតនៅ) ក្នុងទីជិតនៃព្រះនិព្វាន ។

(៣២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាយប់មិញនេះ មានទៅតាមួយ
អង្គ ។ បេប បាននិយាយសេចក្តីនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។
ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១ គោរព

បឋមបណ្ណសព្វ ទេវតារត្នោ

ធម្មតារាវតា សុធម្មតារាវតា សិក្ខាតារាវតា សមាធិតារាវតា
 សោវចស្សតា កិល្យាណាមត្តតា ។ វេមេ ខោ កន្លៃ
 សត្ត ធម្មា កិក្ខុវេ អបរហានាយ សំវត្តន្តិត ។
 វេទមវេច កិក្ខុវេ សា ទេវតា វេទំ វេត្វា មំ អកិ-
 វាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា តត្រូវន្តរាយិត ។ ឃំ វេត្ត
 អាយស្សា សារីបុត្តោ កកវន្តំ ឯតទវេច វេមស្ស ខោ
 អហំ កន្លៃ កកវតា សុទ្ធិត្រៃន កាសិកស្ស ឃំ វេត្តា-
 វេន អត្តំ អាជាតមិ វេទ កន្លៃ កិក្ខុ អត្តនា ច
 សត្តតារវេ ហោតិ សត្តតារាវតាយ ច វណ្ណាវេទិ យេ
 ចពោ កិក្ខុ ន សត្តតារាវ តេ ច សត្តតារាវតាយ
 សមាទបេតិ យេ ចពោ កិក្ខុ សត្តតារាវ តេសត្វ
 វណ្ណំ កណតិ ក្ខតំ តច្ឆំ កាលេន ។ អត្តនា ច
 ធម្មតារវេ ហោតិ ។ បេ ។ សុធម្មតារវេ ហោតិ សិក្ខា-
 តារវេ ហោតិ សមាធិតារវេ ហោតិ សុវិចោ ហោតិ

ឃប់បណ្ណសក ទេវតារត្ន

ព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសមាធិ ១ ភាព
 ជាអ្នកប្រដៅឆ្ងាយ ១ ភាពជាអ្នកមានមិត្តល្អ ១ ។ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅគ្រានោះ បាននិយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ
 បានថ្លែងសេចក្តីនេះរួចហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត ធ្វើប្រទក្សិណ
 ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះឯង ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
 យ៉ាងនេះហើយ ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដូច្នោះថា បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងដោយសេចក្តីសន្ធិបនេះឯង ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយ
 ពិស្តារយ៉ាងនេះ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
 មានសេចក្តីគោរព ព្រះសាស្តាដោយខ្លួនឯងផង ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តី
 គោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុដ៏ទៃណា មិនទាន់មានសេចក្តីគោរពព្រះ
 សាស្តា ក៏ដក់នាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុដ៏ទៃណា
 មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាហើយ ក៏ពណ៌នាគុណរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ
 តាមសេចក្តីតត់មែន ក្នុងកាលគួរផង ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះ
 ធម៌ដោយខ្លួនឯង ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសង្ឃ មានសេចក្តី
 គោរពសិក្ខា មានសេចក្តីគោរពសមាធិ ជាអ្នកដែលគេប្រដៅឆ្ងាយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

កល្យាណមិត្តោ ហោតិ កល្យាណមិត្តតាយ ច
 វណ្ណាវាទី យេ ចពោ ភិក្ខុ ន កល្យាណ -
 មិត្តា តេ ច កល្យាណមិត្តតាយ សមាទមេតិ
 យេ ចពោ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តា តេសញ វណ្ណំ កណាតិ
 ក្រុតំ តច្ចំ កាលេន ។ ឥមស្ស ខោ អហំ កន្តេ
 កកវតា សង្ខត្តេន កាសីតស្ស ឃំ វិត្តារេន អត្ថំ
 អាជាយមិតិ ។ សាធុ សាធុ សាវ័បុត្ត សាធុ
 ខោ ភ្នំ សាវ័បុត្ត ឥមស្ស មយា សង្ខត្តេន
 កាសីតស្ស ឃំ វិត្តារេន អត្ថំ អាជាយសិ ឥធិ
 សាវ័បុត្ត ភិក្ខុ អត្តនា ច សុត្តការវេ ហោតិ
 សុត្តការវតាយ ច វណ្ណាវាទី យេ ចពោ ភិក្ខុ ន
 សុត្តការវា តេ ច សុត្តការវតាយ សមាទមេតិ
 យេ ចពោ ភិក្ខុ សុត្តការវា តេសញ វណ្ណំ
 កណាតិ ក្រុតំ តច្ចំ កាលេន ។ អត្តនា ច ធម្មការវេ
 ហោតិ ។ បេ ។ សង្ខត្តការវេ ហោតិ សិក្ខាការវេ ហោតិ
 សមាធិការវេ ហោតិ សុវិចារ ហោតិ កល្យាណ -
 មិត្តោ ហោតិ កល្យាណមិត្តតាយ ច វណ្ណាវាទី

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយ សុត្តនិបាត

ជាអ្នកមានមិត្តល្អ ពណ៌នាគុណនៃការមានមិត្តល្អផង ភិក្ខុវ័ទ
 ណា មិនទាន់មានមិត្តល្អ ក៏ដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យមានមិត្តល្អផង
 ភិក្ខុវ័ទណា មានមិត្តល្អហើយ ក៏ពណ៌នាគុណ របស់ភិក្ខុទាំងនោះ
 តាមសេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងដោយសេចក្តីសង្ខេបនេះឯង
 ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តីដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ប្រពៃហើយ ។ ម្ចាស់សារីបុត្ត ប្រពៃ
 ណាស់ហើយ ធម៌នេះតថាគតសំដែងហើយដោយសង្ខេប អ្នកយល់
 សេចក្តីដោយពិស្តារយ៉ាងនេះបាន ម្ចាស់សារីបុត្ត ក៏កក្កនិសាសនានេះ
 ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ដោយខ្លួនឯងផង ពណ៌នាគុណនៃ
 សេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុវ័ទណា មិនទាន់មានសេចក្តីគោរព
 ព្រះសាស្តា ក៏ដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុវ័ទ
 ណា មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាហើយ ពណ៌នាគុណរបស់ភិក្ខុទាំង
 នោះ តាមសេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរព
 ព្រះធម៌ ដោយខ្លួនឯងផង ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសង្ឃ
 មានសេចក្តីគោរពសិទ្ធិ មានសេចក្តីគោរពសមាធិ ជាអ្នកដែលគេ
 ប្រដៅងាយ ជាអ្នកមានមិត្តល្អផង ពណ៌នាគុណនៃការមានមិត្តល្អផង

បឋមបណ្ណសមេ ទេវការព្រោះ

យេ ចព្រោ ភិក្ខុ ន កេណ្ឌ្យណមិត្តា តេ ច
 កេណ្ឌ្យណមិត្តតាយ សមាទមេតិ យេ ចព្រោ ភិក្ខុ
 កេណ្ឌ្យណមិត្តា តេសញ្ច វណ្ណំ កណាតិ ក្ខតំ
 តថ្នំ កាលេន ។ ឥមស្ស ខោ ហរិវុត្តិ មយា
 សង្ខត្តេន កាសិកស្ស ឃំ វិត្តារេន អត្តោ ទដ្ឋព្រោតិ ។

[៣៣] សត្តហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមញ្ញតតោ
 មិត្តោ សេវិតព្រោ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ ទុទ្ធិនំ
 ទណតិ ទុក្ខំ ករោតិ ទុក្ខមំ ឧមតិ កុយ្ហមស្ស^(១)
 អាវិក្ខរោតិ កុយ្ហមស្ស^(២) ហរិវុហតិ^(៣) អាបនាស្ស
 ន ជហតិ ខីណេន នាតមពាតិ ។ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ សត្តហន្តេហិ សមញ្ញតតោ មិត្តោ សេវិតព្រោតិ ។

ទុទ្ធិនំ ទណតិ មតិ ទុក្ខញ្ចាបិ កុព្វតិ
 អថោបស្ស ទុក្ខានិ ឧមតិ ទុក្ខមាណិមិ
 កុយ្ហមស្ស ច^(៤) អត្តានិ កុយ្ហស្ស ហរិវុហតិ

១ម. កុវ្យស្ស ។ ២ម. កុយ្ហស្ស ។ ៣ខ. ម. ហរិកុយ្ហតិ ។ ៤ខ. ម. កុយ្ហកុ
 តស្ស ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គ

ភិក្ខុវិទោណា មិនទាន់មានមិត្តល្អ ក៏ដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យមានមិត្តល្អផង
 ភិក្ខុវិទោណា មានមិត្តល្អហើយ ក៏ពាលនាគុណរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ តាម
 សេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ ម្នាលសារីបុត្ត ធម៌នេះឯង តថាគត
 សំដែងហើយ ដោយសេចក្តីសង្ខេប គប្បីយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារ
 យ៉ាងនេះ ។

(៣៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិត្តប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ
 គួរសេពគប់ ។ ប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺមិត្ត
 ឲ្យនូវរបស់ ដែលគេឲ្យបានដោយកម្រ ១ ធ្វើនូវអំពើដែលគេធ្វើបាន
 ដោយកម្រ ១ អត់ធន់ចំពោះហេតុ ដែលគេអត់ធន់បានដោយកម្រ ១ បើក
 បញ្ចញសេចក្តីកំបាំងរបស់ខ្លួនដល់គ្នា ១ បិទសេចក្តីកំបាំងរបស់គ្នា ១
 មិនលះគ្នា ក្នុងគ្រាមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ មិនមើលងាយគ្នា ព្រោះអស់
 ភោគៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិត្តប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ
 នេះឯង គួរសេពគប់ ។

មិត្តឲ្យនូវរបស់ដែលគេឲ្យ បានដោយកម្រផង ធ្វើនូវអំពើដែលគេ
 ធ្វើបានដោយកម្រផង មួយទៀត អត់ធន់ចំពោះហេតុដែល
 ពោលពាក្យក៏ នឹងហេតុដែលអត់ធន់ បានដោយកម្រផង ប្រាប់
 សេចក្តីកំបាំងរបស់ខ្លួនដល់គ្នាផង បិទសេចក្តីកំបាំងរបស់គ្នាផង

សុត្តនិបិដក អង្គការិយស្ស សត្តកនិទាន

អាបទាស្ស ន ជហានិ វិណោន នាតិមញ្ញាតិ

យស្មី ឯតានិ ហានានិ សិវដ្ឋន្តិម ឬត្តលេ

សោ មិត្តោ មិត្តកាមេន កជិតព្វោ តថាវិជានិ ។

(៣៤) សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមណ្ឌតតោ

ភិក្ខុ មិត្តោ សេវិតព្វោ កជិតព្វោ បយ្យុទាសិតព្វោ អបិ

បនុដ្ឋមារនេនបិ ។ តតមេហិ សត្តហិ ។ បិយោ ច

ហោតិ មនាចោ ច កុ ច កាវិយោ ច វត្តា ច

វចនត្ថមោ ច កម្មវញ្ញ កបំ កត្តា ហោតិ នោ ច

អដ្ឋានេ និយោជេតិ ។ ឥមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ

ធម្មេហិ សមណ្ឌតតោ ភិក្ខុ មិត្តោ សេវិតព្វោ កជិតព្វោ

បយ្យុទាសិតព្វោ អបិ បនុដ្ឋមារនេនបិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តនិទាន

មិនលះគ្នាក្នុងគ្រាមានសេចក្តីអន្តរាយផង មិនបើលងាយគ្នា

ព្រោះអស់ភោគផង ហេតុទាំងនេះ មានក្នុងបុគ្គលណាក្នុង

លោកនេះ បុគ្គលមានសភាពដូច្នោះនោះ ហៅថាមិត្ត ជន

អ្នកមានប្រាថ្នាថ្នូរមិត្ត គប្បីសេពគប់ ។

(៣៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមិត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ

បុគ្គលអ្នកស្វែងមិត្ត ទោះបីលោកបណ្តេញបំបរមផ្តំចេញ(១) ក៏គួរ

តែសេពគប់ រាប់រក ចូលទៅអង្គុយជិត ។ ប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ

តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នក (ធ្វើខ្លួន) ឲ្យជាទីស្រឡាញ់ នឹង

ជាទីគាប់ចិត្ត ១ គួរគោរព ១ គួរសរសើរ ១ ទស្សាហ៍ប្រៀនប្រដៅ ១

អត់ធន់ចំពោះពាក្យ ១ ជាអ្នកនិយាយពាក្យជ្រៅ(២) ១ មិនដឹកនាំក្នុង

ហេតុដែលមិនគួរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមិត្តប្រកបដោយ

ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង បុគ្គលអ្នកស្វែងមិត្ត បើទុកជាលោកបណ្តេញ

បំបរមផ្តំចេញ ក៏គួរតែសេពគប់ រាប់រក ចូលទៅអង្គុយជិត ។

១ ក្នុងអន្តកថាថា បើអ្នកស្វែងមិត្ត បានបុគ្គលយ៉ាងនេះជាមិត្តហើយ បើទុកជាលោកដាក់
ទណ្ឌកម្មឲ្យឈឺឈប់១០០បាច់ក្តី ឲ្យនឹងទឹក១០០ក្តមក្តី ឲ្យជិញ្ចូនខ្យល់១០០ ស្លូតក្តី ឬបណ្តេញមិន
ឲ្យទៅជាមួយក្តី ក៏ត្រូវតែសុំទោសនឹងលោក ហើយភាវនៅជាមួយ ឱបដល់អស់ជីវិត ។
២ បាននិយាយពាក្យ អាថ៌កំបាំង គឺពាក្យដែលជាប់ទាក់ទង ដល់ឈានរបស់ស្សនាមគ្គុណនិទ្ទាន ។

បឋមបណ្ណសមេ ទេវតារត្ន

បិយោ ច កុ កាវដិយោ វត្តា ច វចនត្តោមោ
 កម្មវត្តា កដំ កត្តា យោ ចដ្ឋានេ និយោជយេ^(១)
 យស្មី ឯតានិ មាណនិ សំវិជ្ជន្តិ^(២) ធុត្តលេ
 សោ មត្តោ មត្តកាមេន អត្តកាមាទុក ម្សកោ
 អមំ ជាសិយមាទេន កជិតេព្យា តតារិណតិ ។

(៣៥) សត្តហិ កិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ
 កិក្ខុ នចិរិស្សវេ ចតស្ស្ស បដិសម្ពុតា សយំ
 អកិញ្ញ សច្ចិកត្តា ឧបសម្បជ្ជ វិហារយ្យ ។ កក-
 មេហិ សត្តហិ ។ ឥច កិក្ខុវេ កិក្ខុ ឥធម្មេ
 ចេតសោ នវនត្តន្តិ យថាក្ខតំ បជាណតំ អជ្ឈតំ
 សច្ចំតំ វា ចត្តំ អជ្ឈតំ មេ សច្ចំតំ ចត្តន្ត
 យថាក្ខតំ បជាណតំ តហិម្ហា វិក្ខតំ វា ចត្តំ
 តហិម្ហា មេ វិក្ខតំ ចត្តន្តិ យថាក្ខតំ
 បជាណតំ តស្ស វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិទិតា
 ឧប្បជ្ឈហន្តិ វិទិតា អព្ពតំ កច្ឆន្តិ វិទិតា

១ ម. និយោជិកោ ។ ២ ម. សំវិជ្ជន្តិ ច ។

បឋមបណ្ណសក ទេវពាវត្ត

កិក្ខុជាអ្នក (ធ្វើខ្លួន) ឲ្យជាទីស្រឡាញ់ផង គួរគោរពផង
 គួរសរសើរផង ទស្សាហ៍ប្រៀនប្រដៅផង អត់ធន់ចំពោះ
 ពាក្យផង ជាអ្នកនិយាយពាក្យជ្រៅផង ទាំងមិនដឹកនាំក្នុង
 ហេតុដែលមិនគួរផង ហេតុទាំងនេះ មានក្នុងបុគ្គលណា
 ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលជាអ្នកប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ អ្នកធ្វើនូវ
 សេចក្តីអនុគ្រោះ មានសភាពដូច្នោះនោះ ឈ្មោះថាជាមិត្ត
 បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីត្រូវការដោយមិត្ត ទោះបីជាលោកធ្វើ
 ឲ្យវិនាស ក៏គួរតែតាមសេពគប់ ។

(៣៥) ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ មិន
 យូរប៉ុន្មាន នឹងធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់ សម្រេចនូវបដិសម្ព័ន្ធ ៤ ដោយ
 ប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯងមិនខាន ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា
 នេះជាសេចក្តីប្រមូលចិត្តរបស់អញ ១ ឬចិត្តខាងក្នុងរូញា ក៏ដឹងច្បាស់
 តាមពិតថា ចិត្តខាងក្នុងរបស់អញរូញា ១ ឬចិត្តខាងក្រៅរយមាយ
 ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្រៅរបស់អញរយមាយ ១ កិក្ខុ
 នោះដឹងនូវវេទនាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងនូវវេទនាទាំងឡាយ
 ប្រាកដឡើង ដឹងនូវវេទនាទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គព្រះនិកាយស្ស សត្តកនិទានោ

សញ្ញា ឧប្បជ្ឈន្តំ វិទិតា ឧបជ្ឈហន្តំ វិទិតា អត្តន្តំ កច្ឆន្តំ
 វិទិតា វិតក្កា ឧប្បជ្ឈន្តំ វិទិតា ឧបជ្ឈហន្តំ វិទិតា អត្តន្តំ
 កច្ឆន្តំ សប្បាយសប្បាយេសុ ខោ បនស្ស ធម្មេសុ
 ហំ នប្បណិកេសុ កណ្ហាសុក្កសប្បដិកាភេសុ ធម៌តំ
 សុត្តហំនំ ហោតំ សុមនសំកតំ សុមជារតំ សុប្បដិ-
 វិទ្ធិ បញ្ញាយ ។ ឥមេហំ ខោ កិក្ខុវេ សត្តហំ
 ធម្មេហំ សមន្តាភតោ កិក្ខុ នចិរស្សេវ ចតស្សេ
 បដិសម្ពុទ្ធា សយំ អកិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហរេយ្យតំ ។

(៣៦) សត្តហំ កិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមន្តាភតោ សារីបុត្តោ
 ចតស្សេ បដិសម្ពុទ្ធា សយំ អកិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧប-
 សម្បជ្ឈ វិហរតំ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ ឥធិ កិក្ខុវេ
 សារីបុត្តោ ឥធម្មេ ចតសោ នវិនត្តន្តិ យថាក្ខតំ ប-
 ជាលាតំ អជ្ឈតំ សុត្តន្តំ វា ចិត្តំ អជ្ឈតំ មេ សុត្តន្តំ ចិត្តន្ត
 យថាក្ខតំ បជាលាតំ ពហំទ្វា វា វិត្តន្តំ ចិត្តំ ពហំទ្វា មេ
 វិត្តន្តំ ចិត្តន្តំ យថាក្ខតំ បជាលាតំ តស្ស វិទិតា វេទនា
 ឧប្បជ្ឈន្តំ វិទិតា ឧបជ្ឈហន្តំ វិទិតា អត្តន្តំ កច្ឆន្តំ វិទិតា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តនិទាន

ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែល
 ប្រាកដឡើង ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១ ដឹង
 នូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែលប្រាកដ
 ឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១ ហេតុក្នុងធម៌
 ជាទីសប្បាយ ឬ មិនជាទីសប្បាយ ថេកទាប ឬ ខ្ពង់ខ្ពស់ជាចំណែកខ្មៅ
 ឬ ស ក៏កិត្យុនោះ បានកំណត់ទុកល្អ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អ បង់ចាំល្អ ដឹង
 ច្បាស់ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង មិនយូរប៉ុន្មាននឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច
 នូវបដិសម្មិតា ៤ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯងមិនខាន ។

(៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ ទើប
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវបដិសម្មិតា ៤ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយខ្លួន
 ឯង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ? ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ សារីបុត្តដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាសេចក្តីប្រមូលចិត្តរបស់
 អញ ១ ឬ ចិត្តខាងក្នុងរូញា ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្នុងរបស់អញ
 រូញា ១ ឬ ចិត្តខាងក្រៅរាយមាយ ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្រៅ
 របស់អញរាយមាយ ១ ព្រះសារីបុត្តដឹងនូវវេទនាទាំងឡាយដែលកើតឡើង
 ដឹងនូវវេទនាដែលប្រាកដឡើង ដឹងនូវវេទនាដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស

បឋមបណ្ណសកេ ទេវវារត្តោ

សព្វា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិទិតា ឧបជ្ឈហន្តិ វិទិតា
 អព្ពត្តំ កច្ឆន្តិ វិទិតា វិតក្កា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិទិតា
 ឧបជ្ឈហន្តិ វិទិតា អព្ពត្តំ កច្ឆន្តិ សប្បាយា
 សប្បាយេស្ក ខោ បទស្ស ធម្មេស្ក ហិទប្បណិកេស្ក
 កណ្ណិសុក្កសប្បជីកានេស្ក ធិមត្តំ សុត្តហិតំ ហោតិ
 សុមទសិកតំ សូបជារតំ សុប្បជីវិទ្ធិ បញ្ញាយ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហិ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ
 សារីបុត្តោ ចតស្សោ បជីសម្ពុទា សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតីតិ ។

(៣៧) សុត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ
 ចិត្តំ វិសេ វិតតំ ខោ ច ភិក្ខុ ចិត្តស្ស វិសេន វិតតំ ។
 តតមេហិ សុត្តហិ ។ ឥ ធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សមាធិកុសលោ
 ហោតិ សមាធិស្ស សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ
 សមាធិស្ស បិទិកុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស វិជ្ជាន-
 កុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស កល្យាណកុសលោ(១) ហោតិ

១ ឃ. កល្យាណកុសលោ ។ កល្យាណកុសលោតិ អនុត្តរិយវត្តោ ធម្មនិយមវណ្ណទាយ
 ទិស្សតិ ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតាត្ថ

ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងនូវសញ្ញាដែលប្រាកដឡើង
 ដឹងនូវសញ្ញាដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១ ដឹងនូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែល
 កើតឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈដែលប្រាកដឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈដែលដល់នូវសេចក្តី
 វិនាស ១ ហេតុក្នុងធម៌ជាទ័សប្បាយ ឬ មិនជាទ័សប្បាយ ថែក
 ទាប ឬខ្ពង់ខ្ពស់ ជាចំណែកខេ ឬស ក៏សារីបុត្តបានកំណត់ទុកល្អ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អ ចង់ចាំល្អ ដឹងច្បាស់ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការនេះឯង ធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ សម្រេចនូវបដិសម្ពិទ្ធា ៤ ដោយ ប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង ។

[៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ
 រមែងញ៉ាំងចិត្តឲ្យល្អៈក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) បាន មិនមែនភិក្ខុល្អៈ
 អំណាចចិត្តទេ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកឈ្លាសវៃ ក្នុងសមាធិ ១ ឈ្លាស
 វៃ ក្នុងវិធីចូលសមាធិ ១ ឈ្លាសវៃ ក្នុងវិធីដក់លំទុកសមាធិ ១ ឈ្លាស
 វៃ ក្នុងវិធីចេញចាកសមាធិ ១ ឈ្លាសវៃ ក្នុងវិធីចែករំលែកនូវសមាធិ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

សមាធិស្ស តោចរក្កសុលោ ហោតិ សមាធិស្ស
 អភិធម្មារក្កសុលោ ហោតិ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ
 សត្តហំ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ ចិត្តំ វិសេ
 វិត្តតិ ខោ ច ភិក្ខុ ចិត្តស្ស វិសេន វិត្តតិ ។

(៣៨) សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ
 សារីបុត្តោ ចិត្តំ វិសេ វិត្តតិ ខោ ច សារីបុត្តោ ចិត្តស្ស
 វិសេន វិត្តតិ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ ឥន ភិក្ខុវេ
 សារីបុត្តោ សមាធិក្កសុលោ ហោតិ សមាធិស្ស
 សមាបត្តិក្កសុលោ សមាធិស្ស បីតិក្កសុលោ សមាធិស្ស
 វុដ្ឋនក្កសុលោ សមាធិស្ស កល្យាណក្កសុលោ
 សមាធិស្ស តោចរក្កសុលោ សមាធិស្ស អភិធម្មារ-
 ក្កសុលោ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហំ ធម្មេហំ
 សមម្ពាគតោ សារីបុត្តោ ចិត្តំ វិសេ វិត្តតិ ខោ ច
 សារីបុត្តោ ចិត្តស្ស វិសេន វិត្តតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តនិកាយ សុត្តនិបាត

ឈ្នួសវៃ ក្នុងទីគោចរនៃសមាធិ(១) ១ ឈ្នួសវៃ ក្នុងវិធីនាំមកនូវសមាធិ(២)
១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌៧ប្រការនេះឯង រមែងញ៉ាំង
ចិត្តឲ្យល្អះក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) បាន មិនមែនភិក្ខុល្អះអំណាចចិត្តទេ ។

(៣៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ
ទើបញ៉ាំងចិត្តឲ្យល្អះក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) មិនមែនសារីបុត្តល្អះ
អំណាចចិត្តទេ ។ ប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ សារីបុត្ត ជាអ្នកឈ្នួសវៃ ក្នុងសមាធិ១
ឈ្នួសវៃ ក្នុងវិធីចូលសមាធិ ១ ឈ្នួសវៃ ក្នុងវិធីដកល់ទុកសមាធិ ១
ឈ្នួសវៃ ក្នុងវិធីចេញចាកសមាធិ ១ ឈ្នួសវៃ ក្នុងវិធីបែករលែក
សមាធិ១ ឈ្នួសវៃ ក្នុងទីគោចរនៃសមាធិ ១ ឈ្នួសវៃ ក្នុងវិធីនាំមក
នូវសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ
នេះឯង ទើបញ៉ាំងចិត្តឲ្យល្អះនៅក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) មិនមែន
សារីបុត្តល្អះអំណាចចិត្តទេ ។

១- ភិក្ខុណាចៀសវាងធម៌មិនដឹងសម្រាយ សេពគប់ធម៌ដឹងសម្រាយក្តី ឆ្កាស់ថា
សមាធិនេះមាននិមិត្តជាអារម្មណ៍ នេះមានលក្ខណៈជាអារម្មណ៍ក្តី ឈ្មោះថាអ្នកឈ្នួសវៃ ក្នុងទី
គោចរនៃសមាធិ ។ អន្តិកថា នៃធក្កនិបាត ។ ២- ភិក្ខុដែលអាចប្រមូលសមាធិ ដែលកើត
អំពីឈានមានបឋមដ្ឋានជាដើម ដើម្បីនឹងចូលកាន់សមាបត្តិជាន់ខ្ពស់ៗ ហៅថាអ្នកឈ្នួសវៃ
ក្នុងការនាំសមាធិ ព្រោះលោកចេញអំពីបឋមដ្ឋាន ចូលទុតិយដ្ឋាន ។ បេ។ ចេញអំពី
តតិយដ្ឋាន ចូលកាន់ចតុត្ថដ្ឋាន ។ អន្តិកថា នៃធក្កនិបាត ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា ខេត្តកោះកុង

[៣៧] អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ បុព្វឈ្មា-
សមយំ និកសេត្វា បត្តចរិមនាយ សារីត្ថំ បិណ្ណាយ
ចារិសំ ។ អថខោ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ឯតទិហោសំ
អតិប្បតោ ខោ តាវ សារីត្ថយំ បិណ្ណាយ ចរិតុំ យេនុនាហំ
យេន អញ្ញតិក្កយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុប-
សង្កមេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ យេន
អញ្ញតិក្កយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិក្កយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធិ
សម្មោទំ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វិតិសារត្វា
ឯកមន្តំ និសីទិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តេសំ អញ្ញ-
តិក្កយានំ បរិព្វាជកានំ សង្កសិទ្ធានំ សង្កបតតានំ អយ-
បន្តរកតថា ឧទទានិ យោ ហិ កោចិ អារុសោ ទ្វាទស
វស្សានំ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ និទ្ទេសោ
កិក្ខតិ អរំ វចនាយាតិ ។ អថខោ អាយស្មា
សារីបុត្តោ តេសំ អញ្ញតិក្កយានំ បរិព្វាជកានំ
កាសិកំ នេវ អភិនន្តំ នប្បជិក្កោសំ អនក-
នន្តិត្វា អប្បជិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាត្ថ

[៣៧] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់
 បាត្រនឹងបីវា ក្នុងបុណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងសារីគ្គី ដើម្បី
 បិណ្ឌបាត ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះ
 រិះដូច្នោះថា ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសារីគ្គីព្រឹកណាស់
 នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរត្រៀមចូលទៅ ឯអារាមរបស់បរិព្វាជក
 ជាអន្យតិរិយសិន ។ ទើបព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ចូលទៅឯអារាម
 របស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយជា
 មួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីក
 រាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏គង់នៅក្នុងទីសមគួរ ។ ក៏ក្នុង
 សម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយទាំងនោះអង្គុយប្រជុំគ្នា ហើយ
 បានផ្តើមសួរពាក្យ ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ បុគ្គល
 ណាមួយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ បរិសុទ្ធ ពេញលេញអស់ ១២ ឆ្នាំ
 តើគួរនឹងហៅបុគ្គលនោះ ថាជាកិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបានឬទេ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ មិនបានត្រេកអរ មិនបានហាម
 ឃាត់នូវភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយទាំងនោះឡើយ លុះមិន
 ត្រេកអរ មិនហាមឃាត់ ហើយត្រេកចាកអាសនៈ ដើរចេញទៅ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស សុត្តនិយមេ

ភកវតោ សន្តិកោ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ
 អាជានិស្សមិតំ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ
 សារត្តយំ បិណ្ណាយ ចរិត្តា បច្ឆាកត្តំ បិណ្ណាមាត-
 ប្បជីក្កិតោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា
 ភកវន្តំ អភិវទេត្តា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភកវន្តំ
 ឯតទរោច ឥទាហំ ភន្តេ បុព្វល្អាសមយំ និវាសេត្តា
 បត្តចរិមនាយ សារត្តំ បិណ្ណាយ ចារិសី តស្ស
 មហំ ភន្តេ ឯតទយោសិ អតិប្បតោ ខោ តាវ
 សារត្តយំ បិណ្ណាយ ចរិត្តំ យទ្ធជាហំ យេន អញ្ញ-
 តិត្តយានំ ចរិត្តាជកានំ អាវមោ តេនុបសង្កមេយ្យន្តំ
 អថខាហំ ភន្តេ យេន អញ្ញតិត្តយានំ ចរិត្តាជកានំ
 អាវមោ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា តេហំ អញ្ញ-
 តិត្តយេហំ ចរិត្តាជកេហំ សន្តិំ សម្មោទិ
 សម្មោទនិយំ កថំ សាវណីយំ វិតិសារត្តោ ឯកមន្តំ
 និសីទិ តេន ខោ បន ភន្តេ សមយេន

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យា សុត្តនិទាន

ដោយមានបំណងថា អញគង់នឹងយល់នូវសេចក្តីនៃភាសិតនេះ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ គ្រាប់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងគ្រងសារវត្ថុ លុះត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងកាល ជាខាងក្រោយកត្តវិញ ក៏ចូលទៅកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏យ៉ាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចគង់នៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលនូវដំណើរនោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀមស្ងៀមប្រដាប់បាតនឹងបីវា ក្នុងបុព្វលាសម័យហើយចូលទៅកាន់គ្រងសារវត្ថុ ដើម្បីបិណ្ឌបាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ដំណើរគ្រាប់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងគ្រងសារវត្ថុព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរឆៀងចូលទៅឯអាពាមរបស់បរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយសិន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានចូលទៅឯអាពាមរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សម័យនោះឯង

បឋមបណ្ណសព ទេវតារត្ន

តេសំ អញ្ញត្តិយានំ បរិញ្ញាជកានំ សន្និស្សិយំ
 សន្និបត្តតានំ អយមន្តរកតា ទុទហានិ យោ
 ហិ កោចិ អាវុសោ ទ្វាទស វស្សនំ បរិបុណ្ណំ
 បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មបរិយំ ចរតិ និទ្ធិសោ ភិក្ខុត្ថ
 អលំ វចនាយាតិ អថទ្វាហំ កន្តេ តេសំ
 អញ្ញត្តិយានំ បរិញ្ញាជកានំ កាសិវំ នេវ អភិទន្ធិ
 នប្បជីក្កោសី អនកិទន្ធិត្វា អប្បជីក្កោសីត្វា ទុដ្ឋាយា-
 សនា បក្កាមី កកវតោ សន្និកេ ឯតស្ស កាសិវស្ស
 អត្ថំ អាជានិស្សមិត ។ សក្កា នុ ខោ កន្តេ ឥមស្មី
 ធម្មវិទយេ កេវលំ វស្សកណានមត្តេន និទ្ធិសោ ភិក្ខុ
 បញ្ញាបេតុន្តំ ។ ន ខោ សារីបុត្ត សក្កា ឥមស្មី
 ធម្មវិទយេ កេវលំ វស្សកណានមត្តេន និទ្ធិសោ ភិក្ខុ
 បញ្ញាបេតុំ ។ សត្ត ខោ ឥហានំ សារីបុត្ត និទ្ធិស-
 វត្ថុនំ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា បវេទិតានំ ។
 កតមានំ សត្ត ។ ឥធិ សារីបុត្ត ភិក្ខុ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាត្ថ

ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិវិយទាំងនោះ អន្តិយប្រជុំគ្នា បានផ្ដើមពាក្យ
 ជាចន្លោះនេះថា ម្នាលសាវ័បុត្ត ម្នាលសាវ័សាទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ១២ ឆ្នាំ តើគួរ
 នឹងហៅបុគ្គលនោះ ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ បានឬទេ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលានោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានត្រេកអរ មិនបានហាម
 ឃាត់នូវភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិវិយទាំងនោះឡើយ លុះមិន
 បានត្រេកអរ មិនបានហាមឃាត់ហើយ ក៏ត្រាតចាកសេនាដើរចេញ
 ទៅ ដោយមានបំណងថា អញនឹងយល់នូវសេចក្ដីនៃភាសិតនេះ ក៏
 សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះក៏ធម្មវិន័យ
 នេះ បុគ្គលអាចនឹងប្ដេជ្ញា (ខ្លួន) ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយ
 គ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ បានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តប
 ថា ម្នាលសាវ័បុត្ត ក៏ធម្មវិន័យនេះ បុគ្គលមិនអាចនឹងប្ដេជ្ញា (ខ្លួន) ថា
 ជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយគ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានឡើយ ។
 ម្នាលសាវ័បុត្ត និទ្ទេសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង គឺថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសទុក ។ និទ្ទេសវត្ថុ
 ៧ ប្រការ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត ភិក្ខុក៏សាសនានេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

សិក្ខាសមាទានេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច សិក្ខា-

សមាទានេ អវិភត្តប្បមោ ធម្មនិសង្កយោ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ

អាយតិញ្ច ធម្មនិសង្កយោ អវិភត្តប្បមោ វេទ្ធាវិទយេ

តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច វេទ្ធាវិទយេ អវិភត្តប្បមោ

បដិសល្យានេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច បដិសល្យានេ

អវិភត្តប្បមោ វិយារម្ហេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច

វិយារម្ហេ អវិភត្តប្បមោ សតិទេបក្កេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ

អាយតិញ្ច សតិទេបក្កេ អវិភត្តប្បមោ ទិដ្ឋិប្បដិវេជ

តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច ទិដ្ឋិប្បដិវេជ អវិ-

ភត្តប្បមោ ។ វេទ្ធាវិទ ទោ សាវ័ប្បត្ត សត្ត និទ្ធិសវត្ថុនិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិបាត

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការសមាទាននូវសិក្ខា តទៅកាលខាង
 មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការសមាទាននូវសិក្ខា ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការពិចារណានូវធម៌ តទៅកាលខាង
 មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការពិចារណានូវធម៌ ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការកំចាត់បង់នូវឥច្ចា គឺឥណ្ឌា តទៅ
 កាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការកំចាត់
 បង់នូវឥច្ចា ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការព្រួសសម្លឹង តទៅ
 កាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការព្រួសសម្លឹង ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការប្រារព្ធព្យាយាម តទៅកាលខាង
 មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការប្រារព្ធព្យាយាម ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការកាំងស្មារតី នឹងភាព ជាអ្នកមាន
 ប្រាជ្ញាចាស់ក្លា តទៅកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញ
 ចិត្ត ក្នុងការកាំងស្មារតី នឹងភាព ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា ១ ជាអ្នក
 មានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការចាក់ចុះដោយទិដ្ឋិ គឺឃើញច្បាស់នូវមគ្គ
 តទៅកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការ
 ចាក់ចុះដោយទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលសារីបុត្រ និទ្ទេសវន្ត ៧ ប្រការនេះឯង

បឋមបណ្ណសព ទេវតារិក្ខា

មយា សយំ អភិណ្ណា សច្ចកត្តា បវេទិតានំ ។
 វមេហំ ខោ សារីបុត្ត សត្តហំ និទ្ទស-
 វត្តហំ សមញ្ញកតោ ភិក្ខុ ទ្វាទស ចេបំ វស្សានំ
 បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ និទ្ទសោ
 ភិក្ខុតំ អនំ វចនាយ ចត្តសតំ ចេបំ វស្សានំ បរិ-
 បុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ និទ្ទសោ ភិក្ខុតំ
 អនំ វចនាយ ចត្តសតំ ចេបំ វស្សានំ បរិបុណ្ណំ
 បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ និទ្ទសោ ភិក្ខុតំ អនំ
 វចនាយ អដ្ឋចត្តាឡិសតោបំ វស្សានំ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ និទ្ទសោ ភិក្ខុតំ អនំ វចនាយាតិ ។

[៤០] ឯកំ សមយំ ភគវា កោសម្ព័យំ វិហារិតំ

យោសីតារាមេ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វបុណ្ណា-
 សមយំ និវាសេត្តា ចត្តចិវេមាទាយ កោសម្ព័យំ
 បិណ្ណាយ ចារិសំ ។ អថខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្សំ ឯតទ-
 យោសី អតិប្បតោ ខោ តាវ កោសម្ព័យំ បិណ្ណាយ ចរិតុ
 យន្ទហំ យេន អញ្ញតត្តយានំ បរិញ្ញាដកានំ អារាមោ
 តេនុបសត្តមេយ្យន្តំ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ

បឋមបណ្ណសក ទេពាវត្ត

ដែលគេថាគេធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯងហើយ
 ប្រកាសទុក ។ ម្ចាស់សារីបុត្រ ក៏ក្របកបដោយនិទ្ទិសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះ
 បើទុកជាប្រព្រឹត្តិត្រហូចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ១២ ឆ្នាំ
 ក៏គួរហៅថា ក៏ក្នុងមិនមានអាយុ ១២ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តិត្រហូចរិយ-
 ធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ២២ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា ក៏ក្នុងមិនមាន
 អាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តិត្រហូចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ
 អស់ ៣៦ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា ក៏ក្នុងមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជា
 ប្រព្រឹត្តិត្រហូចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ៤៨ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា
 ក៏ក្នុងមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន ។

(៤០) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
 យោសិភារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះឯង ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ
 ស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់បាតនឹងចំរុក្កបុព្វល្អាសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុង
 កោសម្ពី ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពី
 ព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរត្រៀមចូលទៅឯអាមាបស៍
 ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្តិវិយសិន ។ ទើបព្រះអានន្ត ដ៏មានអាយុ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សុត្តនិទានោ

យេន អញ្ញត្តិយោនំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុប-
 សង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា តេហំ អញ្ញត្តិយេហំ បរិ-
 ព្វាជកេហំ សុទ្ធិំ សម្មោទំ សម្មោទនីយំ កតំ
 សារាណីយំ វិត្តសារេត្តា ឯកមន្តំ និសីទំ ។
 តេន ខោ បន សមយេន តេសំ អញ្ញត្តិយោនំ បរិ-
 ព្វាជកានំ សង្កសិទ្ធានំ សង្កបតតានំ អយមន្តរកតថា
 ឧទទានំ យោ ហំ កោចំ អារុសោ ទ្វាទស វស្សនំ
 បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ និទ្ទេសោ កិក្ខុតិ
 អលំ វេចនាយាតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ
 តេសំ អញ្ញត្តិយោនំ បរិព្វាជកានំ កាសីតំ នេវ អភិ-
 នន្តំ នប្បជីក្កោសំ អនកំនន្តិត្តា អប្បជីក្កោសិត្តា
 ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមំ កកវតោ សង្កកេ ឯតស្ស
 កាសីតស្ស អត្តំ អាជានិស្សមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា
 អានន្ទោ កោសម្ព័យំ បិណ្ណាយ ចរិត្តា បច្ឆាកត្តំ
 បិណ្ណាទាតប្បជីក្កន្ទោ យេន កកវំ តេនុបសង្កមំ
 ឧបសង្កមិត្តា កកវន្តំ អភិវំទេត្តា ឯកមន្តំ និសីទំ ។
 ឯកមន្តំ និសីទោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តនិបាត

ចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ក៏រករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
 ដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏គង់កងទីសមគួរ ។
 ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយទាំងនោះ អង្គុយប្រជុំ
 គ្នា ហើយបានផ្ដើមសួរពាក្យ ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ
 បុគ្គលណាមួយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់
 ១២ ឆ្នាំ តើគួរនឹងហៅ (បុគ្គលនោះ) ថាជាកិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ
 បានដែរឬ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ មិនត្រេកអរ មិន
 ហាមឃាត់នូវកាសិករបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយទាំងនោះឡើយ
 លុះមិនត្រេកអរ មិនហាមឃាត់ ហើយក្រោកចាកអាសនៈដើរចេញទៅ
 ដោយមានបំណងថា អញគង់នឹងយល់នូវសេចក្ដីនៃកាសិតនុ៎ះ ក្នុង
 សំណាកព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ត្រាច់
 ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពី លុះត្រឡប់មក អំពីបិណ្ឌ-
 បាត ក្នុងកាលជាខាងក្រោយភក្ដី ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចគង់
 ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ

បឋមបណ្ណសព ទេវតវគ្គ

កតុវន្តំ ឯតទកេច ស្ថាហំ កន្តេ បុព្វស្រាសមយំ
 ធិវសេត្វា បត្តចរមាទាយ កោសម្ព័យំ បិណ្ណាយ ទាវសី
 តស្ស មយំ កន្តេ ឯតទហោសំ អតិប្បតោ ខោ
 តាវ កោសម្ព័យំ បិណ្ណាយ ចរិតំ យន្តនាហំ យេន
 អញ្ញតត្តយាទំ បរិព្វាជកាទំ អារាមោ តេនុបស្កន្ត-
 មេយ្យន្តំ អថខ្លាហំ កន្តេ យេន អញ្ញតត្តយាទំ បរិ-
 ព្វាជកាទំ អារាមោ តេនុបស្កន្តមី ឧបស្កន្តមិត្វា តេហិ
 អញ្ញតត្តយេហិ បរិព្វាជកេហិ សន្និ សម្មាទី សម្មា
 ទទ័យំ កថំ សារាណីយំ វិតសារត្វា ឯកមន្តំ
 ធិសីទី តេន ខោ បន កន្តេ សមយេន តេសំ
 អញ្ញតត្តយាទំ បរិព្វាជកាទំ សន្និសីទ្ធាទំ សន្និបតិទាទំ
 អយមន្តរាគថា ឧទចាទិ យោ ហិ កោចិ អាវុសោ
 ទ្វាទស វស្សានិ បរិប្បណំ បរិស្សន្តំ ព្រហ្មចរិយំ
 ចរិតំ ធិន្តសោ កិក្ខុតិ អលំ វចនាយាតិ
 អថខ្លាហំ កន្តេ តេសំ អញ្ញតត្តយាទំ បរិ-
 ព្វាជកាទំ កាសិតំ នេវ អភិទន្ធិ ធិប្បដិក្ខោសី

បឋមបណ្ណាសក ទេវតាវគ្គ

ក៏បានក្រាបបង្គំចូលនូវដំណើរនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បតិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់បាត្រនឹងចំរើ
 ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ដើម្បីបិណ្ណ-
 បាត បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
 ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ណបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពី ព្រឹកណាស់ទៅ
 ឡើយ បើដូច្នោះ អញគួររៀនចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជក ជា
 អន្យត្រិយសិន បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានចូល
 ទៅឯអារាមរបស់បរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រឹក
 រាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
 ដែលគួររឹករាយនឹងពាក្យ ដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយ ក្នុងទីសមគួរ
 បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយទាំង
 នោះ អង្គុយប្រជុំគ្នា ហើយបានផ្តើមនូវពាក្យ ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់អា-
 វុសោទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌បរិសុទ្ធ ពេញ
 លេញអស់១២ ឆ្នាំ តើគួរនឹងហៅបុគ្គលនោះ ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ១០
 ឆ្នាំបានដែរឬ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនគ្រេកអរ
 មិនហាមឃាត់នូវភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយទាំងនោះឡើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្រវាណយស្ស សត្តកនិទាន

អននិទន្តត្វា អប្បជិក្ខាសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមី
 ភក្កវតា សន្តិកោ ឯតស្ស កាសិតស្ស អន្ត
 អាណន្តស្សមិត្ត ។ សក្កា នុ ខោ កន្តេ ឥមស្ថ
 ធម្មនិយេ កេវលំ វស្សនណានមត្តេន និទ្ធិសោ
 ភិក្ខុ បញ្ចាបេត្តនិ ។ ន ខោ អាណន្ត សក្កា ឥមស្ថ
 ធម្មនិយេ កេវលំ វស្សនណានមត្តេន និទ្ធិសោ ភិក្ខុ
 បញ្ចាបេត្ត ។ សត្ត ខោ ឥមាណិ អាណន្ត និទ្ធិស-
 វត្ថុនិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ចិត្តត្វា បវេទិតានិ ។
 កតមាណិ សត្ត ។ ឥនានន្ត ភិក្ខុ សុខោ ហោតិ
 ហិវមា ហោតិ ឡត្តប្ប្បិ ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ
 អាណន្តវិយោ ហោតិ សតមា ហោតិ បញ្ចក ហោតិ ។
 ឥមាណិ ខោ អាណន្ត សត្ត និទ្ធិសវត្ថុនិ មយា សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិត្តត្វា បវេទិតានិ ។ ឥមេហិ ខោ
 អាណន្ត សត្តហិ និទ្ធិសវត្ថុហិ សមណកតោ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តនិកាយ សុត្តនិទាន

លុះមិនត្រេកអរ មិនហាមឃាតហេយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ងើរចេញ
ទៅដោយមានបំណងថា អញគង់នឹងយល់រូបសេចក្តីនៃភាសិតនុ៎ះ ក្នុង
សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះក្នុងធម្មវិន័យ
នេះ បុគ្គលអាចប្តេជ្ញា (ខ្លួន) ថាជាកិក្ខុ មិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយ
គ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់តបថា
ម្ចាស់អានន្ទ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ បុគ្គលមិនអាចនឹងប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាកិក្ខុមិន
មានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយគ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានឡើយ ។ ម្ចាស់
អានន្ទ និទ្ទេសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយ
ប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯងហើយប្រកាសទុក ។ និទ្ទេសវត្ថុ ៧ ប្រការ
តែដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់អានន្ទ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តី
ជឿ ១ មានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ មានការចេះ
ដឹងច្រើន ១ ជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ១ មានស្មារតី ១ មាន
ប្រាជ្ញា ១ ។ ម្ចាស់អានន្ទ និទ្ទេសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង ដែលតថាគត
បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ហើយ
ប្រកាសទុក ។ ម្ចាស់អានន្ទ ក៏ក្នុងប្រកបដោយនិទ្ទេសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គោ

ទ្វាទស ចេប វស្សានិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ កិក្ខតិ អលំ វចនាយ ចតុ-
 វសតិ ចេប វស្សានិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចរិយំ
 ចរតិ និទ្ទសោ កិក្ខតិ អលំ វចនាយ ឆត្តិសតិ
 ចេប វស្សានិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ
 និទ្ទសោ កិក្ខតិ អលំ វចនាយ អដ្ឋចត្តាឡិសកោមិ
 វស្សានិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ
 និទ្ទសោ កិក្ខតិ អលំ វចនាយាតិ ។

ទេវតាវគ្គោ ចតុវគ្គោ ។

តិស្សទ្ធានំ

អប្បមាទោ ហិរមា ច ទ្វេ សុវតា ធុវេ សទា
 ទ្វេ បដិសម្ពិទា ទ្វេ វសា និទ្ទសវត្ថុបវេ ទ្វេតិ^(១) ។

១ ម. អប្បមាទំ ហិរោប្បំ សុវតោ ច លោវស្សំ វត្ថុតំ ទ្វេ មិញ្ច ទ្វេ បដិសម្ពិទា
 ទ្វេ សមាធិ ច និទ្ធិណិ និទ្ធិសវត្ថុ អបវេ ទ្វេតិ ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតារត្ន

បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់១២ ឆ្នាំ ក៏
 គួរហៅថា ភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្ត ព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ២២ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថាភិក្ខុមិនមាន
 អាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញ
 លេញអស់ ៣៦ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុក
 ជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ៤៨ ឆ្នាំ ក៏គួរ
 ហៅថា ភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន ។

ចប់ ទេវតារត្នទី ៤ ។

ឧទ្ទាននៃទេវតារត្ននោះគឺ

និយាយពីភិក្ខុមិនមានសេចក្តីប្រមាទ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីខ្មាស
 បាប ១ ភិក្ខុអ្នកប្រដៅងាយ ២ លើក សំឡាញ់ ២ លើក
 បដិសម្ពិទា ២ លើក ភិក្ខុល្មះអំណាចចិត្ត ២ លើក
 និទូសវត្ថុ ២ លើក ។

មហាយញ្ជៃ

[៤០] សត្តិមា កិក្ខុវេ វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ។
 កតមា សត្ត ។ សន្និ កិក្ខុវេ សត្តា ជាទត្តកាយា
 ជាទត្តសញ្ញោ សេយ្យថាបិ មនុស្សា ឯកច្ចេ
 ច ទេវា ឯកច្ចេ ច វិនិហិតិកា អយំ បឋមា
 វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។ សន្និ កិក្ខុវេ សត្តា ជាទត្តកាយា
 ឯកត្តសញ្ញោ សេយ្យថាបិ ទេវា ព្រហ្មកាយិកា
 បឋមា កិក្ខុវេ អយំ ទុតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។ សន្និ
 កិក្ខុវេ សត្តា ឯកត្តកាយា ជាទត្តសញ្ញោ សេយ្យថាបិ
 ទេវា អាកស្សរា អយំ តតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។
 សន្និ កិក្ខុវេ សត្តា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញោ
 សេយ្យថាបិ ទេវា សុកតិណ្ណា អយំ ចតុត្តា វិញ្ញាណ
 ដ្ឋិតិ ។ សន្និ កិក្ខុវេ សត្តា សត្វសោ រូបសញ្ញា
 សមត្តកមា បដិយសញ្ញា អត្តន័មា ជាទត្តសញ្ញា
 អមនសិការា អនត្តោ អាកាសោតិ អាកាសា
 នញ្ជាយតនុបតា អយំ បញ្ចមា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។

មហាយ ពារិត

(៤១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ (ទីតាំងនៃវិញ្ញាណ)
 នេះមាន ៧ ប្រការ ។ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ មានកាយផ្សេងគ្នា មានសញ្ញាផ្សេងគ្នា
 ដូចពួកមនុស្សខ្លះ ទៅតាពួកខ្លះ នឹងវិនិបាតពួកខ្លះ នេះជាវិញ្ញាណ -
 ដ្ឋិតិ ទី១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ មានកាយផ្សេងគ្នា
 មានសញ្ញាដូចគ្នា ដូចទៅតាក្នុងពួកព្រហ្ម ដែលកើតក្នុងជាន់បឋមជ្ឈាន
 ភូមិ នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ទី២ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 មានកាយដូចគ្នា មានសញ្ញាផ្សេងគ្នា ដូចពួកទៅតាក្នុងជាន់អាកាស្យវៈ
 នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ទី៣ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ មាន
 កាយដូចគ្នា មានសញ្ញាដូចគ្នា ដូចពួកទៅតាក្នុងជាន់សុភកិល្ណៈ នេះ
 ជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ទី ៤ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វបូលកាន់
 អាកាសាន ព្រាយឆន្យាន ដោយគិតថា អាកាសមិនមានទីបំផុត ព្រោះ
 កន្លងបង្អស់នៃរូបសញ្ញា ព្រោះវិនាសទៅនៃបដិយសញ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្តនៃនាគសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិទី៥ ។

បឋមបណ្ណសិកេ មហាយញ្ជៃ

សន្តិ កិក្ខុវេ សត្តា សព្វសោ អាត្មាសាទញ្ជាយតនំ
 សមត្តក្កម អនន្តំ វិញ្ញាណដ្ឋិតំ វិញ្ញាណញ្ជាយតនុបតា
 អយំ ធម្មា(១) វិញ្ញាណដ្ឋិតំ ។ សន្តិ កិក្ខុវេ សត្តា
 សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ជាយតនំ សមត្តក្កម ទត្តំ កិក្ខុវេ
 អាត្មាញ្ជាយតនុបតា អយំ សត្តមា(២) វិញ្ញាណ-
 ដ្ឋិតំ ។ ឥមា ខោ កិក្ខុវេ សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិត-
 យោតិ ។

[៤២] សត្តមេ កិក្ខុវេ សមាធិបរិក្ខារា ។ កតមេ
 សត្ត ។ សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសន្តិប្បោ សម្មាវាចា
 សម្មាកម្មត្ថោ សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ សម្មា-
 សតិ ។ យោ ខោ កិក្ខុវេ ឥមេហិ សត្តហន្តេហិ
 ចិត្តិស្សុកក្កតា បរិក្ខតា អយំ វុច្ចតិ កិក្ខុវេ
 អរិយោ សមាធិ(៣) សទ្ធបនិសោ ឥតិបិ សបរិក្ខារោ
 ឥតិបិតិ ។

១- ធម្មី ។ ២ សត្តមិទិ សន្តិកិបុត្តេ ទីយនិកាយស្ស ពានិកវត្តេ ទិស្សតិ ។ ៣ ទ.
 សម្មាសមាធិ ។ ម. សម្មាសមាធិស្ស ។

បឋមបណ្ណសាស្ត្រ មហាយញ្ញវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ កន្លងបង្គំនូវអាត្មាសាសនញ្ញាយតនដ្ឋាន
 ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយ
 គិតថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋិតទី ៦ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកសត្វ កន្លងបង្គំនូវវិញ្ញាណញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយ
 ប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់អាភិញ្ញាញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយគិតថា វត្ថុ
 តិចតួចមិនមាន នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋិត ទី ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 វិញ្ញាណដ្ឋិត មាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមាធិបរិក្ខារ (អង្គរបស់សមាធិ)
 នេះមាន ៧ ប្រការ ។ សមាធិបរិក្ខារ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 គឺ សម្មាទិដ្ឋិ ១ សម្មាសន្តិប្បវៈ ១ សម្មាវចា ១ សម្មាភិមន្តៈ ១ សម្មា-
 អាដិវៈ ១ សម្មាវាយាមៈ ១ សម្មាសតិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភាពនៃចិត្ត ដែលមានការម្មណ៍ មូលតែមួយឯណា ដែលអង្គទាំង ៧
 ប្រការនេះចោមពេមហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភាពនៃចិត្តដែលមាន
 ការម្មណ៍មូលតែមួយនេះ ហៅថា អរិយសមាធិ មាន៤បទស្រ្តីដូច្នោះខ្លះ
 មានបរិក្ខារដូច្នោះខ្លះ ។

សុត្តនិបិដក អង្គត្ថវគ្គិយស្ស សុត្តនិបាតោ

[៤៣] សុត្តិមេ ភិក្ខុវេ អភ័ ។ កតមេ សុត្ត ។

វាតត្តំ នោសត្តំ ហោហត្តំ អាហ្មនេយ្យត្តំ តហ បតត្តំ

ទត្តិណេយ្យត្តំ កដ្ឋត្តំ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ

សុត្ត អភ័ត្ត ។

[៤៤] ឯតំ សមយំ កតវា សាវត្ថយំ វិហារតំ

ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវមេ ។ តេន

ខោ បន សមយេន ឧត្តតសវរស្ស ព្រាហ្មណស្ស

មហាយនោ ឧបត្ថុដោ ហោតិ បញ្ច ឧសក-

សតានិ ឪណុបដីតានិ ហោន្តិ យញ្ញត្ថាយ

បញ្ច វច្ឆតវសតានិ ឪណុបដីតានិ ហោន្តិ

យញ្ញត្ថាយ បញ្ច វច្ឆតវសតានិ ឪណុបដីតានិ ហោន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

(៤៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លើងនេះមាន ៧ ប្រការ ។ ភ្លើង
៧ ប្រការ គឺដូចម្តេចខ្លះ ។ ភ្លើងគឺរាគៈ ១ ភ្លើងគឺទោសៈ ១ ភ្លើងគឺ
មោហៈ ១ ភ្លើងគឺអាហុណេយ្យបុគ្គល^(១) ១ ភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់
ផ្ទះ^(២) ១ ភ្លើងគឺទិដ្ឋិណេយ្យបុគ្គល^(៣) ១ ភ្លើងទុស ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លើងមាន ៧ ប្រការនេះឯង ។

(៤៤) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
របស់អាណាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧត្តគសវីរ-
ព្រាហ្មណ៍ ប្រុងទុកមហាយញ្ញ គឺចងក្រៀកគោបា ៥០០ នឹងឈើសន្ទន់
ដើម្បីសម្លាប់បូជា ចងក្រៀកកូនគោឈ្មោល ៥០០ នឹងឈើសន្ទន់ ដើម្បី
សម្លាប់បូជា ចងក្រៀកកូនគោញី ៥០០ នឹងឈើសន្ទន់ ដើម្បីសម្លាប់បូជា

១- បុគ្គលអ្នកគួរទទួលនូវគ្រឿងសក្ការបូជា ហៅថា អាហុណេយ្យបុគ្គល ក្នុងទំនេះ សំដៅ
យកមាតាបិតា ព្រោះលោកមានឧបការៈច្រើន ដល់បុគ្គជីវា សមគួរដើរអ្នកទទួលនូវគ្រឿង
តំណាងបំប៉ន របស់បុគ្គជីវាបាន ត្រង់ដែលទុកលោកជាដូចភ្លើង ព្រោះថា បើបុគ្គជីវា
ប្រតិបត្តិឆ្កែនិងមាតាបិតា មែងទៅកើតក្នុងអាយុមាននរកដើម ។ ២- បុគ្គលជា
ម្ចាស់ផ្ទះ ក្នុងទំនេះបានដល់ស្វាមី ព្រោះជាមនុស្សមានឧបការៈច្រើនដល់មាតុព្រាមដោយការ
ប្រគល់ឲ្យនូវវត្ថុផ្សេងៗ មានសំពត់និងគ្រឿងអលង្ការជាដើម ត្រង់ដែលទុកស្វាមីជាដូចជាភ្លើង
ព្រោះថាបើមាតុព្រាមប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តប្តី តែងទៅកើតក្នុងអាយុមាននរកដើម ។ តែនិយ្ទៈ
ថា ពួកអន្តោនិទានមានកូននិងប្រពន្ធជាដើម ក៏ហៅថាភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះដែរ ។ ៣- បុគ្គល
គួរទទួលទុក្ខណាទាន ហៅថាទុក្ខណេយ្យបុគ្គល បានដល់ភិក្ខុសង្ឃ ។ អង្គិកថា ។

បរិមណសព មហាយញ្ចៃ

យញ្ញត្ថាយ បញ្ច អនិសនាទិ ឡុយបនិទានិ
 ហោន្តិ យញ្ញត្ថាយ បញ្ច ឧត្តសនាទិ ឡុយ-
 និទានិ ហោន្តិ យញ្ញត្ថាយ ។ អថេនា ឧត្តត-
 សវរោ ព្រាហ្មណោ យេន កកក តេនុបសន្តម៌
 ឧបសន្តម៌ត្វា កកវតា សន្តិ សម្មោទិ សម្មោទនិយំ
 តបំ សារាណិយំ វិតសារត្វា ឯកមន្តំ និសិទិ ។
 ឯកមន្តំ និសិទ្ធោ ខោ ឧត្តតសវរោ ព្រាហ្មណោ
 កកវន្តំ ឯតទកេច សុតំ មេ តំ ភោ តោតម
 អត្តិស្ស អាណនំ យុបស្ស ឧស្សបនំ មហាច្ឆនំ
 ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ មយាបិ ខោ ឯតំ
 ព្រាហ្មណ សុតំ អត្តិស្ស អាណនំ យុបស្ស ឧស្សបនំ
 មហាច្ឆនំ ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ តតិយម្បិ ខោ
 ។ មេ ។ តតិយម្បិ ខោ ឧត្តតសវរោ ព្រាហ្មណ
 កកវន្តំ ឯតទកេច សុតំ មេ តំ ភោ តោតម អត្តិស្ស
 អាណនំ^(១) យុបស្ស ឧស្សបនំ មហាច្ឆនំ ហោតិ
 មហានិសំសន្តិ ។ មយាបិ ខោ ឯតំ ព្រាហ្មណ សុតំ

១ ម, អាននំ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

ចន្តក្រៀកតវៃ ៥០០ នឹងឈើសន្ទន៍ ដើម្បីសម្លាប់បូជា ចន្តក្រៀក
 កែ ៥០០ នឹងឈើសន្ទន៍ ដើម្បីសម្លាប់បូជា ។ វេលានោះ ទគ្គត-
 សវព្រាហ្មណ៍ បួលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបួលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏រករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
 ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹក ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។
 លុះទគ្គតសវព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានឮថា ការតាំងទុកទូរក្លើន លើកឡើងនូវឈើសន្ទន៍ (ដើម្បី
 បូជាយញ) ជាកិច្ចមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដំណើរនោះ តថាគត
 ក៏បានឮថា ការតាំងទុកទូរក្លើន លើកឡើងនូវឈើសន្ទន៍ ជាកិច្ច
 មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើនដែរ ។ ជាគំរប់ពីរដង ។ បេ ។
 ទគ្គតសវព្រាហ្មណ៍ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគំរប់ពី
 ដងដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮថា ការតាំង
 ទុកទូរក្លើន លើកឡើងនូវឈើសន្ទន៍ ជាកិច្ចមានផលច្រើន មាន
 អានិសង្សច្រើន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដំណើរនេះ តថាគតក៏បានឮថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស សុត្តនិទានេ

អត្តស្ស អាណាមំ យ្ហបស្ស ទុស្សបមំ មហប្បលំ
 ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ តយំទំ ភោ ភោតម
 សមេតិ ភោតោ ចេវ ភោតមស្ស អម្ហាតញ្ច យទិទំ
 សាព្វេន សព្វន្តិ ។ ឯវំ វុត្ត អាយស្មា
 អាណោ ទុត្តតសីរី ព្រាហ្មណំ ឯតទលោច ន ខោ
 ព្រាហ្មណ តថាគតា ឯវំ បុច្ឆិតញ្ច សុតំ មេ តំ ភោ
 ភោតម អត្តស្ស អាណាមំ យ្ហបស្ស ទុស្សបមំ
 មហប្បលំ ហោតិ មហានិសំសន្តិ ឯវញ្ច ខោ
 ព្រាហ្មណ តថាគតា បុច្ឆិតញ្ច អហញ្ញំ កន្លៃ អត្ត
 អាណតុកាមោ^(១) យ្ហមំ ទុស្សបេតុកាមោ ឱវទតុ មំ
 កន្លៃ កតវំ អនុសាសតុ មំ កន្លៃ កតវំ យំ មម អស្ស
 ទីយវត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អថខោ ទុត្តតសីរីពោ
 ព្រាហ្មណោ កតវន្តំ ឯតទលោច អហញ្ញំ ភោ ភោតម

១ ម. អាណតុកាមោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរាជិកាយ សុត្តនិទាន

ការតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់ ជាកិច្ចមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើនដែរ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ដំណឹងទាំងអស់
 ណា ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ឮហើយក្តី ដែលខ្ញុំព្រះអង្គឮហើយក្តី
 ដំណឹងនោះត្រូវគ្នា (តែបែបមួយ) កាលបើ ទុក្ខតសវរព្រាហ្មណ៍
 និយាយយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ រំលឹកទុក្ខតសវរ
 ព្រាហ្មណ៍ដូច្នោះថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ បុគ្គល
 មិនគប្បីស្លាប់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮមកថា ការ
 តាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់ ជាកិច្ចមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើន យ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រះតថាគត
 ទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីស្លាប់យ៉ាងនេះដ៏ញាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គ មានប្រាថ្នានឹងតាំងទុកនូវភ្លើង មានប្រាថ្នាលើកឡើងនូវឈើ
 សន្ទន់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទូន្មានខ្ញុំព្រះអង្គ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រៀនប្រដៅខ្ញុំព្រះអង្គ
 ដោយពាក្យដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់
 ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលយូរអង្វែង ។ លំដាប់នោះ ទុក្ខតសវរព្រាហ្មណ៍គ្រាប
 បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ

បឋមបណ្ណសារោ មហាយញ្ញោ

អភ័ អាណតុកាមោ យ្ហំ ឧស្ស័បេតុកាមោ
ឌីវទតុ មំ កវំ តោតមោ អនុសាសតុ
មំ កវំ តោតមោ យំ មម អស្ស ធីយវត្ថំ
ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អភ័ ព្រាហ្មណ អាធជេន្តោ
យ្ហំ ឧស្ស័បេន្តោ បុព្វេ យញ្ញេ តំណី សត្តានិ
ឧស្ស័បេតិ អកុសលានិ ទុក្ខុទ្រយានិ ទុក្ខវិហារានិ ។
តតមានិ តំណី ។ កាយសត្ថំ វច្ឆិសត្ថំ មនោសត្ថំ ។
អភ័ ព្រាហ្មណ អាធជេន្តោ យ្ហំ ឧស្ស័បេន្តោ
បុព្វេ យញ្ញេ ឃី ចិត្តំ ឧប្បទេតិ ឃត្តកា ឧសភា
ហពានិ យញ្ញត្ថាយ ឃត្តកា វច្ឆតវ ហពានិ យញ្ញត្ថាយ
ឃត្តកា វច្ឆតវយោ ហពានិ យញ្ញត្ថាយ ឃត្តកា
អនា ហពានិ យញ្ញត្ថាយ ឃត្តកា ទវពា ហពានិ
យញ្ញត្ថាយាតិ ។ សោ បុព្វំ តពោមីតិ អបុព្វំ តពោតិ
កុសលំ តពោមីតិ អកុសលំ តពោតិ សុតតិយា
មត្តំ បរិយសាមីតិ ទុក្ខតិយា មត្តំ បរិយសីតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

មានប្រាថ្នានឹងតាំងទុកនូវភ្លើង មានប្រាថ្នានឹងលើកឡើងនូវឈើសន្ទុនសូម
 ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទូន្មានខ្ញុំព្រះអង្គ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនប្រៀនប្រដៅ
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ដោយពាក្យដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលយូរអង្វែង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើង
 នូវឈើសន្ទុន ក្នុងវិធីបូជាជាដម្បងនុ៎ះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿង
 សស្ត្រា ៣ យ៉ាង ដែលជាអកុសល មានតែចម្រើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខ
 ជាផល ។ គ្រឿងសស្ត្រា ៣ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គ្រឿងសស្ត្រា គឺ
 កាយ ១ គ្រឿងសស្ត្រាគឺវាចា ១ គ្រឿងសស្ត្រាគឺចិត្ត ១ ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទុនក្នុងវិធី
 បូជាជាដម្បងនុ៎ះឯង រមែងញ៉ាំងចិត្តឱ្យកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ជនទាំង
 ឡាយចូរសម្លាប់គាបាប្តិណ្ណះដើម្បីបូជាចូរសម្លាប់កូនគោឈ្មោះលប្តិណ្ណះ
 ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់កូនគោញ្ជិប្តិណ្ណះដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់ពពែប្តិណ្ណះ
 ដើម្បីបូជា ចូលសម្លាប់សត្វកែវប្តិណ្ណះ ដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះធ្វើបាប
 ដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ ធ្វើអំពើអកុសល ដោយសំគាល់ថា អញ
 ធ្វើអំពើកុសល ស្វែងរកផ្លូវទុគ្គតិ ដោយ បំគាល់ថា អញស្វែងរកផ្លូវសុគតិ

လှူဒါန်းစဉ်က အလှူခံကပင် လှူဒါန်းစဉ်က

အင်္ဂါ ပြာဗုဒ္ဓါ အာဇာနည် ယှဉ် ခုနစ်ပတ်
 ဗုဒ္ဓါ ယောဇာ နိဗ္ဗာန် ဝိပဿနာ ခုနစ်ပတ်
 အင်္ဂါ အင်္ဂါ အင်္ဂါ အင်္ဂါ ၅ ဝိပဿနာ
 ပြာဗုဒ္ဓါ အင်္ဂါ အာဇာနည် ယှဉ် ခုနစ်ပတ် ဗုဒ္ဓါ
 ယောဇာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ
 ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ
 ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ
 ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ
 ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ
 ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ
 ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ
 ပြာဗုဒ္ဓါ အာဇာနည် ယှဉ် ခုနစ်ပတ် ဗုဒ္ဓါ ယောဇာ
 နိဗ္ဗာန် ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ခုနစ်ပတ် အင်္ဂါ
 အင်္ဂါ အင်္ဂါ အင်္ဂါ ၅ ဝိပဿနာ
 ပြာဗုဒ္ဓါ အင်္ဂါ အာဇာနည် ယှဉ် ခုနစ်ပတ်
 ဗုဒ္ဓါ ယောဇာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សត្តកនិបាត

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់
ក្នុងវិធីបូជានា ជាដម្បងនេះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿងសស្ត្រាគឺចិត្ត
ដែលជាអកុសល មានតែចំរើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល នេះជាគ្រឿង
សស្ត្រាទី ១ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង
លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់ ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បងនេះឯង រមែងពោលនូវ
វាចាយ៉ាងនេះថា ជនទាំងឡាយចូរសម្លាប់គោបុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា ចូរ
សម្លាប់កូនគោឈ្មោះលបុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់កូនគោញ្ញបុណ្ណោះ
ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់ពាតបុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់សត្វកែវ
បុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះធ្វើបាបដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ
ធ្វើអំពើអកុសល ដោយសំគាល់ថា អញធ្វើអំពើអាកុសល ស្វែងរកផ្លូវ
ទុក្ខគឺដោយសំគាល់ថា អញស្វែងរកផ្លូវសុគតិ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គល
កាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់ ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បង
នេះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿងសស្ត្រាគឺវាចាដែលជាអកុសល មាន
តែចំរើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល នេះជាគ្រឿងសស្ត្រាទី ២ ។
ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវ
ឈើសន្ទន់ ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បងនេះឯង រមែងប្រុងប្រៀបខ្លួនឯងជាមុនថា

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ញោ

ឧសភា ហោណ យោណាយ សយំ បឋមំ
 សមាភតិ វច្ឆន្តា ហោណ យោណាយ សយំ បឋមំ
 សមាភតិ វច្ឆន្តាយោ ហោណ យោណាយ សយំ
 បឋមំ សមាភតិ អដា ហោណ យោណាយ សយំ
 បឋមំ សមាភតិ ឧស្សា ហោណ យោណាយោតិ សោ
 បុញ្ញំ ករោមិតិ អបុញ្ញំ ករោតិ កុសលំ ករោមិតិ
 អកុសលំ ករោតិ សុភតិយោ មត្តំ បរិយេសាមិតិ
 ទុក្ខតិយោ មត្តំ បរិយេសិតិ អត្តំ ព្រាហ្មណ
 អាធនោ យុបំ ឧស្សាបេនោ បុព្វេ យោណ ឥទំ
 តតិយំ កាយសត្តំ ឧស្សាបេតិ អកុសលំ ទុក្ខទ្រយំ
 ទុក្ខវិចារិ ។ អត្តំ ព្រាហ្មណ អាធនោ យុបំ
 ឧស្សាបេនោ បុព្វេ យោណ ឥមាទិ តិលំ សត្តាទិ
 ឧស្សាបេតិ អកុសលាទិ ទុក្ខទ្រយាទិ ទុក្ខ-
 វិចារិ ។ តយោមេ ព្រាហ្មណ អត្តំ បហានញ្ញ
 បរិវេដ្ឋតញ្ញា ន សេវិតញ្ញា ។ តតមេ តយោ ។

បឋមបណ្ណសារ មហាយញ្ញវគ្គ

ដនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់គោបា ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀបខ្លួនឯងជាមុនថា
 ដនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់កូនគោឈ្មោល ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀបខ្លួន
 ឯងជាមុនថា ដនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់កូនគោញី ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀប
 ខ្លួនឯងជាមុនថា ដនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់ពពែត ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀប
 ខ្លួនឯងជាមុនថា ដនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់សត្វកែវដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះ
 ធ្វើបាបដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ ធ្វើអំពើអកុសល ដោយសំ-
 គាល់ថា អញធ្វើអំពើកុសល ស្វែងរកផ្លូវទុគ្គតិ ដោយសំគាល់ថា អញ
 ស្វែងរកផ្លូវសុគតិ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើក
 ឡើងនូវឈើសន្ធឹង ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បងនុះឯង រមែងលើកឡើងនូវ
 គ្រឿងសស្ត្រាគីកាយដែលជាអកុសល មានតែចំរើនដោយសេចក្តីទុក្ខ
 មានទុក្ខជាផល នេះជាគ្រឿងសស្ត្រាទី ៣ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គល
 កាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ធឹង ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បង
 ។ នុះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿងសស្ត្រា ៣ ប្រការនេះ ដែលជា
 អកុសល មានតែចំរើនដោយសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ ភ្លើង ៣ ប្រការនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ភ្លើង ៣ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គការនិកាយស្ស សត្តកនិទាន

រាគត្ថំ នោសត្ថំ មោហត្ថំ ។ កស្មា ចាយំ ព្រាហ្មណ
 រាគត្ថំ បហានព្វោ បរិវេដ្ឋនព្វោ ន សេវីតព្វោ រត្តោ ខោ
 ព្រាហ្មណ រាគេន អភិក្ខុតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ កាយេន
 ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ មនសា
 ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ សោ កាយេន ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា វាចាយ
 ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មរណា អចាយំ ទុក្ខតី វិនិចាតំ ជិវយំ
 ឧបបជ្ជតិ តស្មា ចាយំ រាគត្ថំ បហានព្វោ បរិ-
 វេដ្ឋនព្វោ ន សេវីតព្វោ ។ កស្មា ចាយំ ព្រាហ្មណ
 នោសត្ថំ បហានព្វោ បរិវេដ្ឋនព្វោ ន សេវីតព្វោ
 ទុដ្ឋោ ខោ ព្រាហ្មណ នោសេន អភិក្ខុតោ បរិយា-
 ទិន្នចិត្តោ កាយេន ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ឆរិតំ
 ចរិតំ មនសា ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ សោ កាយេន
 ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា វាចាយ ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា មនសា
 ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 អចាយំ ទុក្ខតី វិនិចាតំ ជិវយំ ឧបបជ្ជតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទាន

ភ្នំភ្នំ ភគៈ ១ ភ្នំភ្នំ ទោសៈ ១ ភ្នំភ្នំ មោហៈ ១ ។ ម្នាល
ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្នំភ្នំ ភគៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរចៀស
វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ តើព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលព្រាហ្មណ៍
ព្រោះបុគ្គលជាពតចរិត ត្រូវព្រះគ្រូបសន្តិភ័ រូបរិតចិត្តហើយ វេមន៍
ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
ដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ច
រិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ
ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតឯអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុនោះ
ភ្នំភ្នំភគៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរចៀសវាងចេញ មិនគួរ
សេពគប់ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្នំភ្នំទោសៈនេះ បុគ្គលគួរ
លះបង់ចេញ គួរចៀសវាងចេញ មិនគួរសេពគប់ តើព្រោះហេតុអ្វី
ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលជាទោសចរិត ត្រូវទោសៈគ្រូបសន្តិភ័ រូប
រិតចិត្តហើយ វេមន៍ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា
ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ
ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែក
ធ្លាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតឯអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ញាត្តោ

ភស្មា ពាយំ ខោសត្ថំ បហានត្វោ បរិវេជ្ជតត្វោ ន
 សេវិតត្វោ ។ ភស្មា ពាយំ ព្រាហ្មណ មោហត្ថំ
 បហានត្វោ បរិវេជ្ជតត្វោ ន សេវិតត្វោ មូឡេ ខោ
 ព្រាហ្មណ មោហេន អភិក្កតោ បរិយោទិន្ទចិត្តោ កាយេន
 ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ មនសា ទុច្ឆរិតំ
 ចរិតំ សោ កាយេន ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា វាចាយ
 ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មណា អពាយំ ទុត្តតិ វិនិចាតំ ជរយំ
 ទុបបជ្ជតិ ភស្មា ពាយំ មោហត្ថំ បហានត្វោ បរិ-
 វេជ្ជតត្វោ ន សេវិតត្វោ ។ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ
 តយោ អត្ថំ បហានត្វោ បរិវេជ្ជតត្វោ ន សេវិតត្វោ ។
 តយោមេ ព្រាហ្មណ អត្ថំ សក្កត្វា កុកត្វា
 មាណេត្វា មូជេត្វា សម្មា សុខំ បរិហានត្វោ ។ កតមេ
 តយោ ។ អាហុនេយ្យត្ថំ តហបតត្ថំ ទត្ថំណេយ្យត្ថំ ។
 កតមោ ច ព្រាហ្មណ អាហុនេយ្យត្ថំ ។

បឋមបណ្ណសារ មហាយញ្ញវគ្គ

ព្រោះហេតុនោះ ភ្លើងគឺទោសៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើង
 គឺមោហៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀសវាងចេញ មិនគួរ
 សេពគប់ តើព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលជាមោហចរិត
 ត្រូវមោហៈគ្របសង្កត់ រូបរិតចិត្តហើយ វាមិនប្រព្រឹត្តិធម្មវិតដោយ
 កាយ ប្រព្រឹត្តិធម្មវិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តិធម្មវិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ
 ប្រព្រឹត្តិធម្មវិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តិធម្មវិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តិធម្មវិត
 ដោយចិត្តហើយ លុះបែកឆ្ងាយវាងកាយស្លាប់ទៅ វៃគងទៅកើតឯអប្បាយ
 ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុនោះ ភ្លើងគឺមោហៈនេះ បុគ្គលគួរ
 លះបង់ចេញ គួរបៀសវាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ ភ្លើងទាំង ៣ ប្រការនេះឯង បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ភ្លើង ៣ ប្រការនេះ
 បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើឲ្យល្អដោយ
 ប្រពៃ ។ ភ្លើង ៣ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ភ្លើងគឺអាហុនេយ្យ-
 បុគ្គល ១ ភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះ ១ ភ្លើងគឺទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ១ ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺអាហុនេយ្យបុគ្គល តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តនិកាយស្ស សត្តកនិយាយោ

ឥន ព្រាហ្មណ យស្ស តេ ហោន្តិ មាតាតិ វា បិតាតិ វា
 អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ អាហុនេយ្យត្ថិ តំ កំស្ស
 ហេតុ អនោហាយំ ព្រាហ្មណ អាហុតោ សុត្តតោ
 តស្មា ចាយំ អាហុនេយ្យត្ថិ សក្កត្វា កុក្កត្វា មាទេត្វា
 ប្ញដេត្វា សម្មា សុខំ បរិហានតោ ។ កកមោ
 ច ព្រាហ្មណ កហមតត្ថិ ។ ឥន ព្រាហ្មណ យស្ស
 តេ ហោន្តិ មុត្តាតិ វា ទាវតិ វា ទាសាតិ វា
 បេស្សាតិ វា អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ កហមតត្ថិ
 តស្មា ចាយំ កហមតត្ថិ សក្កត្វា កុក្កត្វា មាទេត្វា
 ប្ញដេត្វា សម្មា សុខំ បរិហានតោ ។ កកមោ ច
 ព្រាហ្មណ ទត្ថិលោយ្យត្ថិ ។ ឥន ព្រាហ្មណ យេ
 តេ សមណាព្រាហ្មណា មទប្បមាទា(១) បដិវិតា
 ទន្តិសោរេ ជិវិត្វា ឯកមត្តានំ ទមេន្តិ
 ឯកមត្តានំ សមេន្តិ ឯកមត្តានំ បរិទិត្វាបេន្តិ
 អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ ទត្ថិលោយ្យត្ថិ តស្មា

១ ម. បរិយ្យាសា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិច្ឆ័យ សត្តកនិដាគ

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ជនទាំងឡាយនោះ ត្រូវជាមាតា ឬ បិតា របស់បុគ្គល
 ណាក្នុងលោកនេះ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្នំនីគីមហុនេយ្យ-
 បុគ្គល (របស់បុគ្គលនោះ) ដំណើរនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលនោះ ដែលបានកើតមកដោយសារមាតាបិតា
 នោះ ហេតុនោះ ភ្នំនីគីមហុនេយ្យបុគ្គលនេះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ
 គោរព រាប់អាន ឬជា រក្សា បម្រើឲ្យល្អដោយប្រពៃ ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្នំនីគីបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ជនទាំងឡាយនោះ ត្រូវជាកូន ឬ ប្រពន្ធ ឬ ខ្ញុំ ឬក៏ អ្នកបម្រើ របស់
 បុគ្គលណាក្នុងលោកនេះ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្នំនីគីបុគ្គល
 ជាម្ចាស់ផ្ទះរបស់បុគ្គលនោះ ព្រោះហេតុនោះ ភ្នំនីគីបុគ្គលជាម្ចាស់
 ផ្ទះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជា រក្សា បម្រើឲ្យល្អ
 ដោយប្រពៃ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្នំនីគីទុក្ខិណេយ្យបុគ្គល តើ
 ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សមណៈ ឬ ព្រាហ្មណ៍ណាក្នុងលោកនេះ
 ជាអ្នករៀនសូត្រច្បាប់ចក្ខុស្រវឹង នឹងសេចក្តីប្រមាទ បិតនៅក្នុងខន្តិ
 នឹងសោច្ចៈ ទូន្មាននូវចិត្តមួយ រម្ងាប់នូវចិត្តមួយ រលត់នូវចិត្តមួយ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្នំនីគីទុក្ខិណេយ្យបុគ្គល ព្រោះហេតុនោះ

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ញត្តោ

ចាយំ ទត្តិណោយ្យត្តំ សក្កត្វា កុក្កត្វា មារេត្វា
 បូជេត្វា សម្មា សុខំ បរិហារតញ្ចោ ។ ឥមេ ខោ
 ព្រាហ្មណ តយោ អត្តំ សក្កត្វា កុក្កត្វា មារេត្វា បូជេត្វា
 សម្មា សុខំ បរិហារតញ្ចោ ។ អយំ ខោ បទ ព្រាហ្មណ
 កដ្ឋិត្តំ កាលេន កាលំ ឧដ្ឋិលេតញ្ចោ កាលេន
 កាលំ អដ្ឋិបេត្តិតញ្ចោ កាលេន កាលំ ទិញ្ចាបេ-
 តញ្ចោ កាលេន កាលំ ទិក្ខិបិតញ្ចោតិ ។ វិវុត្តោ
 ឧត្តតសរិកោ ព្រាហ្មណោ កក្កវន្តំ ឯតទរោច អភិ-
 ក្កន្តំ កោ តោតម. ។ បេ ។ ឧទាសកំ មំ កវំ
 តោតមោ ជាវត្ត អដ្ឋិតត្តោ ចារុបេតំ សរណំ តតំ
 ឯសាហំ កោ តោតម បញ្ច ឧសតសតានិ មុញ្ញាមិ
 ជីវិតំ ទេមិ បញ្ច វុច្ឆតសតានិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ
 ទេមិ បញ្ច វុច្ឆតសតានិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ទេមិ
 បញ្ច អដសតានិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ទេមិ បញ្ច ឧវត្តសតានិ
 មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ទេមិ ហរិតានិ ចេវ តិណានិ ខាទន្ទិ
 សតានិ ច ចានិយានិ បិវុទ្ធិ សីតោ ច ទេសំ
 វាលោ ឧបវាយត្តិតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

ភ្លើងគឺទុក្ខណេយ្យបុគ្គលនេះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា
 រក្សា បម្រើឲ្យល្អដោយប្រពៃ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ភ្លើង ៣ ប្រការ
 នេះឯង បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើ
 ឲ្យល្អដោយប្រពៃ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចំណែកឯភ្លើងទសនេះសោត
 បុគ្គលក៏គួរដុតតាមកាលគួរ បង្កនមើលតាមកាលគួរ គួរលត់តាមកាល
 គួរ គួរទុកដាក់តាមកាលគួរ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
 យ៉ាងនេះហើយ ឧត្តសវរព្រាហ្មណ៍ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភ្នំច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។
 សូមព្រះគោតម ដ៏ចម្រើន ចាំទុកខ្ញុំឱ្យព្រះអង្គថា ជាឧបាសក ដល់ខ្ញុំ
 សរណៈស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើម តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ បពិត្រព្រះគោតម
 ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ នឹងលែងគោបា ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹងលែងកូន
 គោឈ្មោល ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹងលែងកូនគោញី ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹង
 លែងពពែ ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹងលែងសត្វកែវ ៥០០ ឲ្យជីវិត ចូរសត្វ
 ទាំងនោះ ទំពាស្មីស្មៅខ្ចីផង ទឹកទឹកត្រជាក់ផង ទាំងខ្យល់ដ៏ត្រជាក់
 ចូរបក់ផ្សាយ ដល់ពួកសត្វទាំងនោះចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កវនិកាយស្ស បព្ពកនិបាតោ

[៤៥] សត្តមា ភិក្ខុវេ សុញ្ញា ភាវិតា ពហុលី-
 កតា មហាប្បលា ហោន្តិ មហានិសំសា អមតោភជា
 អមតបរិយោសាណា ។ កតមា សត្ត ។ អស្មក-
 សញ្ញា មរណសញ្ញា អាហារេ បដិក្កុលសញ្ញា សព្វ-
 លោកេ អនិក្កតសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ
 ទុក្ខសញ្ញា ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ។ ឥមា ខេ
 ភិក្ខុវេ សត្ត សុញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា
 មហាប្បលា ហោន្តិ មហានិសំសា អមតោភជា អមត-
 បរិយោសាណាតិ ។

[៤៦] សត្តមា ភិក្ខុវេ សុញ្ញា ភាវិតា
 ពហុលីកតា មហាប្បលា ហោន្តិ មហានិសំសា
 អមតោភជា អមតបរិយោសាណា ។ កតមា
 សត្ត ។ អស្មកសញ្ញា មរណសញ្ញា

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិព្វាន សង្កតនិបាត

[៤៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់)នេះមាន ៧ ប្រការដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុត ។ សេចក្តីសំគាល់ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីសំគាល់ថា មិនស្អាត ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការស្ងប់ ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងអាហារថាជារបស់គួរខ្ពើម ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងលោកទាំងពួង ថា មិនគួរត្រេកអរ ១ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ១ សេចក្តីសំគាល់ថា ជាទុក្ខ ក្នុងការមិនទៀង ១ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនរបស់ខ្លួនក្នុងរបស់ជាទុក្ខ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសំគាល់ ៧ ប្រការនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។

[៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៧ ប្រការនេះ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។ សញ្ញា ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺអសុភសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃ

អាហារេ បដិក្កុលសញ្ញា សព្វលោកេ អនិករតសញ្ញា
 អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ទុក្ខេ អនត្ត-
 សញ្ញា ។ អស្មកសញ្ញា កិក្ខុវេ ភារីតា ពហុលកតា
 មហាប្លណ ហោតិ មហានិសំសា អមតោគជា អមត-
 បរិយោសាណាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតិ បដិច្ច
 វុត្តំ អស្មកសញ្ញាបរិច្ឆេទ កិក្ខុវេ កិក្ខុវោ ចេតសា
 ពហុលំ វិហារតោ មេដ្ឋនិធម្មសមាបត្តិយា ចិត្តំ
 បដិលីយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ^(១) បដិវត្តតិ^(២) ន សម្មសារីយតិ
 ទុបេត្វា វា ចាដិក្កុល្យតា វា សណ្ឋានិ សេយ្យថាបិ
 កិក្ខុវេ កុក្កដបត្តំ វា ញាទិទ្កុលំ វា អត្តម្មំ បត្តិតំ
 បដិលីយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ
 ឯវមេវ ខោ កិក្ខុវេ កិក្ខុវោ អស្មកសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ មេដ្ឋនិធម្មសមាបត្តិយា
 ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្ម-
 សារីយតិ ទុបេត្វា វា ចាដិក្កុល្យតា វា សណ្ឋានិ

១ ឧ. ម. បដិកុដ្ឋតិ ។ ២ ឧ. បដិវត្តតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

អាហារ បដិកូលសញ្ញា ១ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា ១ អនិប្បសញ្ញា ១
 អនិប្ប មុត្តសញ្ញា ១ ទេវេ អនត្តសញ្ញា ១ ។ ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អសុភសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ
 រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សៈច្រើន ជាគុណឈមទៅវគ្រោះនិព្វាន
 មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ដូច្នោះនេះឯង គឺជាគតបានពោលហើយ ចុះ
 ពាក្យដែលគឺជាគតពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុភសញ្ញារឿយ ។ ហើយ
 ចិត្តរមែងរួញ ខ្លួន បែរចេញ ចាកការដួបប្រសព្វដោយមេដុនធម្ម មិនលា
 វិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬ ទងសរសៃ ដែលបុគ្គល
 ដាក់ប៉ុកងក្លើង រមែងរួញ ខ្លួន ឯរឡើង មិនលាវិញឡើយ មាន
 ឧបមាយ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុភ-
 សញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងរួញ ខ្លួន បែរចេញ ចាកការ
 ដួបប្រសព្វដោយមេដុនធម្ម មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី
 ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង ក៏មានឧបមេយ្យ យ៉ាងនោះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កានិកាយស្ស សុត្តនិទានោ

សរេ កិក្ខុវេ កិក្ខុនោ អស្កុកសញ្ញាបរិច័តេន ចេតសា
 ពហុនំ វិហារោ មេ ធុនធម្មសមាបត្តិហោ ចិត្តំ
 អនុសន្និតំ អប្បាជិត្យន្យតា វា សណ្ឋានិ វេទិតព្វ-
 មេតំ កិក្ខុវេ កិក្ខុនោ អភាវិតា មេ អស្កុកសញ្ញា
 នត្តិ មេ បុព្វេនាបរិ វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនា-
 ដលន្តិ ឥតិហ តត្ត ភស្មជាតោ ហោតិ សរេ បន
 កិក្ខុវេ កិក្ខុនោ អស្កុកសញ្ញាបរិច័តេន ចេតសា ពហុនំ
 វិហារោ មេ ធុនធម្មសមាបត្តិហោ ចិត្តំ បដិលីយតិ
 បដិក្កុដ្ឋិតិ បដិវត្តិតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា
 វា ចាជិត្យន្យតា វា សណ្ឋានិ វេទិតព្វមេតំ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុនោ ភាវិតា មេ អស្កុកសញ្ញា អត្ថំ មេ បុព្វេនាបរិ
 វិសេសោ មត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ ឥតិហ តត្ត ភស្ម-
 ជាតោ ហោតិ ។ អស្កុកសញ្ញា កិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុនំ-
 តត្តា មហាប្បលា ហោតិ មហានិសំសា អមតោតទា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុភសញ្ញារឿយ ។
 ហើយ ចិត្តនៅតែគ្រាប់ទៅរកការជួបប្រសព្វដោយមេប៉ុនធម្ម ឬ ការមិន
 ខ្លើមរមើម នៅតែតាំងឡើងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុ
 គប្បីដឹងថា អសុភសញ្ញា អញ្ចប់រើន មិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹង
 កាលខាងចុង របស់អញ្ចមិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ
 មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុង
 អសុភសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុ
 មានចិត្តសន្សំអសុភសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តក៏វិញ ខ្ល បែរចេញ
 ចាកការជួបប្រសព្វដោយមេប៉ុនធម្ម មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីត្រឡើយ
 កន្លើយក៏ ការខ្លើមរមើមក៏ ក៏តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ
 នេះ ភិក្ខុគប្បីដឹងថា អសុភសញ្ញា អញ្ចប់រើនបានហើយ កាលខាង
 ដើមនឹងកាលខាងចុង របស់អញមាន សេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃការ
 ចំរើន អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹង
 ច្បាស់ក្នុងអសុភសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ក៏វាក្យណាថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសុភសញ្ញា ដែលភិក្ខុចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន
 ហើយ មានផលច្រើន មានពានិសង្សច្រើន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន

បឋមបណ្ណសពេ មហាយញ្ញវគ្គោ

វ មតបរិយាយាសាណតិ សតិ យន្តំ វត្ថុំ សទេបេតំ
 បដិច្ច វត្ថុំ ។ មរណាសញ្ញា ភិក្ខុវេ ការីតា
 ពហុរំភិក្ខុតា មហាប្បណា ហោតិ មហានិសំសារ
 អបតោគដា អមតបរិយាយាសាណតិ សតិ ខោ បនេតំ
 វត្ថុំ កិញ្ចោតំ បដិច្ច វត្ថុំ មរណាសញ្ញា បរិច្ឆេទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុខោ ចេតសា ពហុរំ វិហារតោ ដីវិត-
 និកន្តិយា ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ
 ន សម្មសារីយតិ ឧបេត្វា វា ចាដិក្ខុរ្យតា វា
 សណ្ឋាតិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ កុក្កដបតំ វា ញា-
 ទទុរំ វា អន្តិមំ បក្ខិតំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ
 បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុខោ
 មរណាសញ្ញា បរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុរំ វិហារតោ ដីវិត-
 និកន្តិយា ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន
 សម្មសារីយតិ ឧបេត្វា វា ចាដិក្ខុរ្យតា វា សណ្ឋាតិ
 សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុខោ មរណាសញ្ញា បរិច្ឆេទ ចេតសា

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នោះ ដែលគថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ
 គថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ពាក្យថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មរណសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើន
 ហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក
 ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នោះនេះឯង គថាគតបានពោល
 ហើយ ចុះពាក្យដែលគថាគតពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុ
 អ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណសញ្ញា
 រឿយៗហើយ ចិត្តរមែងរួញ ខ្ល បែរចេញ ចាកការត្រេកអរ ក្នុងជីវិត
 មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែង
 តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬ ទងសរសៃ
 ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែងរួញ ខ្ល ងឡើង មិនលាវិញឡើយ
 មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 មរណសញ្ញារឿយៗ ហើយ ចិត្តរមែងរួញ ខ្ល បែរចេញចាកការ
 ត្រេកអរក្នុងជីវិត មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើម
 រមើមក្តី រមែងតាំងឡើង មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណសញ្ញារឿយៗ ហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិច្ឆ័យស្ស សុត្តនិទានោ

ពហុរំ វិហារតោ ជីវិតនិក្ខន្តិយោ ចិត្តំ អនុសន្តតិ
 អប្បដិក្ខុរ្យតា វា សន្នារតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា អភាវីតា មេ មរណសញ្ញា នត្តិ មេ
 បុព្វេនាមំ វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ
 ឥតិហ តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ សចេ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា មរណសញ្ញាបរិច្ចេន ចេតសា ពហុរំ
 វិហារតោ ជីវិតនិក្ខន្តិយោ ចិត្តំ បដិវេយតិ បដិ-
 ក្សដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា
 ចាដិក្ខុរ្យតា វា សន្នារតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា
 ភាវីតា មេ មរណសញ្ញា អត្តិ មេ បុព្វេនាមំ
 វិសេសោ ចិត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ ឥតិហ តត្ថ
 សម្មជាតោ ហោតិ ។ មរណសញ្ញា ភិក្ខុវេ
 ភាវីតា ពហុរំតតា មហាជ្ជណ ហោតិ មហា-
 និសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសាណតិ ឥតិ
 យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

សុត្តនិបដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិបាត

តែចិត្តនៅតែគ្រាប់ទៅរកសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងជីវិត ឬ ការបិទភ្លែតមរម័យ
 នៅតែតាំងឡើងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បដ៏ដឹងថា
 មរណសញ្ញា អញ្ជប់រើមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុង
 របស់អញ មិនទាន់ថ្ងៃកត្តាទេ ផលនៃការបំរើរបស់អញមិនទាន់សម្រេច
 ទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងមរណសញ្ញានោះ ដោយ
 ប្រការដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណ-
 សញ្ញារឿយៗហើយ ចិត្តរមែងរួញខ្លួន បែរចេញចាកការត្រេកអរ ក្នុង
 ជីវិត មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រឺងឆ្ងល់ក្តី ការខ្លើមរម័យក្តី ក៏
 តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បដ៏ដឹងថា មរណសញ្ញា
 អញ្ជប់រើបានហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មាន
 សេចក្តីថ្ងៃកត្តា ផលនៃការបំរើរបស់អញសម្រេចហើយ ភិក្ខុក្នុងសាស-
 នានេះ រមែងជាអ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងមរណសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ។
 ភិក្ខុភ័យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មរណសញ្ញាដែលភិក្ខុបានបំរើ
 ហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជា
 គុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នោះដែលគេថាគត
 ពោលហើយ ពាក្យនេះ គេថាគតពោល ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង។

របៀបបណ្តាសព មហាយញ្ញ្ញ

អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុរំ-
 តតា មហាប្បណ ហោតិ មហានិសំសា អបតោគជា
 អមតបរិយោសាណាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុតំ តិញ្ញោតំ
 បដិច្ច វុតំ អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា ពហុរំ វិហារតោ
 រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិណ្ឌយតិ បដិគ្គដ្ឋតិ បដិវុតតិ
 ទ សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្គុរ្យតា វា
 សណ្ឋាតិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ កុក្កដបតំ វា ញ្ញា-
 ទទុរំ វា អក្ខម្មំ បត្តិវុតំ បដិណ្ឌយតិ បដិគ្គដ្ឋតិ បដិ-
 វុតតិ ទ សម្មសារីយតិ ឯវបេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុរំ
 វិហារតោ រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិណ្ឌយតិ បដិគ្គដ្ឋតិ
 បដិវុតតិ ទ សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្គុរ្យតា
 វា សណ្ឋាតិ សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អាហារេ បដិគ្គយ-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុរំ វិហារតោ រសតណ្ហាយ
 ចិត្តំ អនុសន្តតិ អប្បដិគ្គុរ្យតា វា សណ្ឋាតិ

បរមបណ្ណសក មហាយញ្ញត្ត

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាហារេ បដិកូលសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំ-
 រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន
 ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាវិបំផុត ដូច្នោះនេះឯង
 គឺថាគតបានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគឺថាគតពោលហើយនុ៎ះ តើ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 អាហារេ បដិកូលសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវ្លញ ខូរ បែរចេញចាក
 រសតណ្ហា (ចំណង់ក្នុងរស) មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី
 ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន
 ឫទ្ធិសរសៃ ដែលបុគ្គលដាក់ប៉ះក្នុងភ្លើង រមែងវ្លញ ខូរ ងរឡើង មិនលា
 វិញឡើយ មានទបមាយ៉ាងណាមិញ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្ត
 សន្សំអាហារេ បដិកូលសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវ្លញ ខូរ បែរចេញ
 ចាករសតណ្ហា មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមើម
 ក្តី រមែងតាំងឡើងព្រម មានទបមេយ្យយ៉ាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអាហារេ បដិកូលសញ្ញារឿយហើយ តែ
 ចិត្តនៅតែគ្រាប់ទៅរករសតណ្ហា ឬការមិនខ្ពើមរមើមនៅតែតាំងឡើងបាន

សុត្តន្តបិដកេ ឧត្តរនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

វេទិតត្វមេតំ កិក្ខុវេ កិក្ខុនា អភាវិតា មេ
 អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញា ធន្តិ មេ បុព្វនាបរំ
 វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ ឥតិហ
 តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ សចេ បន
 កិក្ខុវេ កិក្ខុនា អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញាបរិច្ចេន
 ចេតសា ពហុលំ វិហារតា រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិ-
 ល័យតិ ។ មេ ។ ឧបេក្ខា វា បដិក្ខុល្យតា វា
 សណ្ឋាតិ វេទិតត្វមេតំ កិក្ខុវេ កិក្ខុនា ភាវិតា មេ
 អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញា អត្តិ មេ បុព្វនាបរំ
 វិសេសោ បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ ឥតិហ តត្ថ
 សម្មជាតោ ហោតិ ។ អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញា
 កិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុល័តិតា មហាប្បលា ហោតិ
 មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសាណតិ
 ឥតិ យន្តិ វត្តិ ឥនមេតំ បដិច្ច វត្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិច្ឆ័យ សត្តនិទាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បវិធីនា អាហារេ បដិកូលសញ្ញា
អញ្ជាចំរើនមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មិន
ទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុកង
សាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងអាហារេ បដិកូលសញ្ញា នោះ
ដោយប្រការដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអាហារេ
បដិកូលសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តក៏វិញ្ញាបាតវសតណ្ហា ។ បេ ។ សេចក្តី
ត្រឡើយកន្លើយក្តី ការខ្ចើមរមើមក្តី ក៏តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បវិធីនា អាហារេ បដិកូលសញ្ញាអញ្ជាចំរើនបានហើយ
កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃ
ការចំរើនរបស់អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ រមែង
ជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងអាហារេ បដិកូលសញ្ញានោះ ដោយប្រការ ដូច្នោះ
ឯង ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាហារេ បដិកូល
សញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមាន
ផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មាន
ព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ដូច្នោះ ដែលគេថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ
គេថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសព្វេ មហាយញ្ចវគ្គោ

សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភិវរតា ពហុលំ-
 តតា មហាប្បណ ហោតិ មហានិសំសា អមតោភជា
 អមតបរិយោសាជាតិ ឥត ខោ បនេតំ វុតំ កិញ្ចេតំ
 បដិច្ច វុតំ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញាបរិច្ចេន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ
 លោកេចិត្តេសុ ចិត្តំ បដិល័យតិ បដិក្កដ្ឋតិ បដិ-
 វុតតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា មាដិក្ខុល្យតា
 វា សណ្ឋាតិ សេយ្យជាមិ ភិក្ខុវេ កុក្កដបតំ
 វា ញាទទុលំ វា អតិម្ហំ បក្ខុតំ បដិល័យតិ
 បដិក្កដ្ឋតិ បដិវុតតិ ន សម្មសារីយតិ វិវេសេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា-
 បរិច្ចេន ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លោកេចិត្តេសុ
 ចិត្តំ បដិល័យតិ បដិក្កដ្ឋតិ បដិវុតតិ ន សម្ម-
 សារីយតិ ឧបេក្ខា វា មាដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ
 សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ សព្វលោកេ អនភិរត-
 សញ្ញាបរិច្ចេន ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លោកេ-
 ចិត្តេសុ ចិត្តំ អនុសន្តតិ អប្បដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា ដែលបុគ្គល
 បានចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្ស
 ច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រៃនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ដូច្នោះ
 នេះឯង គង់គតបានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគង់គតពោលហើយ
 នោះ តើព្រោះអស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុ
 មានចិត្តសន្សំសព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញារឿយ ។ ហើយចិត្តរមែងរួញ
 ខ្វែរ បែរចេញចាកលោកសន្តិវាស មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រឆើយ
 កន្លើយក្តី ការឆ្កែមរអើមក្តី រមែងតាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬទងសរសៃ ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែង
 រួញខ្វែរឡើង មិនលាវិញឡើយ មានទបមយ្យយ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា រឿយ ។
 ហើយ ចិត្តរមែងរួញខ្វែរ បែរចេញចាកលោកសន្តិវាស មិនលាវិញ
 ឡើយ សេចក្តីព្រឆើយកន្លើយក្តី ការឆ្កែមរអើមក្តី រមែងតាំងឡើង
 មានទបមយ្យយ៉ាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុ
 មានចិត្តសន្សំ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញារឿយ ។ ហើយ តែចិត្តនៅ
 តែគ្រាប់ទៅកលោកសន្តិវាស ឬការមិនឆ្កែមរអើម នៅតែតាំងឡើងបាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សត្តកនិយាយោ

វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អភាវិតា មេ
 សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា មត្តំ មេ បុព្វនាមំ
 វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ
 តត្ត សម្មជានោ ហោតិ សចេ បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា បរិច្ចេន
 ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លោកចិត្តសុ ចិត្តំ
 បដិល្មយតិ បដិក្កដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ម សម្មសារីយតិ
 ឧបេក្ខា វា ចាដិក្កុរ្យតា វា សណ្ឋាតិ វេទិតព្វ-
 មេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ សព្វលោកេ
 អនភិរតសញ្ញា មត្តំ មេ បុព្វនាមំ វិសេសោ បត្តំ
 មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ តត្ត សម្មជានោ
 ហោតិ ។ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ភិក្ខុវេ
 ភាវិតា ពហុលំកតា មហាជ្ជលា ហោតិ មហានិ-
 សំសា អមតោភនា អមតបរិយោសា ជាតិ ឥតិ
 យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតិ បដិច្ច វុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តនិទាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បវ័ជ្ជីថា សព្វលោកេ អនភិរត-
សញ្ញា អញ្ញចំរើន មិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុង
របស់អញ្ញមិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ញ មិនទាន់
សម្រេចទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងសព្វលោកេ
អនភិរតសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ
ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញារឿយ ៗ ហើយ ចិត្តកំរើញ
ខ្លួន បែរចេញចាកលោកសន្និវស មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីត្រឡើយ
កន្លើយក្តី ការខ្ពើមរមែងក្តី ក៏កាន់ឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ
+ នេះ ភិក្ខុគប្បវ័ជ្ជីថា សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា អញ្ញចំរើនបាន
ហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ្ញ មានសេចក្តីប្លែក
គ្នា ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ញ បានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
នេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុងសព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញានោះ ដោយ
ប្រការដូច្នោះ ៗ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សព្វ-
លោកេ អនភិរតសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន
ហើយ រមែងមានផលច្រើន មានពានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរក
ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នោះ ដែលគេថាគតពោលហើយ
ពាក្យនេះ គេថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយព្វវគ្គោ

អនិច្ចសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលំភិតា មហាប្បណ
ហោតិ មហានិសំសា អមតោភជា អមតបរិយោសានាតិ
តំតិ ខោ បនេតំ វុតំ តិញ្ចេតំ បដិច្ច វុតំ អនិច្ច-
សញ្ញាបរិច្ឆេទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ ចេតសា ពហុលំ
វិហារតោ លាភសក្ការសំលោកេ ចិត្តំ បដិល័យតិ
បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា
វា ចាដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ សេយ្យថាបិ
ភិក្ខុវេ កក្កដបតិ វា ធារណទុលំ វា អត្ថម្ម
បក្ខិតំ បដិល័យតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន
សម្មសារីយតិ វិវេមវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ អនិច្ច-
សញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លាភសក្ការ-
សំលោកេ ចិត្តំ បដិល័យតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ
ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិក្ខុល្យតា វា
សណ្ឋាតិ សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ អនិច្ចសញ្ញាបរិច្ឆេទ
ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លាភសក្ការសំលោកេ
ចិត្តំ អនុសន្ថតិ អប្បដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញូ

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ
ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលប្រើន មានអានិសង្សប្រើន ជាគុណ
ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នោះនេះឯង តថាគត
បានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលតថាគត ពោលហើយ តើព្រោះ
អាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
អនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវ្លញ ខ្ល បែរចេញចាកលោក
សក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីប្រាណីយកន្តើយក្តី
ការខ្ពើមរមែមក្តី រមែងតាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាប
មាន ឬ ទងសរសៃ ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែងវ្លញ ខ្ល ឆរ
ឡើង មិនលាវិញឡើយ មានទបមាយាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវ្លញ ខ្ល បែរ
ចេញចាកលោកសក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ មិនលាវិញឡើយ សេចក្តី
ប្រាណីយកន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមែមក្តី រមែងតាំងឡើង មានទបមាយា
យាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
អនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ប៉ិនៃចិត្ត នៅតែត្រាច់ទៅ ស្វែនរកលោក
សក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ ឬ ការមិនខ្ពើមរមែម នៅតែតាំងឡើងបាន

សុត្តន្តបិដក អង្គការិយស្ស សុត្តនិទាន

វេទិត្យមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អភាវិតា

មេ អនិច្ចសញ្ញា នត្តំ មេ ឬព្រាណបរំ វិសេសោ

អប្បតំ មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ តត្ត

សម្មជាតោ ហោតិ សចេ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ

អនិច្ចសញ្ញាបរិច្ចេនន ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ

លាភសញ្ញាសិលោកេ ចិត្តំ បដិល្លយតិ បដិក្កដ្ឋតិ

បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេត្តា វា ចាដិក្កុរ្យ-

តា វា សណ្ឋាតិ វេទិត្យមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា

មេ អនិច្ចសញ្ញា អត្តំ មេ ឬព្រាណបរំ វិសេសោ បតំ

មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ តត្ត សម្មជាតោ ហោតិ ។

អនិច្ចសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលំកតា មហាច្ឆលា

ហោតិ មហានិសំសា អមតោគណា អមតបរិយោសាណាតិ

ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិទាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បវ័ន្តីថា អនិច្ចសញ្ញាអញ្ញចំរើនមិន
 ទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ
 ផលនៃការចំរើនរបស់អញ មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុកងសាសនានេះ
 រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងអនិច្ចសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចសញ្ញារឿយ ៗ ហើយ ចិត្ត
 ក្លរួញ ខ្ល បែរចេញចាកលាភសក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ មិនលាវិញ
 ឡើយ សេចក្តីត្រឆើយកន្តើយក្តី ការឆ្កែមរម្ងៃក្តី ក៏តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បវ័ន្តីថា អនិច្ចសញ្ញាអញ្ញចំរើនបានហើយ
 កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃ
 ការចំរើនរបស់អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ រមែងជាអ្នក
 ដឹងច្បាស់ក្នុងអនិច្ចសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ៗ ក៏ពាក្យណាថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចសញ្ញាដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន
 ហើយ រមែងមានផលច្រើន មានការនិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរក
 ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នោះ ដែលគេថាគតបានពោល
 ហើយ ពាក្យនេះគេថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ជ័យ

អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលីកតា
បហុប្បលា ហោតិ បហានិសំសា អបតោភជា អបត-
បរិយោសាជាតិ ឥតិ ខោ បទេតំ វុត្តំ កិល្បេតំ បដិច្ច
វុត្តំ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញាបរិច័ទេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ
ចេតសា ពហុលី វិហារតោ អាលស្ស្ន កោសដ្ឋេ
វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អននុយោគេ អប្បច្ចវេក្ខណាយ
តិញ្ញាភយសញ្ញា បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យថាបិ
ទុក្ខិត្តាសិកេ វជកេ សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ អនិច្ចេ
ទុក្ខសញ្ញាបរិច័ទេន ចេតសា ពហុលី វិហារតោ
អាលស្ស្ន កោសដ្ឋេ វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អននុ-
យោគេ អប្បច្ចវេក្ខណាយ តិញ្ញាភយសញ្ញា ន បច្ចុ-
បដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យថាបិ ទុក្ខិត្តាសិកេ វជកេ
វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ អភាវិតា មេ អនិច្ចេ
ទុក្ខសញ្ញា នតិ មេ បុព្វេនាបិ វិសេសោ
អប្បតំ មេ ភាវិតាជនប្តិ ឥតិហ តត្ថ
សង្កជាវោ ហោតិ សចេ បទ ភិក្ខុវេ

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ញត្ត

កំពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើន
 ហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានពានិសង្សច្រើន
 ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុត ដូច្នោះនេះ
 គឺថាគតបានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគតថាគត ពោលហើយនេះ តើ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា រឿយៗហើយ សេចក្តីសំគាល់ ក្នុងការខ្ជិលប្រអូស
 ទម្រង់ ប្រហែសធ្វេស មិនព្យាយាម មិនពិចារណា ថាជារបស់គួរខ្លាច
 ដ៏ពន្លឺក រមែងកើតឡើង ហាក់ដូចជាជ្រយាដ ដែលនាំដាវដូច្នោះឯង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញារឿយៗ
 ហើយ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការខ្ជិលប្រអូស ទម្រង់ ប្រហែសធ្វេស មិន
 ព្យាយាម មិនពិចារណា ថាជារបស់គួរខ្លាចដ៏ពន្លឺក នៅតែមិនបានកើត
 ឡើង ដូចជាជ្រយាដនាំដាវទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុ
 គប្បីដឹងថា អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា អញ្ជាចំរើនមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើម
 នឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់
 អញមិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុង
 អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ភិក្ខុនោ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញាបរិច្ចេតនេ ចេតសា
 ពហុលំ វិហារតោ អាលស្សេ តោសរដ្ឋេ
 វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អនន្ទយោតេ អប្បត្ថវេក្ខណាយ
 តត្វា កយសញ្ញា បច្ចបដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យថាបិ
 ទុក្ខត្តាសិកេ វជតេ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ ភាវិតា មេ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា អត្ថិ មេ
 បុព្វេនាបរំ វិសេសោ បត្តំ មេ ភាវិតាសល្លិ ឥតិហ
 តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ ។ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា
 ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលំកតា មហាប្បណា ហោតិ
 មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសាណាតិ ឥតិ
 យន្តំ វុតំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុតំ ។ ទុក្ខេ អនត្ត
 សញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលំកតា មហាប្បណា ហោតិ
 មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសាណាតិ
 ឥតិ ទោ បនេតំ វុតំ កិណ្ឌតំ បដិច្ច វុតំ
 1 1 1 1 1 1

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តនិកាយ សត្តកនិបាត

ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា រឿយៗ ហើយ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការ
ខ្ពស់ ប្រអូស ទ្រមន់ ប្រហែស ធ្វើស មិនព្យាយាម មិនពិចារណា ថាជា
របស់គួរខ្លាចដ៏ពន្លឺក ក៏កើតឡើង ដូចពេជ្ឈយាដណាជាវដ្តច្នោះ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បដឹងថា អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា អញ្ចចំរើន
បានហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តីប្លែកគ្នា
ផលនៃការចំរើន របស់អញ បានសម្រេចហើយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ
រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុងអនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះឯង ។
ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ដែលបុគ្គល
បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្ស
ច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតដូច្នោះ
ដែលគថាគត បានពោលហើយ ពាក្យនេះ គថាគត ពោលហើយ
ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ក៏ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុក្ខ
អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ដែលបុគ្គល បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែង
មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន
មានព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុត ដូច្នោះនេះ គថាគត ពោលហើយ
ចុះពាក្យ ដែលគថាគត ពោលហើយនេះ តើព្រោះ អាស្រ័យហេតុអ្វី

បរមបណ្ណសិរោ មហាយញ្ជៃ

ឱត្តេ អនត្តសញ្ញាបរិច្ឆេទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា
 តហុលំ វិហារោ ឥមស្មញ្ញា សវ័ញ្ញាលោកេ កាយេ
 តហិត្វា ច សព្វនិមិត្តេសុ អហម្មារមមម្មារមាណបកតំ
 មាទសំ ហោតិ វិជាសមតិក្កន្ធិំ សន្តំ សុវិមុត្តំ សចេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឱត្តេ អនត្តសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា
 តហុលំ វិហារោ ឥមស្មញ្ញា សវ័ញ្ញាលោកេ កាយេ
 តហិត្វា ច សព្វនិមិត្តេសុ អហម្មារមមម្មារមាណបកតំ
 មាទសំ ន ហោតិ វិជាសមតិក្កន្ធិំ សន្តំ សុវិមុត្តំ វេទិតព្វ-
 មេនំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អភាវិតា មេ ឱត្តេ អនត្តសញ្ញា
 នត្តំ មេ បុព្វេនាបរំ វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវិតា
 ផលន្តំ ឥតិហ តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ សចេ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឱត្តេ អនត្តសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា
 តហុលំ វិហារោ ឥមស្មញ្ញា សវ័ញ្ញាលោកេ កាយេ
 តហិត្វា ច សព្វនិមិត្តេសុ អហម្មារមមម្មារមាណបកតំ
 មាទសំ ហោតិ វិជាសមតិក្កន្ធិំ សន្តំ សុវិមុត្តំ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ ទុក្ខ អនត្តសញ្ញា រឿយៗ
 ហើយ ចិត្តក៏រមែងប្រាសចាកអហង្គារមមង្គារនឹងមាន៖ ក្នុងកាយដែល
 មានវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួងខាងក្រៅផង ជាចិត្តកន្លងបង្វែរវិធា
 ៣ ប្រការ សូប្រម្ងាប់ (ចាកសត្រូវគឺកិលេស) ផុតស្រឡះដោយប្រពៃ
 (ចាកមិច្ឆាវិមត្តិ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ ទុក្ខ
 អនត្តសញ្ញា រឿយៗ ហើយ តែចិត្តនៅតែមិនប្រាសចាកអហង្គារមមង្គារ
 នឹងមាន៖ ក្នុងកាយដែលមានវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួង ខាង
 ក្រៅផង មិនកន្លងបង្វែរវិធា ៣ ប្រការ មិនសូប្រម្ងាប់ មិនផុតទុក្ខស្រឡះ
 ដោយប្រពៃទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បដឹងថាអនត្ត-
 សញ្ញា អញ្ជូចរើមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់
 អញ្ជូ មិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ជូ មិនទាន់សម្រេច
 ទេ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុង ទុក្ខ
 អនត្តញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុមានចិត្ត
 សន្សំ ទុក្ខ អនត្តសញ្ញា រឿយៗ ហើយ ចិត្តក៏រួចចាកអហង្គារមមង្គារ
 នឹងមាន៖ ក្នុងកាយដែលមានវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួងខាងក្រៅ
 ផង ចិត្តកន្លងបង្វែរវិធា ៣ ប្រការសូប្រម្ងាប់ ផុតស្រឡះដោយប្រពៃ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សព្ភកនិយាយោ

វេទិត្យមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ ធុត្តេ
អនត្តសញ្ញា អត្តំ មេ បុព្វេនាបរំ វិសេសោ បត្តំ មេ
ភាវិតា ដលន្តំ ឥតិហ តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ ។ ធុត្តេ
អនត្តសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុរណីកតា មហាប្បណ
ហោតិ មហានិសំសា អមតោគណ អមតបរិយោសានាតិ
ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥមា ខោ
ភិក្ខុវេ សត្ត សញ្ញា ភាវិតា ពហុរណីកតា មហាប្បណ
ហោន្តំ មហានិសំសា អមតោគណ អមតបរិយោ-
សានាតិ ។

(២៧) អថខោ ជាណុស្សណ្ហំ ព្រាហ្មណោ យេន

ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា ភគវតា សទ្ធិ
សម្មោទិ សម្មោទនិយំ កេមំ សាវណិយំ វិតិសារត្តា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តនិយាម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បវឌ្ឍនីយំ ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា អញ្ញា
 ចំរើនបានហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តី
 ថ្ងៃក្នុង ផលនៃការចំរើនរបស់អញ បានសម្រេចហើយ ភិក្ខុកងសាសនា
 នេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងទុក្ខេ អនត្តសញ្ញានោះ ដោយប្រការ
 ដូច្នោះឯង ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា
 ដែលបុគ្គល បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទី
 បំផុតដូច្នោះ ដែលគថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ គថាគតពោលហើយ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៧ ប្រការនេះ
 ឯង ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន
 ជាទីបំផុត ។

(៤៧) គ្រានោះ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ វេរា ណុស្សោណិ ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ត្រេកអររីករាយ នឹងព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ

បឋមបណ្ណសព្វេ មហាយញ្ញវគ្គោ

ឯកមង្គំ ជំសីទិ ។ ឯកមង្គំ ជំសីប្រោ ខោ
 ជាណុស្សោណី ព្រាហ្មណោ កកវង្គំ ឯតទរោច
 កវង្គំ ខោ កោតមោ ព្រហ្មចារី បដិជាតានីតិ ។
 យញ្ញំ តំ ព្រាហ្មណ សម្មា វទមាខោ វទេយ្យ អឧណ្ណំ
 អច្ឆិទ្ធិ អសពរំ អកម្មាសំ បរិប្បណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ព្រហ្ម-
 ចារីយំ ចរិតីតិ ។ មមេវ តំ ព្រាហ្មណ សម្មា វទ-
 មាខោ វទេយ្យ អហញ្ញំ ព្រាហ្មណ អឧណ្ណំ អច្ឆិទ្ធិ
 អសពរំ អកម្មាសំ បរិប្បណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចារីយំ
 ចរមីតិ ។ តី បទ កោ កោតម ព្រហ្មចារីយស្ស
 ឧណ្ណម្បី ជំទ្ធិម្បី សពរម្បី កម្មាសម្បីតិ ។ ឥធ
 ព្រាហ្មណ ឯកតោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា
 សម្មា ព្រហ្មចារី បដិជានមាតា នហេវ ខោ
 មាតុត្តាមេន សុទ្ធិ ទ្វិយទ្វិយសមាបត្តិ សមាបដ្ឋិតិ
 អបិច ខោ មាតុត្តាមស្ស ទុត្តានំ បរិ-
 មទ្ធិនំ ត្ថាបនំ សម្មាហនំ សាទិយតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះដំណុះស្បែកព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុង
 ទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា ព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើន ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរថ្ម ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ គេកាលបើពោលត្រឹមត្រូវ គប្បីពោលបំពោះ
 បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធ្លុះ មិនពពាល មិនពព្រុស ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលគេពោលដោយ
 ត្រឹមត្រូវ គប្បីពោល បំពោះតថាគតនោះឯងថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ព្រោះតថាគត ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធ្លុះ មិនពពាល មិនពព្រុស ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បុរោហិត
 ក៏ ធ្លុះក៏ ពពាលក៏ ពព្រុសក៏ នៃព្រហ្មចរិយធម៌ តើដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសមណៈឬព្រាហ្មណ៍
 ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរដោយប្រពៃ មិនបានប៉ះពាល់ខ្លះការប៉ះ
 ពាល់ដោយបុគ្គលពីរៗ មួយអង្វើដោយមាតុគ្រាម (សេពមេប៉ុន) តែថា
 រមែងត្រេកអរ នឹងការដុសខាត់ ន្ទក ឆ្អុត ប្របាច់របស់មាតុគ្រាម ។

សុត្តន្តបិដក អង្គការនិកាយស្ស សុត្តនិយាយ

សោ តំ អស្សុទេតិ តំ ជីកាមេតិ តេន
 ច វិភិ អាបជ្ជតិ ។ ឥទម្បំ ខោ
 ព្រាហ្មណ ព្រាហ្មចរិយស្ស ខណ្ឌម្បំ ជិទ្ធិម្បំ
 សពលម្បំ កម្មាសម្បំ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ
 អបស្សុទ្ធិំ ព្រាហ្មចរិយំ ចរតិ សញ្ញា មេធានេន
 សញ្ញាតេន ន បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាមរណេន
 សោកេហំ បរិទេវហំ ឱក្ខេហំ ទោមនស្សេហំ
 ឧបាយាសេហំ ន បរិមុច្ចតិ ឱក្ខស្នាតិ វនាមំ ។
 តុន ចបំ ព្រាហ្មណ ឥនេកត្តោ សមណោ វា
 ព្រាហ្មណោ វា សម្មា ព្រាហ្មចារិ បដិជាទមាទោ
 នហោវំ ខោ មាតុត្តាមេន សទ្ធិំ ទ្ធិយទ្ធិយសមាបត្តិ
 សមាបជ្ជតិ នបិ មាតុត្តាមស្ស ឧប្បាទនំ បរិមទ្ធីនំ
 ញាបនំ សម្មាហនំ សាទិយតិ អបិច ខោ មាតុត្តាមេន
 សទ្ធិំ សញ្ញាតិ សំកេឡតិ សំកេឡាយតិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ សត្តកទិយាត

បុគ្គលនោះ រមែងត្រេកអរនឹងការដុសខាត់នោះ រីករាយនឹងការដុសខាត់
 នោះ ដល់នូវ សចក្តីត្រេកអរ ដោយការដុសខាត់នោះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 នេះឯងហៅថា ជាចំផង ធុះផង ពពាលផង ពព្រុសផង នៃព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
 មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបដោយមេចុំនសំយោគ រមែងមិនផុតចាកជាតិ
 ជរា មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ទោមនស្ស ទុបាយាសៈ
 តថាគតហៅថា រមែងមិនរួចចាកវដ្តទឹកឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសមណៈព្រាហ្មណ៍ ប្តេជ្ញាថា
 ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ដោយប្រពៃ រមែងមិនប៉ះពាល់ ចំពោះការ
 ប៉ះពាល់ ដោយបុគ្គលពីរ ។ មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ទាំងមិនត្រេក
 អរនឹងការដុសខាត់ ន្ទត ឆ្លឹត ប្របាច់ របស់មាតុគ្រាមទេ តែថា រមែង
 ចំអកឡើយ សើចក្តាកក្តាយ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ។ បេ ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃត្តោ

នបំ មាតុត្តាមេន សទ្ធិំ សញ្ញក្សតិ សំគីឡ្យតិ
 សំគេឡាយតិ អបិច ខោ មាតុត្តាមស្ស ចត្តុនា
 ចត្តំ ឧបនិជ្ឈាយតិ បេត្តតិ នបំ មាតុត្តាមស្ស
 ចត្តុនា ចត្តំ ឧបនិជ្ឈាយតិ បេត្តតិ អបិច ខោ
 មាតុត្តាមស្ស សទ្ធិំ សុណាតិ តិរោក្សខ្នំ វា តិរោ-
 ចាការំ វា ហសន្តិយោ វា កណានិយោ វា
 តាយន្តិយោ វា រោទន្តិយោ វា នបំ មាតុត្តាមស្ស
 សទ្ធិំ សុណាតិ តិរោក្សខ្នំ វា តិរោចាការំ វា
 ហសន្តិយោ វា កណានិយោ វា តាយន្តិយោ វា
 រោទន្តិយោ វា អបិច ខោ យានិស្ស តានិ បុព្វេ
 មាតុត្តាមេន សទ្ធិំ ហសិតលបិតគីឡ្យតានិ តានិ(១)
 អនុស្សតិ នបំ យានិស្ស តានិ បុព្វេ មាតុត្តាមេន
 សទ្ធិំ ហសិតលបិតគីឡ្យតានិ តានិ អនុស្សតិ អបិច
 ខោ បស្សតិ កហាបតិ វា កហាបតិបុត្តំ វា បក្ខហិ
 កាមគុណហិ សមប្បតិ សមន្តិក្ខតិ បរិពារយមាជំ
 នបំ បស្សតិ កហាបតិ វា កហាបតិបុត្តំ វា

១ ឱ. ម. ពានីតិ ឥត្តិ ។

បឋមបណ្ណាសក មហាយញ្ច័ន្ត

បើមិនចំអកឡើយ សើចក្កាកក្កាយ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមទេ វែមន៍
 នៅមៀងភ្នែកដោយភ្នែក ដៀងចំពោះមាតុគ្រាម បើមិនបានមៀងភ្នែក
 ដោយភ្នែក ដៀងចំពោះមាតុគ្រាមទេ វែមន៍ស្តាប់សំឡេងនៃមាតុគ្រាម
 កាលសើចក្តី កាលនិយាយក្តី ច្រៀងក្តី យំក្តី ខាងក្រៅដញ្ចាំង ឬ
 ខាងក្រៅកំពែង បើមិនស្តាប់សំឡេងនៃមាតុគ្រាម កាលសើចក្តី និយាយ
 ក្តី ច្រៀងក្តី យំក្តី ខាងក្រៅដញ្ចាំង ឬខាងក្រៅកំពែងទេ តែថា រលឹក
 រឿយ ។ ឡូហេតុដែលធ្លាប់សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេង ជាមួយ
 នឹងមាតុគ្រាម ក្នុងកាលពីដើម បើមិនរលឹករឿយ ។ ឡូហេតុ ដែលធ្លាប់
 សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេងជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ក្នុងកាលពីដើមទេ
 តែថា វែមន៍ឃើញឡូគហបតី ឬ គហបតិបុត្រ ដែលស្តាប់ស្តល់ មូលមិត្រ
 បម្រើដោយកាមគុណទាំង ៥ បើមិនបានឃើញឡូគហបតី ឬ គហបតិបុត្រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិទាយស្ស សត្តកនិទាយោ

បញ្ចហំ កាមតុលោហំ សមច្បងំ សមច្បងំ បរិចារ-
 យមាធំ អបិច ខោ អញ្ញាតំ ទេវនិកាយំ បណីជាយ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរតំ នមិទាហំ សីលេន វា វតេន វា
 តបេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា ទេវេ វា កវិស្សមិ
 ទេវញ្ញាតពេ វាតំ ។ សោ តំ អស្សទេតំ តំ ជិកាមេតំ
 តេន ច វិត្តំ អាបជ្ជតំ ។ នទម្បំ ខោ ព្រាហ្មណ ព្រហ្ម-
 ចរិយស្ស ខណ្ឌម្បំ ជិទ្កម្បំ សតានម្បំ កម្មាសម្បំ អយំ
 វុច្ឆតិ ព្រាហ្មណ អបរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតំ សញ្ញត្តោ
 មេដ្ឋនេន សញ្ញាតេន ន បរិមុច្ឆតិ ជិតិយា ជវាមរណេន
 សោភិតិហំ បរិទេវេហំ ទុក្ខេហំ ទោមនស្សេហំ ទុទា-
 យាសេហំ ន បរិមុច្ឆតិ ទុក្ខស្មាតំ វទាមិ ។ យាវកវិញ្ញាហំ
 ព្រាហ្មណ នីមេសំ សត្តន្តំ មេដ្ឋនសញ្ញាតានំ អញ្ញាតំ^(១)
 មេដ្ឋនសញ្ញាតំ អត្តនំ អប្បហំធំ សមទុបស្សី ទេវ
 តាវាហំ ព្រាហ្មណ សទេវកេ លោកេ សមារកេ
 សព្រហ្មកេ សស្សមណ្ឌព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវ-
 មទុស្សយ អទុត្តំ សម្មាសម្ពោជី អភិសម្ពុទ្ធា បច្ឆតាស^២

១ ខ. អញ្ញាតំ ។
 ២ ឃ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តកនិបាត

ដែលស្តាប់ស្តាប់ មូលមិត្ត បម្រើដោយកាមគុណទាំង ៥ ទេ តែថា
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីប្រាថ្នាខ្លះខ្លះទេពនិកាយ ណាមួយ ថា អញ
 សុំឲ្យបានជាទេវតា ទោះជា ទេវតាណាមួយ ដោយសីលនេះផង ដោយ
 វត្ថុនេះផង ដោយតបធម៌នេះផង ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ផង ។ បុគ្គលនោះ
 រមែងក្រេកអរនឹងធម៌នោះ រីករាយនឹងធម៌នោះ ដល់ខ្លះសេចក្តីក្រេក
 អរចំពោះធម៌នោះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះឈ្មោះថា ដាច់ផង ធ្លុះផង
 ពពាលផង ពង្រសផង នៃព្រហ្មចរិយធម៌ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលនេះ
 ហៅថា ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបដោយមេដុនសំយោគ
 រមែងមិនរួចវាកជាតិ ដរាមរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ចោមនស្ស
 ទុបាយាសៈ គថាគតហៅថា មិនរួចវាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 បណ្តាមេដុនសំយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ គថាគតឃើញច្បាស់ខ្លះមេដុន-
 សំយោគណាមួយ ក្នុងខ្លួនដែលមិនទាន់លះបង់ដរាមរណ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 គថាគតមិនទាន់ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកគ្រាស់ជំងឺនូវសម្មាសម្ពុទ្ធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ព្រមទាំងសមណ-
 ព្រាហ្មណ៍ នឹងមនុស្សជាសម្មតិទេពនឹងមនុស្សដ៏សេ ប ដរាមនោះដែរ

បឋមបណ្ណសពេ មហាយញ្ញវង្សោ

យតោ ច ខោ អហំ ក្រាហ្មណា ឥមេសំ
 សុត្តន្តំ មេឌ្ឍនសញ្ញោតាមំ អញ្ញាតំ^(១) មេឌ្ឍនសញ្ញោតំ
 អត្ថនំ អប្បហំនំ ន សមទុបស្សី អថាហំ
 ក្រាហ្មណា សនេវតេ លោតេ សមារតេ សព្រហ្មតេ
 សស្សមណាក្រាហ្មណីយា បជាយ សនេវមទុស្សយ
 អទុត្តំ សម្មាសម្ពោជំ អភិសម្មទ្រោ បច្ចុញ្ញាសី ។
 ញ្ញាណាភូ បន មេ ទស្សនំ ឧទទានំ អក្កច្យា
 មេ វិមុត្តិ^(២) អយមទ្ធិមា ជាតិ នត្តិទានំ បុនត្តវេតិ ។
 ឃំ វុត្ត ជាណុស្សោណី ក្រាហ្មណោ កកវុត្តំ ឯត-
 ទវេច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម ។ មេ ។ ឧទាសកំ
 មំ កំ តោតមោ ជារតុ អដ្ឋតត្ត ចាណុបេតំ
 សារណំ តត្តន្តំ ។

[៤៨] សញ្ញោតំសញ្ញោតេ វេ ភិក្ខុវេ ធម្មបរិយាយំ
 ទេសេស្សមិ តំ សុណាថ សាធុតំ មនសិករោថ

១ ឧ. អញ្ញាតញ្ញាតំ ។ ២ ឧ. ម. ចេវោវិមុត្តិ ។

បឋមបណ្ណាសក មហាយញ្ញវគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បណ្ណាមេថុនសំយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ តថាគតមិន
 ឃើញច្បាស់នូវមេថុនសំយោគណាមួយ ក្នុងខន្ធដែលមិនលះបង់ក្នុងកាល
 ណាទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគតក៏ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសម្មា-
 សម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្ម-
 លោក ក្នុងពិញ្ញកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍នឹងមនុស្សជាសម្មតិទេព
 នឹងមនុស្សវិសេស ក្នុងកាលនោះដែរ ។ លុះតែបញ្ញាដែលដឹងច្បាស់
 ឃើញច្បាស់ កើតឡើងហើយដល់តថាគតដូច្នោះថា ការរួចស្រឡះរបស់
 តថាគត មិនកម្រើក ជាតិនេះជាទីបំផុត ភពប្តីទៀតមិនមានឡើយ ។
 កាលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ជាណុះស្យាណិព្រាហ្មណ៍
 បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បតិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន
 ភ្នំច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើន ចាំនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា
 ទេពាសកិអ្នកដល់នូវសរណគមន៍ ស្មើដោយដ៏រិតចាប់ដើមអំពីវិថូននេះតទៅ។

(៤៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវធម្មបរិយាយដែល
 សម្រេចអំពីសញ្ញាគៈ (ការប្រកប) នឹងវិសញ្ញាគៈ (ការនឿយណាយ)
 ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ភាសិស្សាមិត្តំ ។ ឃី កន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខុ
 កករតោ បច្ឆស្សោស្សំ ។ កករា ឃីតទទេវេច កតមា
 ច ភិក្ខុវេ សុញ្ញោភិសុញ្ញោតោ ធម្មបរិយោយោ ។
 ឥត្តំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋត្តំ ឥត្តិច្ឆ័យំ មនសិករោតិ ឥត្តំ
 កុត្តំ ឥត្តាកប្បំ ឥត្តវិធំ ឥត្តច្ឆន្ទំ ឥត្តិស្សំ ឥត្តា-
 រាជ្ជំ ។ សា តត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាភិរមតិ សា តត្ថ រត្តា
 តត្រាភិរតា ពហិទ្ធា បុរិសិច្ឆ័យំ មនសិករោតិ
 បុរិសកុត្តំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិសច្ឆន្ទំ បុរិសស្សំ
 បុរិសារាជ្ជំ ។ សា តត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាភិរមតិ សា
 តត្ថ រត្តា តត្រាភិរតា ពហិទ្ធា សុញ្ញោកំ អាគម្ពតិ
 យញ្ញស្ស យញ្ញោកប្បច្ឆយា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោ-
 មនស្សំ តញ្ញ អាគម្ពតិ ។ ឥត្តត្ត ភិក្ខុវេ
 អភិរតា សត្តា បុរិសេសុ សុញ្ញោកំ តតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គធួនិកាយ សុត្តនិបាត

ភថា គតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានទទួលស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់
 ដូច្នេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម្មបរិយាយ សម្រេចអំពីសញ្ញាគៈ
 នឹងវិសញ្ញាគៈ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីវ័រមន៍
 កំណត់កងចិត្តនូវឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តី ខាងកង គឺភិរិយានៃស្រ្តី បូកពានៃស្រ្តី
 បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការ
 នៃស្រ្តី ។ ស្រ្តីនោះ វ័រមន៍ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកង
 ហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តីនោះ ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកង
 ហេតុទាំងនោះហើយ វ័រមន៍កំណត់កងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
 ខាងក្រៅ គឺភិរិយានៃបុរស បូកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ ស្រ្តីនោះ
 វ័រមន៍ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកងហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តី
 នោះ ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកងហេតុទាំងនោះហើយ វ័រមន៍
 ប៉ុនប័ង្សវ័រការប្រកបខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើត
 ឡើងដល់ស្រ្តីនោះ ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ ស្រ្តីនោះឯង វ័រមន៍ប៉ុន
 ប័ង្សវ័រសេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 ដែលត្រេកអរកងឥត្តិភាព តែងដល់វ័រការប្រកបកងពួកបុរសភាព ។

បឋមបណ្ណសព្វ មហាយញ្ចៃ

ឃឹ ខោ កិក្ខុវេ ឥត្តិ ឥត្តតំ ធាតវត្តតំ ។ បុរសោ
 កិក្ខុវេ អជ្ឈតំ បុរសច្ឆ័យំ មនសិករោតិ បុរសក្កតំ
 បុរសាកប្បំ បុរសវិធំ បុរសច្ចុធំ បុរសស្សំ បុរសា-
 នវង្គំ ។ សោ តត្ថ រជ្ជតិ តត្រាកិរមតិ សោ តត្ថ រត្តោ
 តត្រាកិរតោ ពហិទ្ធា ឥត្តច្ឆ័យំ មនសិករោតិ ឥត្តក្កតំ
 ឥត្តាកប្បំ ឥត្តវិធំ ឥត្តច្ចុធំ ឥត្តស្សំ ឥត្តានវង្គំ ។
 សោ តត្ថ រជ្ជតិ តត្រាកិរមតិ សោ តត្ថ រត្តោ
 តត្រាកិរតោ ពហិទ្ធា សញ្ញោតំ អាគម្ព័តិ ។
 យញ្ញស្ស សញ្ញោតប្បច្ចយា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោមនស្សំ
 តញ្ច អាគម្ព័តិ ។ បុរសត្ថោ កិក្ខុវេ អកិរតា
 សត្តា ឥត្តសុ សញ្ញោតំ តតា ។ ឃឹ ខោ
 កិក្ខុវេ បុរសោ បុរសតំ ធាតវត្តតំ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញូ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីរមែងមិនកន្លងភាពនៃស្រ្តីយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសរមែងកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
ខាងក្នុងសន្តាន គឺភិរិយានៃបុរស បូកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស
សេចក្តីប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ បុរស
នោះ រមែងត្រេកអរ ក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ
លុះបុរសនោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ
ហើយ រមែងកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តីខាងក្រៅវិញ គឺ
ភិរិយានៃស្រ្តី បូកពានៃស្រ្តី បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នា
នៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការនៃស្រ្តី ។ បុរសនោះ រមែងត្រេក
អរក្នុងហេតុនោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះ លុះបុរសនោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុ
នោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះហើយ រមែងប៉ុនប៉ងឱ្យសេចក្តីប្រកបខាង
ក្រៅ ។ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើតឡើង ដល់បុរសនោះ
ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ បុរសនោះ តែងប៉ុនប៉ងឱ្យសេចក្តីសុខនឹង
សោមនស្សនោះវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្នកសត្វដែលត្រេកអរ
ក្នុងភាពនៃបុរស តែងដល់ឱ្យការប្រកបក្នុងពួកស្រ្តី ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុរសរមែងមិនកន្លងឱ្យភាពនៃបុរស យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិយាយស្ស សុត្តនិយាយ

ឃុំ ខោ ភិក្ខុវេ សញ្ញោតោ ហោតិ ។ កថញ្ច
 ភិក្ខុវេ វិសញ្ញោតោ ហោតិ ។ ឥត្តំ ភិក្ខុវេ
 អជ្ឈតំ ឥត្តច្ឆ័យំ ន មនសិករោតិ ឥត្តកុត្តំ
 ឥត្តាកប្បំ ឥត្តវិចំ ឥត្តច្ឆ័យំ ឥត្តស្សំ ឥត្តានុត្តរំ ។
 សា តត្ថ ន រដ្ឋតិ តត្រ បាភិរមតិ សា តត្ថ
 អរត្តា តត្រ អនភិរតា ហេត្វា បុរិស្សច្ឆ័យំ
 ន មនសិករោតិ បុរិសកុត្តំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិចំ
 បុរិសច្ឆ័យំ បុរិសស្សំ បុរិសានុត្តរំ ។ សា តត្ថ
 ន រដ្ឋតិ តត្រ បាភិរមតិ សា តត្ថ អរត្តា តត្រ
 អនភិរតា ហេត្វា សញ្ញាតំ បាភិវត្តតិ យញ្ញស្ស
 សញ្ញាតប្បច្ឆយា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោមនស្សំ តញ្ញ
 បាភិវត្តតិ ។ ឥត្តត្រ ខោ ភិក្ខុវេ អនភិរតា
 សត្តា បុរិសេសុ វិសញ្ញាតំ តតា ។ ឃុំ
 ខោ ភិក្ខុវេ ឥត្តំ ឥត្តត្តំ អត្តត្តតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ សត្វកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាគៈយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរិសញ្ញាគៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ត្រីមិនកំណត់កង
 ចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃស្ត្រី ខាងកងសន្តាន គឺគិរិយានៃស្ត្រី បូកពា
 នៃស្ត្រី បែបផែននៃស្ត្រី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្ត្រី សំឡេងនៃស្ត្រី
 អលង្ការនៃស្ត្រី ។ ស្ត្រីនោះ រមែងមិនត្រេកអរកងហេតុនោះ មិនរីក
 រាយកងហេតុនោះ លុះស្ត្រីនោះ មិនត្រេកអរកងហេតុនោះ មិនរីករាយ
 កងហេតុនោះហើយ រមែងមិនកំណត់ទុកកងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
 ខាងក្រៅ គឺគិរិយានៃបុរស បូកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ ស្ត្រីនោះ
 រមែងមិនត្រេកអរកងហេតុនោះ មិនរីករាយកងហេតុនោះ លុះស្ត្រីនោះ
 មិនត្រេកអរ កងហេតុនោះ មិនរីករាយ កងហេតុនោះហើយ រមែង
 មិនប៉ុនប៉ងទូរការប្រកបខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើត
 ឡើងដល់ស្ត្រីនោះ ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ ស្ត្រីនោះតែងមិនប៉ុនប៉ងទូរ
 សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្នកសត្វដែល
 មិនត្រេកអរកងភាពនៃស្ត្រី តែងដល់ទូរការឡើយណាយ កងបុរសទាំង
 ឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ត្រីរមែងកន្ទួនទូរភាពនៃស្ត្រី យ៉ាងនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ញវគ្គោ

បុរិសោ ភិក្ខុវេ អជ្ឈតំ បុរិស្រ្ទ្រយំ ន មនស្សិ-
 ករោតិ បុរិសកុតំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិស-
 ច្ចុធំ បុរិសស្សំ បុរិសាលង្ការំ ។ សោ តត្ថ
 ន រជ្ជតិ តត្រ លាភិរមតិ សោ តត្ថ
 អរត្តោ តត្រ អនភិរតោ ពហិទ្ធា ឥត្តិវ្ទ្រយំ ន
 មនស្សិករោតិ ឥត្តិកុតំ ឥត្តិកប្បំ ឥត្តិវិធំ ឥត្តិច្ចុធំ
 ឥត្តិស្សំ ឥត្តិលង្ការំ ។ សោ តត្ថ ន រជ្ជតិ តត្រ
 លាភិរមតិ សោ តត្ថ អរត្តោ តត្រ អនភិរតោ
 ពហិទ្ធា សញ្ញោកំ លាភិវត្ថំ យញ្ញស្ស សញ្ញោក-
 ប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ តត្ថ
 លាភិវត្ថំ ។ បុរិសត្ថោ ភិក្ខុវេ អនភិរតោ សត្តា
 ឥត្តិសុ វិសញ្ញោកំ តតា ។ ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ
 បុរិសោ បុរិសត្ថំ អតិវត្ថតិ ។ ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ
 វិសញ្ញោកោ ហោតិ ។ អយំ ខោ ភិក្ខុវេ សញ្ញោក-
 ប្បច្ចយាយោតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះដំណុំស្បែកណាត្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុង
 ទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ច្រើនថា ព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើន ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរថ្ម ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ គេកាលបើពោលត្រឹមត្រូវ គប្បីពោលចំពោះ
 បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធ្លុះ មិនពពាល មិនពង្រស ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលគេពោលដោយ
 ត្រឹមត្រូវ គប្បីពោល ចំពោះតថាគតនោះឯងថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ព្រោះតថាគត ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធ្លុះ មិនពពាល មិនពង្រស ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចុះការដាច់
 ក៏ ធ្លុះក៏ ពពាលក៏ ពង្រសក៏ នៃព្រហ្មចរិយធម៌ តើដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសមណៈឬព្រាហ្មណ៍
 ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរដោយប្រវ័ត មិនបានប៉ះពាល់នូវការប៉ះ
 ពាល់ដោយបុគ្គលពីរ ។ មួយអង្វើដោយមាតុគ្រាម (សេពបេមុន) តែថា
 រមែងត្រេកអរ នឹងការដុសខាត់ ន្ទរ ឆ្លុក ច្របាច់របស់មាតុគ្រាម ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្តវនិកាយស្ស សក្កានិបាតោ

សោ តំ អស្សុទេតិ តំ ទិកាមេតិ តេន
 ច វិភិ អាបជ្ជិតិ ។ ឥទម្បំ ខោ
 ព្រាហ្មណ ព្រហ្មចរិយស្ស ខណ្ឌម្បំ ជិទ្ធម្បំ
 សពលម្បំ កម្មាសម្បំ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ
 អបិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតិ សញ្ញត្តោ មេដ្ឋនេន
 សញ្ញាគេន ធន បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជវាមរណេន
 សោគេហិ បរិទេវហិ ទុក្ខេហិ ខោមនស្សេហិ
 ទុកាយាសេហិ ធន បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វនាមិ ។
 ឥន ចបរំ ព្រាហ្មណ ឥនេកត្តោ សមណោ វា
 ព្រាហ្មណោ វា សម្មា ព្រហ្មចារិ បដិជានមាខោ
 ធមោ ខោ មាតុត្តាមេន សទ្ធិំ ទ្ធិយទ្ធិយសមាបត្តិ
 សមាបជ្ជិតិ ធមំ មាតុត្តាមស្ស ទុច្ឆានំ បរិមទ្ធិនំ
 ញាបនំ សម្ពាហនំ សាទិយតិ អបិច ខោ មាតុត្តាមេន
 សទ្ធិំ សញ្ញត្តិ កំភិទ្ធិតិ កំភេទ្ធិយតិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ សត្តកទិយា

បុគ្គលនោះ រមែងត្រេកអរនឹងការដុសខាត់នោះ រីករាយនឹងការដុសខាត់
 នោះ ដល់នូវ សបក្តីត្រេកអរ ដោយការដុសខាត់នោះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 នេះឯងហៅថា ជាចំផង ធ្លុះផង ពពាលផង ពព្រុសផង នៃព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
 មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបដោយមេប៉ុនសំយោគ រមែងមិនផុតចាកជាតិ
 ដក មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ទោមនស្ស ទុបាយាសៈ
 គឺថាគតហៅថា រមែងមិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសមណៈព្រាហ្មណ៍ ប្តេជ្ញាថា
 ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ដោយប្រព្រឹត រមែងមិនប៉ះពាល់ ចំពោះការ
 ប៉ះពាល់ ដោយបុគ្គលពីរ ។ មួយអន្លើដោយមាតុត្រាម ទាំងមិនត្រេក
 អរនឹងការដុសខាត់ ន្ទត ឆ្មិត ប្របាច់ របស់មាតុត្រាមទេ តែថា រមែង
 ចំអកឡើយ សើបក្តាកក្តាយ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។ បេ ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃ

នបំ មាតុត្តាមេន សទ្ធិ សញ្ញក្សតិ សំគីឡ្យតិ
 សំគេឡាយតិ អបិច ខោ មាតុត្តាមស្ស ចត្តុនា
 ចត្តុំ ឧបនិជ្ឈាយតិ បេក្ខតិ នបំ មាតុត្តាមស្ស
 ចត្តុនា ចត្តុំ ឧបនិជ្ឈាយតិ បេក្ខតិ អបិច ខោ
 មាតុត្តាមស្ស សទ្ធិ សុណាតិ តិរោក្សខ្ចំ វា តិរោ-
 មាគារំ វា ហសន្តិយា វា កណ្តិយា វា
 តាយន្តិយា វា រោទន្តិយា វា នបំ មាតុត្តាមស្ស
 សទ្ធិ សុណាតិ តិរោក្សខ្ចំ វា តិរោមាគារំ វា
 ហសន្តិយា វា កណ្តិយា វា តាយន្តិយា វា
 រោទន្តិយា វា អបិច ខោ យានិស្ស តានិ បុព្វេ
 មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ហសីននបិកតិឡ្យតានិ តានិ(១)
 អនុស្សតិ នបំ យានិស្ស តានិ បុព្វេ មាតុត្តាមេន
 សទ្ធិ ហសីននបិកតិឡ្យតានិ តានិ អនុស្សតិ អបិច
 ខោ បស្សតិ គហបតី វា គហបតិបុត្តំ វា បទ្ធាហិ
 កាមគុណេហិ សមប្បតិ សមន្តិក្ខតំ បរិពារយមាជំ
 នបំ បស្សតិ គហបតី វា គហបតិបុត្តំ វា

១ ឱ. ម. ពានីតិ ឥតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ជ័ត្ត

បើមិនចំអកឡកឡើយ សើចក្កាកក្កាយ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមទេ រមែង
 នៅមៀងភ្នែកដោយភ្នែក ដៀងចំពោះមាតុគ្រាម បើមិនបានមៀងភ្នែក
 ដោយភ្នែក ដៀងចំពោះមាតុគ្រាមទេ រមែងស្តាប់សំឡេងនៃមាតុគ្រាម
 កាលសើចក្កី កាលនិយាយក្កី ច្រៀងក្កី យំក្កី ខាងក្រៅដញ្ជាំង ឬ
 ខាងក្រៅកំពែង បើមិនស្តាប់សំឡេងនៃមាតុគ្រាម កាលសើចក្កី និយាយ
 ក្កី ច្រៀងក្កី យំក្កី ខាងក្រៅដញ្ជាំង ឬខាងក្រៅកំពែងទេ តែថា រលឹក
 រឿយ ។ ទូរហេតុដែលធ្លាប់សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេង ជាមួយ
 នឹងមាតុគ្រាម ក្នុងកាលពីដើម បើមិនរលឹករឿយ ។ ទូរហេតុ ដែលធ្លាប់
 សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេងជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ក្នុងកាលពីដើមទេ
 តែថា រមែងឃើញទូរគហបតី ឬ គហបតិបុត្រ ដែលស្តាប់ស្តល់ មូលមិត្រ
 បម្រើដោយតាមគុណទាំង ៥ បើមិនបានឃើញទូរគហបតី ឬ គហបតិបុត្រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការនិកាយស្ស សុត្តនិទាន

បញ្ចហំ កាមគុណោហំ សមប្ប័តំ សមន្តិក្ខតំ បរិចារ-
 យមាណំ អបិច ខោ អញ្ញាតំ ទេវនិកាយំ បណិជាយ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរតំ ឥមិណហំ សីលេន វា វគេន វា
 តបេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា ទេវេ វា កវិស្សមិ
 ទេវញ្ញាតវេ វាតិ ។ សោ តំ អស្សុទេតិ តំ ជិកាមេតិ
 តេន ច វិត្តំ អាបជ្ជតិ ។ ឥទម្បំ ខោ ព្រាហ្មណា ព្រហ្ម-
 ចរិយស្ស ខណ្ឌាម្បំ ជិទ្ឋម្បំ សពលម្បំ កម្មាសម្បំ អយំ
 វុច្ឆតិ ព្រាហ្មណា អបរិសុទ្ឋំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតំ សញ្ញត្តា
 មេឌីនេន សញ្ញាតេន ន បរិមុច្ឆតិ ជាតិយា ជរាមរណេន
 សោកេហំ បរិទេវេហំ ឱក្ខេហំ ទោមនស្សេហំ ឧបា-
 យាសេហំ ន បរិមុច្ឆតិ ឱក្ខស្នាតិ វិទាមិ ។ យាវក្កវិញ្ញាហំ
 ព្រាហ្មណ ឥមេសំ សត្តន្តំ មេឌីនសញ្ញាតាណំ អញ្ញាតំ^(១)
 មេឌីនសញ្ញាតំ អត្តនិ អប្បហំណំ សមទុបស្សី ទេវ
 តាវាហំ ព្រាហ្មណា សុទេវកេ លោកេ សមារកេ
 សព្រញកេ សស្សមណាព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវ-
 មទុស្សយ អទុត្តិំ សម្មាសម្ពោជី អភិសម្ពុទ្ឋោ បច្ឆុញ្ញាសី

១ ឧ. អញ្ញាតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថានិកាយ សុត្តនិទាន

ដែលស្តាប់ស្តាប់ មូលមិត្ត បម្រើដោយកាមគុណទាំង ៥ ទេ តែថា
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីប្រាថ្នានូវទេពនិកាយ ណាមួយ ថា អញ
 សុំទ្យបានជាទៅតា ទោះជា ទៅតាណាមួយ ដោយសីលនេះផង ដោយ
 វត្ថុនេះផង ដោយភបធម៌នេះផង ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ផង ។ បុគ្គលនោះ
 រមែងត្រេកអរនឹងធម៌នោះ រីករាយនឹងធម៌នោះ ដល់នូវសេចក្តីត្រេក
 អរចំពោះធម៌នោះ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះឈ្មោះថា ជាចំផង ដូចផង
 ពពាលផង ពស្រសផង នៃព្រហ្មចរិយធម៌ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលនេះ
 ហៅថា ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបដោយមេដុនសំយោគ
 រមែងមិនរួចវាកជាតិ ដរាមរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ចោមនស្ស
 ទុបាយាសៈ គថាគតហៅថា មិនរួចវាកវដ្ឋទុក្ខឡើយ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 បណ្តាមេដុនសំយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ គថាគតឃើញច្បាស់នូវមេដុន-
 សំយោគណាមួយ ក្នុងខ្លួនដែលមិនទាន់លះបង់ដរាបណា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 គថាគតមិនទាន់ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសម្មាសម្ពុទ្ធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលោកព្រមទាំងទៅលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ព្រមទាំងសមណ-
 ព្រាហ្មណ៍ នឹងមនុស្សជាសម្មតិទេពនឹងមនុស្សដ៏សែ ប ដរាបនោះវែង

ပပမပလ္လာပကေ မကေယဏ္ဍာနော

ယလော ဝ ဘေ ဟံ ဣဗ္ဗာဏာ နံဗေသံ
 သန္တံ ဗေဒုံသန္တောကဏံ ဟောတံ(၁) ဗေဒုံသန္တောကံ
 ဟောတံ ဟောတံ သန္တောသန္တံ ဟောတံ
 ဣဗ္ဗာဏာ သန္တောကေ လောကေ သန္တောကေ သန္တောကေ
 သန္တောသန္တောဣဗ္ဗာဏာယ ဟောတံ သန္တောသန္တောဣဗ္ဗာဏာ
 သန္တော သန္တောသန္တော သန္တောသန္တော သန္တောသန္တော ၂
 ဣဗ္ဗာဏာ ဟောတံ ဗေ ဒန္တံ ဒုဒန္တံ ဟောတံ
 ဗေ သန္တံ(၂) ဟောတံ သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော ၂
 သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော
 သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော
 သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော
 သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော

(၆၈) သန္တောသန္တောသန္တော သန္တော သန္တော သန္တော
 သန္တောသန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော သန္တော

၁ သန္တောသန္တော ၂ သန္တော သန္တော

បឋមបណ្ណសព មហាយញ្ញវគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បណ្តាមេប៉ុនសំយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ គឺជាគតមិន
 ឃើញច្បាស់នូវមេប៉ុនសំយោគណាមួយ ក្នុងខន្ធដែលមិនលះបង់ក្នុងកាល
 ណាទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ គឺជាគតក៏ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសម្មា-
 សម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្ម-
 លោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍នឹងមនុស្សជាសម្មតិទេព
 នឹងមនុស្សវិសេស ក្នុងកាលនោះដែរ ។ លុះតែបញ្ញាដែលដឹងច្បាស់
 ឃើញច្បាស់ កើតឡើងហើយដល់គឺជាគតដូច្នោះថា ការរួចស្រឡះរបស់
 គឺជាគត មិនកម្រើក ជាតិនេះជាទីបំផុត ភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ ។
 កាលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ជាណុះស្យាណព្រាហ្មណ៍
 បានគ្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ភ្លឺច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចាំនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា
 ទេវតាសក្កិកដល់នូវសរណគមន៍ ស្មើដោយជីវិតថាបដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅ។

(៤៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតនឹងសំដែងនូវធម្មបរិយាយដែល
 សម្រេចអំពីសញ្ញាគៈ (ការប្រកប) នឹងវិសញ្ញាគៈ (ការនឿយណាយ)
 ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរណិយស្ស សត្តកនិយាយោ

ភាសីស្ស្សមីតិ ។ ឃី កន្លែត ខោ តេ កិក្ខុ
 កកវតោ បច្ចុស្ស្សសុំ ។ កកវា ឃីតទេវេច កតមោ
 ច កិក្ខុវេ សញ្ញោកវិសញ្ញោតោ ធម្មបរិយាយោ ។
 ឥត្តិ កិក្ខុវេ អជ្ឈតិ ឥត្តិច្រ្ម័យំ បនសិករោតិ ឥត្តិ
 កុតិ ឥត្តាកប្បំ ឥត្តិវិធំ ឥត្តិច្ចង្គំ ឥត្តិស្សំ ឥត្តា-
 ណវ្យំ ។ សា តត្ថ វជ្ជតិ តត្រាភិរមតិ សា តត្ថ វត្តា
 តត្រាភិរតា ពហិទ្ធា បុរិសច្រ្ម័យំ បនសិករោតិ
 បុរិសកុតិ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិសច្ចង្គំ បុរិសស្សំ
 បុរិសាណវ្យំ ។ សា តត្ថ វជ្ជតិ តត្រាភិរមតិ សា
 តត្ថ វត្តា តត្រាភិរតា ពហិទ្ធា សញ្ញោកំ អាកត្តិ
 យញ្ញស្ស វញ្ញោកប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោ-
 បនស្សំ តត្ថា អាកត្តិ ។ ឥត្តត្តេ កិក្ខុវេ
 អភិរតា សត្តា បុរិសេសុ សញ្ញោកំ តតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្លោយ វិញ្ញាណសុត្តនិទាន

ភថា គតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានទទួលស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់
ដូច្នោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម្មបរិយាយ សម្រេចអំពីសញ្ញាគៈ
នឹងវិសញ្ញាគៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីវែមន៍
កំណត់កងចិត្តនូវឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តី ខាងក្នុង គឺភិរិយានៃស្រ្តី បូកពានៃស្រ្តី
បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការ
នៃស្រ្តី ។ ស្រ្តីនោះ វែមន៍ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុង
ហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តីនោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុង
ហេតុទាំងនោះហើយ វែមន៍កំណត់កងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
ខាងក្រៅ គឺភិរិយានៃបុរស បូកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ ស្រ្តីនោះ
វែមន៍ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តី
នោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះហើយ វែមន៍
ប៉ិនប្រឹងនូវការប្រកបខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនា កើត
ឡើងដល់ស្រ្តីនោះ ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ ស្រ្តីនោះឯង វែមន៍ប៉ិន
ប្រឹងនូវសេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
ដែលត្រេកអរក្នុងឥត្តិភាព តែងដល់នូវការប្រកបក្នុងពួកបុរសភាព ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ចៃ

ឃឹ ខោ កិក្ខុវេ ឥត្តិ ឥត្តត្ថំ យាតវត្តតិ ។ បុរិសោ
 កិក្ខុវេ អជ្ឈត្តំ បុរិសច្ឆ័យំ មនសិករោតិ បុរិសកុត្តំ
 បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិសច្ឆុធំ បុរិសស្សំ បុរិសា-
 នវដ្ឋារំ ។ សោ តត្ថ វជ្ជតិ តត្រាភិរមតិ សោ តត្ថ វត្តោ
 តត្រាភិរតោ ពហិទ្ធា ឥត្តច្ឆ័យំ មនសិករោតិ ឥត្តកុត្តំ
 ឥត្តាកប្បំ ឥត្តវិធំ ឥត្តច្ឆុធំ ឥត្តស្សំ ឥត្តានវដ្ឋារំ ។
 សោ តត្ថ វជ្ជតិ តត្រាភិរមតិ សោ តត្ថ វត្តោ
 តត្រាភិរតោ ពហិទ្ធា សញ្ញោតំ អាកថ្នតិ ។
 យញ្ញស្ស សញ្ញោតប្បថ្នយា ឧប្បជ្ជតិ ស្សឡំ សោមនស្សំ
 តញ្ច អាកថ្នតិ ។ បុរិសត្រៃ កិក្ខុវេ អភិរតា
 សត្តា ឥត្តិស្ស សញ្ញោតំ តតា ។ ឃឹ ខោ
 កិក្ខុវេ បុរិសោ បុរិសត្តំ យាតវត្តតិ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយាន្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីរមែងមិនកន្លងភាពនៃស្រ្តីយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសរមែងកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
ខាងក្នុងសន្តាន គឺភិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស
សេចក្តីប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ បុរស
នោះ រមែងគ្រេកអរ ក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ
លុះបុរសនោះ គ្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ
ហើយ រមែងកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តីខាងក្រៅវិញ គឺ
ភិរិយានៃស្រ្តី ឫកពានៃស្រ្តី បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នា
នៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការនៃស្រ្តី ។ បុរសនោះ រមែងគ្រេក
អរក្នុងហេតុនោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះ លុះបុរសនោះ គ្រេកអរក្នុងហេតុ
នោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះហើយ រមែងប៉ុនប៉ងនូវសេចក្តីប្រកបខាង
ក្រៅ ។ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើតឡើងដល់បុរសនោះ
ព្រោះការប្រកបជាប់មួយ បុរសនោះ តែងប៉ុនប៉ងនូវសេចក្តីសុខនឹង
សោមនស្សនោះវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលគ្រេកអរ
ក្នុងភាពនៃបុរស តែងដល់នូវការប្រកបក្នុងស្រ្តី ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុរសរមែងមិនកន្លងនូវភាពនៃបុរស យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សុត្តនិយាយោ

ឃរំ ខោ ភិក្ខុវេ សុញ្ញោតោ ហោតិ ។ កថញ្ច
 ភិក្ខុវេ វិសុញ្ញោតោ ហោតិ ។ ឥត្ថំ ភិក្ខុវេ
 អជ្ឈតំ ឥត្ថច្ឆ័យំ ន មនសិករោតិ ឥត្ថកុតំ
 ឥត្តា កប្បំ ឥត្ថវិធំ ឥត្ថច្ឆន្តំ ឥត្ថស្សំ ឥត្តានុដ្ឋារំ ។
 សា តត្ថ ន រជ្ជតិ តត្រ ណារិមតិ សា តត្ថ
 អរត្តា តត្រ អនភិរតា ពហិម្ហា បុរិសិច្ឆ័យំ
 ន មនសិករោតិ បុរិសកុតំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ
 បុរិសច្ឆន្តំ បុរិសស្សំ បុរិសានុដ្ឋារំ ។ សា តត្ថ
 ន រជ្ជតិ តត្រ ណារិមតិ សា តត្ថ អរត្តា តត្រ
 អនភិរតា ពហិម្ហា សុញ្ញោកំ ណកម្ពុតិ យញ្ចស្សា
 សុញ្ញោកប្បច្ឆយា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ តញ្ច
 ណកម្ពុតិ ។ ឥត្ថត្ថេ ខោ ភិក្ខុវេ អនភិរតា
 សត្តា បុរិសេសុ វិសុញ្ញោកំ តតា ។ ឃរំ
 ខោ ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ ឥត្ថតំ អត្ថកុតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិច្ឆ័យ សត្តកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេពោគៈយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរិសេពោគៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីមិនកំណត់ក្នុង
 ចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តី ខាងក្នុងសន្តាន គឺភិរិយានៃស្រ្តី ឫកពា
 នៃស្រ្តី បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី
 អលង្ការនៃស្រ្តី ។ ស្រ្តីនោះ វេមន៍មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីក
 រាយក្នុងហេតុនោះ លុះស្រ្តីនោះ មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ
 ក្នុងហេតុនោះហើយ វេមន៍មិនកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
 ខាងក្រៅ គឺភិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ ស្រ្តីនោះ
 វេមន៍មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយក្នុងហេតុនោះ លុះស្រ្តីនោះ
 មិនត្រេកអរ ក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ ក្នុងហេតុនោះហើយ វេមន៍
 មិនប៉ុនប៉ងនូវការប្រគល់ខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើត
 ឡើងដល់ស្រ្តីនោះ ព្រោះការប្រគល់ជាបង្វិយ ស្រ្តីនោះតែងមិនប៉ុនប៉ងនូវ
 សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនោះវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឱកសត្វដែល
 មិនត្រេកអរក្នុងភាពនៃស្រ្តី តែងដល់នូវការឡើយណាយ ក្នុងបុរសទាំង
 ឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីវេមន៍ឥន្ទ្រិយនូវភាពនៃស្រ្តី យ៉ាងនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ញវគ្គ

បុរិសោ កិក្ខុវេ អជ្ឈតំ បុរិស្រ្ក្ខយំ ន មនសិ-
 ករោតិ បុរិសក្កតំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិស-
 ច្ចុធំ បុរិសស្សំ បុរិសាលង្ការំ ។ សោ តត្ថ
 ន រជ្ជតិ តត្រ ធាកិរមតិ សោ តត្ថ
 អរត្តោ តត្រ អនកិរតោ ពហិទ្ធា ស័ត្តិច្ឆ្ឆយំ ន
 មនសិករោតិ ស័ត្តិក្កតំ ស័ត្តាកប្បំ ស័ត្តិវិធំ ស័ត្តិច្ចុធំ
 ស័ត្តិស្សំ ស័ត្តាលង្ការំ ។ សោ តត្ថ ន រជ្ជតិ តត្រ
 ធាកិរមតិ សោ តត្ថ អរត្តោ តត្រ អនកិរតោ
 ពហិទ្ធា សញ្ញោតំ ធាកត្ថតិ យញ្ញស្ស សញ្ញាក-
 ប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ តញ្ញ
 ធាកត្ថតិ ។ បុរិសត្តោ កិក្ខុវេ អនកិរតោ សត្តា
 ស័ត្តិសុ វិសញ្ញោតំ តតា ។ ឃំ ខោ កិក្ខុវេ
 បុរិសោ បុរិសត្ថំ អតិវត្ថតិ ។ ឃំ ខោ កិក្ខុវេ
 វិសញ្ញោតោ ហោតិ ។ អយំ ខោ កិក្ខុវេ សញ្ញាក-
 ប្បច្ចយាយោតិ ។

បរិវេណបក មហាយញ្ជ័យ

នន្ទមាតាទបាសិកា កំពុងសូត្របុរាណយនធមិដោយសំឡេង (ដំតីពោះ)
 ក៏បង្កើនឈរចាំស្តាប់ត្រាតែចប់ ពាក្យពោល ។ លុះនន្ទមាតាទបាសិកា
 សូត្រនូវបុរាណយនធមិ ដោយសំឡេង (ដំតីពោះ) រួចហើយ ក៏នៅស្ងៀម ។
 លំដាប់នោះ មហាករណៈឈ្មោះវេស្សវណ ជ្រាបច្បាស់នូវការចប់នៃកថា
 របស់នន្ទមាតាទបាសិកាហើយ ក៏អនុមោទនាថា ម្ចាស់នាង តីពោះ
 ណាស់ ម្ចាស់នាង តីពោះណាស់ ។ (នន្ទមាតាទបាសិកាសួរថា)
 បតីគ្រូព្រះអង្គមានមុខដ៏ចម្រើន ចុះអ្នកជាអ្វី ។ ម្ចាស់នាង ខ្ញុំជាមហាករណៈ
 ឈ្មោះវេស្សវណ ជាប្អូននៃនាង ។ បតីគ្រូព្រះអង្គអ្នកមានមុខដ៏ចម្រើន ប្រពៃ
 ហើយ បើដូច្នោះ ធម្មបរិយាយដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ សូមជាបណ្តា
 ការយ៉ាងវិសេសដល់ព្រះអង្គ ។ វេស្សវណមហាករណៈពោលថា ម្ចាស់
 នាង ប្រពៃហើយ ពាក្យនុះសូមជាបណ្តាការយ៉ាងវិសេសដល់ខ្ញុំចុះ ភិក្ខុ-
 សង្ឃមានព្រះសារីបុត្តនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានជាប្រធាន មិនបានប្រើ
 ភត្តកិច្ច ក្នុងវេលាព្រឹក នឹងមកកាន់វេទ្យកណ្ត កនត្រ ក្នុងថ្ងៃស្អែក នាងចូល
 អង្គុយសន្យាភិក្ខុសង្ឃនោះ ទទួលសន្យាចំណែកបុណ្យដល់ខ្ញុំផង បណ្តាការ
 យ៉ាងវិសេសនឹងមានដល់ខ្ញុំយ៉ាងនេះឯង ។ ត្រាតែនោះ នន្ទមាតាទបាសិកា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរទិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

អញ្ញាតំ បុរិសំ(១) អច្ចយេន សកេ និវេសនេ
បណ្ឌិតំ ខាទដិយំ កោដិយំ បដិយាទាបេសំ ។

អថខោ សាវុត្តមោក្កល្យានប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ
អកតទាតារសោ យេន វេទ្យកល្យាណំ តទវសរំ ។

អថខោ នន្ទមាតា ឧទាសីកា អញ្ញាតំ បុរិសំ
អាមន្តេសំ ឯហំ ត្វំ អម្រោ បុរិស អាវមំ កម្មា
ភិក្ខុសង្ឃស្ស កាលំ អាវេចេហំ កាលោ កន្លៃ
អយ្យាយ នន្ទមាតាយ និវេសនេ និដ្ឋិតំ ភក្កន្តំ ។

ឯវំ អយ្យេតិ ខោ សោ បុរិសោ នន្ទមាតាយ
ឧទាសីកាយ បដិស្សណិត្វា អាវមំ កម្មា ភិក្ខុ-
សង្ឃស្ស កាលំ អាវេចេសំ កាលោ កន្លៃ
អយ្យាយ នន្ទមាតាយ និវេសនេ និដ្ឋិតំ ភក្កន្តំ ។

អថខោ សាវុត្តមោក្កល្យានប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ
បុព្វល្លាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន
នន្ទមាតាយ ឧទាសីកាយ និវេសនំ តេនុបសង្កមំ
ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។

១ ឧ.ម ភស្តុ វត្តិយា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ សត្តកនិបាត

លុះកាល កន្លងទៅ ក៏ប្រើបុរសមួយនាក់ ឲ្យចាត់ចែងខាងនីយ -
 ភោជនីយាហារដ៏ទុក្ខម ក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួន ។ លំដាប់នោះ
 ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះសារីបុត្តនឹងព្រះមហាមោគ្គលូនជាប្រធាន មិនពាន់
 ធ្វើភត្តកិច្ច ក្នុងពេលព្រឹកនៅឡើយ ក៏សំដៅទៅពាន់វេទ្យកណ្ត កន្សរ ។
 ចំណែកខាងនន្ទមាតាទុបាសិតា ក៏ហៅបុរសមួយនាក់ថា នៃបុរសដ៏
 ចំរើន អ្នកចូរមក អ្នកចូរទៅឯអារាម ចូរក្រាបទូលនូវភត្តកាលចំពោះ
 ភិក្ខុសង្ឃថា បតិគ្រលោកទាំងឡាយដ៏ចំរើន កាលគួរហើយ ភត្តក្នុង
 លំនៅនៃនន្ទមាតាជាម្ចាស់ ក៏សម្រេចហើយ ។ បុរសនោះ ក៏ទទួល
 ស្តាប់នន្ទមាតាទុបាសិតាថា បាទ អ្នកម្ចាស់ ហើយក៏សំដៅទៅឯអារាម
 ក្រាបទូលនូវកាលដល់ភិក្ខុសង្ឃថា បតិគ្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចំរើន
 កាលគួរហើយ ភត្តក្នុងលំនៅនៃនន្ទមាតាទុបាសិតាជាម្ចាស់ ក៏សម្រេច
 ហើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះសារីបុត្តនឹងព្រះមោគ្គ-
 លូនជាប្រធាន ស្ងៀកស្ងៀង ប្រដាប់បាត្រនឹងចីវរ ក្នុងបុព្វហ្គ្រា-
 សម័យ ចូលទៅត្រង់លំនៅ ដែលនន្ទមាតាទុបាសិតានៅ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលស្រេចហើយ ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃ

អថខោ ធញ្ទមាតា ឧទាសីកា សាវ័បុត្តមោត្តល្យានប្បមុខំ
 ភិក្ខុសង្ឃំ មណីតេន ខាទនីយេន កោដនីយេន
 សហត្ថា សន្តប្បសី សម្បវាសី ។ អថខោ ធញ្ទមាតា
 ឧទាសីកា អាយស្មន្តំ សាវ័បុត្តំ កុត្តារី ឌីនីតបត្ត-
 ចាណី ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទិ ខោ
 ធញ្ទមាតា ឧទាសីកា អាយស្មា សាវ័បុត្តោ ឯតទកោច
 កោ បន តេ ធញ្ទមាតេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អញ្ញាតមនំ
 អាណិចសីតិ ។ វេទាហំ កន្តេ វត្តិយា បច្ចុស-
 សមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទារាយនំ សវេន កាសីត្វា
 តុល្លា អហោសី ។ អថខោ កន្តេ វេស្សវណោ
 មហារាជោ មម កតាបរិយោសានំ វិទិត្វា អញ្ញ
 ធុមោទិ សាធុ កតំនិ សាធុ កតំនិតិ ។ កោ
 បនេសោ កន្តេមុខាតិ ។ អហន្តេ កតំនិ កាតា
 វេស្សវណោ មហារាជោ ។ សាធុ កន្តេមុខ តេនហិ
 យោ មេ អយំ ធម្មបរិយាយោ កណិកោ វេទន្តេ
 ហោតុ អាតិថេយ្យន្តំ ។ សាធុ កតំនិ ឯតព្វោ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញត្ត

ចំណែកខាងនន្ទមាតាទុបាសិកា អង្គីសកិកុសង្ឃ មានព្រះសារីបុត្តនឹង
 ព្រះមោគ្គលូនជាប្រធាន ដោយខាទនីយកោដនីយាហារដ៏ទុក្ខម ដោយ
 ដៃខ្លួនឯង ឲ្យឆ្កែតស្តប់ស្តល់ត្រាតែហាមយាត់ ។ នន្ទមាតាទុបាសិកា
 លុះកំណត់ដឹងនូវព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុកាលឆាន់រួច មានព្រះហស្តដាក់
 ចេញពីបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះនន្ទមាតាទុបាសិកាអង្គុយ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏សួរដូច្នោះថា ម្ចាស់
 នន្ទមាតា ចុះអ្នកណាប្រាប់ដំណើរមកនៃកិកុសង្ឃដល់នាង ។ បតីគ្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចំរើន ខ្ញុំម្ចាស់ក្រែកឡើងក្នុងបច្ចុប្បន្នសម័យនៃរាត្រីឯណោះ សូត្រ
 បារាយនធម៌ដោយសំឡេង (ដ៏តំរោះ) ហើយនៅស្ងៀម ។ បតីគ្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចំរើន ស្រាប់តែមហារាជឈ្មោះវេស្សវណ ដ៏និច្ចសន្ធិវិបាក
 នៃធម្មកថារបស់ខ្ញុំ ក៏អនុមោទនាថា ម្ចាស់នាង តំរោះណាស់ ម្ចាស់នាង
 តំរោះណាស់ ។ (ខ្ញុំម្ចាស់សួរថា) ម្ចាស់អ្នកមានមុខដ៏ចំរើន ចុះអ្នកជាអ្វី ។
 ម្ចាស់នាង ខ្ញុំជាមហារាជឈ្មោះវេស្សវណ ជាប្អូននៃនាង ។ បតីគ្រ
 ព្រះអង្គមានកិត្រីដ៏ចំរើន ការមករបស់ព្រះអង្គ ប្រពៃណាស់ បើដូច្នោះ
 ធម្មវិយាយ ដែលខ្ញុំបានពោលហើយនេះ សូមជាបណ្ណាការយ៉ាង
 វិសេសដល់ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់នាង ប្រពៃហើយ ពាក្យនុ៎ះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរទិកាយស្ស សុត្តនិទានេ

មេ ហោតុ អាតិថេយ្យំ ស្មេវ សាវ័បុត្តមោត្តល្យានប្ប-
 ឡា កិក្ខុសង្កេតំ អតិភាសាសោ វេជ្ជកណ្តិកំ
 អាតិថិស្សនំ តត្ថា កិក្ខុសង្កេតំ បរិសិទ្ធា ម.ម
 ទត្តិណំ អាទិសេយ្យាសិ ។ វិវាទំ មេ កវិស្សនំ
 អាតិថេយ្យនំ ។ យទិទំ កន្តេ ទានេ បុត្តា បុត្តា-
 មហំតំ វេស្សុណាស្ស មហាវជស្សុ សុខាយ
 ហោត្តិតំ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ អត្តំ នន្ទមាតេ
 យត្រ ហិ នាម វេស្សុណោន មហាវជេន វិវ-
 មហំទ្ធិតេន វិវមហេសត្តេន ទេវបុត្តេន សម្មា
 សល្លមិស្សសីតិ ។ ន ខោ មេ កន្តេ វិស្សេ
 អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ អត្តំ មេ អញ្ញារិ
 អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ វេទ មេ កន្តេ
 នធម្មោ នាម វិភម្មត្តតោ បិយោ មនាហោ តំ
 វាជាខោ តិស្មីត្តិទេវ កាវណោ ឡិក្ខស្ស បសយ្ហ
 ដីវតា វេរោមេស្សំ តស្មី ខោ មនាហំ កន្តេ ទារតេ
 តហិតេ វំ កយ្ហមាទេ វំ វេទ វំ វេជ្ជមាទេ វំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិបាត

សូមជាបណ្តាការយ៉ាងវិសេសដល់ខ្ញុំ ភិក្ខុបង្សមានព្រះសាវ័បុត្តនឹងព្រះ
 មោគ្គល្លានជាប្រធាន មិនទាន់ធ្វើកតិកប្បក្កដវេលាព្រឹកនៅឡើយ និមន្តមក
 កាន់វេទ្យកណ្តកនគរ ក្នុងថ្ងៃស្អែក ចូរនាងអង្គាសភិក្ខុសង្ឃហើយទទួល
 ដូនចំណែកបុណ្យដល់ខ្ញុំផង ។ បណ្តាការយ៉ាងវិសេសនឹងមានដល់ខ្ញុំយ៉ាង
 នេះឯង ។ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន បុណ្យក្នុងពាននេះ (១) សូម
 ជាបុណ្យដែលខ្ញុំចូរហើយ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់មហារាជឈ្មោះវេស្សវណ្ណ
 វណ្ណចុះ ។ ម្ចាស់នន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្ចាស់នន្ទមាតា ចំឡែកណាស់
 ព្រោះនាងបានចរចាក្នុងទីចំពោះមុខ ជាមួយនឹងមហារាជឈ្មោះវេស្សវណ្ណ
 ជាទេវបុត្តមានច្បងយ៉ាងនេះ មានស័ក្តិធំយ៉ាងនេះ ។ បតិគ្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចំរើន ធម៌នេះឯង មិនមែនអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌
 ឯទៀតដែលអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ក្នុងគ្រា
 នេះ ខ្ញុំមានកូនប្រុសម្នាក់ឈ្មោះនន្ទៈ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីរោញចិត្ត
 ព្រះរាជាទាំងឡាយ ចាប់ពាក្យកំហែងកូននោះ ព្រោះហេតុនីមួយ មក
 ជាប់ជីវិត បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន កាលពាក្យនោះ គេចាប់
 យកទៅហើយក្តី កំពុងចាប់ក្តី សម្លាប់ហើយក្តី កំពុងសម្លាប់ក្តី

១ ត្រង់ពាក្យជាបុណ្យក្នុងពានដែលបូជាហើយ អង្គកថា សំណេយក ចេតនា ៣ ប្រការ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ញវគ្គោ

ហនេ វា ហតាមារេ វា នាភិជាតាមិ ចិត្តស្ស
 អញ្ញាថត្តន្តំ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមារេ អត្តតំ នន្ទមារេ
 យក្រ ហិ នាម ចិត្តប្បាទមត្តម្បំ បរិសោធស្សសីតំ ។
 ន ខោ មេ កន្តេ ឃិសេវ អច្ឆរិយា អត្តតោ ធម្មា
 អត្តំ មេ អញ្ញាមិ អច្ឆរិយា អត្តតោ ធម្មា វេទ មេ
 កន្តេ សាមិកោ កាណិកតោ អញ្ញាណំ យត្តយោមី ឧប-
 បន្នោ សោ មេ តេនេវ បុរិមេន អត្តកាវេន ឧទ្ធស្សេសី
 ន ខោ មនាហំ កន្តេ អភិជាតាមិ តតោ និទានំ ចិត្តស្ស
 អញ្ញាថត្តន្តំ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមារេ អត្តតំ នន្ទមារេ
 យក្រ ហិ នាម ចិត្តប្បាទមត្តម្បំ បរិសោធស្ស-
 សីតំ ។ ន ខោ មេ កន្តេ ឃិសេវ អច្ឆរិយា អត្តតោ
 ធម្មា អត្តំ មេ អញ្ញាមិ អច្ឆរិយា អត្តតោ ធម្មា
 យតោហំ កន្តេ សាមិកស្ស នហរស្សេវ នហរ អាជីតា
 នាភិជាតាមិ មនសាមិ អតិចរិក្កំ^(១) កុតោ បន
 កាយេនាតំ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមារេ អត្តតំ នន្ទមារេ
 យក្រ ហិ នាម ចិត្តប្បាទមត្តម្បំ បរិសោធស្សសីតំ ។

១ ឧ. សាមិកំ មនសាមិ អតិចរិក្កំ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ហៀតហៀនហើយក្តី កំពុងហៀតហៀនក្តី ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងនូវសេចក្តីប្រែ
 ប្រួលនៃចិត្តឡើយ ។ ម្នាលនាងនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្នាលនាង
 នន្ទមាតា ចំឡែកណាស់ កោតភែត នាងជំរះនូវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើង
 នៃចិត្តបាន ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង មិនមែនអស្ចារ្យ
 ចំឡែកនៃខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀតអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោក
 ចម្រើន ក្នុងគ្រានោះ ស្វាមីរបស់ខ្ញុំ ធ្វើមរណកាលទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងកំណើត
 នៃយក្សមួយ ស្វាមីរបស់ខ្ញុំនោះ សំដែងនូវអត្តភាពដល់ខ្ញុំដូចក្នុងកាលមុន
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងនូវសេចក្តីប្រែប្រួលនៃចិត្តដែល
 ជាហេតុជាងនោះឡើយ ។ ម្នាលនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្នាលនន្ទ-
 មាតា ចំឡែកណាស់ កោតភែត នាងជំរះនូវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើងនៃ
 ចិត្តបាន ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង មិនមែនអស្ចារ្យចំឡែក
 របស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំម្ចាស់នៅក្រមុំ គេនាំមកឲ្យស្វាមីកំឡោះ ខ្ញុំមិនដែល
 ប្រព្រឹត្តកន្លងដោយចិត្តទេ មិនបាច់និយាយដល់ការប្រព្រឹត្តកន្លងដោយ
 កាយឡើយ ។ ម្នាលនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្នាលនន្ទមាតា ចំឡែក
 ណាស់ កោតភែត នាងជំរះនូវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើងនៃចិត្តបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស វស្សនិយាយ

ន ខោ មេ កន្តេ ឃស្រៅ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ
 អត្តំ មេ អញ្ញោ មេ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ យ ទាហំ
 កន្តេ ទុច្ចាសិកា បដិទេសិតា ហិកិជាហមំ តិញ្ច
 សិក្ខាបទំ សត្វាច្ច វិភិក្កមិតាតំ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ
 អត្តតំ នន្ទមាតេតំ ។ ន ខោ មេ កន្តេ ឃស្រៅ
 អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ អត្តំ មេ អញ្ញោ មេ អច្ឆរិយោ
 អត្តតោ ធម្មោ វិហារំ កន្តេ យាវទេវ អាភម្មិម
 វិវេច្ឆ កាមេហំ វិវេច្ឆ អត្តសលេហំ ធម្មេហំ
 សវិភិក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បិភិស្សុំ បឋមំ ណាទំ
 ទុបសម្បជ្ជំ វិហារមំ វិភិក្កវិចារទំ វ្របសមា អជ្ឈតំ
 សម្បសាទទំ ចេតសោ ឃកោទិកាវំ អវិភិក្កំ អវិចារំ
 សមាទិទំ បិភិស្សុំ ទុតិយំ ណាទំ ទុបសម្បជ្ជំ
 វិហារមំ បិភិស្សុំ ច វិហារា ទុបេត្តកា ច វិហារមំ
 សតា ច សម្បជាហា សុខញ្ច កាយេ ន បដិសំ-
 វេទេមិ យ ទំ អរិយា អាចិក្ខន្តំ ទុបេត្តកោ សតិមា
 សុខវិហារិតំ តតិយំ ណាទំ ទុបសម្បជ្ជំ វិហារមំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តនិបាត

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង មិនមែនជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់
 ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំម្ចាស់សំដែងខ្លួនជាទុបាសិកាឡើង មិនធ្លាប់ក្លែង
 ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសិក្ខាបទណាមួយទេ ។ ម្នាលនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់
 ម្នាលនន្ទមាតា ចំឡែកណាស់ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង
 មិនមែន ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យ
 ចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់ប៉ុនប៉ងដកបមកក្នុង
 ទីនេះថា ខ្ញុំស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលទាំងឡាយ
 ហើយបានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានបីតិរឹង
 សុខ កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ព្រោះរម្ងាប់វិតក្កៈនឹងវិចារៈ ក៏បានដល់
 នូវទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិកើតមានក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ប្រកបដោយសេច-
 ក្តីជ្រះថ្លា គឺសព្វមានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ
 មានតែបីតិរឹងសុខ កើតអំពីសមាធិ គឺបឋមជ្ឈាន ព្រោះវិនាសទៅនៃបីតិ-
 រឹង ជាអ្នកប្រកបដោយទេវតាផង ខ្ញុំជាអ្នកនឹករលឹក ដឹងច្បាស់ ទទួល
 នូវបុព្វដោយនាមកាយផង បានដល់នូវតតិយជ្ឈាន ដែលអរិយៈទាំង
 ឡាយតែងសរសើរថា បុគ្គលមានសតិប្រកបដោយទេវតា នៅជាសុខ

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ញវិញ្ញា

សុខស្ស ច បហាណ ទុក្ខស្ស ច បហាណ បុព្វេ
 សោមនស្សនោមនស្សនំ អត្តនំមា អទុក្ខមស្សទំ
 ឧបក្កាសតំពារិសុទ្ធិ ចតុត្ថំ យានំ ឧបសម្មវដ្ត
 វិហារមីតំ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ អត្តតំ នន្ទមាតេតំ ។
 ន ខោ មេ កន្តេ ឯសេវ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ឆម្មោ អត្ត
 មេ អញ្ញោមិ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ឆម្មោ យានំមាមំ កន្តេ
 កតវតា ទេសំតានំ បញ្ញោវម្ពាភិយានំ សញ្ញោជនានំ
 នាហន្តេសំ កត្តំ អត្តនំ អប្បហិមំ សមនុបស្សមីតំ ។
 អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ អត្តតំ នន្ទមាតេតំ ។ អថខោ
 អាយស្មា សារីបុត្តោ នន្ទមាតវំ ឧទាសិកំ ឆម្មុយា
 កថាយ សន្ទស្សត្តា សមាទមេត្តា សម្មត្តជេត្តា
 សម្មហិសេត្តា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមីតំ ។

មហាយញ្ញវិញ្ញា បញ្ចមោ ។

តិល្បុទ្ធានំ

ចិត្តបរិក្ការំ(១) ទ្វេអត្តំ សញ្ញា អបរា ទុវេ(២)

១ ខ. ម. ចិត្តបរិក្ការំ ។ ២ ម. សញ្ញា ច ទ្វេ បរា ។

បឋមបណ្ណសព មហាយញ្ញត្ត

ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង វិនាសទៅនៃសោមនស្សនឹង
 ពោមនស្សក្នុងកាលមុនផង ខ្ញុំក៏បានដល់នូវចក្ខុវិស័យ មានសតិដ៏បរិសុទ្ធ
 ដោយឧបេក្ខា មិនជាទុក្ខ មិនជាសុខ ។ ម្នាលនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់
 ម្នាលនន្ទមាតា ចំឡែកណាស់ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នេះ
 ឯង មិនមែនជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យ
 ចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សំយោជនៈខាងក្រោមទាំង
 ៥ ណា ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ បណ្ណាសំយោជនៈ
 ទាំងនោះ ខ្ញុំម្ចាស់ពិចារណាមិនឃើញនូវសំយោជនៈណាមួយ ក្នុងខ្លួន
 ដែលមិនទាន់លះបង់សោះឡើយ ។ ម្នាលនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់
 ម្នាលនន្ទមាតា ចំឡែកណាស់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ
 ញ៉ាំងនន្ទមាតាទុបាសិតា ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហ៊ាន
 ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ហើយក្រោកចាកអាសនៈចេញទៅ ។

ចប់ មហាយញ្ញត្ត ទី ៥ ។

ឧទ្ធាននៃមហាយញ្ញវិគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីចក្ខុ ១ បរិការ ១ អំពីភ្នែង
 ពីរលើក អំពីសញ្ញា ២ លើកទៀត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវទិកាយស្ស សុត្តកនិយាយោ

មេដ្ឋនា ច(១) សញ្ញាតោ ទាមំ មាតាយ តេ ទសាតិ(២) ។

បណ្ណសកោ សមញ្ញោ ។

១ ម. ច សញ្ញា អត្ថិ ។ ២ ឧ ម. ឥន្ទមាតេន ពេ រសាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

អំពីមេធាន ១ អំពីសញ្ញាតៈនីវិសញ្ញាតៈ ១ អំពី

ពាន ១ អំពីនេមាតាតុប្បាសិកា ១ រួមជា ១០ ។

ចប់ បណ្ណសក ។

បណ្ណាសកាសដ្ឋហិតា វិគ្គ

អព្យាកតវិគ្គោ

(៥០) អថខោ អព្យាកតោ ភិក្ខុ យេន កកវា
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កកវង្គំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមង្គំ ឯសីទិំ ។ ឯកមង្គំ ឯសីប្បោ ខោ សោ
 ភិក្ខុ កកវង្គំ ឯតទរោច កោ នុ ខោ កន្លេ
 ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន សុតវតោ អរិយ-
 ស្សាវកស្ស វិចីកិញ្ញា នុប្បជ្ជនំ អព្យាកតវត្ថុស្វនំ ។
 ទិដ្ឋិឯរោតា ខោ ភិក្ខុ សុតវតោ អរិយស្សាវកស្ស
 វិចីកិញ្ញា នុប្បជ្ជនំ អព្យាកតវត្ថុស្វ ។ ហោតិ តថាគតោ
 បរម្មណាតិ ខោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិកតមេតំ ន ហោតិ
 តថាគតោ បរម្មណាតិ ខោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិកតមេតំ

បណ្ណាសកាសង្គហិតវិគ្គ

អព្យាករវិគ្គ

(៥១) គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ ក៏គ្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុង
 ទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានគ្រាប
 បង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជា
 បច្ច័យ ដែលនាំឲ្យវិចិត្តិចារបស់អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងអព្យាករវត្ថុទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ វិចិត្តិចារបស់
 អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង រមែងមិនកើតឡើង ក្នុងអព្យាករ-
 វត្ថុទាំងឡាយ ព្រោះរលត់ខ្លី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទិដ្ឋិកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ
 រមែងកើតទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុ ទិដ្ឋិកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ហោតំ ច ន ច ហោតំ តថាគតោ បរម្មណាតំ
 ខោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិតតមេតំ នេ ហោតំ ន ន
 ហោតំ តថាគតោ បរម្មណាតំ ខោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិ-
 តតមេតំ ។ អស្សតវា ភិក្ខុ បុដ្ឋជ្ជនោ ទិដ្ឋិ នប្ប-
 ជាតាតំ ទិដ្ឋិសម្មទយំ នប្បជាតាតំ ទិដ្ឋិនិរោធំ
 នប្បជាតាតំ ទិដ្ឋិនិរោធតាមជំ បដិបទំ នប្បជាតាតំ
 តស្ស សា ទិដ្ឋិ បវុឌ្ឍិតំ សោ ន បវុឌ្ឍិតំ
 ជាតិយា ជរាយ មរណោ ន សោកេហិ បវុឌ្ឍិតំ
 ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ ទុហាយាសេហិ ន បវុឌ្ឍិតំ
 ទុក្ខស្មាតំ វនាមិ ។ សុតវា ច ខោ ភិក្ខុ អរិយ-
 ស្សវកោ ទិដ្ឋិ បជាតាតំ ទិដ្ឋិសម្មទយំ បជាតាតំ
 ទិដ្ឋិនិរោធំ បជាតាតំ ទិដ្ឋិនិរោធតាមជំ បដិបទំ
 បជាតាតំ តស្ស សា ទិដ្ឋិ បវុឌ្ឍិតំ សោ បវុឌ្ឍិតំ
 ជាតិយា ជរាយ មរណោ ន សោកេហិ
 បវុឌ្ឍិតំ ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ ទុហាយាសេហិ
 បវុឌ្ឍិតំ ទុក្ខស្មាតំ វនាមិ ។ ឃំ ជានំ ខោ
 ភិក្ខុ សុតវា អរិយស្សវកោ ឃំ បស្សំ ហោតំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិមយ សុត្តនិទាន

ម្នាលភិក្ខុ ទិដ្ឋិកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ វេទនកើតទៀតក៏មាន
 មិនកើតទៀតក៏មាន ម្នាលភិក្ខុ ទិដ្ឋិកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅកើតទៀត
 ក៏មិនមែន មិនកើតទៀត ក៏មិនមែន ។ ម្នាលភិក្ខុ បុគ្គលអ្នកមិន
 ចេះដឹង វេទនមិនដឹងច្បាស់នូវទិដ្ឋិ មិនដឹងច្បាស់នូវហេតុ ជាទីកើត
 ឡើងនៃទិដ្ឋិ មិនដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់ទៅនៃទិដ្ឋិ មិនដឹងច្បាស់
 នូវបដិបទា ដែលដល់នូវការរលត់ទៅនៃទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិនោះវេទនចំរើនដល់
 បុគ្គលនោះ បុគ្គលនោះ វេទនមិនរួចចាកជាតិ ជរា មរណៈ សេចក្តី
 សោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីទុក្ខ ពោមនស្ស សេចក្តីតានភ័យ
 តថាគតហៅថា វេទនមិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយ-
 សាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង វេទនដឹងច្បាស់នូវទិដ្ឋិ ដឹងច្បាស់
 នូវហេតុ ជាទីកើតឡើងនៃទិដ្ឋិ ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់ទៅនៃទិដ្ឋិ
 ដឹងច្បាស់នូវបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់ទៅនៃទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិនោះរបស់
 អរិយសាវ័កនោះ វេទនរលត់ទៅ អរិយសាវ័កនោះ ទើបរួចស្រឡះ
 ចាកជាតិ ជរា មរណៈ សេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ទុក្ខ ពោមនស្ស សេចក្តី
 តានភ័យ តថាគតហៅថា វេទនរួចស្រឡះចាកវដ្តទុក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 អរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករត្ថោ

តថាគតោ បរម្មណាតិបិ ន ព្យាករោតិ ន ហោតិ
 តថាគតោ បរម្មណាតិបិ ន ព្យាករោតិ ហោតិ ច ន
 ច ហោតិ តថាគតោ បរម្មណាតិបិ ន ព្យាករោតិ ទេវ
 ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរម្មណាតិបិ ន ព្យា-
 ករោតិ ។ ឃំ ជាធំ ខោ កិក្កុ សុតវា អរិយស្សវកោ
 ឃំ បស្សំ ឃំ អព្យាករណាធម្មោ ហោតិ អព្យាកត-
 វត្ថុសុ ។ ឃំ ជាធំ ខោ កិក្កុ សុតវា អរិយស្សវកោ ឃំ
 បស្សំ នច្ឆម្ពតិ ន កម្មតិ ន វេទតិ ន សន្តាសំ
 អាបជ្ជតិ អព្យាកតវត្ថុសុ ។ ហោតិ តថាគតោ
 បរម្មណាតិ ខោ កិក្កុ តណ្ហាតតមេតំ សញ្ញាតតមេតំ
 មញ្ញតមេតំ បបញ្ញតមេតំ ឧបាទានតតមេតំ វិប្បដិ-
 សារោ ឃិសោ ន ហោតិ តថាគតោ បរម្មណាតិ ខោ
 កិក្កុ វិប្បដិសារោ ឃិសោ ហោតិ ច ន ច ហោតិ
 តថាគតោ បរម្មណាតិ នោ កិក្កុ វិប្បដិសារោ
 ឃិសោ ទេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ
 បរម្មណាតិ ខោ កិក្កុ វិប្បដិសារោ ឃិសោ ។
 អស្សុតវា កិក្កុ បុថុជ្ជនោ វិប្បដិសារំ នប្បជាតាតិ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព អព្យាករណ៍

វមែនមិនពោលថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតដូច្នោះខ្លះ មិនពោល
 ថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀតដូច្នោះខ្លះ មិនពោលថា សត្វ
 ស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែនដូច្នោះខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ
 ឃើញយ៉ាងនេះ ជាអ្នកមានកិរិយាមិនពោលជាធម្មតា ក្នុងអព្យាករណ៍
 ទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តី
 ចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ទើបមិនទន្ទឹម មិនចំប្រប់
 មិនញាប់ញ័រ មិនដល់នូវសេចក្តីតក់ស្លុតក្នុងអព្យាករណ៍ទាំងឡាយទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុ តណ្ហា សញ្ញា មានៈ បឋមញ្ញមិ (សេចក្តីយឺតយូរ)
 ឧបាទាន នឹងវិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មាន
 ម្នាលភិក្ខុ វិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀតក៏
 មាន ម្នាលភិក្ខុ វិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏
 មាន មិនកើតទៀតក៏មាន ម្នាលភិក្ខុ វិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វ
 ស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 បឋមញ្ញមិ អ្នកមិនមានសេចក្តីចេះដឹង វមែនមិនដឹងច្បាស់នូវវិប្បជីសារៈ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សុត្តានិទានេ

វិប្បជីសារាសម្មុទ្ធយំ នប្បជាតាតិ វិប្បជីសារានិរោធំ
 នប្បជាតាតិ វិប្បជីសារានិរោធតាមិទី បដិបទំ នប្ប-
 ជាតាតិ តស្ស សោ វិប្បជីសារោ បវឌ្ឍនំ សោ ន
 អវុច្ចតិ ជាតិយា ជកយ មរណាន សោតេហិ
 បរិនេវេហិ ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ ទុកាយាសេហិ ន
 អវុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ សុត្តវា ច ខោ
 ភិក្ខុ អរិយស្សាវកោ វិប្បជីសារំ បជាតាតិ វិប្បជី
 សារាសម្មុទ្ធយំ បជាតាតិ វិប្បជីសារានិរោធំ បជាតាតិ
 វិប្បជីសារានិរោធតាមិទី បដិបទំ បជាតាតិ តស្ស
 សោ វិប្បជីសារោ ធុរុជ្ឈនំ ។ បេ ។ ឃំ ជានំ ខោ
 ភិក្ខុ សុត្តវា អរិយស្សាវកោ ឃំ បស្សំ នច្ឆម្ពត
 ន កម្មតិ ន វេទតិ ន សន្តាសំ អាបជ្ជត
 អព្យាកតវត្ថុសុ ។ អយំ ខោ ភិក្ខុ ហេតុ អយំ
 បច្ចយោ យេន សុត្តវតោ អរិយស្សាវកស្ស វិចិត្តិច្ឆា
 ទុប្បជ្ជតិ អព្យាកតវត្ថុស្មតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរតិកាយ សុត្តនិទាន

មិនដឹងច្បាស់នូវហេតុ ជាទីកើតឡើងនៃវិប្បដិសារៈ មិនដឹងច្បាស់នូវ
 សេចក្តីរលត់ទៅនៃវិប្បដិសារៈ មិនដឹងច្បាស់នូវបដិបទា ដែលដល់
 នូវការរលត់ទៅនៃវិប្បដិសារៈ វិប្បដិសារៈនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 រមែងចម្រើនឡើង បុគ្គលនោះ រមែងមិនរួចចាកជាតិ ជក មរណៈ
 សេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីទុក្ខ ទោមនស្ស សេចក្តី
 តាន់តឹង គមាគតពោលថា រមែងមិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 លុះតែអរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង ទើបដឹងច្បាស់នូវវិប្បដិ-
 សារៈ ដឹងច្បាស់ នូវហេតុជាទីកើតឡើងនៃវិប្បដិសារៈ ដឹងច្បាស់
 នូវសេចក្តីរលត់នៃវិប្បដិសារៈ ដឹងច្បាស់ នូវបដិបទា ដែលដល់នូវការ
 រលត់នូវវិប្បដិសារៈ វិប្បដិសារៈនោះ របស់អរិយសាវ័កនោះ រមែង
 រលត់ទៅ ។ បេ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង
 កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ទើបមិនរន្ធត់ មិនចម្រាប់ មិន
 ញាប់ញ័រ មិនដល់នូវសេចក្តីភក់ស្លុត ក្នុងអព្យាកតវត្ថុទាំងឡាយទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុ នេះជាហេតុ នេះជាបង្គុយ ដែលនាំឲ្យវិចិត្រចារបស់អរិយ-
 សាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹងមិនកើតឡើងក្នុងអព្យាកតវត្ថុទាំងឡាយ ។

បណ្ណសកសង្កត់ពោ អព្យាករវិញ្ញា

(៥២) សត្ត ច កិក្ខុវេ ប្តីសុភតិយោ នេសេស្សមី
អនុតាណា ច បរិទិព្វាធំ តំ សុណាម សាធុតំ
មនសីករោម ភាសីស្សមីតិ ។ ឃំ កន្លែតិ ខោ
តេ កិក្ខុ កតវតោ បច្ចុស្សោស្សំ ។ កតវា ឃតនរោច
កតមា ច កិក្ខុវេ សត្ត ប្តីសុភតិយោ ។ ឥធ
កិក្ខុវេ កិក្ខុ ឃំ បដិបន្នោ ហោតិ យោ ចស្ស យោ
ច មេ សីយា ន កវីស្សតិ ន មេ កវីស្សតិ យទត្ត
យំ ក្ខតំ តំ បដហាមីតិ ឧមេត្តំ បដិលកតិ ។
សោ កវេ ន រដ្ឋតិ សម្ពវេ ន សដ្ឋតិ(១) អត្តត្តិ
បទំ សទ្ធិំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ តញ្ច ឧស្ស
បទំ ន សព្វេន សទ្ធិំ សច្ច្តកតំ ហោតិ

១ ឧ. ម ៧ រដ្ឋតិ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត អព្ភាភវត្ត

(៥២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវគតិរបស់បុរស
 ទាំង ៧ ប្រការផង នូវអនុបាទាបវិនិច្ឆ័យផង ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់
 នូវធម៌នោះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃ តថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការនៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចុះគតិរបស់បុរស ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ រមែងបាទទេវេក្ខាថា បើកម្ម
 (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាពនេះ) មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាពរបស់
 អញក៏មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះដែរ) បើកម្ម (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យ
 កើតក្នុងអនាគត) របស់អញមិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ទេ អត្តភាព
 របស់អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមានដែរ ខន្ធបញ្ចកៈណា ដែល
 កើតមាន អញលះបង់នូវខន្ធបញ្ចកៈនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មិន
 ត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងសម្បវៈ រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន
 ជាចំណែកដ៏ស្ងប់ក្រៃលែង ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ នៃព្រះនិព្វាននោះ
 ភិក្ខុនោះ មិនទាន់បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិយាយ

តស្ស ន សព្វេន សត្វំ មាណុសយោ បហីនោ ហោតិ
ន សព្វេន សត្វំ ក្រវតានុសយោ បហីនោ ហោតិ ន
សព្វេន សត្វំ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ ហោតិ ។ សោ
បញ្ចុំ ឱវណ្ណតិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរា-
បរិជញ្ញាយំ ហោតិ ។ សេយ្យថា ប កិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្ត
អយោកុណសេ ហញ្ញមាលេ បប្បដិកា និព្វត្តត្វា និព្វា-
យេយ្យ ឯវមេវ ទោ កិក្ខុវេ កិក្ខុ ឯវ បដិបន្នោ ហោតិ
នោ ចស្ស នោ ច មេ សិយា ន កវិស្សតិ ន មេ
កវិស្សតិ យទត្ត យំ ក្វតំ តំ បដហាមិតំ ឧបេត្តំ បដិ-
លភតិ ។ សោ កវេ ន រជ្ជតិ សម្ពវេ ន សជ្ជតិ អត្តត្តវ
បទំ សន្តំ សន្តប្បញ្ញាយ បស្សតិ តញ្ច ឱស្ស បទំ
ន សព្វេន សត្វំ សច្ចិកតំ ហោតិ តស្ស ន សព្វេន
សត្វំ មាណុសយោ បហីនោ ហោតិ ន សព្វេន សត្វំ
ក្រវតានុសយោ បហីនោ ហោតិ ន សព្វេន
សត្វំ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ ហោតិ ។
សោ បញ្ចុំ ឱវណ្ណតិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទយ

ភិក្ខុនោះ មិនទាន់លះបង់មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិន
 ទាន់លះបង់ ភវកានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តកបរិ-
 និពាយ ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ដាច់ណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាអម្បែងដែកដែលក្តៅអស់មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គល
 ដ៏ ក្រមរង្កាត្រើនខ្ពស់ឡើង ហើយរលត់ទៅវិញយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ វេមិនបាននូវទេវេស្វរៈ បើកម្ម (ដែល
 ញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាព កន្លងមកហើយ) មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាព
 របស់អញ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ក៏មិនមានដែរ បើកម្ម (ដែលញ៉ាំង
 សត្វឲ្យកើតក្នុងអនាគត) មិនមានទេ អត្តភាពរបស់អញ (ក្នុងអនាគត)
 ក៏មិនមានដែរ ខន្ធបញ្ចកៈណាដែលកើតមាន អញលះបង់នូវខន្ធបញ្ចកៈ
 នោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងសម្បុរៈ
 វេមិនឃើញនូវព្រះនិព្វាន ដាច់ណែកស្ងប់ដ៏ក្រៃលែង ដោយបញ្ញាដ៏
 ប្រពៃ តែព្រះនិព្វាននោះ ភិក្ខុនោះមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយ
 សព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់បានលះបង់មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់
 នៅឡើយ មិនទាន់បានលះបង់ភវកានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅ
 ឡើយ មិនទាន់បានលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ ។

បណ្ណសកលសង្គហិតោ អព្ភាពតវត្តោ

អន្តរាបរិទ្ធិញ្ញាយំ ហោតិ ។ សំព បន កិក្ខុវេ កិក្ខុ
ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ នោ ចស្ស នោ ច មេ សីយា
ន កវិស្សតិ ន មេ កវិស្សតិ យទត្តំ យំ ក្ខតំ តំ
បដហាមីតិ ឧបេត្តំ បដិលកតិ ។ សោ កវេ ន រដ្ឋតិ
សម្ពវេ ន សដ្ឋតិ អត្តត្តិ បទំ សន្នំ សម្មប្បញ្ញាយ
បស្សតិ តញ្ច ខ្យស្ស បទំ ន សព្វេន សត្វំ សច្ចកតំ
ហោតិ តស្ស ន សព្វេន សត្វំ មាណុសយោ បហីនោ
ហោតិ ន សព្វេន សត្វំ កវកតា នសយោ បហីនោ
ហោតិ ន សព្វេន សត្វំ អវិជ្ជា នុសយោ បហីនោ
ហោតិ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ពានិយាទំ សន្តោ ជនាទំ
បរិក្ខុយោ អន្តរាបរិទ្ធិញ្ញាយំ ហោតិ ។ សេយ្យថា កិ
កិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្តោ អយោ តតាមោ ហញ្ញាលនេ
បញ្ជដិកា ទិព្វតិក្ខា ឧប្បតិក្ខា ទិញ្ញាយេយ្យ

បណ្ណសកសង្កហិត អព្យាករិត្ត

ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តកបរិនិព្វាយ ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជា
 ចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ រមែងបានឡូវីរបេតូថា បើកម្ម (ដែលញ៉ាំង
 សត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាពនេះ) មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាពរបស់អញ ក៏
 មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះដែរ) បើកម្ម (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុង
 អនាគត) របស់អញ មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ) អត្តភាពរបស់
 អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមាន ខន្ធបញ្ចកៈណា ដែលកើតមាន
 អញលះលះឡូវីខន្ធបញ្ចកៈនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរក្នុងភព
 មិនជាប់ជំពាក់ ក្នុងសម្បត្តិ រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន ជាចំណែកដ៏
 ស្ងប់ស្រួល ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ តែព្រះនិព្វាននោះ ភិក្ខុនោះ
 មិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះលះ
 មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះលះកវិកាតានុស័យ
 ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះលះអវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វ
 គ្រប់នៅឡើយ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តកបរិនិព្វាយ ព្រោះអស់ទៅ
 នៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប្រៀបដូចអវិជ្ជាដែលកើត ដែលក្តៅអស់ មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រមវង្ស
 ភ្លើងខ្ពស់អណ្តែតឡើង ហើយរលត់បាត់ទៅវិញ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស សុត្តកថិត្តោ

ឯវេបេ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ
 ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឡិម្ពាភិយានំ សញ្ញាជនានំ
 បរិក្ខុយា អន្តរាបរិជិត្តាយំ ហោតិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្នំ
 ឡិម្ពាភិយានំ សញ្ញាជនានំ បរិក្ខុយា អន្តរាបរិជិត្តាយំ
 ហោតិ ។ សេយ្យថា ភិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្តេ អយោ -
 កតាលេ ហត្ថាមាលេ បប្បដិកា និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា
 អនុបហត្ថុតនំ និព្វាយេយ្យ ឯវេបេ ទោ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្នំ
 ឡិម្ពាភិយានំ សញ្ញាជនានំ បរិក្ខុយា អន្តរាបរិជិត្តាយំ
 ហោតិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ
 បដិបន្នោ ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្នំ
 ឡិម្ពាភិយានំ សញ្ញាជនានំ បរិក្ខុយា ឧបហត្ថុ -
 បរិជិត្តាយំ ហោតិ ។ សេយ្យថា ភិក្ខុវេ
 ទិវសសន្តត្តេ អយោកតាលេ ហត្ថាមាលេ បប្បដិកា
 និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា ឧបហត្ថុតនំ និព្វាយេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាទី៣ យ សុត្តនិទាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ
ឈ្មោះថា អន្តកបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែក
ខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
នេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តក-
បរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចអម្បែងដែក ដែលភ្លៅអស់ មួយថ្ងៃ កាល
បុគ្គលដ៏ ក្រមវង្កាភ្លើង ខ្នាតអណ្តែតឡើងទៅលើផ្ទៃ (ខាងលើ) ហើយ
រលត់បាត់ទៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាង
នេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តកបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃ
សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
នោះឈ្មោះថា ទបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជា
ចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចអម្បែងដែក
ដែលភ្លៅអស់ មួយ ថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រមវង្កាភ្លើង ខ្នាតអណ្តែត
ឡើងទៅលើផ្ទៃ (ខាងលើ) ហើយរលត់បាត់ទៅ យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណាសកសង្កហំពោ អព្យាកតវៃត្ថោ

ឯវមេវ ទោ កិក្ខុវេ កិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ
 ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱវម្ហាតិយានំ
 សញ្ញោជនានំ បរិក្ខុយា ឧបហត្ថបរិជិត្តាយិ ហោតិ ។
 ឥន បន កិក្ខុវេ កិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ
 ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱវម្ហាតិយានំ
 សញ្ញោជនានំ បរិក្ខុយា អសដ្ឋារបរិជិត្តាយិ ហោតិ ។
 សេយ្យថាបិ កិក្ខុវេ ធិវសសន្តត្ថ អយោកិចារោ
 ហត្ថមារោ បប្បដិកា និត្តិត្តា ឧប្បិត្តា បរិត្ត
 តិណបុញ្ញោ វា កដ្ឋបុញ្ញោ វា និបតេយ្យ សា តត្ថ
 អត្តិម្បំ ជនេយ្យ ធូមម្បំ ជនេយ្យ អត្តិម្បំ ជនេត្វា
 ធូមម្បំ ជនេត្វា តមេវ បរិត្ត តិណបុញ្ញំ វា
 កដ្ឋបុញ្ញំ វា បរិយានិយិត្តា អនាហារា និត្តាយេយ្យ
 ឯវមេវ ទោ កិក្ខុវេ កិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ
 ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱវម្ហាតិយានំ សញ្ញា-
 ជនានំ បរិក្ខុយា អសដ្ឋារបរិជិត្តាយិ ហោតិ ។
 ឥន បន កិក្ខុវេ កិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាករិត្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា
 ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥
 ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិ-
 បត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អសន្ធិរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅ
 នៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀប
 ដូចអម្បែងដែក ដែលក្តៅអស់ មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រមរដ្ឋាក្វើងខួត
 អណ្តែតឡើង ហើយធ្លាក់ទៅលើគំនរស្មៅ ឬ គំនរទេសដែលមានប្រមាណ
 តិច ផ្កាក្វើងនោះ គប្បីញ៉ាំងក្វើង ក្នុងគំនរទាំងនោះ ឲ្យកើតឡើងផង
 ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើតឡើងផង លុះញ៉ាំងក្វើងឲ្យកើត ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើត
 ឡើងហើយក៏ឆាប់នេះឲ្យគំនរស្មៅ ឬ គំនរទេសមានប្រមាណតិចនោះឯង
 ឲ្យទៅជារបស់ខ្ទេចខ្ទីហើយរលត់ទៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អសន្ធិរាបរិនិព្វាយី
 ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិទានោ

។ បេ ។ សោ បញ្ចុំ ឱរោតិយានំ សុញ្ញោ-
 ជនានំ បរិគ្គយា សសម្មារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។
 សេយ្យថា បិ ភិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្តេ អយោគិចារោ
 ហាណាមារោ បប្បដិកា និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា វិបុលេ
 តិណាបុញ្ញោ វា កដ្ឋបុញ្ញោ វា និបតេយ្យ សា តត្ត
 អត្តម្មំ ជនេយ្យ ធួមម្មំ ជនេយ្យ អត្តម្មំ ជនេត្វា
 ធួមម្មំ ជនេត្វា តថេវ វិបុលំ តិណាបុញ្ញំ វា
 កដ្ឋបុញ្ញំ វា បរិយាទិយិត្វា អនាហារា និព្វាយេយ្យ
 ឯវាថេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ
 ។ បេ ។ សោ បញ្ចុំ ឱរោតិយានំ សុញ្ញោ-
 ជនានំ បរិគ្គយា សសម្មារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ នំ
 បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ ។ បេ ។
 សោ បញ្ចុំ ឱរោតិយានំ សុញ្ញោជនានំ
 បរិគ្គយា ឧត្តុសោតោ ហោតិ អកននិដ្ឋតាមី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តកនិដាយ

។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា សសន្ធិរាបវិនិញ្ញាយី ព្រោះអស់ទៅ
 នៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀប
 ដូចអម្បែងដែក ដែលក្តៅអស់ មួយ ថ្ងៃ កាលបុគ្គលធំ ក្រមរក្តាភ្លើង
 ខ្នាតអណ្តែតឡើងទៅ ហើយធ្លាក់ចុះលើគំនរស្មៅ ឬគំនរទសង្សីធំ ផ្កាភ្លើង
 នោះ គប្បីញ៉ាំងភ្លើង ក្នុងគំនរទាំងនោះឲ្យកើតឡើងផង ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យ
 កើតឡើងផង លុះញ៉ាំងភ្លើងឲ្យកើត ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើតឡើងហើយ ក៏
 ឆាបឆេះឲ្យគំនរស្មៅ ឬ គំនរទសង្សីធំនោះឯង ឲ្យទៅជាបសុខ្ទេចខ្ទី
 ហើយរលត់ទៅយ៉ាងណាបិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រគបភិ
 យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា សសន្ធិរាបវិនិញ្ញាយី
 ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាង
 នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
 ប្រគបភិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ទុំសោតិ-
 អកនិដ្ឋតាមី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករវត្តោ

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្តេ អយោកិចារេ
 ហត្ថាមារេ បប្បដិកា ទិព្វត្តត្វា ឧប្បត្តត្វា មហាន្តេ
 តិណាបុញ្ញេ វ កដ្ឋបុញ្ញេ វ ទិបតេយ្យ សា កត្ត អត្តិម្ប
 ជនេយ្យ ធូមម្ប ជនេយ្យ អត្តិម្ប ជនេត្វា ធូមម្ប
 ជនេត្វា^(១) តិណាបុញ្ញំ វ កដ្ឋបុញ្ញំ វ បរិយាទិយិត្វា
 កត្តម្ប ទហេយ្យ ទាយម្ប ទហេយ្យ កត្តម្ប ទហិត្វា
 ទាយម្ប ទហិត្វា ហរិតន្តំ វ^(២) សេនរន្តំ វ ឧទ-
 កន្តំ វ រមណីយំ វ ក្រមិកាគំ អាគម្ម អនាហារា
 ទិព្វាយេយ្យ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិ-
 បន្នោ ហោតិ ។ បេ ។ សេវ បញ្ចន្តំ ឡិម្ពាតិយានំ
 សញ្ញាដនានំ បរិត្តិយា ឧទ្ធិសោតោ ហោតិ អក-
 ទិដ្ឋតាមី ។ ឥមា ភិក្ខុវេ សត្ត បុរិស-
 កតិយោ ។ កថញ្ញា ភិក្ខុវេ អនុចារា បរិទិព្វានំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ

១ ឧ. ជនេត្វា តមេវ មហាន្តំ ។ ២ ឧ. ម. ឯត្តន្តរេ បច្ឆន្តំ វាភិ ទិស្សតិ ។

បណ្ណសកលសង្គហិត អព្យាប្បវេទ

ម្នាលភិក្ខុ ប្រៀបដូចអម្បែងដែក ដែលក្តៅអស់ មួយ ថ្ងៃ កាល
 បុគ្គលដ៏ ក្រមវង្កាភ្លើង ខ្នាតអណ្តែតឡើង ហើយធ្លាក់ចុះលើគំនរ
 ស្មៅ ឬ គំនរទសច្រើន ផ្កាភ្លើងនោះ គប្បីញ៉ាំងភ្លើង ក្នុងគំនរ
 ទាំងនោះ ឲ្យកើតឡើងផង ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើតឡើងផង លុះញ៉ាំង
 ភ្លើងឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើតឡើងហើយ ក៏ឆាបឆេះនូវគំនរ
 ស្មៅ ឬ គំនរទស គប្បីឆេះគុម្ភឈើ (ដែលគ្មានគោរក្ស) ខ្លះ ឆេះព្រៃ
 (ដែលគោរក្ស) ខ្លះ លុះឆេះគុម្ភឈើ (ដែលគ្មានគោរក្ស) ឆេះព្រៃ (ដែល
 គោរក្ស) ហើយ ក៏ទៅជារបស់ខ្ទេចខ្ទី ហើយរលត់ទៅ ព្រោះអាស្រ័យ
 នូវវត្ថុមានពណ៌ខៀវខ្លះ នូវឫសខ្លះ នូវវិកខ្លះ នូវបំណែកនៃផែនដី ជាទី
 គម្រកខ្លះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិ
 យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ទុំសោតអកនិដ្ឋតាមី ព្រោះ
 អស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គតិនៃបុរសមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអនុបាតបរិនិព្វាន តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយស្ស សុត្តនិទាយ

នោ ចស្ស នោ ច មេ សយា ន កវីស្សតិ ន មេ
 កវីស្សតិ យទត្ត យំ ភូតំ តំ បដិហាមីតិ ឧបេត្តិ
 បដិលកតិ ។ សោ ភវេ ន វជ្ជតិ សម្មវេ ន
 សម្មតិ អត្តតិ បទំ សទ្ធិំ សម្មប្បធានយ បស្សតិ
 តណ្ហ ឧស្ស បទំ សព្វេន សត្វំ សច្ចិកតំ ហោតិ
 តស្ស សព្វេន សត្វំ មាណុសយោ បហំនោ ហោតិ
 សព្វេន សត្វំ កវរតាណុសយោ បហំនោ ហោតិ
 សព្វេន សត្វំ អវិជ្ជាណុសយោ បហំនោ ហោតិ ។
 សោ អាសវនំ ឧយា ។ មេ ។ សច្ចិកត្វា ឧបសម្មជ្ជ
 វិហរតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អនុបាទា បរិនិព្វានំ ។
 ឥមា នោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុរិសតតិយោ អនុបាទា
 ច បរិនិព្វានន្តិ ។

[៥៣] ឯតំ សធយំ កតវា វជ្ជតហោ វិហរតិ
 តិជ្ជត្វាយេ បព្វតេ ។ អថេនា ធ្វេ នេវតា អភិក្ខុន្តាយ
 វត្តិយា អភិក្ខុន្តវិយា កេវលកប្បំ តិជ្ជត្វាយេ ឱ ភាសេត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តនិទាន

រមែងបានឮវាហេតុថា បើកម្ម (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាព)
 មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាពរបស់អញក៏មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) បើកម្ម
 (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអនាគត) របស់អញមិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវ
 នេះទេ) អត្តភាពរបស់អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមានដែរ ខន្ធបញ្ចករ
 ណាដែលកើតមាន អញលះបង់នូវខន្ធបញ្ចករនោះបេញ ។ ភិក្ខុនោះ
 មិនត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងសម្បត្តិ រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន
 ជាប់ណែកស្ងប់ដ៏ក្រៃលែង ដោយបញ្ញាដ៏ប្រវៃព ទាំងព្រះនិព្វាននោះ
 ភិក្ខុនោះ ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់ ភិក្ខុនោះ បានលះបង់
 មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់ បានលះបង់នូវវារាតានុស័យ ដោយសព្វ
 គ្រប់ បានលះបង់នូវអវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់ ។ ភិក្ខុនោះ ព្រោះ
 អស់ទៅនៃពាសាវៈ ។ បេ ។ រមែងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អនុបាទាបនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គតិនបុរសមាន ៧ យ៉ាង នឹងសុបាទាបនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។

(៥៣) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើភិក្ខុជំរុំ
 ខៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះ ខេត្តាតិរាជ្ជ កាលព្រះប្រតិបត្តិយាម
 កន្លងទៅហើយ មានរស្មីដ៏ល្អ បានធ្វើភិក្ខុជំរុំ ទាំងអស់ឲ្យភ្លឺហើយ

បណ្ណសកសង្កហំពោ អណ្ណាភិក្ខុ

យេន កកវា តេនុបស្ក័យេស្ក ឧបស្ក័យេត្វា កកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋិស្ក ។ ឯកមន្តំ
 បីតា ខោ ឯកា ទេវតា កកវន្តំ ឯតទលោច
 ឯតា កន្តេ កិក្ខុនិយោ វិមុត្តាតិ អបរា ទេវតា
 កកវន្តំ ឯតទលោច ឯតា កន្តេ អនុបាទិសេសា
 សុវិមុត្តាតិ ឥទមលោចុំ តា ទេវតា សមនុញ្ញោ
 សត្វា អហោសិ ។ អថខោ តា ទេវតា សមនុញ្ញោ
 សត្វាតិ កកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា
 តត្តោវន្តរាយេស្ក ។ អថខោ កកវា តស្ស វត្តិយា
 អព្វយេន កិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥមំ កិក្ខុវេ វត្តិ ទ្វេ
 ទេវតា អភិក្ខុតាយ វត្តិយា អភិក្ខុន្តិវណ្ណា កេវល-
 កម្មំ កិក្ខុក្កដំ ឌីកសេត្វា យេនាហំ តេនុបស្ក័យេស្ក
 ឧបស្ក័យេត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋិស្ក ។
 ឯកមន្តំ បីតា ខោ កិក្ខុវេ ឯកា ទេវតា មំ ឯតទលោច
 ឯតា កន្តេ កិក្ខុនិយោ វិមុត្តាតិ អបរា ទេវតា

បណ្ណសក្កហិត អព្យាកេត្ត

ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះទៅតាម្នួលអង្គ បិតនៅ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនោះ រួចស្រឡះហើយ (ចាកភិលេស) ទៅតា
 ម្នួលអង្គទៀត បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនោះបានជាអនុបាទិសេសនិព្វាន រួចស្រឡះដោយ
 ប្រពៃ (ចាកភិលេស) លុះទៅតាទាំងនោះ បានពោលពាក្យនេះហើយ
 ព្រះសាស្តាភិក្ខុនីពេញព្រះហឫទ័យ ។ គ្រានោះ ទៅតាទាំងនោះគិត
 ថា ព្រះសាស្តាពេញព្រះហឫទ័យ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ធ្វើប្រទេក្យណ រួចក៏បាត់ចាកទីនោះឯង ។ លំដាប់នោះ កាលរាត្រីនោះ
 កន្លងទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងរាត្រីនេះ ទៅភារីអង្គ កាលរាត្រីបឋមយាម កន្លង
 ទៅហើយ មានស្នំដ៏ល្អ ធ្វើភ្នំគុដ្ឋក្នុងទាំងអស់ឲ្យភ្នំ ហើយចូលមករក
 គម្ភាគត លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំគម្ភាគតហើយ បិតនៅ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅតាម្នួលអង្គ បិតក្នុងទី
 សមគួរហើយ បានពោលនឹងគម្ភាគតដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ភិក្ខុនីទាំងនោះរួចស្រឡះ (ចាកភិលេស) ទៅតាម្នួលអង្គទៀត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កវិនិយាយស្ស សុត្តនិយាយ

មំ ឯតទេវោច ឯតំ ភិណ្ណេ អនុបាទិសេសា
 សុវិមុត្តាតិ វេទមរោច្ចំ កិក្ខុវេ តា ទេវតា វេទំ វត្ថុ
 មំ អភិវិទេត្វា បទត្ថិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរ-
 ធាយិស្វតិ ។ តេន ខោ បទ សមយេន អាយស្មា
 មហាមោត្តល្លាធា ភកវតោ អវិទ្ធកេ វិសិណ្ណោ ហោតិ ។
 អថខោ អាយស្មតោ មហាមោត្តល្លានស្ស ឯតទេហាសំ
 កតមេសានំ ខោ ទេវានំ ឃីវំ ញាណំ ហោតិ
 សុទ្ធបាទិសេសេ វា សុទ្ធបាទិសេសោតិ អនុបាទិសេសេ
 វា អនុបាទិសេសោតិ ។ តេន ខោ បទ សមយេន
 តិស្សេន ធាម កិក្ខុ អនុបា កាលកតោ អញ្ញាតំ
 ព្រហ្មលោកំ ទុបបណ្ណោ ហោតិ ។ តត្រាថិ វំ ឃីវំ
 ជានន្តំ តិស្សេន ព្រហ្មា មហិទ្ធិកោ មហាទុកាវេតិ ។
 អថខោ អាយស្មា មហាមោត្តល្លាធា សេយ្យថាថិ
 ធាម វេនវា មុវិស្មា សម្មញ្ញំ វា ពាហំ បសារយ្យ
 បសារីតំ វា ពាហំ សម្មញ្ញយ្យ ឃីវេវ
 កិស្សិក្ខុដេ បត្តតេ អន្តរហិតោ តស្មី ព្រហ្មលោកេ
 ចាក្ករហាសិ ។ អនុសា ខោ តិស្សេន ព្រហ្ម

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយា សម្ពុទ្ធិនិទាន

ក៏ពោលនឹងតថាគតដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីតាំងនោះ ជា
អនុបាទិសសនិញ្ជាន រួចស្រឡះដោយប្រពៃ (ចាកកិលេស) ម្ចាស់
ភិក្ខុតាំងឡាយ លុះទៅតាមនោះ បានពោលពាក្យដូច្នោះហើយពោល
នូវហេតុនេះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត ធ្វើប្រទេស្សិណ រួចក៏បាត់ចាក
ទីនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ អង្គុយ
ក្នុងទីដ៏ត្រូវដ៏មានព្រះភាគដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លាន
ដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ពួកទៅតាមដូចម្តេច មានញាណ
កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទបាទិសសៈ ក្នុងសទបាទិសសៈដូច្នោះខ្លះ
អនុបាទិសសៈក្នុងអនុបាទិសសៈដូច្នោះខ្លះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះ
តិស្សៈធ្វើមរណកាល ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បានទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក
ណាមួយ ដទៃតាំងឡាយតែងដឹងនូវព្រហ្មនោះក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា
ព្រហ្មឈ្មោះតិស្ស ជាអ្នកមានបុទ្ធិច្រើន មានពានុភាពច្រើន ។ លំដាប់នោះ
ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ស្រាបវៃតែបាត់ពីភ្នំគិដ្ឋកូដ ទៅប្រាកដ
ឯព្រហ្មលោកនោះឯង ដូចជាបុរសមានកំឡាំងលានូវដែដែលបត់ចូល ឬ
បត់ចូលនូវដែដែលលាចេញដូច្នោះឯង។ លុះព្រហ្មឈ្មោះតិស្សៈបានឃើញ

បណ្ណសកសង្កត់ពោ អព្យាករិត្តោ

អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ធូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វា
 អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទរោច ឯហិ ខោ
 មាស មោគ្គល្លាន ភ្នាភតំ មាស មោគ្គល្លាន ចិស្សំ
 ខោ មាស មោគ្គល្លាន ឥមំ បរិយាយមកាសិ យទិទំ
 ឥតាភមិណយ ទិសីទំ មាស មោគ្គល្លាន ឥទមា ទំ
 បញ្ញត្តំ ។ ទិសីទំ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ
 បញ្ញត្តិ អាសនេ ។ តិស្សបិ ខោ ព្រហ្ម អាយស្មន្តំ
 មហាមោគ្គល្លានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ទិសីទំ ។
 ឯកមន្តំ ទិសីទំ ខោ តិស្សំ ព្រហ្មានំ អាយស្មា
 មហាមោគ្គល្លានោ ឯតទរោច កតមេសានំ ខោ តិស្ស
 ទេវំទំ ឯវំ ញាណំ ហោតិ សុទ្ធាទិសេសេ វ សុទ្ធា-
 ទិសេសោតិ អនុទាទិសេសេ វ អនុទាទិសេសោតិ ។
 ព្រហ្មកាយិកានំ ខោ មាស មោគ្គល្លាន ទេវំទំ ឯវំ
 ញាណំ ហោតិ សុទ្ធាទិសេសេ វ សុទ្ធាទិសេសោតិ
 អនុទាទិសេសេ វ អនុទាទិសេសោតិ ។ សទ្ធិសញ្ញា
 ខោ តិស្ស ព្រហ្មកាយិកានំ ទេវំទំ ឯវំ ញាណំ
 ហោតិ សុទ្ធាទិសេសេ វ សុទ្ធាទិសេសោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាករិត្ត

ព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មានអាយុ មកតិចមួយ លុះឃើញហើយ បាន
 ពោលនឹងព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មានអាយុដូច្នោះថា បតិត្រព្រះមោគ្គលូន
 អ្នកនិទ្ទេក្ខណៈលោកម្ចាស់ ចូរនិមន្តមក បតិត្រព្រះមោគ្គលូន អ្នកនិទ្ទេក្ខ
 ណៈលោកម្ចាស់និមន្តមកស្រួលហើយ បតិត្រព្រះមោគ្គលូន អ្នកនិទ្ទេក្ខ
 ណៈលោកម្ចាស់ខានធ្វើទូរិយាយ ដែលជាបរិយាយអំពីដំណើរមកក្នុងទីនេះ
 អស់កាលយូរហើយ បតិត្រព្រះមហាមោគ្គលូន អ្នកនិទ្ទេក្ខណៈលោកម្ចាស់ចូរ
 គង់ចុះ នេះជាអាសនៈដែលខ្ញុំម្ចាស់គ្រាលទុកៗព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មាន
 អាយុ ក៏គង់លើអាសនៈដែលព្រហ្មគ្រាលហើយ ។ តិស្សព្រហ្ម បានថ្វាយ
 បង្គំព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះ
 តិស្សព្រហ្មអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះមហាមោគ្គលូន ដ៏មានអាយុ
 បានសួរដូច្នោះថា ម្ចាស់តិស្សៈ ទៅតាពួកណាខ្លះ មានញាណកើតឡើង
 យ៉ាងនេះថា សទ្ធាទិសេសៈ ក្នុងសទ្ធាទិសេសៈដូច្នោះខ្លះ អនុបាទិសេ-
 សៈក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នោះខ្លះ ។ បតិត្រព្រះមោគ្គលូន អ្នកនិទ្ទេក្ខ
 ញាណ រមែងកើតដល់ទៅតា ក្នុងពួកព្រហ្មយ៉ាងនេះថា សទ្ធាទិសេសៈ
 ក្នុងសទ្ធាទិសេសៈដូច្នោះខ្លះ អនុបាទិសេសៈក្នុងអនុបាទិសេសៈ ដូច្នោះ
 ខ្លះ ។ ម្ចាស់តិស្ស ពួកទៅតាក្នុងពួកព្រហ្មទាំងអស់ ឬដែលមានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទ្ធាទិសេសៈ ក្នុងសទ្ធាទិសេសៈដូច្នោះខ្លះ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យាយស្ស សត្តកនិទាន

អនុចានិសេសេ វា អនុចានិសេសោតិ ។ ន ខោ មារិស
 មោក្ខល្លាន សទ្ធិសំ ព្រហ្មកាយិកានំ ទេវំ ឯ ឃី
 ញាណំ ហោតិ សុខចានិសេសេ វា សុខចានិសេសោតិ
 អនុចានិសេសេ វា អនុចានិសេសោតិ ។ យេ ខោ តេ
 មារិស មោក្ខល្លាន ព្រហ្មកាយិកា ទេវំ ព្រហ្មន
 អាយុតា សន្តដ្ឋា ព្រហ្មន វណ្ណន ព្រហ្មន សុខន
 ព្រហ្មន យសេន ព្រហ្មន អាធិបតេយ្យន សន្តដ្ឋា
 តស្ស ច ឧត្តរំ ធិស្សរណំ យថាភ្នតំ ធម្មដានន្តិ តេសំ
 ន ឃី ញាណំ ហោតិ សុខចានិសេសេ វា សុខចា-
 និសេសោតិ អនុចានិសេសេ វា អនុចានិសេសោតិ ។
 យេ ច ខោ តេ មារិស មោក្ខល្លាន ព្រហ្មកាយិកា
 ទេវំ ព្រហ្មន អាយុតា អសន្តដ្ឋា ព្រហ្មន វណ្ណន
 ព្រហ្មន សុខន ព្រហ្មន យសេន ព្រហ្មន អាធិ
 បតេយ្យន អសន្តដ្ឋា តស្ស ច ឧត្តរំ ធិស្សរណំ
 យថាភ្នតំ ធម្មដានន្តិ តេសំ ឃី ញាណំ ហោតិ សុខចា
 និសេសេ វា សុខចានិសេសោតិ អនុចានិសេសេ វា
 អនុចានិសេសោតិ ។ ន ធម មារិស មោក្ខល្លាន កិក្ខ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តនិ ៣៣

អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នោះខ្លះ ។ បតិគ្រព្រះមោគ្គល្លាន
អកុនិទុក្ខ មិនមែនទេវតាក្នុងពួកព្រហ្មទាំងអស់ទេ ដែលមានញាណ
កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទបាទិសេសៈ ក្នុងសទបាទិសេសៈដូច្នោះខ្លះ
អនុបាទិសេសៈក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នោះខ្លះ ។ បតិគ្រព្រះមោគ្គល្លាន
អកុនិទុក្ខ ទេវតាក្នុងពួកព្រហ្មដែលត្រេកអរ ដោយអាយុដ៏ប្រសើរ
ដោយពណ៌សម្បុរដ៏ប្រសើរ ដោយសេចក្តីសុខដ៏ប្រសើរ ដោយ
យសដ៏ប្រសើរ ដោយអធិបតេយ្យដ៏ប្រសើរ រមែងមិនដឹងនូវការរលាស់
ចេញនូវធម៌នោះ តទៅតាមសេចក្តីពិតទេ ទៅតាមនោះ មិនមែនមាន
ញាណកើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទបាទិសេសៈក្នុងសទបាទិសេសៈ ដូច្នោះ
ខ្លះអនុបាទិសេសៈក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នោះខ្លះទេ ។ បតិគ្រព្រះមោគ្គល្លាន
អកុនិទុក្ខ ពួកទេវតាក្នុងពួកព្រហ្មណា ដែលមិនត្រេកអរ ដោយអាយុ
ដ៏ប្រសើរ ដោយពណ៌សម្បុរដ៏ប្រសើរ ដោយសេចក្តីសុខដ៏ប្រសើរ
ដោយយសដ៏ប្រសើរ មិនត្រេកអរ ដោយអធិបតេយ្យដ៏ប្រសើរ ទើប
ដឹងនូវការរលាស់ចេញនូវធម៌នោះតទៅទៀត តាមសេចក្តីពិត ទៅតា
ទាំងនោះ ទើបមានញាណ កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទបាទិសេសៈ
ក្នុងសទបាទិសេសៈ ដូច្នោះខ្លះ អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈ
ដូច្នោះខ្លះ ។ បតិគ្រព្រះមោគ្គល្លាន អកុនិទុក្ខ កិកក្នុងសាសនានេះ

បណ្ណសកបង្កំហិរោ អណ្ណកវត្តោ

ឧកតោភាគវិមុត្តោ ហោតិ តមេនំ តេ ទេវំ ឃី ជានន្តិ
អយំ ខោ អាយស្មា ឧកតោភាគវិមុត្តោ យាវស្ម្ម
កាយោ ឋស្ម្មតិ តាវ នំ ទត្តន្តិ ទេវមនុស្សា
កាយស្ម្ម កេទា ន នំ ទត្តន្តិ ទេវមនុស្សតិ ។
ឃីឃី ខោ មាវស មោត្តល្លាន តេសំ ទេវំនំ ញាលំ
ហោតិ អនុចាទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។
នេធិ បន មាវស មោត្តល្លាន ភិក្ខុ បញ្ញាវិមុត្តោ
ហោតិ តមេនំ តេ ទេវំ ឃី ជានន្តិ អយំ ខោ
អាយស្មា បញ្ញាវិមុត្តោ យាវស្ម្ម កាយោ ឋស្ម្មតិ
តាវ នំ ទត្តន្តិ ទេវមនុស្សា កាយស្ម្ម កេទា ន នំ
ទត្តន្តិ ទេវមនុស្សតិ ។ ឃីឃី ខោ មាវស
មោត្តល្លាន តេសំ ទេវំនំ ញាលំ ហោតិ អនុចា-
ទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។ នេធិ បន
មាវស មោត្តល្លាន ភិក្ខុ កាយសត្តិ ហោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្ភាតវត្ថុ

ជាឧកតោកាគវិមុត្ត (រួចចាកកិលេសដោយចំណែកទាំងពីរ) ទៅតាមទាំង
នោះ វែមន៍ដឹងច្បាស់នូវភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុអង្គនេះ
ឯង ជាឧកតោកាគវិមុត្ត កាយរបស់ភិក្ខុនោះ បិតនៅត្រឹមណា ពួក
ទៅតានឹងមនុស្ស វែមន៍ឃើញនូវភិក្ខុនោះត្រឹមណោះ លុះបែកព្វាយរាង
កាយស្លាប់ទៅ ពួកទៅតានឹងមនុស្ស មិនបានឃើញនូវភិក្ខុនោះឡើយ ។
បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ពួកទៅតាមទាំងនោះ វែមន៍មានញាណ
កើតឡើងយ៉ាងនេះថា អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈ ដូច្នោះ ។
បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាបញ្ញាវិមុត្ត
ពួកទៅតាមទាំងនោះ វែមន៍ដឹងនូវភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា លោកដ៏មាន
អាយុនេះឯង ជាបញ្ញាវិមុត្ត កាយរបស់ភិក្ខុនោះ បិតនៅត្រឹមណា ពួក
ទៅតានឹងមនុស្ស តែឯងឃើញនូវភិក្ខុនោះត្រឹមណោះ លុះបែកព្វាយរាង
កាយស្លាប់ទៅ ពួកទៅតានឹងមនុស្ស មិនបានឃើញនូវភិក្ខុនោះឡើយ ។
បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ពួកទៅតាមទាំងនោះ វែមន៍មានញាណ
កើតឡើងយ៉ាងនេះថា អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នោះ ។
បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាកាយស្មុក

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តកនិទានោ

តមេធំ តេ ទេវា ឃី ជានន្ទំ អយំ ខេ អាយស្មា
 កាយសត្វី អប្បេនាម អយមាយស្មា អនុលោមីកានិ
 សេនាសេនានិ បដិសេវមាទោ កណ្យាលាមិត្តេ កជិ
 មាទោ ស្រ្តីយានិ សមញ្ញនយមាទោ យស្សត្តាយ
 កុរុបុត្តា សម្មទេវ អនាស្មា អនកាយំ បព្វជន្ទំ
 តុទទុត្តំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញា សច្ចិកត្តា ឧបសម្មន្តំ វិហរេយ្យតិ ។ ឃីម្ប
 ខេ មាស មោត្តល្លាន តេសំ ទេវាធំ ញាលំ ហោតិ
 សុទ្ធាទិសេសេ វា សុទ្ធាទិសេសោតិ ។ ឥធ បន
 មាស មោត្តល្លាន កិត្តុ ទិដ្ឋិប្បត្តោ ហោតិ ។ បេ ។
 សម្មាវបុត្តោ ហោតិ ធិម្បាទុសារំ ហោតិ តមេធំ តេ
 ទេវា ឃី ជានន្ទំ អយំ ខេ អាយស្មា ធិម្បាទុសារំ
 អប្បេនាម អយមាយស្មា អនុលោមីកានិ សេនា-
 សនានិ បដិសេវមាទោ កណ្យាលាមិត្តេ កជិមាទោ
 ស្រ្តីយានិ សមញ្ញនយមាទោ យស្សត្តាយ កុរុ-
 បុត្តា សម្មទេវ អនាស្មា អនកាយំ បព្វជន្ទំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តនិបាត

ពួកទៅតាមនោះ វេមនីដឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុ
 នេះឯង ជាអាយុសក្ខី ធ្វើម្តងទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ អស្រ័យ
 សេពនូវសេនាសនៈដ៏សមគួរ គប់រកនូវកល្យាណមិត្ត ប្រមូលនូវឥន្ទ្រិយ
 ទាំងឡាយ កុលបុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្លូវដោយ
 ប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណវិសេសណា ក៏ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេចនូវគុណវិសេសនោះ មានព្រហ្មចរិយធម៌ជាទីបំផុត ដោយ
 បញ្ជាដ៏ទត្តមដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នក
 និទុក្ខ ពួកទៅតាមនោះ វេមនីមានញាណកើត ឡើងយ៉ាងនេះថា
 សទបាទិសស ក្នុងសទបាទិសស ដូច្នោះ ។ បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន
 អ្នកនិទុក្ខ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាទីដ៏ប្បុក្ត ។ បេ។ ជាសទ្ធាមិត្ត ជា
 ធម្មានុសារី ពួកទៅតាមនោះ វេមនីដឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោក
 ដ៏មានអាយុនេះឯង ជាធម្មា ហើយ ធ្វើម្តងទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ
 អស្រ័យសេពនូវសេនាសនៈសមគួរ គប់រកនូវកល្យាណមិត្ត ប្រមូល
 នូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ កុលបុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ ចូល
 កាន់ផ្លូវ ដោយប្រពៃដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់គុណវិសេសណា

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករិត្តោ

ភទ្ទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ច្ចកត្វា ឧបសម្មជ្ជំ វិហរយ្យតិ ។ ឯវម្បី
 ខោ មារិស មោត្តល្លាន តេសំ ទេវំទំ ញ្ញាណំ ហោតិ
 សឧបាទិសេសេ វា សឧបាទិសេសោតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា មហាមោត្តល្លាទោ តិស្សស្ស ព្រហ្មទោ
 កាសិកំ អភិទទ្ធិត្វា អនុមោទិត្វា សេយ្យថាបិ ពាម
 ពលវា បុរិសោ សម្មិត្តំ វា ពាហំ បសារយ្យ
 បសារិកំ វា ពាហំ សម្មិញ្ញេយ្យ ឯវម្បី ព្រហ្មលោកេ
 អន្តរហិតោ តិដ្ឋក្សដេ បព្វតេ ចាតុរហោសិ ។
 អថខោ អាយស្មា មហាមោត្តល្លាទោ យេន កកវា
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កកវំទំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមទំ ទិសីទិ ។ ឯកមទំ ទិសីន្នោ ខោ អាយស្មា
 មហាមោត្តល្លាទោ យាវត្តកោ អហោសិ តិស្សេន
 ព្រហ្មទោ សទ្ធិ កថាសល្លាទោ តំ សត្វំ កកវិតោ
 អាភេថេសិ ។ ន ហិ បន តេ មោត្តល្លាន តិស្សេន
 ព្រហ្មា សត្តមំ អនិមិត្តវិហារី បុត្តលំ ទេសេសីតិ ។

បណ្ណសកលវង្គហិត អព្យាករវត្ត

ក៏ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវគុណវិសេសនោះ មានព្រហ្មចរិយ -
 ធម៌ជាទីបំផុត ដោយបញ្ញាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយខ្លួនឯង ក៏បញ្ចប់នូវ
 បតិក្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិទុក្ខ ទៅតាមទាំងនោះ មានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទទុទិសេសៈកងសទទុទិសេសៈ ដូច្នោះ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ត្រេកអរ រីករាយ
 ចំពោះភាសិត របស់ព្រហ្មឈ្មោះភិស្សៈ ហើយស្រាប់តែបាត់ អំពី
 ព្រហ្មលោក មកប្រាកដ ឯក្នុងឈ្មោះគិដ្ឋកូដក្លាម ដូចបុរសមានកំឡាំង
 លាន់រូងដែ ដែលបត់ចូល ឬ បត់ចូលនូវដែ ដែលលាចេញដូច្នោះឯង ។
 លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន
 អាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលដំណើរដែលបានចរចា
 ត្រឹមណា ជាមួយនឹងព្រហ្មឈ្មោះភិស្សៈ ដោយសព្វគ្រប់ ចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ភិស្សព្រហ្ម សំដែងនូវ
 បគលអ្នកនៅ ដោយអនិមិត្តសមាធិទី ៧ ដល់អ្នកមិនបានទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិទានោ

ឯតស្ស កកក កោលោ ឯតស្ស សុតត កោលោ
 យំ កកក សត្តមំ អនិមិត្តវិហារំ បុត្តនំ ទេសេយ្យ
 កកកតា សុត្វា កិក្ខុ ជាវស្សន្តិកំ ។ តេនហិ
 មោត្តល្លាន សុណាហិ សាទុកំ មនសិករោហិ
 កាសិស្សមិត្តំ ។ ឃំ កន្លតិ ខោ អាយស្សា
 មហាមោត្តល្លានោ កកកតោ មច្ចុស្សេសី ។ កកក
 ឯតទេវេថ និទ មោត្តល្លាន កិក្ខុ សទ្ធជិប្បនាមំ
 អមនសិការា អនិមិត្តំ ចេតោសមាធិំ ទុបសម្បជ្ជិ
 វិហរិតិ តមេមំ តេ ទេវំ ឃំ ជានន្តិ អយំ ខោ
 អាយស្សា សទ្ធជិប្បនាមំ អមនសិការា អនិមិត្តំ ចេតោ-
 សមាធិំ ទុបសម្បជ្ជិ វិហរិតិ អប្បវោម អយមាយស្សា
 អនុលោមីកានិ សេនាសនានិ មជិសេវមាណោ កុណ្យ-
 ណាមិត្តោ កុលមាណោ ឥន្ទ្រិយានិ សមញ្ញនយមាណោ
 យស្សត្តាយ កុណបុត្តា សម្មទេវំ អការស្សា អនការិយំ
 មទ្ធជិប្បនំ កេធុន្តិ ព្រហ្មចរិយបរិយោហានំ ទិដ្ឋេវ ធម្ម
 សយំ អតិញ្ញា សុច្ឆិកត្វា ទុបសម្បជ្ជិ វិហរេយ្យតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គតណ្ហកាយ សុត្តនិយាម

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គប្បីសំដែងឲ្យបុគ្គលអ្នកនៅ ដោយអនិមិត្តសមាធិ
 ទី ៧ ណា បពិត្រព្រះវិមានព្រះភាគ កាលនេះ ជាភាលគួរដល់
 សេចក្តីនោះ បពិត្រព្រះសុគត កាលនេះ ជាភាលគួរដល់សេចក្តី
 នោះហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយនឹង
 ចង់ចាំទុក ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន បើដូច្នោះ ចូរអ្នកស្តាប់ចុះ ចូរធ្វើ
 ទុកក្នុងចិត្តដោយល្អប៉ុះ គប់គតនឹងសំដែង ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លាន
 ដ៏មានអាយុ បានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ករុណា
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់ដូច្នោះថា ម្នាលមោគ្គល្លាន
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានដល់នូវចេតោសមាធិ ដែលមិនមាននិមិត្ត
 ព្រោះមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនិមិត្តទាំងអស់ ទៅតាមទាំងនោះ តែងដឹងនូវភិក្ខុ
 នោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង បានដល់នូវចេតោសមាធិ
 ដែលមិនមាននិមិត្ត ព្រោះមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនិមិត្តទាំងអស់ ធ្វើម្តេច
 ទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ អាស្រ័យសេពនូវសេនាសនៈដ៏សម
 គួរ គប់កេនូវកល្យាណមិត្ត ប្រមូលមកនូវវត្ថុទ្រុយទាំងឡាយ កុលបុត្រ
 ទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្ទះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណវិសេស
 ណា ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវគុណវិសេសនោះ មានព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ជាទីបំផុត ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ អន្យាភវត្តោ

ឃុំ ខោ មោក្ខល្យាន តេសំ ទេវំ ញាលំ ហោតិ
សឌុចាទិសេសេ វា សឌុចាទិសេសោតិ ។

[៥៤] ឯកំ សមយំ កកវា វេសាលិយំ វិហារតិ
មហារិទេ ក្រុជាតារសាលាយំ ។ អថខោ សីហោ
សេនាបតិ យេន កកវា តេនុបសង្កមំ ឌុបសង្កមំត្រា
កកវង្គំ អកំវទេត្រា ឯកមង្គំ ទិសិទិ ។ ឯកមង្គំ
ទិសិទ្ធោ ខោ សីហោ សេនាបតិ កកវង្គំ ឯតទេវេច
សក្កា ធុ ខោ កន្លេ សង្កិដ្ឋិតំ ទានដលំ បញ្ញាបេ-
តុន្តំ ។ តេនហិ សីហ តញ្ញាវេត្ត បដិប្បច្ឆិស្សាមិ
យថា តេ ខមេយ្យ តថា ទំ ព្យាករេយ្យាសិ ។ តំ
តី មញ្ញាសិ សីហ ។ ឥធស្ស ទ្វេ បុរិសា ឯកោ
បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆរី កទិវេយា បរិភាសកោ
ឯកោ បុរិសោ សទ្ធោ ទានបតិ អនុប្បទាន-
រតោ ។ តំ តី មញ្ញាសិ សីហ ។ តំ ធុ
ខោ អរហន្តោ បឋមំ អនុកម្មន្តា អនុកម្មេយ្យំ

បណ្ណសកាសង្គហិត អព្ភាពវត្ត

ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកទៅតាទាំងនោះ មានញាណកើតឡើងយ៉ាង
នេះថា សទ្ធាទិសសៈ ក្នុងសទ្ធាទិសសៈ ដូច្នោះ ។

[៥៤] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសាលា
សាលា នាមហារាជ ដ៏តម្រូវសាលី ។ គ្រានោះ សីហសេនាបតី
(សេនាបតីឈ្មោះសីហៈ) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
ទៅដល់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
សីហសេនាបតី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គអាចនឹងពន្យល់នូវ
ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញ ដោយខ្លួនឯងបានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងត្រឡប់សួរ
អ្នកក្នុងរឿងនេះវិញ អ្នកគាប់ចិត្តយ៉ាងណា តប្បវេណៈស្រាយនូវរឿង
នោះយ៉ាងនោះប៉ុន្មាន ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូច
ម្តេច ។ ក្នុងលោកនេះ មានបុរសពីរនាក់ បុរសម្នាក់មិនមាន
សព្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេវប្រទេច បុរស
ម្នាក់ មានសព្វ ជាម្ចាស់ពាន ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យទាន
រឿយ ។ ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។
ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ តើគួរនឹងអនុគ្រោះបុរសណាមុន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយឃ្យ សត្តកនិបាតោ

យោ វំ សោ បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆរី កិណិយោ
 បរិភាសកោ. យោ វំ សោ បុរិសោ សុទ្ធោ នាទបតិ
 អនុប្បនាទរតោតិ ។ យោ សោ កិណេ បុរិសោ អស្សុទ្ធោ
 មច្ឆរី កិណិយោ បរិភាសកោ កិណំ អរហន្តោ បឋមំ
 អនុតប្បន្តា អនុតប្បិស្សន្តិ ។ យោ ច ខោ សោ
 កិណេ បុរិសោ សុទ្ធោ នាទបតិ អនុប្បនាទរតោ តតោរ
 អរហន្តោ បឋមំ អនុតប្បន្តា អនុតម្យេយ្យំ ។ តំ កិ
 មញ្ញសំ សីហា។ តំ នុ ខោ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសង្កមន្តា
 ឧបសង្កមេយ្យំ យោ វំ សោ បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆរី
 កិណិយោ បរិភាសកោ យោ វំ សោ បុរិសោ សុទ្ធោ
 នាទបតិ អនុប្បនាទរតោតិ ។ យោ សោ កិណេ
 បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆរី កិណិយោ បរិភាសកោ
 កិណំ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសង្កមន្តា ឧបសង្កមិស្សន្តិ ។
 យោ ច ខោ សោ កិណេ បុរិសោ សុទ្ធោ នាទបតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យា សត្តកនិទាន

(អនុគ្រោះ) បុរសដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិត
ស្វាញ ជាអ្នកដេរ ប្រទេច ឬ (អនុគ្រោះ) បុរសដែលមាន
សទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានរឿយ ។ ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា មិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់
ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរ ប្រទេច ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ
នឹងអនុគ្រោះបុរសនោះមុនដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា មានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានរឿយ ។
ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ គួរអនុគ្រោះបុរសនោះឯងមុន ។
ម្ចាស់សីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
កាលចូលទៅរក តើគួរចូលទៅរកបុរសណាមុន (ចូលទៅរក) បុរស
ដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច
ឬ (ចូលទៅរក) បុរសដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេក
អរក្នុងការឲ្យទានរឿយ ។ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា មិន
មានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ព្រះ
អរហន្តទាំងឡាយ កាលចូលទៅរក នឹងចូលទៅរកបុរសនោះមុន ដូចម្តេច
បាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាមានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាគរំពោ

អនុប្បទានទតោ តតោវ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសង្កមន្តា
 ឧបសង្កមេយ្យំ ។ តំ ភី មពាសិ សីហា ។ តស្ស
 នុ ខោ អរហន្តោ បឋមំ បដិគ្គណ្ហានា បដិគ្គណ្ហេយ្យំ
 យោ វា សោ បុរិសោ អស្សន្តោ មច្ឆរី តទរិយោ
 បរិភាសកោ យោ វា សោ បុរិសោ សន្តោ ទានបតិ
 អនុប្បទានទតាតិ ។ យោ សោ កន្ត បុរិសោ អស្សន្តោ
 មច្ឆរី តទរិយោ បរិភាសកោ ភី តស្ស អរហន្តោ
 បឋមំ បដិគ្គណ្ហានា បដិគ្គណ្ហិស្សន្តិ ។ យោ ច ខោ
 សោ កន្ត បុរិសោ សន្តោ ទានបតិ អនុប្បទានទតោ
 តតោវ អរហន្តោ បឋមំ បដិគ្គណ្ហានា បដិគ្គណ្ហេយ្យំ ។
 តំ ភី មពាសិ សីហា ។ តស្ស នុ ខោ អរហន្តោ
 បឋមំ ធម្មំ ទេសេន្តា ទេសេយ្យំ យោ វា សោ បុរិសោ
 អស្សន្តោ មច្ឆរី តទរិយោ បរិភាសកោ យោ វា
 សោ បុរិសោ សន្តោ ទានបតិ អនុប្បទានទតាតិ ។

បណ្ណសកសង្គហិត អព្យាករណ៍

ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលចូល
ទៅរក គួរចូលទៅរកបុរសនោះឯងមុន ។ ម្ចាស់សីហា: អ្នកសំគាល់
នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (ទាន)
គួរទទួលយក (ទាន) របស់បុរសណាមុន (ទទួលយកទាន) របស់បុរស
ដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច
ឬ (ទទួលយកទាន) របស់បុរសដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន
ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា ដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរ
ប្រទេច ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (ទាន) នឹងទទួលយក
(ទាន) របស់បុរសនោះមុន ដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា ដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យបាន
រឿយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (ទាន) គួរទទួលយក
(ទាន) របស់បុរសនោះឯងមុន ។ ម្ចាស់សីហា: អ្នកសំគាល់នូវរឿង
នោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលសំដែងធម៌ តើគួរសំដែង
ដល់បុរសណាមុន (សំដែង) ដល់បុរសដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តី
កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ (សំដែង) ដល់បុរសដែល
មានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថានិកាយស្ស សត្តកនិទានេ

យោ សោ កន្លៃ បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆរី
 កនិយោ បរិភាសកោ តី តស្ស អរហន្តោ បរមំ
 ធម្មំ ទេសេន្តា ទេសេស្សន្តំ^(១) ។ យោ ច ខោ សោ
 កន្លៃ បុរិសោ សទ្ធោ នានបតិ អនុប្បនាទរតោ តស្សេវ
 អរហន្តោ បរមំ ធម្មំ ទេសេន្តា ទេសេយ្យំ ។ តំ តី
 មពាសិ សីហា ។ តស្ស ទុ ខោ កល្យាណោ តិវត្តិ-
 សទ្ធោ អត្តត្ថច្ឆេយ្យ យោ វ សោ បុរិសោ អស្សុទ្ធោ
 មច្ឆរី កនិយោ បរិភាសកោ យោ វ សោ បុរិសោ
 សទ្ធោ នានបតិ អនុប្បនាទរតាតិ ។ យោ សោ
 កន្លៃ បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆរី កនិយោ បរិភាសកោ
 តី តស្ស កល្យាណោ តិវត្តិសទ្ធោ អត្តត្ថច្ឆេយ្យតិ ។
 យោ ច ខោ សោ កន្លៃ បុរិសោ សទ្ធោ នានបតិ
 អនុប្បនាទរតោ តស្សេវ កល្យាណោ តិវត្តិសទ្ធោ
 អត្តត្ថច្ឆេយ្យ ។ តំ តី មពាសិ សីហា ។ កោ ទុ ខោ

១ ខ. ម. ទេសិស្សន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ សុត្តនិបាត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា ដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តី
កំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាល
សំដែងធម៌ នឹងសំដែងដល់បុរសនោះមុន ដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសត្វ ជាម្ចាស់នៃបាន ជាអ្នកត្រេកអរ
ក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលសំដែងធម៌ គួរ
សំដែងដល់បុរសនោះឯងមុន ។ ម្ចាស់សីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះ
ដូចម្តេច ។ កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់បុរសណាហ្ន៎ គប្បីខ្វែរខ្វាយទៅ (កិត្តិ-
សព្ទ) របស់បុរសដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ
ជាអ្នកដេរប្រទេច (ខ្វែរខ្វាយទៅ) ឬ (កិត្តិសព្ទ) របស់បុរសដែលមាន
សត្វ ជាម្ចាស់នៃបាន ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។ (ខ្វែរខ្វាយ
ទៅ) ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា ដែលមិនមានសត្វ មាន
សេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច - កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់
បុរសនោះ នឹងខ្វែរខ្វាយទៅដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា មានសត្វ ជាម្ចាស់នៃបាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យបាន
រឿយ ។ កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់បុរសនោះឯង គួរនឹងខ្វែរខ្វាយទៅបាន ។
ម្ចាស់សីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។ បុរសដូចម្តេចហ្ន៎

បណ្ណសកសង្កហិតោ អន្តរាគមន្តោ

យញ្ញោ បរិសំ ឧបសង្កមេយ្យ យទិ ខត្តិយ-
 បរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហបតិ-
 បរិសំ យទិ សមណបរិសំ វិសារាទោ ឧបសង្កមេយ្យ
 អមង្កក្ខតោ យោ វា សោ បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆី
 កទរិយោ បរិកាសកោ យោ វា សោ បុរិសោ សទ្ធោ
 ទានបតិ អនុប្បទានរតោតិ ។ យោ សោ កន្តោ បុរិសោ
 អស្សុទ្ធោ មច្ឆី កទរិយោ បរិកាសកោ កី សោ
 យញ្ញោ បរិសំ ឧបសង្កមិស្សុតិ យទិ ខត្តិយបរិសំ
 យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហបតិបរិសំ យទិ សមណ-
 បរិសំ វិសារាទោ ឧបសង្កមិស្សុតិ អមង្កក្ខតោ ។
 យោ ច ខោ សោ កន្តោ បុរិសោ សទ្ធោ ទានបតិ
 អនុប្បទានរតោ សោ យញ្ញោ បរិសំ ឧបសង្កមេយ្យ
 យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហ-
 បតិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ វិសារាទោ ឧបសង្កមេយ្យ
 អមង្កក្ខតោ ។ តំ កី មញ្ញសិ សីហា ។ កោ នុ ខោ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា សុគតិ សុតំ លោកំ
 ឧបបដ្ឋេយ្យ យោ វា សោ បុរិសោ អស្សុទ្ធោ មច្ឆ

បណ្ណសកាសង្គហិត អព្យាករណ៍

គប្បីចូលទៅរកបរិសុទ្ធសា ទោះជាខត្តិយបរិសុទ្ធក្តី ព្រាហ្មណ-
 បរិសុទ្ធក្តី គហបតិបរិសុទ្ធក្តី សមណបរិសុទ្ធក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវភ្លា មិន
 ញញើតញញើម គប្បីចូលទៅរកបរិសុទ្ធនោះបាន បុរសដែលមិនមាន
 សទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ បុរសដែល
 មានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកគ្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានឡើយ។ (គប្បី
 ចូលទៅរកបរិសុទ្ធនោះបាន) ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែល
 មិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេចបុរស
 នោះ នឹងចូលទៅរកបរិសុទ្ធសា ទោះជាខត្តិយបរិសុទ្ធក្តី ព្រាហ្មណ
 បរិសុទ្ធក្តី គហបតិបរិសុទ្ធក្តី សមណបរិសុទ្ធក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវ
 ភ្លា មិនញញើតញញើម នឹងចូលទៅរកបរិសុទ្ធនោះ ដូចម្តេចបាន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នក
 គ្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានឡើយ។ បុរសនោះ គប្បីចូលទៅរកបរិសុទ្ធ
 ណា ទោះជាខត្តិយបរិសុទ្ធក្តី ព្រាហ្មណបរិសុទ្ធក្តី គហបតិបរិសុទ្ធក្តី
 សមណបរិសុទ្ធក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវភ្លា មិនញញើតញញើម គប្បីចូលទៅ
 រកបរិសុទ្ធនោះបាន ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។
 បុរសណាហ្ន៎ លុះបែកឆ្ងាយពន្លឺកាយស្លាប់ទៅ គប្បីទៅកើតក្នុងសុគតិ
 សួគ៌ទៅលោកបាន បុរសដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរវគ្គកាយស្ស សត្តពន្ធិបិដកេ

កនិទយោ បរិភាសកោ យោ វា សោ - បុរិសោ សទ្ធោ
 នានបតិ អនុប្បនាទរតោតិ ។ យោ សោ កន្លេ បុរិសោ
 អស្សន្ធោ មច្ឆរិ កនិទយោ បរិភាសកោ កី សោ
 កាយស្ស គេនា បរម្មណា សុតតិ សត្តំ លោកំ
 ទុបបដ្ឋិស្សតិ ។ យោ ច ខោ សោ កន្លេ បុរិសោ
 សទ្ធោ នានបតិ អនុប្បនាទរតោ សោ កាយស្ស គេនា
 បរម្មណា សុតតិ សត្តំ លោកំ ទុបបដ្ឋេយ្យ ។
 យានិមានិ កន្លេ កករតោ ធិ សន្និដ្ឋិកានិ នានដលានិ
 អក្កាតានិ ពាហំ វត្ត កករតោ សទ្ធាយ ឆន្ទាម
 អហំច វតានិ ជាតាម អហំ កន្លេ នាយកោ
 នានបតិ អំ អហន្តោ បឋមំ អនុកម្មន្តា
 អនុកម្មន្តំ ។ អហំ កន្លេ នាយកោ
 នានបតិ មំ អហន្តោ បឋមំ ទុបសន្តមន្តា
 ទុបសន្តមន្តំ ។ អហំ កន្លេ នាយកោ នានបតិ
 មច្ឆរិ អហន្តោ បឋមំ បដិក្កលានិ បដិក្កលានិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តនិកាយ

ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ បុរសដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន
 ជាអ្នកគ្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានរឿយ ។ (គប្បីទៅកើតក្នុងសុគតិស្លតិទៅ-
 លោក) ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុរសណាដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តី
 កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ បុរសនោះ លុះបែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ នឹងទៅកើត ក្នុងសុគតិស្លតិទៅលោក ដូចម្តេចបាន ។
 បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុរសណាដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នក
 គ្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានរឿយ ។ បុរសនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ
 ស្លាប់ទៅ គប្បីទៅកើត ក្នុងសុគតិស្លតិទៅលោកបាន ។ បតិគ្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯងទាំង ៦
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានវេលនូវសេចក្តី
 ជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងហេតុនេះទេ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានវេលច្បាស់នូវផល
 នៃទានទាំងនោះដែរ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាពាយក ជា
 ម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ វេមន៍អនុគ្រោះនូវខ្ញុំ
 ព្រះអង្គមុន ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាពាយក ជាម្ចាស់ទាន
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលចូលទៅរក វេមន៍ចូលទៅរកខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។
 បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាពាយក ជាម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ កាលទទួលយកទាន វេមន៍ទទួលយកទានរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្ភាពវត្តោ

អហំ កន្តេ ទាយកោ ទានបតិ មយ្ហំ អរហន្តោ
 បវេមំ ជម្មំ ទេសេន្តា ទេសន្តិ ។ អហំ កន្តេ
 ទាយកោ ទានបតិ មយ្ហំ កល្យាណោ កិត្តិសន្តោ
 អព្ភក្កតោ សីហោ សេនាបតិ ទាយកោ កាវកោ
 សង្ឃបដ្ឋាកោតិ ។ អហំ កន្តេ ទាយកោ ទានបតិ
 យព្ភាទេវ បរិសំ ឧបសន្តមាមិ យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ
 ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ កហមតិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ
 វិសាវទោ ឧបសន្តមាមិ អមន្តក្កតោ ។ យានីមានិ
 កន្តេ កកវតោ ន សន្តិដ្ឋីកានិ ទានបលានិ អត្តាតានិ
 ជាហំ ឯត្ត កកវតោ សទ្ធាយ កត្តាមិ អហំ មិ ឯតានិ
 ជាជាមិ យព្ភា ខោ មិ កកវា ឯវមាហា ទាយកោ
 សីហា ទានបតិ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតិ
 សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ ឯតាហំ ន ជាជាមិ

បណ្ណសភាសង្គហិត អព្យាករគត្ត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយ កាលសំដែងធម៌ រមែងសំដែងដល់ខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្លាខ្លាទៅថា សីហសេនាបតី ជាតាយក ជាអ្នកធ្វើ ជាអ្នក
 បម្រើសង្ឃ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់
 ទាន ចូលទៅរកបរសឲ្យណា ពោះជា ខន្តិយបរិសឲ្យភ្នំ ព្រាហ្មណ
 បរិសឲ្យភ្នំ គហបតិបរិសឲ្យភ្នំ សមណបរិសឲ្យភ្នំ ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាអ្នក
 ភ្ញៀវភ្នំ មិនញញើតញញើម រមែងចូលទៅរកបរិសឲ្យនោះបាន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញច្បាស់ ដោយខ្លួន
 ឯងទាំង ៦ នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដល់
 នូវសេចក្តីជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងហេតុនេះទេ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានដឹងច្បាស់
 នូវផលនៃទានទាំងនេះដែរ ចំណែកដែល ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ តាស់នូវ
 ផលនៃទានណាទីងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហៈ បុគ្គលជាតាយក
 ជាម្ចាស់ទាន លុះបែកច្បាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងចូលទៅកើតកង
 សុគតិស្នូតិទៅលោក ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានដឹងច្បាស់នូវផលនៃទាននោះទេ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

ឯត្ថ ច បណ្ឌិ កត្តាតោ សុទ្ធាយ កត្តាមីតំ ។
ឯវមេតំ សីហា ឯវមេតំ សីហា ឆាយកោ សីហា
ឆាយបតិ កាយស្ស កេនា បរម្មណា សុតតិ សុត្ត
លោកំ ឧបបជ្ជតិ ។

(៥៥) ចត្តាមីតំ កិច្ចវេ តថាគតស្ស អរក្ខេយ្យានិ
តិហិ ច អនុបវដ្ឋោ ។ កតមាជំ ចត្តាវ តថាគតស្ស
អរក្ខេយ្យានិ ។ បរិសុទ្ធកាយសមាចារេ កិច្ចវេ តថា-
គតោ នត្តំ តថាគតស្ស កាយទុច្ឆរិតំ យំ តថាគតោ
រក្ខេយ្យ មា មេ ឥទំ បរេ អណ្ណាសីតំ ។ បរិសុទ្ធវិច្ច-
សមាចារេ កិច្ចវេ តថាគតោ នត្តំ តថាគតស្ស
វិច្ចុច្ឆរិតំ យំ តថាគតោ រក្ខេយ្យ មា មេ ឥទំ
បរេ អណ្ណាសីតំ ។ បរិសុទ្ធមិចោសមាចារេ កិច្ចវេ
តថាគតោ នត្តំ តថាគតស្ស មិចោទុច្ឆរិតំ យំ
តថាគតោ រក្ខេយ្យ មា មេ ឥទំ បរេ
អណ្ណាសីតំ ។ បរិសុទ្ធជីវេ កិច្ចវេ តថាគតោ នត្តំ
តថាគតស្ស មិចោជីវេ យំ តថាគតោ រក្ខេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តនិបាត

ឥឡូវ ខ្ញុំព្រះអង្គ ដល់នូវសេចក្តីជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រង់ផលនៃ
ពានន្ត៖ ។ ម្នាលសីហៈ ដំណើរនេះ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលសីហៈ
ដំណើរនេះ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលសីហៈ បុគ្គលជា ពាយក ជាម្ចាស់ពាន
លុះថែកពាយកនិកាយស្លាប់ទៅ វែមនិទៅកើតកងសុគតិស្នូតិទៅលោក។

(៥៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំងឡាយ ៤ យ៉ាងនេះ គឺថា -
គត មិនបាច់រក្សាផង មិនមានការកែដៀលដោយហេតុ ៣ យ៉ាងផង ។
ហេតុទាំង ៤ យ៉ាង ដែល ហេតុមិនបាច់ រក្សាតើដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ គឺថាគត មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធហើយ កាយទុច្ចរិតរបស់
គឺថាគតមិនមានទេ ដែលគឺថាគតគួររក្សាថា កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងនូវ
កាយទុច្ចរិតនេះរបស់គឺថាគតឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
មានវិចីសមាចារបរិសុទ្ធហើយ វិចីទុច្ចរិតរបស់គឺថាគតមិនមានទេ ដែល
គឺថាគតគួររក្សាថា កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងនូវវិចីទុច្ចរិតនេះ របស់គឺថាគត
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត មានមនោសមាចារបរិសុទ្ធហើយ
មនោទុច្ចរិត របស់គឺថាគតមិនមានទេ ដែលគឺថាគតគួររក្សាថា កុំឱ្យ
បុគ្គលដទៃ ដឹងនូវមនោទុច្ចរិតនេះ របស់គឺថាគតឡើយ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត មានការបិណ្ឌិមដីវិត បរិសុទ្ធហើយ ការ
បិណ្ឌិមដីវិតខុស របស់គឺថាគត មិនមានទេ ដែលគឺថាគតគួររក្សាថា

បណ្ណសកសង្កហំពោ អន្យកវន្តោ

មា មេ សំទំ បរោ អញ្ញាស័តិ ។ សំមាទំ
 ចត្តារិ តថាគតស្ស អរត្តេយ្យទំ ។ កតមេហិ
 តីហិ អនុបវេដ្ឋា ។ ស្វាត្តាតធម្មោ ភិក្ខុវេ តថាគតោ
 តត្រ វត មំ សមណោ វំ ព្រាហ្មណោ វំ
 ទេវេ វំ មារេ វំ ព្រហ្មា វំ កោចិ វំ លោកស្មី
 សហធម្មេន បដិចោទេស្សតិ សតិបិ ត្វំ ន ស្វាត្តាត-
 ធម្មោតិ^(១) ។ ធម៌តមេតំ ភិក្ខុវេ ន សមនុបស្សមិ
 ឯតំបហំ ភិក្ខុវេ ធម៌តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ
 អកយប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហារមិ ។ សុប្បញ្ញត្ត
 ខោ បន មេ ភិក្ខុវេ សាវកានំ ធម្មានតាមិធិ បដិ-
 បទា យថាបដិបទ្ធា មម សាវកា អាសវានំ ខយា
 អនាសវំ ចេតោវុត្តិ បញ្ញាវុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជំ វិហារន្តំ ។ តត្រ វត បំ
 សមណោ វំ ព្រាហ្មណោ វំ ទេវេ វំ មារេ វំ ព្រហ្មា
 វំ កោចិ វំ លោកស្មី សហធម្មេន បដិចោទេស្សតិ

១ ឧ. តេ ៩ ស្វាត្តាតធម្មោ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត អព្យាកតត្ថ

កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងនូវការចិញ្ចឹមជីវិតខុសនេះ របស់តថាគតឡើយ ។
 ហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតមិនបាច់រក្សាទេ ។ តថាគតមិនមាន
 ការគំរើងដោយហេតុ ៣ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតមានធម៌សំដែងល្អហើយ សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី
 មារក្តី ព្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយក្តី ក្នុងលោក នឹងហោទប់ពោះតថាគត
 ក្នុងរឿងនោះ ប្រកបដោយហេតុថា ព្រះអង្គមិនមែនមានធម៌សំដែង
 ដោយល្អដូច្នោះក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនដែលឃើញនូវ
 និមិត្តន្ត្រៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលតថាគត មិនបានឃើញនូវនិមិត្តន្ត្រៈ
 ហើយ ក៏ដល់នូវសេក្តីក្រុមក្សត្ត ដល់នូវសេចក្តីមិនមានភ័យ ដល់
 នូវសេចក្តីភ្ញាក់ខ្លាច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រតិបត្តិ ជាទីទៅ
 កាន់ព្រះនិព្វាន ដែលតថាគតបញ្ចេញហើយ ដោយប្រពៃដល់ពួកសាវក
 របស់តថាគត ពួកសាវករបស់តថាគត ដែលប្រតិបត្តិតាម រមែងមាន
 ភាសវៈអស់ហើយ បានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ដោយបញ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង
 ក៏ដល់ច្បាស់ហើយ បានដល់នូវចេតនាវិមុត្តិនឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមាន
 ភាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃភាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនេះ ។
 សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយ
 ក្តី ក្នុងលោក នឹងហោទប់ពោះតថាគត ក្នុងរឿងនោះប្រកបដោយហេតុថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយស្ស សុត្តនិបាតេ

ឥតិបិ តេ ន សុប្បញ្ញត្តា សាវកានំ និព្វាន-
 តាមិនំ បដិបទា យថាបដិបន្នា តវ សាវកា
 អាសវានំ ខយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្តា ឧបសម្មជ្ជ
 វិហារន្តិតំ ។ និមិត្តមេតំ ភិក្ខុវេ ន សមនុបស្សាមិ
 ឯតំបហំ ភិក្ខុវេ និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ
 អកយប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហារមិ ។ អនេកសតា
 ខោ បន មេ ភិក្ខុវេ សាវកបរិហា អាសវានំ ខយា
 ។ បេ ។ សច្ចិកត្តា ឧបសម្មជ្ជ វិហារន្តិតំ ។ តត្រ វត
 មំ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវេ វា មារេ វា
 ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មី សហធម្មេន បដិ-
 ចោទេស្សតិ ឥតិបិ តេ ន អនេកសតា សាវកបរិសា
 អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវមុត្តិ បញ្ញាវមុត្តិ
 ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្តា ឧបសម្មជ្ជ
 វិហារន្តិតំ ។ និមិត្តមេតំ ភិក្ខុវេ ន សមនុបស្សាមិ
 ឯតំបហំ ភិក្ខុវេ និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិបាត

សេចក្តីប្រតិបត្តិ ជាទីទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ព្រះអង្គមិនមែនជាបញ្ញត្តិ
 ដោយប្រពៃ ដល់ពួកសាវក គួរឲ្យពួកសាវករបស់ព្រះអង្គ ដែល
 ប្រតិបត្តិតាមហើយ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះ
 អស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដូច្នោះក្តី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគតមិនដែលឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលគថាគតមិនឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ក៏ដល់នូវសេចក្តីក្សេមក្សាន្ត ដល់នូវ
 សេចក្តីមិនមានភ័យ ដល់នូវសេចក្តីត្រាហាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកសាវកបរិសទ្ធរបស់គថាគត ជាច្រើនរយ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បាន
 ដល់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេច
 សម្រាន្តនៅ ។ សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី
 អ្នកណាមួយក្តី ក្នុងលោកនឹងហេតុថាគត ក្នុងរឿងនោះប្រកបដោយ
 ហេតុថា ពួកសាវករបស់ព្រះអង្គជាច្រើនរយ មិនមែនបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ ដោយបញ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្នហើយ បានដល់នូវ
 ចោតាមិត្តនឹងបញ្ញាមិត្ត ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈ
 ទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដូច្នោះក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គថាគត មិនដែលឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 គថាគត មិនឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ហើយ ក៏ដល់នូវសេចក្តីក្សេមក្សាន្ត

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្ភាពត្តោ

អកយប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហារមិ ។ សមេហិ តិហិ
អនុបវុឌ្ឍោ ។ សមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ចត្តាវិ តថាគតស្ស
អរក្ខេយ្យានិ សមេហិ ច តិហិ អនុបវុឌ្ឍោតិ ។

[៥៦] ឯកំ សមយំ កកវំ តិមិលាយំ^(១) វិហារតិ
វេទ្យវនេ ។ អថខោ អាយស្មា តិមិលោ^(២) យេន
កកវំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវុទ្ធិំ អកវំនេត្វា
ឯកមទ្ធិំ ធិសីនិ ។ ឯកមទ្ធិំ ធិសីន្តោ ខោ
អាយស្មា តិមិលោ កកវុទ្ធិំ ឯតនពោច កោ នុ ខោ
កន្តោ ហេតុ កោ បក្ខិយោ យេន តថាគតេ បរិ-
និព្វានេ សទ្ធិម្មោ ន បរិវុទ្ធិតិកោ ហោតិកិ ។ សិដ
តិមិល តថាគតេ បរិនិព្វានេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ
ឧទាសកា ឧទាសកាយោ សត្តវិ អតារវំ វិហារទ្ធិំ
អប្បតិស្សា ធម្មេ អតារវំ វិហារទ្ធិំ អប្បតិស្សា
សង្កេ អតារវំ វិហារទ្ធិំ អប្បតិស្សា សិក្ខាយ
អតារវំ វិហារទ្ធិំ អប្បតិស្សា សមាធិស្មិ អតារវំ វិហារទ្ធិំ

១ ឧ. កិម្ពិលាយំ ។ ២ ឧ. កិម្ពិលោ ។

បណ្ណសកបង្កហិត អព្យាករិត្ត

ដល់នូវសេចក្តីមិនមានភ័យ ដល់នូវសេចក្តីភ្ញាហាន ហើយសម្រេច
សម្រាន្តនៅ ។ តថាគតមិនមានការតិះដៀលដោយហេតុ ៣ យ៉ាងនេះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនេះឯង ព្រះតថាគតមិនបាច់
រក្សាផង មិនមានការតិះដៀលដោយហេតុ ៣ យ៉ាងនេះផង ។

(៥៦) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលទង់នៅក្នុងវត្តវង្សវ្យាទ
ជិតក្រុងកិមិលា ។ គ្រានោះ ព្រះភិមិលៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះ
មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះ
ភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះភិមិលៈដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុង
ទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ កាលបើព្រះតថាគតបរិនិព្វានហើយ
ព្រះសទ្ធម្ម មិនតាំងនៅអស់កាលយូរបាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិមិលៈ ក្នុងសាសនានេះ កាលតថាគតបរិនិព្វាន
ហើយ ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា មិនមានសេចក្តីគោរព
គោតវ័ក្រង ក្នុងព្រះសាស្តា មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ័ក្រង ក្នុងព្រះធម៌
មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ័ក្រង ក្នុងព្រះសង្ឃ មិនមានសេចក្តីគោរព
គោតវ័ក្រង ក្នុងសិក្ខា មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ័ក្រង ក្នុងសមាធិ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរិកាយស្ស សត្តកនិយាយោ

អប្បតិស្ស អប្បមាទេ អតារវា វិហារន្តិ អប្បតិស្ស
 បដិសន្តារេ អតារវា វិហារន្តិ អប្បតិស្ស ។ អយំ ខោ
 តិមិរេ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន តថាគតេ
 បរិនិព្វិតេ សន្តម្មោ ន ចិវដ្ឋិតិកោ ហោតីតិ ។ កោ
 បន កន្លៃ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន តថាគតេ
 បរិនិព្វិតេ សន្តម្មោ ចិវដ្ឋិតិកោ ហោតីតិ ។ វេទ តិមិរេ
 តថាគតេ បរិនិព្វិតេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ខុទាសកា ខុទា-
 សិកាយោ សន្តវិ សតារវា វិហារន្តិ សប្បតិស្ស ធម្ម
 សតារវា វិហារន្តិ សប្បតិស្ស សង្ឃេ សតារវា វិហារន្តិ
 សប្បតិស្ស សិក្ខាយ សតារវា វិហារន្តិ សប្បតិស្ស
 សមាធិស្មី សតារវា វិហារន្តិ សប្បតិស្ស អប្បមាទេ
 សតារវា វិហារន្តិ សប្បតិស្ស បដិសន្តារេ សតារវា
 វិហារន្តិ សប្បតិស្ស ។ អយំ ខោ តិមិរេ ហេតុ
 អយំ បច្ចយោ យេន តថាគតេ បរិនិព្វិតេ សន្តម្មោ
 ចិវដ្ឋិតិកោ ហោតីតិ ។

[៥៧] សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មហិ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តនិទាន

មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ្រៃក្រែង ក្នុងអប្បមាទៈ មិនមានសេចក្តីគោរព
 គោតវ្រៃក្រែង ក្នុងបដិសណ្ឋារៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទេវតា ទេវតា ទេវតា ទេវតា
 កាលតថាគតបរិនិព្វានហើយ ព្រះសទ្ធម្មមិនតាំងនៅអស់កាលយូរ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ កាលបើព្រះតថាគត
 បរិនិព្វានហើយ ព្រះសទ្ធម្មតាំងនៅអស់កាលយូរបាន ។ ម្នាលភិក្ខុៈ
 ក្នុងសាសនានេះ កាលបើតថាគតបរិនិព្វានហើយ ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី
 ទុបាសក ទុបាសិកា មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តា
 មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃក្រែង
 ក្នុងព្រះសង្ឃ មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃក្រែងក្នុងសិទ្ធិ មានសេចក្តីគោរព
 គោតវ្រៃក្រែង ក្នុងសមាធិ មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃក្រែង ក្នុងអប្បមាទៈ
 មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃក្រែង ក្នុងបដិសណ្ឋារៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទេវតា ទេវតា
 ហេតុ ទេវតា ទេវតា កាលបើតថាគតបរិនិព្វានហើយ ទើបព្រះសទ្ធម្ម
 តាំងនៅអស់កាលយូរបាន ។

(៥៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង

បណ្ណសិក្សាសង្គហិតោ អព្ភាពតវិញ្ញោ

ន ចិរស្សវ អាសវាជំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជំ វិហរេយ្យ ។ តតមេហិ
 សត្តហិ ។ ឥធិ កិក្ខុវេ កិក្ខុ សុទ្ធោ ហោតិ សីលវា
 ហោតិ ពហុស្សតោ ហោតិ បដិសន្ធិនោ ហោតិ
 អាទ្ធុវិយោ ហោតិ សតិមា ហោតិ បញ្ញាវា ហោតិ ។
 ឥមេហិ ខោ កិក្ខុវេ សត្តហិ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ
 កិក្ខុ ន ចិរស្សវ អាសវាជំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជំ វិហរេយ្យតិ ។

(៥៨) ឯកំ សមយំ កតវា កត្តេស្ស វិហរតិ
 សុំសុមារតិវេ^(១) កេសកឡាវនេ មិគទាយេ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អាយស្មា មហាមោត្តល្លានោ មតេនេស្ស
 កល្យាណមុត្តត្តាមេ^(២) ចបណាយមាណោ^(៣) ជិសិញ្ញោ
 ហោតិ ។ អទ្ធុសា ខោ កតវា ទិព្វេន ចត្តុនា វិសុទ្ធេន
 អតិក្កន្តមាណុសកេន អាយស្មន្តំ មហាមោត្តល្លានំ
 មតេនេស្ស កល្យាណមុត្តត្តាមេ ចបណាយមានំ ជិសិញ្ញំ

១ សុសមារតិបតិបិ បាយោ ។ ២ ម. កល្យាណមុត្តត្តាមេ ។ ៣ ទ. ម.
 បបណាយមាណោ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អព្យាករិត្ត

មិនយូរប៉ុន្មាន នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់
 ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសព្វ ១ មានសីល ១ ជាពហុស្ស្រ ១ ជា
 អ្នកសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ១ ជាអ្នកប្រាសចក្ខុព្យាយាម ១ មានសតិ ១
 មានបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 នេះឯង មិនយូរប៉ុន្មាន នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។
 ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។

[៥៨] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងសុំសុមារតិវិ
 នារកេសកិទ្យាន ជាទីឲ្យនូវអតីយដល់ម្រឹកជិតក្រុងកក្កុះ ។ សម័យនោះ
 ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ អង្គុយលើកងកំ ក្នុងកល្យាណមុត្តត្រាម
 ក្នុងដែនមគធៈ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង្គំ
 នូវច្បាប់សមនុស្សធម្មតា ទ្រង់បានឃើញនូវព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន
 អាយុ កំពុងអង្គុយលើកងកំ ក្នុងកល្យាណមុត្តត្រាម ក្នុងដែនមគធៈ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរាជិកយស្ស សត្តកនិយាយោ

និស្សា សេយ្យថាបិ នាម ពនេវា បុរិសោ សម្មត្ថំនំ វា
 ពាហំ បសារេយ្យ បសារីនំ វា ពាហំ សម្មត្ថោយ្យ
 ឯវិមេវ កត្តេស្ស សុំសុហារតិវេ កេសកេណារិទេ មិគទាយេ
 អន្តរហិតោ មគធេស្ស កេណារិទេ មុត្តត្តាមេ អាយស្មតោ
 មហាមោក្ខណ្ឌនស្ស បមុខេ ទាតុរហោសិ ។ ឯសិទិ
 កតវា បញ្ញត្តេ អាសនេ ។ ឯសិទ្ធិ ខោ កតវា
 អាយស្មត្ថំ មហាមោក្ខណ្ឌនំ ឯតទិវេច ចបលាយសិ
 នោ ត្វំ មោក្ខណ្ឌន ចបលាយសិ នោ ត្វំ
 មោក្ខណ្ឌនតិ ។ ឯវំ កត្តេ ។ តស្មាតិហ មោក្ខណ្ឌន
 យថាសញ្ញាស្ស តេ វិហារតោ តំ មិទ្ធិ ឌីក្កមតិ
 តំ សញ្ញំ មនសិកេយ្យាសិ^(១) តំ សញ្ញំ ពហុលំ
 កេយ្យាសិ^(២) ហំនំ ខោ បនេតំ វិទ្ធិតិ យន្តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធិ បហីយេថ ។ នោ ថេ តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធិ បហីយេថ តតោ ត្វំ មោក្ខណ្ឌន
 យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ ចេតសា អនុ-
 វិតក្តេយ្យាសិ អនុវិចារេយ្យាសិ មនសាទុបេក្តេយ្យាសិ

១ ឧ. ម. មនសាសិ ។ ២ ពហុលមកាសិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តកខិណ្ឌក

លុះឃើញហើយ ក៏ទ្រង់បាត់អំពីភេសកឡាន ជាទីឲ្យនូវអភ័យដល់ម្រឹក
 ជិតក្រុងសុសុមារតិវី ក្នុងដែនកគ្គៈ ទៅប្រាកដក្នុងទីបំពោះមុខនៃមហា-
 មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក្នុងកល្យាណមុត្តគ្រាម ក្នុងដែនមគធៈ ប្រៀប
 ដូចបុរសមានកំឡាំង គប្បីលានូវដៃដែលបត់ចូល ឬគប្បីបត់ចូលនូវដៃ
 ដែលលាចេញ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើ
 អាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ហើយ ក៏
 ត្រាស់ទៅនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុដូច្នោះថា នៃមោគ្គល្លាន អ្នក
 ងើកក្នុងកំឡាំង នៃមោគ្គល្លាន អ្នកងើកក្នុងកំឡាំង ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លាន តប
 ថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ នៃមោគ្គល្លាន ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនា
 នេះ កាលបើអ្នកមានសញ្ញាយ៉ាងណាហើយ សេចក្តីឆ្ងល់យោធន៍ នៅតែ
 គ្របសង្កត់អ្នក អ្នកគប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវសញ្ញានោះ គប្បីធ្វើនូវសញ្ញា
 ឲ្យត្រាស់ក្រៃលឿន ហេតុនេះ រមែងមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាង
 នេះហើយ នឹងលះសេចក្តីឆ្ងល់យោធន៍នោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាង
 នេះហើយ នៅតែលះសេចក្តីឆ្ងល់យោធន៍នោះមិនបានទេ នៃមោគ្គល្លាន
 គត់នោះទៅ អ្នកគប្បីត្រិះរិះ រឿយ ។ គប្បីពិចារណារឿយ ។ គប្បីរំពឹង
 រឿយ ។ នូវធម៌ដែលធ្លាប់ស្តាប់ហើយ ធ្លាប់រៀនសូត្រហើយ ដោយចិត្ត

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាកតវត្តោ

ហំនំ ខោ បនេតំ វិជ្ជិតំ យន្តេ ឃំ វិហារតោ
 តំ មិទ្ធិំ បហីយេដ ។ ខោ ចេ តេ ឃំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធិំ បហីយេដ តតោ ត្វំ
 មោក្កល្លាន យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្តារេន
 សជ្ឈយំ ករយ្យាសិ ហំនំ ខោ បនេតំ វិជ្ជិតំ យន្តេ
 ឃំ វិហារតោ តំ មិទ្ធិំ បហីយេដ ។ ខោ ចេ តេ
 ឃំ វិហារតោ តំ មិទ្ធិំ បហីយេដ តតោ ត្វំ មោក្កល្លាន
 ទុកោ កណ្ណាសោតានិ អាវិជេយ្យាសិ ចាលិវា កត្តានិ
 អនុមជ្ជេយ្យាសិ ហំនំ ខោ បនេតំ វិជ្ជិតំ យន្តេ ឃំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធិំ បហីយេដ ។ ខោ ចេ តេ ឃំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធិំ បហីយេដ តតោ ត្វំ មោក្កល្លាន
 ទុដ្ឋាយាសនា ទុទេកេន អត្តនំ អនុមជ្ជិត្វា
 ទិសា អនុវិលោកេយ្យាសិ នត្តិត្តានិ តារក្សានិ
 ទុល្លោកេយ្យាសិ ហំនំ ខោ បនេតំ វិជ្ជិតំ យន្តេ
 ឃំ វិហារតោ តំ មិទ្ធិំ បហីយេដ ។ ខោ ចេ
 តេ ឃំ វិហារតោ តំ មិទ្ធិំ បហីយេដ តតោ
 ត្វំ មោក្កល្លាន អាណោកសញ្ញំ មនសិ ករយ្យាសិ

បណ្ណសកាលសង្គហិត អណ្ណករវត្ត

ហេតុនេះ⁺ រមែងមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ នឹងអាចលះ
 សេចក្តីឆ្កឹងឆ្កាយដោយការនោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះហើយ នៅ
 តែលះសេចក្តីឆ្កឹងឆ្កាយដោយការនោះមិនបានទេ នៃមោក្ខល្លាន ភព៌នោះទៅ
 អ្នកគប្បីស្វាធាយនូវធម៌ដែលអ្នកធ្លាប់ស្តាប់ហើយ ធ្លាប់រៀនសូត្រហើយ
 ដោយពិស្តារ ហេតុនេះ⁺ រមែងមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកបានធ្វើយ៉ាងនេះ

នឹងលះសេចក្តីឆ្កឹងឆ្កាយដោយការនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 នៅតែលះសេចក្តីឆ្កឹងឆ្កាយដោយការនោះមិនបានទេ នៃមោក្ខល្លាន ភព៌នោះ
 ទៅ អ្នកគប្បីខ្សៀលនូវប្រហោងគ្រចៀកទាំងពីរ ហើយគប្បីស្តាប់អវ្ក្រិល

ខ្លួនដោយដៃ ហេតុនេះ⁺ រមែងមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 នឹងលះសេចក្តីឆ្កឹងឆ្កាយដោយការនោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 ហើយ នៅតែលះសេចក្តីឆ្កឹងឆ្កាយដោយការនោះមិនបានទេ នៃមោក្ខល្លាន
 ភព៌នោះទៅ អ្នកគប្បីក្រោកពីអាសនៈ ហើយយកទឹកលាបក្តែក រួច
 គប្បីក្រឡែកមើលទិសទាំងឡាយ គប្បីក្រឡែកមើលដោយនក្ខត្តបុក្ស

ហេតុនេះ⁺ រមែងមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកបានធ្វើយ៉ាងនេះ នឹងអាចលះ
 សេចក្តីឆ្កឹងឆ្កាយដោយការនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបានធ្វើយ៉ាងនេះ
 នៅតែលះសេចក្តីឆ្កឹងឆ្កាយដោយការនោះមិន បាន នៃមោក្ខល្លាន ភព៌នោះ

ទៅ អ្នកគប្បីធ្វើទឹកក្នុងបិក្ខនូវការលាភសញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់នូវពន្លឺ)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស សុត្តកថា

ទិវាសត្តា អធិដ្ឋហេយ្យាសិ យថា ទិវា តថា រត្តិ
 យថា រត្តិ តថា ទិវា ឥត វិវដេន(១) ចេតសា
 អបរិយោនន្ទន ភវត្ថុកាសំ ចិត្តំ កាវេយ្យាសិ
 ហំនំ ខោ មនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឃំ វិហារតា
 តំ មិទ្ធិំ បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ ឃំ
 វិហារតា តំ មិទ្ធិំ បហីយេថ តតោ ត្វំ មោក្កល្លាន
 បច្ឆាប្បុរេសត្តា ចត្តមំ អធិដ្ឋហេយ្យាសិ អន្តោកតហិ
 ភ្នំដ្ឋិយេហិ អនហិតតេន មានសេន ហំនំ ខោ
 មនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឃំ វិហារតា តំ មិទ្ធិំ
 បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ ឃំ វិហារតា តំ
 មិទ្ធិំ បហីយេថ តតោ ត្វំ មោក្កល្លាន ទត្តិលោន
 បស្សេន សីហាសេយ្យំ កក្កេយ្យាសិ ទានេន ទាមំ
 អម្មាធាយ សុតោ សុច្ឆរិយោ ទុដ្ឋានសត្តា បនសិ
 កកិក្ខា បដិទុនេនេវ តេ មោក្កល្លាន មិច្ឆាញ្ញា
 បច្ឆុត្តតតំ ន សេយ្យសុខំ ន បស្សសុខំ

១ អ. មិទ្ធិវិគតេន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទាយ

គប្បីអធិដ្ឋាននូវសញ្ញាថា វេលាថ្ងៃ គឺអធិដ្ឋានថា វេលាថ្ងៃ យាងណា
 វេលាយប់ ក៏យាងនោះ វេលាយប់ យាងណា វេលាថ្ងៃ ក៏យាង
 នោះដែរ គប្បីមានចិត្តបើកស្រឡះដូច្នោះ មិនមានអ្វីរូបវិត ចំរើននូវ
 ចិត្តប្រកបដោយពន្លឺ ហេតុនោះ វេលាមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកបានធ្វើ
 យាងនេះ នឹងលះសេចក្តីនឹងឃើញនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបាន
 ធ្វើយាងនេះ នៅតែលះសេចក្តីនឹងឃើញនោះមិនបានទេ នៃមោក្ខល្លាន
 គតីនោះទៅ អ្នកគប្បីមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងខាងក្រោយ នឹងខាងមុខ
 មានឥន្ទ្រិយតាំងនៅខាងក្នុង មានចិត្តមិនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ ហើយគប្បី
 អធិដ្ឋាននូវចិត្តស្រួល ហេតុនេះ វេលាមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយាង
 នេះ នឹងលះសេចក្តីនឹងឃើញនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបានធ្វើ
 យាងនេះ នៅតែលះសេចក្តីនឹងឃើញនោះមិនបានទេ នៃមោក្ខល្លាន
 គតីនោះទៅ អ្នកគប្បីសម្រេចនូវសីហសេយ្យ គឺដេកដូចជាសត្វសីហៈ
 ផ្អៀងទៅខាងស្តាំ គប្បីគម្រូតដើងដោយដេង ជាអ្នកមានសតិ មាន
 សម្បជញ្ញៈ គប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវឧដ្ឋានសញ្ញា គឺសេចក្តីសំគាល់ថា នឹង
 ត្រេកឡើង នៃមោក្ខល្លាន កាលបើអ្នកភ្ញាក់ហើយ គប្បីត្រេកឡើង
 ឲ្យឆាប់ ដោយគិតថា ពន្លាអញនឹងមិនប្រកបរឿយ ។ នូវសេចក្តីសុខ
 ព្រោះការដេក មិនប្រកបរឿយ ។ នូវសេចក្តីសុខ ព្រោះការចំរើន

បណ្ណាល័យសង្គមពិភព អព្យាករវិជ្ជា

ន មនុស្សខ្ញុំ អនុយុត្តោ វិហារស្នូមីតិ ។
 ឯវត្តា តេ មោគ្គល្លាន សិក្ខិតតង្គំ ។ តស្មាតិហ
 មោគ្គល្លាន ឯវំ សិក្ខិតតង្គំ ន ទុច្ចាសោឈ្នំ
 បត្តហេត្វា កុលានិ ទុបសង្កមីស្នូមីតិ ។
 ឯវត្តា តេ មោគ្គល្លាន សិក្ខិតតង្គំ ។ សច
 មោគ្គល្លាន ភិក្ខុ ទុច្ចាសោឈ្នំ បត្តហេត្វា កុលានិ
 ទុបសង្កមីតិ សង្កំ ហិ មោគ្គល្លាន កុលេស្ស កិច្ច-
 ករណីយានិ យេន មនុស្ស អាគតំ ភិក្ខុំ ន
 មនសិករោន្តំ ។ តត្រ ភិក្ខុស្ស ឯវំ ហោតិ កោ សុ
 ធាមទានំ ម សមស្មី កុលេ បរិភិទ្ធិ វិញ្ញាណានិមេ
 មយិ មនុស្សាតិ ។ ឥតិស្ស អណាភេន មន្តិកាវេ
 មន្តិកុតស្ស ទុទ្ធិច្ចំ ទុទ្ធិតស្ស អសំវារា អសំវុតស្ស
 អាវា ចិត្តំ សមាធិញ្ញា ។ តស្មាតិហ មោគ្គល្លាន
 ឯវំ សិក្ខិតតង្គំ ន វិក្កាហិ កក មំ កេយេស្នូមីតិ ។

បណ្ណសកសង្កហិត អព្យាកតវត្ថុ

មិនប្រកបរឿយ ។ ខ្យល់សេចក្តីសុខ ព្រោះសេចក្តីឆឺឆាយដោយកទេ ។ នៃ
 មោគ្គល្លាន អ្នកត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។ នៃមោគ្គល្លាន ព្រោះហេតុនោះ
 ក្នុងសាសនានេះ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមិនលើកឡើង
 ខ្ញុំប្រមោយគឺចិត្តខ្យល់សុខ ចូលទៅក្រកូលទាំងឡាយទេ ។
 នៃមោគ្គល្លាន អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះ ។ នៃមោគ្គល្លាន បើកិត្តិលើក
 ឡើងខ្ញុំប្រមោយគឺចិត្តខ្យល់សុខ ចូលទៅក្រកូលទាំងឡាយហើយ នៃ
 មោគ្គល្លាន ព្រោះក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ រមែងមានកិច្ចដែលគួរធ្វើប្រើ
 មនុស្សទាំងឡាយ រមែងមិនយកចិត្តទុកដាក់ នឹងកិច្ចដែលមកដល់ទេ ។
 ក្នុងរឿងនោះ កិច្ចមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ក្នុងវេលានេះ អ្នក
 ណាហ្ន៎ បំបែកអាត្មាអញចេញពីត្រកូលនេះ បានជាមនុស្សទាំងនេះ
 មានសេចក្តីធុញត្រាន់ក្នុងអាត្មាអញ ។ សេចក្តីអៀនខ្មាស រមែងមាន
 ដល់កិត្តិនោះ ដោយមិនមានលាភ កាលបើកិត្តិមានសេចក្តីអៀនខ្មាស
 កើតឡើងហើយ សេចក្តីរាយមាយ ក៏កើតឡើង កាលបើកិត្តិមាន
 សេចក្តីរាយមាយ កើតឡើងហើយ សេចក្តីមិនសង្រួម ក៏កើតឡើង
 កាលបើសេចក្តីមិនសង្រួមកើតឡើងហើយ ចិត្តក៏ឆ្ងាយអំពីសមាធិ ។ នៃ
 មោគ្គល្លាន ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកគប្បីសិក្សា
 យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ នឹងមិនពោលខ្លាចស្រព្វស្រេចទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តវគ្គិកាយស្ស សុត្តនិទានេ

ឯវត្តា តេ មោគ្គល្លាន សំសត្តំ វិភាហិកាយ

មោគ្គល្លាន កថាយ សតិ កថាពាហុល្លំ ពាដិ

កត្តំ កថាពាហុល្លេ សតិ ទុទ្ធានំ ទុទ្ធតស្ស

អសំវេរេ អសំវុតស្ស អារា ចិន្តំ សមាដិម្ហា ។

នាហំ មោគ្គល្លាន សុទ្ធមោវេ សំសត្តំ វណ្ណយាមិ ន

មនាហំ មោគ្គល្លាន សុទ្ធមោវេ សំសត្តំ ន វណ្ណយាមិ

សុតហដ្ឋប្បព្វដិតេហិ ខោ អហំ មោគ្គល្លាន សំសត្តំ

ន វណ្ណយាមិ យានំ ច ខោ តានិ សេនាសនានិ

អប្បសន្នានិ អប្បនិក្សេសានិ វិជនវតានិ មនុស្ស-

ភហសេយ្យកានិ ចរិសល្លានសារុប្បនិ តថារូបេហិ

សេនាសនេហិ សំសត្តំ វណ្ណយាមិតិ ។ ឯវំ វុត្តេ

អាយស្តា មហាមេតល្លានោ កតវន្តំ ឯតនព្រេច

សុត្តន្តបិដក ដង្កុត្តនិកាយ សុត្តនិយោគ

នៃមោគ្គល្លាន អភិគប្បិសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ នៃមោគ្គល្លាន កាលបើ
 ពាក្យទាស់ទែងមានហើយ ការល្មោភនិយាយច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង
 កាលបើការល្មោភនិយាយច្រើនមានហើយ សេចក្តីរាយមាយ ក៏ប្រាកដ
 ឡើង កាលបើសេចក្តីរាយមាយមានហើយ សេចក្តីមិនសង្រួម ក៏ប្រាកដ
 ឡើង កាលបើសេចក្តីមិនសង្រួមមានហើយ ចិត្តក៏ឆ្ងាយអំពីសមាធិ ។

នៃមោគ្គល្លាន តថាគត មិនបានសរសើរឲ្យការជាប់ដំពាក់ដោយវត្ថុទាំង
 អស់ នៃមោគ្គល្លាន ប៉ុន្តែ តថាគត មិនមែនជាមិនសរសើរការជាប់
 ដំពាក់ដោយវត្ថុទាំងអស់ទេ នៃមោគ្គល្លាន តថាគត មិនបានសរសើរ
 តែឲ្យការជាប់ដំពាក់ ដោយគ្រហស្ថ នឹងបញ្ចវិនិច្ឆ័យប៉ុណ្ណោះ ឯ
 សេនាសនិណា មានសំឡេងតិច មិនមានសំឡេងគឺកកង មានខ្យល់
 បក់ហើយ គួរជាទីធ្វើឲ្យការកំបាំងរបស់បទស្ស សមគួរដល់ការត្រួតសម្លុត
 តថាគត រមែងសរសើរឲ្យការជាប់ដំពាក់ដោយសេនាសនិណៈ មានសភាព
 ដូច្នោះ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះ
 មហាមោគ្គល្លានដ៏មានពាយុ ក៏ក្រាបបង្គំមូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាគរិញ្ញោ

កត្តាវតា ទុ ខោ កន្លៃ ភិក្ខុ សុទ្ធិត្រៃន តណ្ហា-
 សុទ្ធិយវមុត្តោ ហោតិ អច្ចន្តនិដ្ឋោ អច្ចន្តយោគត្រៃមី
 អច្ចន្តព្រហ្មចារី អច្ចន្តបរិយោសារោ សេដ្ឋោ ទេវ-
 មនុស្សនន្តិ ។ នំន មោក្ខល្លាន ភិក្ខុនោ សុតំ
 ហោតិ សព្វេ ធម្មា នាលំ អភិជីវេសាយាតិ វិវាញ្ចតំ
 មោក្ខល្លាន ភិក្ខុនោ សុតំ ហោតិ សព្វេ ធម្មា នាលំ
 អភិជីវេសាយាតិ ។ សោ សព្វំ ធម្មំ អភិជានាតិ
 សព្វំ ធម្មំ អភិញ្ញាយ សព្វំ ធម្មំ បរិជានាតិ សព្វំ
 ធម្មំ បរិញ្ញាយ យំកត្តា វេទនំ វេទិយតិ សុខំ វា
 ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា ។ សោ តាសុ វេទនាសុ
 អនិច្ចាទុបស្សី វិហារតិ វិរាតាទុបស្សី វិហារតិ និរោ-
 ទុបស្សី វិហារតិ បដិជិស្សត្តាទុបស្សី វិហារតិ ។
 សោ តាសុ វេទនាសុ អនិច្ចាទុបស្សី វិហារតោ
 វិរាតាទុបស្សី វិហារតោ និរោទុបស្សី វិហារតោ

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អញ្ញាណវិញ្ញាណ

បតិគ្រព្រះអង្គដ៏បំរើន ភិក្ខុមានចិត្តផុតស្រឡះពិត ក្នុងការអស់ទៅ
នៃតណ្ហា មានសេចក្តីសម្រេចដ៏ទៀង មានសេចក្តីក្សេមក្សាយាយាតៈ
ដ៏ទៀង មានព្រហ្មចារ្យដ៏ទៀង មានទីបំផុតដ៏ទៀង ជាបុគ្គល
ប្រសើរ ជាងទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ យ៉ាងសន្ទុះប តើដោយ
ហេតុប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ នៃមោគ្គល្លាន ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ មានការ
ចេះដឹងថា ធម៌ទាំងអស់ មិនគួរប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់
មាំឡើយ នៃមោគ្គល្លាន ភិក្ខុមានការចេះដឹងនេះថា ធម៌ទាំងអស់
មិនគួរប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់មាំ យ៉ាងនេះឡើយ ។ ភិក្ខុ
នោះ រមែងដឹងច្បាស់នូវធម៌ទាំងអស់ លុះដឹងច្បាស់នូវធម៌ទាំងអស់ហើយ
ក៏កំណត់ដឹងនូវធម៌ទាំងអស់ លុះកំណត់ដឹងនូវធម៌ទាំងអស់ហើយ ក៏
ទទួលនូវវេទនាណាមួយ គឺវេទនាជាសុខ ឬ ជាទុក្ខ ឬ មិនមែនជាទុក្ខមិន
មែនជាសុខ ។ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកពិចារណាយើញរឿយ ។ ថា មិនទៀង
ក្នុងវេទនាទាំងនោះ ពិចារណាយើញរឿយ ។ នូវការប្រាសចាកគម្រែក
ពិចារណាយើញរឿយ ។ នូវការរំលត់ទុក្ខ ពិចារណាយើញរឿយ ។
នូវភិរិយាលះបង់ ។ កាលភិក្ខុនោះ ពិចារណាយើញរឿយ ។ ថា
មិនទៀង ក្នុងវេទនាទាំងនោះ ពិចារណាយើញរឿយ ។ នូវ
ការប្រាសចាកគម្រែក ពិចារណាយើញរឿយ ។ នូវការរំលត់ទុក្ខ

សុត្តនិបិដកេ អង្គនិកាយស្ស ឧត្តរនិបាតោ

បដិទ្ធិស្សត្តានុបស្ស័ វិហារនោ ន ច តិក្ខុំ លោកេ
 ទុទានិយតិ អនុទានិយំ ន បរិវត្តស្សតិ អបរិវត្តស្សំ
 បច្ចុត្តញ្ញោ បរិវត្តនិយតិ ខំណា ដាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 ត្រាតំ ករណីយំ បាបំ វត្តត្តាយាតិ បដាទានិ ។ ឧត្តរនិ
 បា មាត្រណាន ភិក្ខុំ សុត្តិក្ខេន តណ្ហាសុត្តិយវេទុត្តា
 ហោតិ អច្ចុន្ទនិដ្ឋោ អច្ចុន្ទយោគន្តេមិ អច្ចុន្ទព្រហ្មចារិ
 អិច្ចុន្ទបរិយោសានោ សេដ្ឋោ ទេវបទុស្សានន្ទំ ។

(២៧) មា ភិក្ខុវេ បុញ្ញានំ កាយិត្ត សុខស្ស័តំ
 ភិក្ខុវេ អតិវចនំ យទិទំ បុញ្ញានន្ទំ ។ អភិដាទានិ
 ខោ បទាហំ ភិក្ខុវេ ទិយវត្តំ នំដ្ឋំ កន្ទំ
 មទាបំ វិចារំ បច្ចុន្ទត្តំ សត្ត វស្សានំ បេត្ត-
 ចិត្តំ ភវេសី សត្ត វស្សានំ បេត្តចិត្តំ ភវេត្តា
 សត្ត សំវដ្ឋវិដ្ឋកេច្ឆេ ន យិមំ លោកំ បុណ-
 កមាសី សំវដ្ឋមាទេ សុទាហំ ភិក្ខុវេ លោកេ

សុត្តន្តបិដក អង្គធួនិកាយ សុត្តនិបាត

ពិចារណាយេញរឿយ ។ ខ្ញុំកិរិយាលេខង័ ក៏លែងប្រកាន់មាំនូវវត្ថុណា
 មួយក្នុងលោក កាលបើមិនប្រកាន់មាំហើយ រមែងមិនតក់ស្លុត កាល
 បើមិនតក់ស្លុតហើយ ក៏រមែងបរិទិព្វានដោយពិត (ភិក្ខុនោះ) ដឹង
 ច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌ អាត្មាអញបានអប់រំហើយ
 សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្នាលមោក្ខល្លាន
 ភិក្ខុមានចិត្តផុតស្រឡះ ព្រោះធ្វើធម៌នោះឲ្យជាអារម្មណ៍ ក្នុងការអសរទៅ
 នៃតណ្ហា មានសេចក្តីបម្រែបម្រួលទៀង មានសេចក្តីរក្សមចាកយោគៈ
 ដ៏ទៀង មានព្រហ្មរក្សរំលៀង មានទីបំផុតដ៏ទៀង ជាបុគ្គលប្រសើរ
 ជាងទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយយ៉ាងសង្ខេប ដោយហេតុដូច្នោះឯង ។

(៥៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំខ្លាចនូវបុណ្យឡើយ
 មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា បុណ្យនេះជាឈ្មោះនៃសេចក្តីសុខ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតដឹងច្បាស់ថា តថាគតបានចំរើនមេត្តា -
 ចិត្តដែលជាទីប្រាថ្នា ជាទីគ្រេកអរ ជាទីតាប់ចិត្ត ជាផលដែលបុគ្គល
 ទទួលរឿយ ។ អស់នាំ ៧ ជាយូរអង្វែង លុះតថាគតចំរើននូវមេត្តចិត្ត
 អស់នាំ ៧ ហើយ ក៏មិនមានមកកាន់លោកនេះទៀត អស់សំដីករក្ស
 នឹងវិដ្តកប្ប ៧ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលលោកវិនាស ។

បណ្ណសកសង្កហិកោ អព្ភកតត្តោ

អាភស្ស្របតោ ហោមី វិជ្ជមានេ លោកេ សុត្តា
 ព្រហ្មវិមានំ ឧបបដ្ឋាមី ។ តត្រ សុទំ កិក្ខុវេ
 ព្រហ្មា ហោមី មហាព្រហ្មា អភិក្ខុ អនិក្ខុ -
 ក្ខតោ អពាទត្តទសោ វស្សត្តំ ។ ធន្តស្តត្តំ
 ខោ បណហំ កិក្ខុវេ សុត្តោ អហោសី
 ទេវានមិញ្ចោ ។ អនេកសតត្តត្តំ វណា អហោសី
 ចក្កវត្តំ ធម្មតោ ធម្មវណា ចាក្កវត្តោ វិជ្ជានី ជន -
 បទត្តារិយប្បត្តោ សត្តានុសមណ្ឌកតោ ។ តស្ស មហំ
 កិក្ខុវេ ឥមាទំ សត្ត រតនាទំ អហោសុំ សេយ្យដំទំ
 ចក្កវត្តំ ហត្តវត្តំ អស្សវត្តំ មណីវត្តំ ឥត្តវត្តំ
 កហបត្តវត្តំ បរិយាយកវត្តវេ សត្តមំ ។ បរោ -
 សហស្សំ ខោ បន មេ កិក្ខុវេ បុត្តា អហោសុំ ស្វរា
 វិជ្ជវត្តា បរាសេនប្បមទ្ធា ។ សោ ឥមំ បមី
 សាគរិយយុទ្ធិ អទិណ្ណាន អសាត្តន ធម្មន អភិវិជ្ជយ
 អជ្ឈវស្តត្តំ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត អព្យាករិត្ត

តថាគត បានទៅកើតក្នុងអាភិស្សត្រហ្ម កាលដែលលោកចំរើនឡើង
តថាគតបានទៅកាន់ត្រហ្មវិមានដែលសូន្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
ត្រហ្មវិមាននោះ តថាគតជាត្រហ្ម ជាមហាត្រហ្ម គ្របសង្កត់លើត្រហ្ម
ឯទៀត ត្រហ្មឯទៀត មិនអាចគ្របសង្កត់តថាគតបាន តថាគតជាអ្នក
ឃើញហេតុសព្វគ្រប់ ជាអ្នកធ្វើត្រហ្មទាំងពួង ឲ្យលះក្នុងអំណាចខ្លួន ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតកើតជាសក្កទេវរាជ ៣៦ ជន ។ តថាគត
បានជាស្តេចចក្រពត្តិ ប្រកបដោយធម៌ ជាធម្មរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងផែនដី
មានព្រំប្រទល់ ក្នុងទីបំផុតនៃសមុទ្រទាំង ៤ មានដ៏យជំនះដល់នូវភាវៈ
មាំមួនក្នុងជនបទ បរិបូណ៌ដោយរតនៈទាំង ៧ ប្រការ ជាច្រើនរយផង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រតនៈ ៧ ប្រការនេះ កើតដល់តថាគតនោះ គឺបក្ក-
រតនៈ ១ ហត្ថិរតនៈ ១ អស្សរតនៈ ១ មណីរតនៈ ១ ឥន្ទ្រិរតនៈ ១
គហបតិរតនៈ ១ បរិនាយករតនៈ ១ ជាគំរប់ ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគត មានកូនច្រើនពាន់ ជាអ្នកក្លៀវក្លា មានសភាពជាអ្នកមាន
សេចក្តីព្យាយាម អាចញ៉ាំញ្ជូនវិសេនានៃស្តេចដទៃបាន ។ តថាគត
បានឈ្នះហើយ នៅគ្រប់គ្រងនូវផែនដីនេះ ដែលមានសាស្ត្រជាទីបំផុត
ដោយធម៌មិនបាច់ប្រើគាជា មិនបាច់ប្រើគ្រឿងសស្ត្រាទេ ។

ពុទ្ធសូតបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សុត្តនិកាយោ

បស្ស ពុំញាដំ វិចារកំ	កុសលានំ នុទេសំ
មេត្តចិត្តំ វិភាវេត្វា	សត្ត វស្សានិ ភិក្ខុវោ
សត្ត សំវដ្តវដ្តកិច្ចោ	ន យិមំ លោកំ ពុទ្ធាភមំ
សំវដ្តមានេ លោកម្មំ	ហោមិ អាកស្សបតោ
វិដ្តមានេ លោកម្មំ	សុញព្រហ្មបតោ អហំ
សត្តត្ថិត្តំ មហាព្រហ្ម	វសវត្ត ភទា អហំ
នត្តសិក្ខត្តំ ទេវេញោ	ទេវវដ្ឋមការយី
ចក្កវត្តំ អហំ វាជា	ជិដ្ឋសុណ្ណាស្ស វស្សោ ។
ពុទ្ធាភិសត្តោ ខត្តយោ	មនុស្សធិបតី អហំ
អនណ្ណោន អសត្តោន	វិជេយ្យ បឋវី តំមំ
អសាហិសេន ធម្មោន	សម្មោន មនុសាសី តំ
ធម្មោន វដ្តំ កាវេត្វា	អស្មំ បឋវិមណ្ណាលេ
មហាទ្ធានេ មហាកោតេ	អាឡិ វជាយិសំ កុលេ
សត្វកាមេហិ សម្មន្តេ	វតានេហិ ច សត្តហិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកា សុត្តនិយាត

ម្ចាស់ក៏កុំទាំងឡាយ គឺថាគត បានឃើញខ្លះដែលនៃបុណ្យ
 ជាកុម្មលហើយ ក៏បានប្រាប់ពួកសត្វអ្នកស្វែងរកខ្យល់សេចក្តី
 សុខ ហើយចំរើនខ្យល់មេត្តចិត្ត អស់ ៧ ឆ្នាំ មិនបាន
 មកកាន់លោកនេះទៀត អស់សំរែដ្តកប្បនីវិវដ្តកប្ប ៧ ជន
 កាលដែលលោកវិនាស គឺថាគតទៅកើតក្នុងពាក្យព្រហ្ម
 កាលដែលលោកចំរើន គឺថាគត ចូលទៅកាន់ព្រហ្មលោក
 ដែលសូឡ ក្នុងកាលនោះ គឺថាគត បានជាមហាព្រហ្ម
 ជាអ្នកធ្វើព្រហ្មឯទៀត ឲ្យល្អក្នុងអំណាចនៃខ្លួនអស់ ៧ ជន
 បានជាស្តេចនៃទេវតា ជាកំពូលនៃព្រះអស់ ៗ បាន
 ជាស្តេចចក្រភត្តិ ជាជំក្នុងដម្ពទ្ធិប ។ បានជាក្សត្រដែលបាន
 មុទ្ធាភិសេក ជាអធិបតីរបស់មនុស្ស បានឈ្នះខ្យល់ផែនដី
 នេះ ដោយធម៌ មិនបាច់ប្រើអាថ្នា មិនបាច់ប្រើគ្រឿង
 សង្រ្គា មិនបាច់កំហែងកំហល់ទេ បានប្រៀនប្រដៅ
 ដោយធម៌ដ៏ស្មើ ហើយបានហោយរាជសម្បត្តិនោះ លើ
 មណ្ឌលនៃផែនដីនេះ ដោយធម៌ តែងបានកើតក្នុងត្រកូល
 ស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានភាគច្រើន បរិបូណ៌
 ដោយកាមទាំងពួងផង ដោយវត្ថុនេះទាំង ៧ ជន

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាគវិញ្ញោ

ឡុយា សង្កាហកា លោកេ	តេហិ ឯតំ សុទេសិតំ
ឯស ហេតុ មហាន្តស្ស	មថត្រោ យេន វុច្ចតិ
បហុតវត្តិបកករណោ	ភជា ហោមិ បតាបវា
ឥទ្ធិមា យសវា ហោមិ	ជម្ងិសុណ្ណាស្ស ឥស្សរោ។
កោ សុត្វា នប្បសីទេយ្យ	អថ កណ្ណាកិជាតិយោ
តស្មា ហិ អត្តកាមេន	មហាន្តបកិកធិតា
សទ្ធិម្មោ កុកាតត្រោ	សរំ ឡុយានសាសនង្គំ ។

(៦០) អថខោ កកវា បុត្រុណ្ណាសមយំ ជិវិតេត្រា
 បត្តចិវិមាណយ យេន អនាថបិណ្ណិកស្ស កហបតិស្ស
 ជិវិតេនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្ត អាសនេ
 ជីវិតំ ។ តេន ខោ បន សមយេន អនាថបិណ្ណិ-
 កស្ស កហបតិស្ស ជិវិតេន មនុស្ស ឧត្តាសទ្ធា
 មហាសទ្ធា ហោន្តំ ។ អថខោ អនាថបិណ្ណិកោ
 កហបតិ យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 កកវន្តំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ ជីវិតំ ។ ឯកមន្តំ
 ជីវិតំ ខោ អនាថបិណ្ណិកំ កហបតិ កកវា ឯតទរោប

បណ្ណសកាសង្គហិត អព្យាករត្ត

ព្រះពុទ្ធាំណឿយ ជាអ្នកសង្រួតស្រួតសត្វលោក ព្រះពុទ្ធាំណឿ
 នោះ ទ្រង់សំដែងដោយប្រពៃ ខ្យល់ហេតុនេះ នេះជាហេតុ
 ហៅថា ជាម្ចាស់នៃផែនដីរបស់ជនដ៏ច្រើន តថាគតជាស្តេច
 មានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើន ជាអ្នកអង្គរពេច ជាអ្នកមានឫទ្ធិ មាន
 យស ជាឥស្សរៈក្នុងជម្ងឺប ។ បុគ្គលណាស្តាប់ហើយ
 មិនជ្រះថ្លា ចាត់ជាកណ្តាភិជាតិ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 មានប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ ប្រាថ្នានូវការវិជ្ជាជំរុំ រលឹកនូវពុទ្ធ-
 សាសនា គប្បីធ្វើនូវសេចក្តីគោរពនូវព្រះសទ្ធម្មចុះ ។

(៦០) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្សង់ប្រដាប់បុគ្គ
 នឹងបីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅលំនៅ របស់អនាថបិណ្ឌិក-
 គហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេត្រាលថ្វាយ ។
 សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ មានសំឡេងហើកព្រ័ញរុក្ខក្នុងលំនៅ
 នៃអនាថបិណ្ឌិកគហបតី ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ចូលទៅ
 គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ស្រាបថ្វាយបង្គំព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតី
 អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា

សុត្តនិបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សុត្តនិបិដកេ

តី ធុ តេ កហមតិ ធិវេសនេ បទុស្សា ទុត្តាសុទ្ធា
 មហាសុទ្ធា កេវេដ្ឋោ មញ្ញោ មន្ទេ វិណោបេតិ ។
 អយំ កន្លេ សុជាតា យរសុណ្ណា អង្គុ តុណ
 អាទីតា សា នេវ សស្សំ អាទិយតិ ន សស្សំ
 អាទិយតិ ន សាមីកំ អាទិយតិ កកវន្តម្បំ ន
 សត្តរោតិ ន កុករោតិ ន មាណេតិ ន បូជេតិ ។
 អថទោ កកវំ សុជាតំ យរសុណ្ណំ អាមន្តេសិ ឃហំ
 សុជាតេតិ ។ ឃំ កន្លេតិ ទោ សុជាតា យរសុណ្ណា
 កកវតា បដិស្សុណ្ណិត្វា យេន កកវំ តេនុបសន្តមិ
 ទុបសន្តមិត្វា កកវន្តំ អកិវនេត្វា ឃកមន្តំ ធិសីទិ ។
 ឃកមន្តំ ធិសីទិ ទោ សុជាតំ យរសុណ្ណំ កកវំ
 ឃតនកេច សត្ត ទោ វេហា សុជាតេ បុរិសស្ស ករិយា ។
 តតមា សត្ត ។ វេសមា^(១) ចោរសមា^(២) អយ្យសមា

១ ឧ. ម. វេកសមា ។ ២ ចោរសមា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សត្តកនិទាន

ម្នាលគហបតី មនុស្សទាំងឡាយ មានសំឡេងហោរកព្រៀវ ក្នុង
លំនៅនៃអ្នក ទំនងដូចជាព្រានសន្ទុចចាប់ត្រីដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នាងសុជាតានេះ ជាយរសុណ្ណា (កូនប្រសាស្ត្រីក្នុងផ្ទះ)
ខ្ញុំព្រះអង្គបាននាំមក អំពីគ្រូលស្កកស្កម នាងសុជាតានោះ មិនអើ
ពើនឹងឥតុកក្មេក មិនអើពើនឹងម្តាយក្មេក មិនអើពើនឹងស្វាមី ទាំងមិន
បានធ្វើសក្ការ មិនបានគោរព, មិនបានរាប់អាន មិនបានបូជាព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ
នាងសុជាតាជាយរសុណ្ណាថា ម្នាលនាងសុជាតា ចូរនាងមកនេះ ។ នាង
សុជាតា ជាយរសុណ្ណា បានទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏បួលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបួល
ទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទី
សមគួរ ។ លុះនាងសុជាតា ជាយរសុណ្ណា អង្គុយក្នុងទីសមគួរ
ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្នាលនាងសុជាតា ភរិយា
របស់បុរសនេះ មាន ៧ ពួក ។ ភរិយា ៧ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
វេធសមាភរិយា (ភរិយាស្មើដោយអ្នកសម្លាប់) ១ ចោរសមាភរិយា (ភរិ-
យាស្មើដោយចោរ) ១ របៀសមាភរិយា (ភរិយាស្មើដោយម្ចាស់) ១

បណ្ណសកសង្កហំពោ អណ្ណកវិញ្ញោ

មាតុសមា កតិទិសមា សឌីសមា ទាសិសមា ។
 ឥមា ខោ សុជាតេ សត្ត បុរិសស្ស ករិយា ។ តាសិ
 ត្វំ នុ កតមាតិ ។ យាហំ កន្លេ ឥមស្ស កតវតា
 សត្តិវត្ថន កាសិសស្ស វិត្តាវេន អត្តំ អាជាយាមិ ។ សាដុ
 មេ កន្លេ កតវ តថា ធម្មំ ទេសេតុ យថាហំ ឥមស្ស
 កតវតា សត្តិវត្ថន កាសិសស្ស វិត្តាវេន អត្តំ
 អាជាយេយ្យន្តំ ។ តេនហំ សុជាតេ សុណាហំ សាដុកំ
 មនសិករោហំ កាសិស្សមិតិ ។ ឃី កន្លេតិ
 ខោ សុជាតា យវស្សាណ កតវតា បច្ចុស្សាសិ ។
 កតវ ឯតទកោប

បទុដ្ឋចិត្តា អហំតានុកម្មិនី
 អញ្ញាស្ស វត្តា អតិមញ្ញតេ បតី
 ធនេន កិរិស្ស វិទាយ ទិស្សកា

បណ្ណសកាសង្ខហិត អប្បករត្ត

មាតុសមាភវិយា (ភវិយាស្មីដោយមាតា) ១ ភគិនិសមាភវិយា (ភវិយា
 ស្មីដោយបុត្រស្រី) ១ សទ្ធិសមាភវិយា (ភវិយាស្មីដោយសំឡាញ់) ១
 ពាសីសមាភវិយា (ភវិយាស្មីដោយខ្ញុំស្រី ១ ។ ម្នាលនាងសុជាតា នេះ
 ជាភវិយា ៧ ពួក របស់បុរស ។ បណ្ណភវិយាទាំង ៧ ពួកនោះ នាង
 ជាភវិយាដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដឹងនូវ
 អត្តនៃភាសិតនេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងដោយសេចក្តី
 សង្ខេប ឲ្យពិស្តារបានទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គគប្បីដឹង
 នូវអត្តនៃភាសិតនេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយ
 សេចក្តីសង្ខេប ឲ្យពិស្តារបាន យ៉ាងណា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 សំដែងនូវធម៌ឲ្យប្រពៃដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ យ៉ាងនោះ ។ ម្នាលនាងសុជាតា
 បើដូច្នោះ ចូរនាងចាំស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ដោយប្រពៃ ភថាគត
 នឹងសំដែង ។ នាងសុជាតា ជាយរសុណ្ណា បានទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា

ភវិយាដែលស្វាមីលោះមកដោយទ្រព្យ ស្រ្តីមានចិត្តប្រទូស្ត (នឹង
 ស្វាមី) មានសេចក្តីមិនអនុគ្រោះនូវប្រយោជន៍ ជាអ្នកត្រេកត្រី
 កាលក្នុងបុរសដទៃ មើលនាយប្តី ខ្វល់ខ្វាយដើម្បីសម្លាប់ (ប្តី)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

យោ ឯវុច្ឆា បុរិសស្ស ភវិយោ
វេទកោ ច ភវិយោតិ ច សា បុរុច្ឆតិ ។

យំ ឥត្តិយោ វិទ្ធិតិ សាមិកោ ធនំ
សិប្បំ វណិជ្ជញ្ច កេសិមនិដ្ឋហិ
អប្បប្បិ តស្មា អបហាតុមិច្ឆតិ

យោ ឯវុច្ឆា បុរិសស្ស ភវិយោ
កោវា ច ភវិយោតិ ច សា បុរុច្ឆតិ ។

អកេធូតាមា អរសា បហាត្សសា
ដុសា ច ចណ្ឌិ ច ទុរុត្តវាទីនិ
ទុដ្ឋយកានំ អភិកុយ្យ វត្តតិ

យោ ឯវុច្ឆា បុរិសស្ស ភវិយោ
អយ្យា ច ភវិយោតិ ច សា បុរុច្ឆតិ ។

យោ សុខុដា ហោតិ ហិតានុកេម្បវីនិ
មាតាវ បុត្តំ អនុវត្តតេ បតិ
តេតា ធនំ សុប្បតមស្ស វត្តតិ

យោ ឯវុច្ឆា បុរិសស្ស ភវិយោ
មាតា ច ភវិយោតិ ច សា បុរុច្ឆតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ សុត្តនិបាត

ស្រ្តីណា ជាភរិយានៃបុរស មានសភាពដូច្នោះ ស្រ្តីនោះ
 ហៅថា វេទភរិយា ។ ស្វាមីនៃស្រ្តីបាននូវទ្រព្យណា
 ហើយដកល់ទុក ដើម្បីធ្វើនូវសិល្បៈក្តី នូវជំនួញក្តី នូវកសិ-
 កម្មក្តី ស្រ្តីនោះ ប្រាថ្នាដើម្បីល្អចកិបយកនូវទ្រព្យសូម្បីបន្តិច
 បន្តិចអំពីទ្រព្យនោះ ស្រ្តីណា ជាភរិយានៃបុរសមានសភាព
 ដូច្នោះ ស្រ្តីនោះ ហៅថា ថេរីភរិយា ។ ស្រ្តីមិនមានសេចក្តី
 ប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវការងារ ជាអ្នកខ្ចីលច្រអូស សុំច្រើន រឹងរូស
 កាច ពោលនូវវាក្យពាក្យក្រក់ ប្រព្រឹត្តគ្របសង្កត់នូវស្វាមី
 ដែលមានព្យាយាម ប្រឹងប្រែង ស្រ្តីណា ជាភរិយានៃ
 បុរសមានសភាពដូច្នោះ ស្រ្តីនោះ ហៅថា អយ្យភរិយា ។
 ស្រ្តីណា មានសេចក្តីអនុគ្រោះនូវប្រយោជន៍សព្វ ។ កាល
 ចេះរក្សាប្តី ដូចជាមាតារក្សាកូន ទាំងរក្សានូវទ្រព្យដែលស្វាមី
 នោះ បានមកអំពីទីនោះ ។ ស្រ្តីណា ជាភរិយានៃបុរស
 មានសភាពដូច្នោះ ស្រ្តីនោះ ហៅថា មាតាភរិយា ។

បណ្ណសកលដ្ឋហិពោ អព្យាករវគ្គោ

យថាបិ ជេដ្ឋា កតំនី កនិដ្ឋា

សតារវា ហោតិ សត្តម្ហំ សាមិកេ

ហិរិមនា កត្តាសាទ្បត្តនិ

យា ឯវុទា បុរសស្ស ករិយា

កតំនី ច ករិយាតិ ច សា បុរុច្ឆតិ ។

យាចិធ ទិស្វាន បតិ បមោទតិ

សធី សទារវំ ចរិស្សមាតតំ

កោលេយ្យកា សីលវតិ បតិព្វតា

យា ឯវុទា បុរសស្ស ករិយា

សធី ច ករិយាតិ ច សា បុរុច្ឆតិ ។

អត្តន្តសត្តា វជទិណ្ឌាតដ្ឋិតា

អវុទិច្ឆតា បតិលោ តតត្តុតិ

អក្កោជនា កត្តាសាទ្បត្តនិ

យា ឯវុទា បុរសស្ស ករិយា

នាសី ច ករិយាតិ ច សា បុរុច្ឆតិ ។

បណ្ណសកសង្កហិត អព្យាករត្ត

ស្រីមានសេចក្តីគោរព ក្នុងស្វាមីរបស់ខ្លួន ដូចបួនស្រីគោរព
 បងប្រុស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាច
 នៃភស្តា ស្រីណា ជាភរិយានៃបុរស មានសភាពដូច្នោះ
 ស្រីនោះ ហៅថា ភតិនីភរិយា ។ ស្រីណា ក្នុងលោកនេះ
 បានឃើញនូវប្តីហើយ ភីកកយ ដូចជាសំឡាញ់ បាន
 ឃើញសំឡាញ់ ដែលមកអស់កាលយូរ ស្រីនោះ បរិបូណ៌
 ដោយត្រកូល មានសីលធម៌ ជាស្រីមានវត្តប្រតិបត្តិ ក្នុងប្តី
 ស្រីណា ជាភរិយានៃបុរស មានសភាពដូច្នោះ ស្រីនោះ
 ហៅថា សឌីភរិយា ។ ស្រីដែលស្វាមីដេរ វាយ គំរាមដោយ
 ដំបង មិនមានចិត្តប្រទូស្តរិញ ចេះអត់សង្កត់ដល់ប្តី មិន
 ក្រោធ ប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាចនៃភស្តា ស្រីណាជាភរិយា
 នៃបុរសមានសភាពដូច្នោះ ស្រីនោះ ហៅថា ទាសីភរិយា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តកនិបាតោ

យោចីធិ ករិយា វុធកាតិ វុច្ចតិ
 ហោរី ច អយ្យាតិ ច សា បវុច្ចតិ
 ទិស្សីនវរុទា ជុសា អនាទរា
 កាយស្ស ភេទា និរយំ វជន្តិ តា ។
 យោចីធិ មាតា ភតិជំ សទ្ធិ(១) ច
 នាសី ច ករិយាតិ ច សា បវុច្ចតិ
 សីលេ បិតត្តា ចិរត្តសុវត្ថា
 កាយស្ស ភេទា សុភតិ វជន្តិ តាតិ ។

ឥហ ទោ សុជាតេ សត្ត បុរិសស្ស ករិយា តាសំ
 ត្វំ កតមាតិ ។ អដ្ឋតេត្ត មំ កន្លេ កតវំ នាសី-
 សមំ សាមិកស្ស ករិយំ នាវត្ថុតិ ។

[៦០] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សបត្តកត្តា
 សបត្តកាវណា កោធនំ អាភច្ឆន្តិ ឥត្តិ វំ បុរិសំ
 វំ ។ កតមេ សត្ត ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ឃំ ឥច្ឆតិ អហោ វតាយំ ទិព្វណ្ណោ អស្សាតិ ។

១ ឱ, សទ្ធិតិ ច ។ អយំ បាវេ យុត្តកោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ សុត្តនិបាត

ភវិយាណា ក្នុងលោកនេះ ដែលហៅថា វៃឆក្កី ហៅថា
 ហោរីក្កី ហៅថាអយ្យក្កី ភវិយាទាំងនោះ មានសភាពជា
 ស្រ្តីស្រ្តីសីល រឹងរូស មិនមានសេចក្តីគោរព លុះបែក
 ធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកាន់នរក ។ ភវិយាណា
 ក្នុងលោកនេះ ដែលហៅថាមាតាក្កី កគិនីក្កី សទ្ធិក្កី ទាសីក្កី
 ភវិយាទាំងនោះ ជាស្រ្តីសម្រឹមអស់កាលដាយូរអង្វែង ព្រោះ
 តាំងនៅក្នុងសីលធម៌ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែង
 ទៅកាន់សុគតិ ។

ម្នាលនាងសុជាតា នេះជាភវិយា របស់បុរស ៧ ពួក បណ្តាភវិយា
 ទាំង ៧ ពួកនោះ នាងតើជាភវិយាដូចម្តេច ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំគាល់ទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គ ថាជាភវិយា ស្មើដោយ
 ទាសីរបស់ស្វាមី ចាប់ដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅ ។

[៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ជាទីគ្រេកអរនៃ
 សត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមាន
 សេចក្តីគ្រោធ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សត្រូវក្នុងលោកនេះ រមែងប្រាថ្នានូវហេតុ យ៉ាងនេះ
 ដែលសត្រូវថា ឥហ្ម⁺ សូមឱ្យបុគ្គលនេះ មានវណ្ណៈអាក្រក់ ។

បណ្ណសកសង្កហិតោ អណ្ណាទវត្តោ

តំ កិស្សុ ហេតុ ។ ន កិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 វណ្ណតាយ នន្ទតំ កោធនោយំ កិក្ខុវេ ប្បុសប្បុន្តលោ
 កោធាកិក្ខុតោ កោធបវេតោ កិញ្ចាបំ សោ ហោតិ
 សុញ្ញតោ សុវិន័តោ កប្បុតកេសមស្ស ធិណានវត្ត-
 វាសនោ អថេវា សោ ទុព្វណ្ណោ ច ហោតិ កោធា-
 កិក្ខុតោ ។ អយំ កិក្ខុវេ ថវមោ ធម្មោ សបត្ត-
 កេត្តោ សបត្តការណោ កោធនំ អាតច្ឆតំ ឥត្តំ វា
 ប្បុសំ វា ។ បុន ចបំ កិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ឃំ ឥច្ឆតំ អហោ វតាយំ ទុក្ខំ សយេយ្យាតិ ។
 តំ កិស្សុ ហេតុ ។ ន កិក្ខុវេ សបត្តោ
 សបត្តស្ស សុខសេយ្យាយ នន្ទតំ កោធនោយំ
 កិក្ខុវេ ប្បុសប្បុន្តលោ កោធាកិក្ខុតោ កោធបវេតោ

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អព្យាករវគ្គ

រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិន
ត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះវណ្ណៈទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គល
នេះ (តាលបើ) មានសេចក្តីក្រោធ មានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ មាន
សេចក្តីក្រោធរូបវិតហើយ បុរសបុគ្គលនោះ ទុកជាលាបស្រឡាបល្អ
បានការសក់នឹងពុកមាត់ ហើយស្ងៀកសំពត់មានពណ៌ស ក៏មែនពិត
ហើយ ប៉ុន្តែបុរសបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មានវណ្ណៈអាក្រក់ ជាអ្នកមាន
សេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាធម៌ទី ១
ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ
បុរសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
សត្រូវ រមែងប្រាថ្នានូវហេតុយ៉ាងនេះ ដល់សត្រូវថា ឧហ្ម ៥ សូមឱ្យ
បុគ្គលនេះ ដេកជាទុក្ខ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរ ក្នុងការដេក ជាសុខ
របស់សត្រូវទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ មានសេចក្តី
ក្រោធ មានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីក្រោធរូបវិតហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គការិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

កិញ្ចាបិ សោ បល្ល័ង្កំ សេតិ កោណកត្តតេ បដិ-

កត្តតេ បដលីកត្តតេ កាណលីមតប្បវប្បច្ចត្តកាលោ

សឡត្តច្ឆន្តេ ឡកតោលោហិតកុបដានេ អថោ

សោ ឡត្តញ្ញាវំ សេតិ កោណកិក្ខតោ ។ អយំ

កិក្ខវេ ឡតិយោ ធម្មោ សបត្តករោ សបត្ត-

ការលោ កោដនំ អាចច្ឆតិ ឥត្តិ វា ប្រិសំ វា ។

ឌុន ចបំ កិក្ខវេ សបត្តោ សបត្តស្ស ឃំ

ឥច្ឆតិ អហោ វតាយំ ន បច្ឆត្តោ អស្សាតិ ។

តំ កិស្ស ហេតុ ។ ន កិក្ខវេ សបត្តោ

សបត្តស្ស បច្ឆត្តតាយំ នន្ទតិ កោដដោយំ កិក្ខវេ

ប្រិសប្បកុលោ កោណកិក្ខតោ កោដបរោ អនត្តិបិ

កហេត្វា អត្តោ មេ កហិតោតិ មញ្ញាតិ អត្តិបិ

កហេត្វា អនត្តោ មេ កហិតោតិ មញ្ញាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរទិកាយ សុត្តនិយាម

បុរសបុគ្គលនោះ ទុកជាដេកលើបល្ល័ង្ក លើកម្រាលព្រំ ដែលមាន
 រោមវែងជាង ៤ ញាប់ លើកម្រាលមានពណ៌ស ដែលធ្វើដោយរោម
 សត្វ លើកម្រាលដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វជាង្កាប់ឆ្អឹង លើកម្រាល
 ដ៏ទន្តម ដែលគេធ្វើដោយស្បែកឈ្មួស មានខ្នើយមានពណ៌ក្រហម
 ទាំងពីរខាង ព្រមទាំងពិការដែលមានពណ៌ក្រហម ក៏មែនតិចហើយ
 ប៉ុន្តែ បុរសបុគ្គលនោះ ត្រូវសេចក្តីក្រោធ គ្របសង្កត់ហើយ ក៏
 ឈ្មោះថា ដេកជាទុក្ខ ដោយពិត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
 ធម៌ទី ២ ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់
 ស្ត្រីភាព ឬ បុរសភាព ដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាឃើញនេះដល់សត្រូវថា ឧហ្ម សូមឱ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានប្រយោជន៍ច្រើនឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរ ក្នុងប្រយោជន៍ដ៏ច្រើន
 របស់សត្រូវទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តី
 ក្រោធ មានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីក្រោធជួររឹតហើយ កាន់
 យកនូវហេតុមិនមែនជាប្រយោជន៍ សំគាល់ថាប្រយោជន៍ អាត្មាអញ
 បានកាន់យកហើយផង កាន់យកនូវហេតុជាប្រយោជន៍ សំគាល់ថា
 ហេតុមិនមែនជាប្រយោជន៍ អាត្មាអញបានកាន់យកហើយផង ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករត្រៃ

តស្សមេ ធម្មា អរាមញ្ញបច្ចនីកា តហិតា
 ដីយវត្តំ អហិតាយ ឱក្ខាយ សវត្តនំ កោណ -
 ភិក្ខុតស្ស ។ អយំ ភិក្ខុវេ តតិយោ ធម្មោ សបត្ត -
 កត្តោ សបត្តការណោ កោដនំ អាឡច្ឆតិ ឥត្តិ វា
 ប្បសំ វា ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 វរំ ឥច្ឆតិ អហោ វតាយំ ន គោតវា អស្សតិ ។
 តំ កស្ស ហេតុ ។ ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ភោគវតាយ នន្ទតិ កោដនស្ស ភិក្ខុវេ ប្បសប្បត្តនស្ស
 កោណភិក្ខុតស្ស កោដបរតស្ស យេបស្ស តេ
 ហោន្តិ ភោតា ឧដ្ឋានិយោធិតតា ពាហាពនបរិចតា
 សេដាវត្តត្តា . ធម្មកា ធម្មនដ្ឋា តេបិ វជ្ជោ
 វជ្ជកោសំ បរិសេន្តិ កោណភិក្ខុតស្ស ។ អយំ
 ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ ធម្មោ សបត្តកត្តោ សបត្តការណោ
 កោដនំ អាឡច្ឆតិ ឥត្តិ វា ប្បសំ វា ។

បណ្ណសកសង្កហិត អព្យាករណ៍

នេះជាធម៌ ជាសត្រូវដែលគ្មាននឹងគ្នា ដែលសត្រូវនោះ មានសេចក្តី
 ក្រោធគ្របសង្កត់ កាន់យកហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រ
 យោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីខ្ពុកអស់កាលជាយូរអង្វែង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាធម៌ទី ៧ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវរមែងមក
 កាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត សត្រូវរមែងប្រាថ្នាយ៉ាងនេះដែលសត្រូវថា ឧហ្ម សូមឲ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានភោគឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវរមែងមិនត្រេកអរដែលសត្រូវ ព្រោះមានភោគ
 ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុរសបុគ្គល មានសេចក្តីក្រោធ មាន
 សេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីក្រោធរួររត់ហើយ ភោគទាំង
 ឡាយណា ដែលបុគ្គលនោះ បានមកដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងព្យាយាម
 សន្សំដោយកំឡាំងដៃ បែកញើសហូរញើស ប្រកបដោយធម៌ បាន
 មកដោយធម៌ ព្រះរាជទាំងឡាយ រមែងញ៉ាំងភោគទាំងនោះ របស់
 បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ ឲ្យចូលទៅកាន់ព្រះឃ្នាំង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៤ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុ
 នៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាព ដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គទូរនិទាយស្ស សុត្តនិយាយោ

បុន ចបំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស ឃំ ឥច្ឆតិ
 អហោ វតាយំ ន យសវា អស្សតិ ។ តំ តិស្ស ហេតុ
 ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស យសវតាយ
 នន្ទតិ កោធនោយំ ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលោ កោធា-
 ភិក្ខុតោ កោធបវេតោ យេបិស្ស សោ ហោតិ យសោ
 អប្បមាទាជិតតោ តម្លាបិ ជំសតិ កោធាភិក្ខុតោ ។
 អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចហោ ធម្មោ សបត្តកោណោ សបត្ត-
 ការណោ កោធនំ អាទិច្ឆតិ ឥតិ វា បុរិសំ វា ។
 បុន ចបំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស ឃំ ឥច្ឆតិ
 អហោ វតាយំ ន មិត្តវា អស្សតិ ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។
 ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស មិត្តវតាយ នន្ទតិ
 កោធនោយំ ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលោ កោធាភិក្ខុតោ
 កោធបវេតោ យេបិស្ស តេ ហោន្តិ វិត្តាមន្តា ញាតិ-
 សាលោហិតោ តេបិ អាវតា តំ បរិវ្មេន្តិ កោធាភិក្ខុតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សត្តកថាបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាយ៉ាងនេះ
 ដល់សត្រូវថា ឧហ្មា សូមឲ្យបុគ្គលនេះ កុំមានយសឡើយ ។
 រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែង
 មិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះមានយសទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរស
 បុគ្គលនេះ មានសេចក្តីក្រោធ មានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ មាន
 សេចក្តីក្រោធរូបវិតហើយ យសណា របស់បុគ្គលនោះ ដែលបានមក
 ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ (កាលបើ) មានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ហើយ
 ក៏រមែងភ្ញាក់ចេញចាកយសនោះមិនខានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាធម៌ទី៥ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមក
 កាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាយ៉ាងនេះ ដល់សត្រូវថា ឧហ្មា សូមឲ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានមិត្តឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះមានមិត្តទេ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ មានសេចក្តីក្រោធ មានសេចក្តីក្រោធគ្រប
 សង្កត់ មានសេចក្តីក្រោធរូបវិតហើយ ពួកមិត្ត អាមាត្យ ញាតិ
 សាលាហិតណា របស់បុរសបុគ្គលនោះ ពួកដទៃទាំងនោះ រមែងរៀរ
 បង្កើនបុរសបុគ្គល ដែលមានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់នោះ អំពីចម្ងាយ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាធរវិញ្ញោ

អយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ ធម្មោ សបត្តកក្កោ សបត្ត-
 កោរណោ កោធនំ អាភច្ឆតំ ឥត្តំ វា ប្បវសំ
 វា ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ឃី ឥច្ឆតំ អហោ វតាយំ កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា អទាយំ ទុក្ខតី វិជិតានំ ជិវយំ ឧប-
 បជ្ឈេយ្យតិ ។ តំ តតស្ស ហេតុ ។ ន ភិក្ខុវេ
 សបត្តោ សបត្តស្ស សុភតតមនេន នន្ទតំ កោធមោយំ
 ភិក្ខុវេ ប្បវសប្បុលោ កោណភិក្ខុតោ កោធបវេតោ
 កាយេន ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ
 មនសា ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ ។ សោ កាយេន ទុច្ឆរិតំ
 ចរិត្វា វាចាយ ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អទាយំ ទុក្ខតី វិជិតានំ
 ជិវយំ ឧបបជ្ឈតិ កោណភិក្ខុតោ ។ អយំ ភិក្ខុវេ
 សត្តមោ ធម្មោ សបត្តកក្កោ សបត្តកោរណោ
 កោធនំ អាភច្ឆតំ ឥត្តំ វា ប្បវសំ វាតិ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មោ សបត្តកក្កោ

បណ្ណាល័យព័ត៌មាន អព្យាករណ៍

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៦ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ
 ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តី
 ក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សត្រូវ រមែង
 ប្រាថ្នាយ៉ាងនេះដល់សត្រូវថា ឧហ្ម ⁺ សូមឲ្យបុគ្គលនេះ លុះបែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ គប្បីចូលទៅកើតក្នុងតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ
 នរក ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ
 រមែងមិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ដោយដំណើរទៅកាន់សុគតិទេ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែបុរសបុគ្គលនេះ មានសេចក្តីក្រោធ មានសេចក្តី
 ក្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីកោធន៍បរិភោគហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយ
 កាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយចិត្ត ។ លុះ
 បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់នោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយកាយ
 ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយចិត្តហើយ បែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៧ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុ
 នៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ ប្រការនេះ ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យាសម្ប វិញ្ញាណនិយម

សប្បត្តកោណ កោដនំ អាតច្ចនំ ឥត្តំ វា ប្បសំ វាតំ ។

កោដនោ ធុទ្ធលោហោ ហោតិ អថា ធុត្តម្បិ សេតិ សោ

អថា អត្តំ តហេត្វាន អនត្តំ បដិបដ្ឋតិ(១)

តតោ កាយេន វាចាយ វងំ តត្វាន កោដនោ

កោណាភិក្ខុតោ ប្បសោ ធនជាដី ធិតច្ចតិ

កោដសម្មាទសម្មត្តោ អាយសត្តំ(២) ធិតច្ចតិ

ញាតិមិត្តា សុហត្ថា ច បរិវេជ្ជន្តិ កោដនំ ។

អនត្តជនោ កោដោ កោដោ ចិត្តប្បកោបនោ

ភយមន្តរោ ជាតំ តំ ជនោ ជាវុជ្ជតិ ។

កុទ្ធោ អត្តំ ន ជាតាតិ កុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ

អន្ធតបំ តទា ហោតិ យំ កោដោ សហេតេ នំ ។

១ ឧ. ម. អធិបដ្ឋតិ ។ ២ ឧ. ម. អាយសក្សំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទាន

ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាព ដែលមាន
សេចក្តីគ្រោធជាប្រក្រតី ។

បុគ្គលមានសេចក្តីគ្រោធ រមែងមានវណ្ណៈពាក្រកំ ទាំង
បុគ្គលនោះ រមែងដេកជាទុក្ខ ទោះបីកាន់យកនូវប្រយោជន៍
ហើយ រមែងប្រតិបត្តិ មិនជាប្រយោជន៍វិញ បុរសមាន
សេចក្តីគ្រោធ ត្រូវសេចក្តីគ្រោធ គ្របសង្កត់ ធ្វើនូវការ
សម្ងាប់ដោយតាយ ដោយវេចា ក្នុងកាលនោះហើយ រមែង
ដល់នូវសេចក្តីសាបសូន្យ ចាកទ្រព្យមិនខាន បុរសដែល
ស្រវឹង ព្រោះស្រវឹងដោយសេចក្តីគ្រោធហើយ រមែងដល់នូវ
សេចក្តីអាប័យស ពួកញាតិ មិត្តនឹងអ្នកមានចិត្តល្អ សំឡាញ់
រមែងចៀសវាងនូវបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីគ្រោធ ។ សេចក្តី
គ្រោធ ជាហេតុឲ្យកើតសេចក្តីវិនាស សេចក្តីគ្រោធ
ជាហេតុញ្ជាតិចិត្ត ឲ្យកម្រើក ភ័យកើតឡើង ក្នុងសន្តាន
ជនមិនបានដឹងនូវភ័យនោះឡើយ ។ បុគ្គលអ្នកគ្រោធ
មិនដឹងនូវសេចក្តីចំរើន បុគ្គលអ្នកគ្រោធ មិនឃើញនូវធម៌
សេចក្តីគ្រោធ គ្របសង្កត់នូវជនណា សេចក្តីសង្កត់
រមែងមានប្រាកដ ដល់ជននោះ ក្នុងកាលនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករវង្សោ

យំ កុដ្ឋោ ទុបរោលេតិ សុត្តរំ វិយ ទុត្តរំ
 បច្ឆា សោ វិគតេ កោលេ អត្តំទឿន្យា តប្បតិ ។
 ទុម្ពង្គយំ បឋមំ ទស្សតិ^(១) ទ្វិបត្តិមិ ពារកោ
 យតោ បតាយតិ កោលោ យេន កុដ្ឋង្គំ មាលាវា ។
 ធាស្ស ហិរំ ន ទុត្តប្បំ ន វា សោ ហោតិ តារវោ
 កោលេន អភិក្ខុតស្ស ន ទីបំ ហោតិ តត្វាដំ ។
 តបដំហោនិ កឡានិ យានិ ធម្មហិ អារកោ
 តានិ អាពោចយិស្សមិ តំ សុណាម យដា តាដំ ។
 កុដ្ឋោ ហិ បិតរំ ហង្គំ ហង្គំ កុដ្ឋោ សមាតរំ
 កុដ្ឋោ ហិ ព្រាហ្មណំ ហង្គំ ហង្គំ កុដ្ឋោ បុតុដ្ឋនំ ។
 យាយ មាតុ គតោ ចោសោ ភីមំ លោតិ អវេត្តតិ
 តប្បិ ចាលាទទី សង្គំ ហង្គំ កុដ្ឋោ បុតុដ្ឋនោ ។

១ ទុម្ពង្គយំ បទស្សេតិបិ អយំ បុគ្គតោ ។

បណ្ណសកសង្គហិត អព្យាករណ៍

បុគ្គលអ្នកក្រោធ បៀតបៀននូវបុគ្គលណា កាលធ្វើនូវអំពើ
 អាក្រក់ ហាក់ដូចជាអំពើល្អ បុគ្គលអ្នកក្រោធនោះ កាលបើ
 សេចក្តីក្រោធ ប្រាសចេញហើយ រមែងក្តៅក្រហាយជា
 ខាងក្រោយ ដូចជាក្លើងឆេះ ។ សេចក្តីក្រោធ ផ្ទុលឡើងក្នុង
 វេលាណា មាណពទាំងឡាយ ខឹងក្នុងវេលាណា រមែង
 សំដែងនូវមុខក្រញៅជាដប្បង ក្នុងវេលានោះ ដូចក្លើងកាល
 បង្ហូរនូវផ្សែង ។ បុគ្គលនោះ មិនមានហិរិ មិនមានឧតប្បៈ
 មិនមានសេចក្តីគោរពឡើយ បុគ្គលត្រូវសេចក្តីក្រោធ គ្រប
 សង្កត់ហើយ រមែងរកទីពឹងបន្តិចបន្តួចគ្មាន ។ កម្មទាំងឡាយ
 ណា ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ក៏រមែងឆ្ងាយអំពីធម៌
 តថាគត នឹងសំដែងប្រាប់នូវកម្មទាំងនោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយ
 ចាំស្តាប់នូវធម៌នោះ តាមសេចក្តីពិត ។ បុគ្គលក្រោធ សម្លាប់
 នូវបិតាក៏មាន បុគ្គលក្រោធ សម្លាប់នូវមាតារបស់ខ្លួនក៏មាន
 បុគ្គលក្រោធ សម្លាប់នូវជីណា សវព្រាហ្មណ៍ក៏មាន បុគ្គល
 ក្រោធ សម្លាប់នូវបុប្ផនក៏មាន ។ បុរសដែលមាតាណា
 ចិញ្ចឹមហើយ បាទឃើញច្បាស់នូវលោកនេះ បុប្ផនដែល
 ក្រោធ រមែងសម្លាប់នូវមាតា ដែលឲ្យនូវជីវិតនោះក៏មាន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិទាន

អត្ថបមា ហំ តេ ត្តាស	អត្តា ហំ បរមំ បិយោ
ហន្តំ ត្យាទ្ធោ បុត្តតានំ	នាពារុបេសុ មុច្ឆិតោ ។
អសំនា ហន្តំ អត្តានំ	វិបំ ខានន្តំ មុច្ឆិតា
រដ្ឋយា តទ្ធា មិយ្យន្តំ	បព្វតាមបំ កណ្ណេ ។
ក្ខតហច្ចានំ កម្មានំ	អត្តមារណិយានំ ច
ករោន្តំ នារពុជ្ឈន្តំ	កោជជានោ បរករោ ។
នីតាយំ កោជរុបេន	មក្ខចានោ គុហាសយោ
និមេន សម្មត្តន្តំ	បញ្ចារិយេន ទិដ្ឋិយោ ។
ឯករមេតំ អកុសលំ	សម្មត្តន្តេវ បណ្ឌិតោ ។
តថេវ ធម្មេ សិក្ខេវ	មា នោ ទុម្ពន្តយំ អហុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សត្តកនិបាត

សត្វទាំងនោះ មានខ្លួនជាឧបមា ព្រោះខ្លួនជាទីស្រឡាញ់
ដ៏ឧត្តម បុគ្គលក្រោធ ដែលជ្រប់ទៅក្នុងរូបផ្សេងៗ រមែង
សម្លាប់នូវខ្លួន ដោយហេតុផ្សេងៗ ។ ពួកជនដែលជ្រប់ទៅ
(ក្នុងរូបផ្សេងៗ) ហើយ រមែងសម្លាប់ខ្លួន ដោយវារៈ ទំពាស៊ី
នូវបំពិស ចងកសម្លាប់ ទម្លាក់ខ្លួនក្នុងជ្រោះភ្នំ ។ ជន
ទាំងឡាយ កាលធ្វើនូវអំពើ ជាហេតុនាំឲ្យសាបសូន្យចាក
សេចក្តីចំរើនផង ជាហេតុនឹងសម្លាប់ខ្លួនផង រមែងមិនបាន
ដឹងខ្លួនទេ បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធ កើតឡើងហើយ
រមែងវិនាសមិនខាន ។ អន្តរកាលសេចក្តីស្លាប់នេះ ជាគុហា
ជាទីអាស្រ័យនៅ ដោយសភាពនៃសេចក្តីក្រោធ ដោយ
ប្រការដូច្នោះ បុគ្គលរដ្ឋាចម្ពិលនូវសេចក្តីក្រោធនោះចេញ
ដោយទម្រង់ព្រាហ្មណ៍ នឹងបុគ្គលទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បី
ផ្តាច់ផ្តិលនូវអកុសលមួយៗ ។ បុគ្គលគប្បីសិក្សានូវធម៌ទាំង
ឡាយដូច្នោះថា យើងទាំងឡាយ ក៏មានមុខក្រញាញ់ឡើយ ។

បណ្ណសកសង្កហិរោ អព្យាករវត្តោ

វីតកោជិ អនាយាសា វីតលោកា អនិស្សកោ
នន្តា កោតំ បហត្វាន បរិនិព្វស្ស្សថនាសវាតិ^(១) ។

អព្យាករវត្តោ បរិសោ ។

តិស្សទ្ធានំ

អព្យាកតោ បុរិសតតិ តិស្សសីហាត្តិបញ្ចមំ
តត្រវតមំ តិម្ពិលោ សត្តករិយាយ កោជនា^(២) ។

១ ឧ. ម. បរិនិព្វស្ស អនាសវាតិ អយមេវ យុត្តភរោ ។ ២ ឧ. កិម្ពិលំ សត្តបចលា
សត្តករិយោ កោជនាតិ ។ ម. កិម្ពិលំ សត្តបចលា មេត្តករិយោ កោជេកាទសាតិ ។

បណ្ណសកសង្កហិត អព្យាករត្ថ

កាលបើអ្នក មិនមានសេចក្តីក្រោធ មិនមានសេចក្តីប្តឹង
មិនមានសេចក្តីលោភ មិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ មានខ្លួន
ទូន្មានហើយ សម្លាប់បដិវិន្ទន៍សេចក្តីក្រោធហើយ នឹងបានជា
អនាវសបុគ្គល បរិនិព្វានតុំខាន ។

ចប់ អព្យាករត្ថទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃអព្យាករត្ថគ្រោះគឺ

និយាយអំពីវត្ថុ ដែលគេមិនបានពោល ១ អំពីញាណគតិ
របស់បុរស ១ អំពីភិក្ខុឈ្មោះតិស្សៈ ១ អំពីសេនាបតី
ឈ្មោះសីហៈ ១ អំពីហេតុដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនបាច់
រក្សា ជាគំរប់ប្រាំ អំពីព្រះភិមិលៈ ១ អំពីភិរិយា ៧ ពួក ១
អំពីសេចក្តីក្រោធ ១ ។

មហានិគ្រោ

(៦២) ហំរោត្តប្បេ ភិក្ខុវេ អសតិ ហំរោត្តប្បវិ-
 បន្ទស្ស ហតុបដិសោ ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ឥន្ទ្រិយ-
 សំវារោ អសតិ ឥន្ទ្រិយសំវារិបន្ទស្ស ហតុបដិសំ ហោតិ
 សីលំ សីលោ អសតិ សីលារិបន្ទស្ស ហតុបដិសោ
 ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិស្មី អសតិ សម្មា-
 សមាធិរិបន្ទស្ស ហតុបដិសំ ហោតិ យថាភូតញ្ញាណា-
 និស្សនំ យថាភូតញ្ញាណានិស្សនេ អសតិ យថាភូត-
 ញ្ញាណានិស្សនរិបន្ទស្ស ហតុបដិសោ ហោតិ និព្វិទា-
 វិរាតោ និព្វិទាវិរាតោ អសតិ និព្វិទាវិរាតរិបន្ទស្ស
 ហតុបដិសំ ហោតិ វិមុត្តិញ្ញាណានិស្សនំ ។ តេយ្យថាបិ
 ភិក្ខុវេ វុក្ខោ សាទាបលាសារិបន្ទោ ភស្ស បប្បដិកាបិ
 ន ចារិប្បវី កច្ចតិ តតោបិ ដេត្តបិ សារោបិ
 ន ចារិប្បវី កច្ចតិ ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ
 ហំរោត្តប្បេ អសតិ ហំរោត្តប្បវិបន្ទស្ស ហតុបដិសោ
 ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ។ មេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណានិស្សនំ ។

មហានិទ្ទេស

[៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហិរិនីធិត្ថប្បៈ មិនមាន
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកហិរិនីធិត្ថប្បៈ ឈ្មោះថា មានហេតុ
 សាបសូន្យ កាលបើឥន្ទ្រិយសំវារៈមិនមាន សីលនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាក
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើសីលមិនមាន
 សម្មាសមាធិនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកសីល ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ
 កាលបើសម្មាសមាធិមិនមាន យថាភូតញ្ញាណទេស្សនៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ
 ចាកសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើយថាភូត-
 ញ្ញាណទេស្សនៈមិនមាន និព្វិទាវិវាគៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកយថាភូត-
 ញ្ញាណទេស្សនៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើនិព្វិទា-
 វិវាគៈមិនមាន វិមុត្តិញ្ញាណទេស្សនៈ នៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកនិព្វិទា-
 វិវាគៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដូចជាដើមឈើដែលវិបត្តិ ចាកមែកនឹងស្លឹក ក្រុមនៃឈើនោះក្តី ក៏
 មិនសូវបរិបូណ៌ សំបកក្តី ស្រាយក្តី ខ្លឹមក្តី ក៏មិនសូវបរិបូណ៌
 យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហិរិនីធិត្ថប្បៈ មិនមាន
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកហិរិនីធិត្ថប្បៈ ឈ្មោះថា មាន
 ហេតុសាបសូន្យ ។ ថេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទេស្សនៈ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហានិទ្ទេ

ហំពោត្តប្ប កិត្តវេ សតិ ហំពោត្តប្បសម្មន្ទស្ស ឧបទិ-
 សសម្មន្ទោ ហោតិ វិជ្ជិយសំវារោ វិជ្ជិយសំវារ-
 សតិ វិជ្ជិយសំវារសម្មន្ទស្ស ឧបទិសសម្មន្ទំ ហោតិ
 សីលំ សីលេ សតិ សីលសម្មន្ទស្ស ឧបទិស-
 សម្មន្ទោ ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិស្តី
 សតិ សម្មាសមាធិសម្មន្ទស្ស ឧបទិសសម្មន្ទំ
 ហោតិ យថាភូតញ្ញាណទស្សនំ យថាភូតញ្ញាណ-
 ទស្សនេ សតិ យថាភូតញ្ញាណទស្សនសម្មន្ទស្ស
 ឧបទិសសម្មន្ទោ ហោតិ ជិវ្ហំនារិវតោ ជិវ្ហំនារិវតេ
 សតិ ជិវ្ហំនារិវតសម្មន្ទស្ស ឧបទិសសម្មន្ទំ ហោតិ
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។ សេយ្យថាបំ កិត្តវេ វុត្តោ
 សាខាបលាសសម្មន្ទោ តស្ស បប្បដិកាបំ ហិម្ហរិ
 តច្ចតិ តចោបំ ដេត្តបំ សារោបំ ហិម្ហរិ តច្ចតិ
 ឯវមេវ ខោ កិត្តវេ ហំពោត្តប្ប សតិ ហំពោត្តប្ប-
 សម្មន្ទស្ស ឧបទិសសម្មន្ទោ ហោតិ វិជ្ជិយសំវារោ
 ។ មេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។

បណ្ណសកសង្កហិត មហាវគ្គ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហិរិនីន័ធិត្តប្បៈមាន ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គល
អ្នកបរិបូណ៌ ដោយហិរិនីន័ធិត្តប្បៈឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាល
បើឥន្ទ្រិយសំវារៈមាន សីលនៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ ដោយឥន្ទ្រិយសំវារៈ
ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាលបើសីលមាន សម្មាសមាធិនៃ
បុគ្គល អ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាល
បើសម្មាសមាធិមាន យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ នៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌
ដោយសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាលបើយថា-
ភូតញ្ញាណទស្សនៈមាន និព្វិតវិវាតៈនៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ ដោយយថា-
ភូតញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ ដោយហេតុ កាលបើនិព្វិត-
វិវាតៈមាន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈនៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ ដោយនិព្វិត-
វិវាតៈ ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ ដោយហេតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ដូចជាដើមឈើ ដែលបរិបូណ៌ដោយមែកនឹងស្លឹក ក្រុមនៃឈើនោះក្តី
ក៏បរិបូណ៌ សំបកក្តី ស្រាយក្តី ខ្ទឹមក្តី ក៏បរិបូណ៌ យ៉ាងណា
មិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហិរិនីន័ធិត្តប្បៈមាន ឥន្ទ្រិយសំវារៈ
នៃបុគ្គល អ្នកបរិបូណ៌ ដោយហិរិនីន័ធិត្តប្បៈឈ្មោះថាបរិបូណ៌ ដោយ
ហេតុ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយស្ស សុត្តនិទាន

(៦៣) ឯតំ សមយំ ភគវា វេសានិយំ វិហារិតិ
អត្តចារិវិទេ ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
ភិក្ខុវេតិ ។ កទន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភគវតោ បច្ចុ-
ស្ស្ហសុំ ។ ភគវា ឯតទវេច អនិច្ចា ភិក្ខុវេ
សម្ព័រា អង្គវា ភិក្ខុវេ សម្ព័រា អនស្សសិកា
ភិក្ខុវេ សម្ព័រា យាវត្ថាដំ ភិក្ខុវេ អលមេវ សព្វ-
សម្ព័រេសុ ធិត្ថិច្ឆតុំ អលំ វិជ្ជតុំ អលំ វិមុច្ចតុំ
សិលេរុ ភិក្ខុវេ បព្វតរាជា ចតុរាសីតិយោជន -
សហស្សនិ អាណមេន ចតុរាសីតិយោជនសហស្សនិ
វិត្តារេន ចតុរាសីតិយោជនសហស្សនិ មហាសមុទ្រ
អជ្ឈេតាធិញ្ញ ចតុរាសីតិយោជនសហស្សនិ មហា-
សមុទ្ធា អប្បុត្តតោ ។ ហោតិ ខោ សោ
ភិក្ខុវេ សមយោ យំ ពហូនិ វស្សនិ
ពហូនិ វស្សសតានិ ពហូនិ វស្សសហស្សនិ
ពហូនិ វស្សសតសហស្សនិ ទេវេ ន វស្សតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តនិទាន

(៦៣) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
អប្ពបាលិន ទៀបក្រុងវេហាលី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួក
ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះវុទ្ធដីកា នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះ
ករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារ^(១)ទាំងឡាយ មិនទៀងទាត់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
សង្ខារទាំងឡាយ មិនខ្ជាប់ខ្ជួន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ
មិនបិទថៅ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ បុគ្គលគួរនឿយណាយ
គួរធុញទ្រាន់ គួរធុស្រឡះ ចាកសង្ខារទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ដូចយ៉ាង ស្តេចក្នុងឈ្មោះសិនេរ ទទឹង ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់យោជន៍
បណ្តោយ ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់យោជន៍ លិចចុះក្នុងមហាសមុទ្រ ៨ ម៉ឺន
៤ ពាន់យោជន៍ ផុសឡើងអំពីមហាសមុទ្រ ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់
យោជន៍ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលភ្លៀង មិន
បង្ហូរចុះ អស់ច្រើនឆ្នាំ ច្រើនរយឆ្នាំ ច្រើនពាន់ឆ្នាំ ច្រើនសែនឆ្នាំ

១ សង្ខារដែលមានចិត្តគ្រប់គ្រង និងសង្ខារដែលមិនមានចិត្តគ្រប់គ្រង ។ អង្គិកថា ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវគ្គោ

ទេវេ ខោ បន កិត្តវេ អវស្សន្តោ យេកេចិមេ
 វិជេដ្ឋាមក្ខតតាមធិសថតិណាវនប្បតយោ^(១) តេ ឧស្សុស្សន្តិ
 វិស្សុស្សន្តិ ន កវន្តិ ។ ឃវំ អនិច្ចា កិត្តវេ
 សម្មា ឃវំ អន្តវា កិត្តវេ សម្មា ឃវំ
 អន្តស្សសិកា កិត្តវេ សម្មា យាវត្តាទំ កិត្តវេ
 អនវមេវ សព្វសម្មាវេស្ស មិច្ឆិន្ទតុំ អនំ វិម្ពិន្ទតុំ អនំ
 វិម្ពិន្ទតុំ ។ ហោតិ ខោ សោ កិត្តវេ សមយោ
 យំ កេណាចិ កេហាចិ មីយស្ស អន្តនោ អច្ចយេន
 តតិយោ សុរិយោ ចាតុកវតិ ។ តតិយស្ស កិត្តវេ
 សុរិយស្ស ចាតុកាវា យាកាចិ កុណ្ឌិយោ កុស្តេត្តា
 សព្វា តា ឧស្សុស្សន្តិ វិស្សុស្សន្តិ ន កវន្តិ ។ ឃវំ
 អនិច្ចា កិត្តវេ សម្មា... អនំ វិម្ពិន្ទតុំ ។ ហោតិ
 ខោ សោ កិត្តវេ សមយោ យំ កេណាចិ កេហាចិ
 មីយស្ស អន្តនោ អច្ចយេន តតិយោ សុរិយោ ចាតុ-
 កវតិ ។ តតិយស្ស កិត្តវេ សុរិយស្ស ចាតុកាវា
 យា តា^(២) មហានទិយោ សេយ្យដីទំ កម្ពុំ យមុតា

១ ឧ. ព័ជិតាម្បតតាមធិសធិតិណាវនប្បតយោ ។ ម. ព័ជិតាម្បតតាមធិសធិតិណាវន-
 ប្បតិយោ ។ ២ ឧ. ម. យា កាចិ ។

បណ្ណសកសង្កហិត មហានិក្ខ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភ្ញៀវមិនបង្ហាញចុះ ពីដកាម ភូតតាម ឈើ
 ជាថ្នាំ ស្មៅ នឹងឈើជាធំ ក្នុងព្រៃណាមួយ ពីដកាម ភូតតាម នឹងឈើ
 ជាថ្នាំ ស្មៅ នឹងឈើជាធំក្នុងព្រៃទាំងនោះ នឹងស្ងួត ស្ងួត មិនកើតឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនខ្ជាប់ខ្ជួនយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សង្ខារទាំងឡាយ មិនបិតថេរយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ
 បុគ្គលគួរឡើយណាយ គួរធុញច្រាន គួររួចស្រឡះ ចាកសង្ខារទាំងពួង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ពីរ កើត
 ប្រាកដ ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះ
 ព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ពីរ កើតប្រាកដហើយ ស្ទឹងតូចទាំងឡាយ បារាយណ៍
 ទឹកតូចទាំងឡាយ ណាមួយ ស្ទឹងនឹងបារាយណ៍តូចទាំងអស់
 នោះនឹងគោក រឹងស្ងួត មិនមានប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ...គួររួចស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់បី កើតប្រាកដ
 ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យ
 ជាគំរប់បី កើតមានប្រាកដ ទេវទ្ធិទាំងឡាយណា គឺទេវតា យមុនា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុទ្ធវិទិកាយស្ស សុត្តានិទានោ

អចិន្តេសី សារក្ខ មហី សាធិ តា ឧស្សុស្សន្តិ វិស្សុស្សន្តិ
 ន កវ្តិ ។ ឃី អធិប្បា ភិក្ខុវេ សុម្ពាណ... អលំ
 វិមុច្ចិត្តំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 កណាចិ ករហាចិ ដីយស្ស អទ្ធិនោ អក្ខយេន ចន្តានា
 សុរិយោ ចានុកវតិ ។ ចន្តត្ថស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស
 ចានុកាវា យេ តេ មហាសវា យេតោ វេមា មហា-
 នទិយោ សក្កវន្តិ សេយ្យដិទំ កម្ពុយ យម្មនា អចិន្តេ
 សារក្ខ មហី សាធិ តេ ឧស្សុស្សន្តិ វិស្សុស្សន្តិ ន
 កវ្តិ^(១) ។ ឃី អធិប្បា ភិក្ខុវេ សុម្ពាណ... អលំ
 វិមុច្ចិត្តំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 កណាចិ ករហាចិ ដីយស្ស អទ្ធិនោ អក្ខយេន ចន្តានា
 សុរិយោ ចានុកវតិ ។ ចន្តត្ថស្ស ភិក្ខុវេ
 សុរិយស្ស ចានុកាវា យោជនសតិកានិចិ មហា
 សម្មាទ្ធេ ឧទកានិ ឌីក្ខុន្តិ ទ្ធិយោជនសតិកានិចិ

១ ឧ ម. យេ តេ មហាសវា យាវា វេមា មហា វិយោ សក្កវន្តិ សេយ្យដិទំ អនោគន្តា
 សីហបយាវា វេមាវា កណ្តុក្កន្តា កុណាណ ធម្មតា មគ្គាវិទិយោ ពា ឧស្សុស្សន្តិ
 វិស្សុស្សន្តិ ន កវ្តិកិ យថា វិស្សុន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តនិបាត

អចិវេតី សរកូ មហី ទទ្ទេធំតាំងអស់នោះ គង់នឹងរឹងស្ងួត មិនមានប្រាកដ ។

ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ សង្ខារតាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ... គួររួច

ស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ មានសម័យ ដែលព្រះអាទិត្យ ជា

គំរប់ ៤ កើតមានប្រាកដ ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុ

តាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ ៤ កើតប្រាកដហើយ ស្រះធំ

តាំងឡាយណា (ភ្លឺ) ទទ្ទេធំតាំងឡាយនេះ គឺទទ្ទេគក្កិណា យមុនា

អចិវេតី សរកូ មហី រមែងកើតអំពីស្រះធំណា (ភ្លឺ) ស្រះធំ នឹងទទ្ទេធំ

តាំងអស់នោះ ក៏គោករឹងស្ងួត មិនមានប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ

សង្ខារតាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ... គួររួចស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុ

តាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ ៥ កើតប្រាកដ ដោយ

អំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យ

ជាគំរប់ ៥ កើតប្រាកដហើយ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ ស្រកអស់មួយ

រយោយាជន៍ខ្លះ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ ស្រកអស់ ២ រយោយាជន៍ខ្លះ

បណ្ណសកសង្កហំពោ បហវិញ្ញោ

តិយោជនសតិកានិបំ ចតុយោជនសតិកានិបំ បញ្ច-
 យោជនសតិកានិបំ ធម្មយោជនសតិកានិបំ សត្ត
 យោជនសតិកានិបំ មហាសមុទ្ទេ ទុទកានិ ឌីកញ្ចនំ
 សត្តកាលម្បំ មហាសមុទ្ទេ ទុទកំ សណ្ឋាតិ
 ធនាលម្បំ បញ្ចកាលម្បំ ចតុកាលម្បំ តិកាលម្បំ
 ឌីកាលម្បំ កាលមត្តម្បំ មហាសមុទ្ទេ ទុទកំ សណ្ឋាតិ
 សត្តចោរិសម្បំ មហាសមុទ្ទេ ទុទកំ សណ្ឋាតិ
 ធម្មចោរិសម្បំ បញ្ចចោរិសម្បំ ចតុចោរិសម្បំ តិចោរិសម្បំ
 ឌីចោរិសម្បំ ចោរិសមត្តម្បំ អឌ្ឍិចោរិសម្បំ ករិមត្តម្បំ
 ជន្មកមត្តម្បំ កោប្បកមត្តម្បំ មហាសមុទ្ទេ ទុទកំ
 សណ្ឋាតិ ។ សេយ្យដាវំ ភិក្ខុវេ សារទសមយេ
 ឌុល្លុដ្ឋសីតកេ ទេវេ វស្សន្តេ តត្ថ តត្ថ ក្រាបទេសុ^(១)
 ទុទកានិ បីតានិ ហោន្តិ ឃុះមេវ ចោ ភិក្ខុវេ តត្ថ
 តត្ថ កោបទមត្តានិ មហាសមុទ្ទេ ទុទកានិ បីតានិ
 ហោន្តិ បញ្ច មស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស ចាតុភាវា
 អដ្ឋនិបត្តមត្តម្បំ មហាសមុទ្ទេ ទុទកំ ន ហោតិ ។

១ ម. ពោប្បបទេសេសុ ។

បណ្ណាល័យកសិកម្ម មហាវិថ្ន

៣ រយយោជន៍ខ្លះ ៤ រយយោជន៍ខ្លះ ៥ រយយោជន៍ខ្លះ ៦ រយ
 យោជន៍ខ្លះ ៧ រយយោជន៍ខ្លះ ទឹករំមែងដក់នៅ ក្នុងមហាសមុទ្រ
 ៧ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ រំមែងដក់នៅ
 ៦ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ៥ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ៤ ដំហរដើមត្នោត
 ខ្លះ ៣ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ២ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ១ ដំហរដើម
 ត្នោតខ្លះ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ រំមែងដក់នៅ ៧ ដំហរបុរសខ្លះ ទឹក
 ក្នុងមហាសមុទ្រ រំមែងដក់នៅ ៦ ដំហរបុរសខ្លះ ៥ ដំហរបុរសខ្លះ
 ៤ ដំហរបុរសខ្លះ ៣ ដំហរបុរសខ្លះ ២ ដំហរបុរសខ្លះ ១ ដំហរបុរសខ្លះ
 ពាក់កណ្តាលដំហរបុរសខ្លះ ត្រឹមបង្កើនខ្លះ ត្រឹមជង្គង់ខ្លះ ត្រឹមក្អែក
 គោរខ្លះ ៧ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលឃើញភ្នំមានគ្រាប់ថ្លោស ១
 បង្កើតចុះ ក្នុងសម័យ ទឹករំមែងដក់នៅ ក្នុងស្នាមដើងគោ ក្នុង
 ប្រទេសនោះៗ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ
 ដក់នៅប៉ុនប្រឡងដើងគោ ក្នុងប្រទេសនោះៗ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះរាជិត្យ ជាគំរប់ ៥ កើតប្រាកដហើយ ទឹកក្នុង
 មហាសមុទ្រ ស្ងួតត្រឹមតែប្តូរថ្មីនឹង នៃប្រាមវែង ក៏មិនមានឡើយ

សុត្តនិបិ ពេ អង្គុត្តរិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

ឯវំ អនិច្ចា ភិក្ខុវេ សង្ខារ... អលំ វិមុច្ចិត្តំ ។
 ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 កណាចិ ករហាចិ ទីយស្ស អន្តរោ អច្ចយេន ឆដ្ឋា
 សុរិយោ ទានុករិតំ ។ ឆដ្ឋស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស
 ទានុការំ អយញ្ច មហាបបរិ សំនេរុ ច បព្វតវាជា
 ច្ចុទាយន្តិ សុទ្ធិទាយន្តិ សម្មច្ចុទាយន្តិ ។ សេយ្យថាបិ
 ភិក្ខុវេ កុម្មការទាតោ អាលំម្បិតោ ចូបេតិ^(១) សុទ្ធិ-
 បេតិ សម្មច្ចុបេតិ ឯវមេ ខោ ភិក្ខុវេ ឆដ្ឋស្ស
 សុរិយស្ស ទានុការំ អយញ្ច មហាបបរិ សំនេរុ ច
 បព្វតវាជា ច្ចុទាយន្តិ សុទ្ធិទាយន្តិ ។ ឯវំ អនិច្ចា
 ភិក្ខុវេ សង្ខារ... អលំ វិមុច្ចិត្តំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ
 សមយោ យំ កណាចិ ករហាចិ ទីយស្ស អន្តរោ
 អច្ចយេន សត្តមោ សុរិយោ ទានុករិតំ ។ សត្តមស្ស
 ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស ទានុការំ អយញ្ច មហាបបរិ សំនេរុ
 ច បព្វតវាជា អាទិប្បន្តិ បដ្ឋនរន្តិ ឯកជាលា កន្តិ

១ ខ. អាលំម្បិតោ បបមំ ចូបេតិ ។ ម. អាលេបិតោ បបមំ ចូបេតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាណិកាយ សុត្តនិយាម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ . . . គួររួច
 ប្រឡោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាតំរប់ ៦
 កើតប្រាកដ ដោយអំណរិវៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 លុះព្រះអាទិត្យជាតំរប់ ៦ កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីនេះផង ស្តេចភ្នំ
 ឈ្មោះសិរេនុផង រមែងហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែងឡើងព្រម ហុយ
 ផ្សែងឡើងសព្វ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឡធុត្ថនាំងដែលបួននាំងបិទ
 ហើយ រមែងហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែងឡើងព្រម ហុយផ្សែងឡើង
 សព្វ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យជាតំរប់ ៦
 កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីនេះផង ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុផង ក៏
 ហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែងឡើងព្រម យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ . . . គួររួច
 ប្រឡោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យជាតំរប់ ៧
 កើតប្រាកដ ដោយអំណរិវៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 លុះព្រះអាទិត្យ ជាតំរប់ ៧ កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីនេះផង
 ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុផង រមែងឆេះសព្វ រុងរឿង មានរណាតតែមួយ

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវិញ្ញោ

ឥតិស្ស ច កិក្ខុវេ មហាបឋវីយា សំនេរុស្ស ច
 បព្វតវាជស្ស ឈាយមាណំ ទយ្ហមាណំ អក្ខ
 ពំតេន ខំត្តា យាវ ព្រហ្មលោកាមិ កច្ចតិ សំនេរុស្ស
 កិក្ខុវេ បព្វតវាជស្ស ឈាយមាណស្ស ទយ្ហមាណស្ស វិនស្ស-
 មាណស្ស មហតា តេជោខន្ធន អកិក្ខុតស្ស យោជន-
 សតិកាណិបិ ត្រដាណិ បនុជ្ជន្តិ ទិយោជនសតិកាណិបិ
 តិយោជនសតិកាណិបិ ចតុយោជនសតិកាណិបិ បញ្ច-
 យោជនសតិកាណិបិ ត្រដាណិ បនុជ្ជន្តិ ឥតិស្ស ច
 កិក្ខុវេ មហាបឋវីយា សំនេរុស្ស ច បព្វតវាជស្ស
 ឈាយមាណំ ទយ្ហមាណំ នេវ ឆារីកា បញ្ញាយតិ
 ន មសិ ។ សេយ្យតាមិ កិក្ខុវេ សម្ម័ស្ស វា តេនស្ស
 វា ឈាយមាណស្ស ទយ្ហមាណស្ស នេវ ឆារីកា
 បញ្ញាយតិ ន មសិ ឯវមេវ ទោ កិក្ខុវេ ឥតិស្ស
 ច មហាបឋវីយា សំនេរុស្ស ច បព្វតវាជស្ស
 ឈាយមាណំ ទយ្ហមាណំ នេវ ឆារីកា បញ្ញាយតិ
 ន មសិ ។ ឯវំ អនិច្ចា កិក្ខុវេ សមាណ

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមហាប្រថពីនេះផង ស្តេចក្នុងឈ្មោះ
 សិនេរុផង ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្តៅ អណ្តាតភ្លើងដែលត្រូវឡូលបក
 ឡើងទៅ ដរាបដល់ព្រហ្មលោក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ
 ស្តេចក្នុងឈ្មោះសិនេរុ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្តៅ កំពុងវិនាស ដែលគំនរ
 ភ្លើងដ៏ធំ គ្របសន្តិភ័យ កំពូលក្នុងទាំងឡាយ ១ រយយោជន៍ខ្លះ ក៏
 ងាប់រត់រាយ កំពូលក្នុងទាំងឡាយ ២ រយយោជន៍ខ្លះ ៣ រយយោជន៍ខ្លះ
 ៤ រយយោជន៍ខ្លះ ៥ រយយោជន៍ខ្លះ ក៏ងាប់រត់រាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលបើមហាប្រថពីនេះផង ស្តេចក្នុងឈ្មោះសិនេរុផង ដែលភ្លើងកំពុង
 ឆេះក្តៅ ផែនកំមិនប្រាកដ កំញមកំមិនប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ដូចជាសប្បុរស ប្រេងភ្នំ កាលដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្តៅ ផែន
 កំមិនប្រាកដ កំញមកំមិនប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មហាប្រថពីនេះផង ស្តេចក្នុងឈ្មោះសិនេរុនេះផង កាលដែលភ្លើង
 កំពុងឆេះក្តៅ ផែនកំមិនប្រាកដ កំញមកំមិនប្រាកដ យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀង ហឹងនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ឃឹមំ អន្តរា ភិក្ខុវេ សង្ខារា ឃឹមំ អនស្សាសិកា ភិក្ខុវេ
សង្ខារា យាវោទំ ភិក្ខុវេ អនរេវេ សុខុសង្ខារេសុ
ទិច្ចិទ្ចិកុំ អនំ វិជ្ជិកុំ អនំ វិមុច្ចិកុំ ។

តត្រ ភិក្ខុវេ កោ មត្តា កោ សទ្ធាតា អយេត្តា
មហិ សំនេ ច មត្តតរាជោ ទិយ្ហិស្សន្តំ វិនស្សិស្សន្តំ
ន កវិស្សន្តិកំ អញ្ញាត្រ ទិដ្ឋមទេហំ ។

ភិក្ខុវេសុខេត្តោ ពាម សត្តា អយោសិ
តត្តករោ កាមេសុ វិភារកោ ។ សុខេត្តស្ស ខោ មន
ភិក្ខុវេ សត្តោ អនេកានិ សាវកសតានិ អហេសុំ ។
សុខេត្តោ សត្តា សាវកានំ ព្រហ្មលោកសហឡតាយ
ធម្មំ ទេសេតិ ។ យេ ខោ មន ភិក្ខុវេ សុខេត្តស្ស
សត្តោ ព្រហ្មលោកសហឡតាយ ធម្មំ ទេសេត្តស្ស
សព្វេន សត្តំ សាសនំ អាជានីសុ តេ កាយស្ស
តេនា បាច្ឆរណា សុតតិ ព្រហ្មលោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិកាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនខ្ជាប់ខ្ជួនយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនបំភ្លេចយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហេតុនេះ បុគ្គលគួរឡើយណាយ គួរធុញ្ញត្រាន់ គួររួចស្រឡះចាក
 សង្ខារទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នរណាដឹង នរណាជឿក្នុង
 សង្ខារនោះថា ផែនដីនេះក្តី ស្តេចក្តី ឈ្មោះសិរេរក្តី គង់នឹងឆេះរលាយ
 គង់នឹងវិនាស មិនមានប្រាកដយ៉ាងនេះ រៀរលើសតែអរិយសាវកទាំង
 ឡាយ អ្នកមានបទគឺធម៌ឃើញហើយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយ មានគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ជា
 អ្នកធ្វើខ្យល់ដូចជាកំពង់ ជាអ្នកប្រាសចាក^(១) ភក្តៈ ក្នុងកាមទាំងឡាយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ មានរយៈវែងសាវកដ៏ច្រើន ។
 គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ សំដែងធម៌ដល់ពួកសាវក ដើម្បីឲ្យបានទៅកើតក្នុង
 ព្រហ្មលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ កំពុង
 សំដែងធម៌ ដើម្បីឲ្យបានទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោក ពួកសាវកណា
 ដឹងច្បាស់ខ្យល់ពាក្យប្រៀបប្រដៅទាំងអស់ ដោយសព្វគ្រប់ ពួកសាវកទាំង
 នោះ លុះវិបកដូចរាងកាយស្លាប់ទៅ ទៅកើតឯសុគតិ ព្រហ្មលោក ។

១ គ្រាន់តែស្តាប់ភក្តៈដោយអំណាចឈាន មិនបានលះដាច់ទេ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ពួកសាវ័កណា មិនដឹងច្បាស់នូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ ដោយសព្វ
 គ្រប់ទេ ពួកសាវ័កនោះ លុះបែកព្រួយ រាងកាយស្លាប់ទៅ ពួក
 ខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ជាន់បរនិមិត្តវិសវត្ថី ពួកខ្លះ ទៅ
 កើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ជាន់និម្មានវតី ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹង
 ពួកទេវតាជាន់តុសិត ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់យាមៈ
 ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយ
 នឹងពួកទេវតាជាន់ចាតុម្មហារាជិក ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកខត្តិយ-
 មហាសាល ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកព្រាហ្មណមហាសាល ពួក
 ខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកគហបតិមហាសាល ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះដូច្នោះថា ហេតុនេះ មិនសមគួរសោះ ដែលពាត្តាអញ ជាអ្នក
 មានគតិស្មើ ។ នឹងពួកសាវ័កក្នុងភពមុខ បើដូច្នោះ មានតែពាត្តាអញ
 ចំរើននូវមេត្តាឱ្យលើសលុប ជាងបឋមជ្ឈានទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លំដាប់នោះ គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ចំរើននូវមេត្តាចិត្តអស់ ៧ ឆ្នាំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

សត្វ វស្សនំ មេត្តចិត្តំ ភារត្រា សត្វ សំវដ្តវិជ្ជកិលេស្ក
 ន យំ លោកំ បុនាគមាសំ សំវដ្តមារេ សុទំ
 ភិក្ខុវេ លោកេ អាភស្ស្ហបតោ ហោតិ វិជ្ជមារេ
 លោកេ សុញ្ញំ ព្រហ្មវិមារំ ឧបបជ្ជតិ ។ តត្រេ សុទំ
 ភិក្ខុវេ ព្រហ្មា ហោតិ មហាព្រហ្មា អភិក្ខុ
 អនភិក្ខុតោ អញ្ញនិគ្គនេសោ វសវត្តំ ធម្មិសុត្តន្តំ ខោ
 មន ភិក្ខុវេ សក្កោ អហោសំ នេវ នបិណ្ឌោ
 អនេ កសិសុត្តន្តំ វាជា អហោសំ ចក្កវត្តំ ធម្មកោ
 ធម្មវាជា ពាក្យន្តោ វិជិតាវ ជនបទត្រាវិយប្បត្តោ
 សត្តាននសមញ្ញតតោ មរោសហស្សំ ខោ មនស្ស
 បុត្តា អហោសំ ស្វរា វិញ្ញាចា មរោសនប្បមទ្ធា ។
 សោ វំ បរិ មរិ សាគរវរិយន្តំ អនិណ្ណន
 អសត្តន ធម្មន អភិវិជយ អវ្យាសំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិញ្ញាណ សត្តកនិយាម

លុះចំរើននូវមេត្តចិត្តអស់ ៧ ឆ្នាំហើយ ក៏នៅមកកាន់លោកនេះទៀត
អស់ ៧ សំរង់វិវត្តកម្ម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីដំណាលថា
កាលលោកកំពុងវិនាស គ្រូឈ្មោះសុទេត្តៈ ក៏បានទៅកើត ក្នុង
ព្រហ្មលោកជាន់អាកស្យរៈ កាលលោកកំពុងចំរើន ក៏ចូលទៅកើតក្នុង
សុញ្ញវិមាននៃព្រហ្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីដំណាលថា
ក្នុងសុញ្ញវិមាននៃព្រហ្មនោះ មានព្រហ្មជាមហាព្រហ្ម គ្របសង្កត់នូវ
ព្រហ្មឯទៀត ។ មាន ព្រហ្មឯទៀត ។ មិនអាចគ្របសង្កត់លើបាន ជា
អ្នកឃើញហេតុដោយសព្វគ្រប់ ជាអ្នកធ្វើជនទាំងពួង ឲ្យលុះនៅក្នុង
អំណាចខ្លួន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូឈ្មោះសុទេត្តៈ បានជាសក្កៈ
ជាធំជាងទៅតាមទាំងឡាយ ៣៦ លើក បានជាស្តេចចក្រពត្តិ ប្រកបដោយ
ធម៌ ជាធម្មរាជា (ជាឥស្សរៈលើផែនដី) មានមហាសមុទ្រទាំង ៤ ជាទី
បំផុត ព្រះអង្គជាស្តេចឈ្នះសង្គ្រាម ទ្រង់មានជនបទ ដល់នូវសេចក្តី
មាំមួន ប្រកបដោយតែ ៧ ប្រការ ព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គច្រើនជាង
ពាន់ សុទ្ធតែជាអ្នកក្លៀវក្លា មានសភាពជាអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាម
សង្កត់សង្កិននូវសេនារបស់ស្តេចដទៃ បានច្រើនរយលើក ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ប្រាមប្រាប គ្រប់គ្រងផែនដីដែលមានសាគរ ជាទីបំផុតដោយ
ធម៌ មិនបាច់ប្រើអាជ្ញា មិនបាច់ប្រើគ្រឿងសស្ត្រារុះរុះឡើយ ។

បណ្ណសកសង្កត់ពោ មហានិទ្ទេ

សោ ហិ នាម ភិក្ខុវេ សុនេត្តោ សត្តា
 ឃី ធីយាយុកោ សមាណោ ឃី ចិវដ្ឋិតិកោ
 អប្បមុត្តោ អហោសិ ជាតិយា ជរាយ មរណាន
 សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ
 ទុចារយោសេហិ អប្បមុត្តោ ទុក្ខស្មាត វនាម ។
 តំ កសិស្ស ហេតុ ។ ចតុដ្ឋំ ចម្បងំ
 អនុពោធា អប្បដិវេធា ។ កកមេសំ ចតុដ្ឋំ ។
 អរិយស្ស សីលស្ស អនុពោធា អប្បដិវេធា អរិយស្ស
 សមាធិស្ស អនុពោធា អប្បដិវេធា អរិយាយ បញ្ញាយ
 អនុពោធា អប្បដិវេធា អរិយាយ វិមុត្តិយា អនុ-
 ពោធា អប្បដិវេធា ។ តយំទំ ភិក្ខុវេ អរិយំ សីលំ
 អនុតុដ្ឋំ បដិវិទ្ធា អរិយោ សមាធិ អនុតុដ្ឋោ
 បដិវិទ្ធា អរិយោ បញ្ញា អនុតុដ្ឋោ បដិវិទ្ធា អរិយោ
 វិមុត្តិ អនុតុដ្ឋោ បដិវិទ្ធា ។ ទុច្ឆិដ្ឋា កវតស្លា ទីណា
 កវិនត្តំ នត្តិនានិ បុនព្វពោតិ ។ ឥនមពោច កកម

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលដូចជាគ្រូឈ្មោះសុនេត្តនោះ មានអាយុវែង
យ៉ាងនេះ បិតានៅយូរយ៉ាងនេះ ក៏នៅតែជាអ្នកមិនផុតអំពី ជាតិ ជរា
មរណៈ សោកៈ ខ្សឹកខ្សួល ទុក្ខ ទោមនស្ស ចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត
តថាគតហៅថា មិនរួចអំពីទុក្ខដូច្នោះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
ព្រោះមិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះ ចំពោះនូវធម៌ទាំង ៤ ។
ធម៌ទាំង ៤ តើដូចម្តេច ។ គឺមិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះ
នូវសីលដ៏ប្រសើរ ១ មិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវសមាធិ
ដ៏ប្រសើរ ១ មិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវបញ្ញាដ៏ប្រសើរ ១
មិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សីលដ៏ប្រសើរនោះឯង ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បាន
ចាក់ធ្លុះហើយ សមាធិដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះ
ហើយ បញ្ញាដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ
វិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ។ កវតណ្ណា
គឺសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងភព ក៏សូន្យទៅ ខ្សែ គឺតណ្ហាដែលអាចនាំសត្វ
អំពីភពមួយ ទៅភពមួយ ក៏អស់ទៅ ភពថ្មីទៀត ក៏មិនមានក្នុងកាល
ឥឡូវនេះឡើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងដូច្នោះហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរទិកាយស្ស សុត្តកថា

ឥទំ វុត្តាន សុកតោ អថាបរំ ឯតទពោច សត្តា
 សំលំ សមាធិ បញ្ញា ច វុត្តតំ ច អនុត្តរា
 អនុត្តរា ឥមេ ធម្មា តោតមេន យេសស្សីនា
 ឥតំ តុទ្ធា អភិញ្ញាយ ធម្មមគ្គាសំ ភិក្ខុនំ
 ទុក្ខស្សនករោ សត្តា ចក្កមា បរិនិព្វានោតំ ។

[៦៤] យតោ ទោ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ចុន្តបំ នគរំ
 សត្តហំ នគរវរិក្ខារេហំ សុបរិក្ខតំ^(១) ហោតិ ចតុទ្ធិញ្ញ
 អាហារំនំ និកាមណភី ហោតិ អតិច្ឆណភី អក-
 សរណភី ឥទំ វុត្តតំ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ចុន្តបំ នគរំ
 អករណីយំ ពាហិវេហិ បច្ចុត្តិកេហិ បច្ចាមិត្តេហិ ។
 តតមេហិ សត្តហំ នគរវរិក្ខារេហំ សុបរិក្ខតំ
 ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ចុន្តមេ នគរេ
 ឯសិកា ហោតិ តម្កនេមា សុនិទានា អចណា
 អសម្បវេធិ ។ ឥហិតា បបយេន នគរវរិក្ខារេន សុបរិ-
 ក្ខតំ ហោតិ រញ្ញោ បច្ចុន្តបំ នគរំ អន្តរាជំ កុត្តយោ

១ ឧ. ម. សុបរិក្ខតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យា សុត្តនិទាន

ព្រះសុគតជាសាស្តា លុះទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាដូច្នោះហើយ ក៏ទ្រង់
ត្រាស់ដូច្នោះ តទៅទៀតថា

ធម៌ទាំងនេះ គឺសីល សមាធិ បញ្ញា និងវិមុត្តិ ដ៏ប្រសើរ
ព្រះគោតមដ៏មានយស បានត្រាស់ដឹងហើយ ព្រះពុទ្ធទ្រង់
ត្រាស់ដឹងយ៉ាងនេះហើយ ទើបសំដែងធម៌ប្រាប់ ដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ព្រះសាស្តាមានចក្ខុ ទ្រង់ធ្វើឲ្យព្រះនិព្វាន
ជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ។

[៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុត
នៃដែន ដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ^(១) ៧ យ៉ាង ទាំងស្តេច
ក៏រមែងបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយនូវ
អាហារ ៤ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះគឺថាគតហៅថា នគរនៃស្តេច
ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលពួកបច្ចាមិត្ត ជាសត្រូវខាងក្រៅ មិនគប្បីធ្វើ
បាន ។ នគរដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ៧ យ៉ាង តើ
ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ក្នុង
លោកនេះ មានសសរគោល មានរណ្តៅដ៏ជ្រៅ ដែលគេដាំល្អហើយ
មិនកម្រើក មិនរាញ ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀប
ចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ១ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងឲ្យពួកជនខាងក្នុង

១ គ្រឿងរាជ្យទីក្រុង ។

បណ្ណសកសង្កហំរោ មហាវគ្គោ

ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រោញ បច្ចុន្តិមេ នគរេ បរិទា ហោតិ តម្អិក
 ចេវ វិត្តតា ច ។ ឥមំនា ទុតិយេន នគរបរិក្ខារេន
 សុបរិក្ខិតំ ហោតិ រោញ បច្ចុន្តិមំ នគរំ អន្ធនរាជំ
 គុត្តិយា ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ រោញ បច្ចុន្តិមេ នគរេ អនុបរិយាយបដោ
 ហោតិ ឧប្មោ ចេវ វិត្តតោ ច ។ ឥមំនា តតិយេន
 នគរបរិក្ខារេន សុបរិក្ខិតំ ហោតិ រោញ បច្ចុន្តិមំ
 នគរំ អន្ធនរាជំ គុត្តិយា ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រោញ បច្ចុន្តិមេ នគរេ តហុ
 អាវុធំ សន្និច្ចិតំ ហោតិ សលាគរោវេ ដេវនិគរោ(១) ។
 ឥមំនា ចតុត្តេន នគរបរិក្ខារេន សុបរិក្ខិតំ ហោតិ
 រោញ បច្ចុន្តិមំ នគរំ អន្ធនរាជំ គុត្តិយា ពាហិរាជំ
 បដិយាតាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រោញ
 បច្ចុន្តិមេ នគរេ តហុ ពាលកាយោ បដិសតិ
 សេយ្យដំនំ ហត្ថារោហា អស្សារោហា រដិកា
 ធនុត្តហា ចេលកា ចលកា បិណ្ឌនាយកា

១ ឱ. ដេវនិយកោ ។

បណ្ណសកសង្កហិត មហានិទ្ទ

ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្នាមភ្លោះដ៏ជ្រៅផង
 ធំទូលាយផង ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀបចំល្អ
 ហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ២ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានផ្លូវយាមល្បួតដ៏ខ្ពស់ផង ទូលាយ
 ផង ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀបចំល្អហើយ
 ដោយនគរបរិក្ខារទី ៣ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការ
 ពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃ
 ស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានការពារច្រើនគឺ ព្រាញ នឹងលំពែងផង
 នឹងការពារមានមុខម្ខាងផង ដែលគេសន្សំទុកហើយ ។ នគរនៃស្តេច ជាទី
 បំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ទី ៤ នេះ
 ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន
 មានពួកពលដ៏ច្រើន តែងនៅអាស្រ័យ គឺ ទ័ពជិះដំរី ទ័ពជិះសេះ
 ទ័ពបរេថ ខ្នាតធ្នូ អ្នកកាខ័ន្តជ័យ (ដើរមុខ) អ្នកចាត់កងទ័ព
 ជាអ្នកទ្វិរ្យស្បៀង (ពួកអ្នកចែកស្បៀងដល់ពួកទាហាន ទុកសង្គ្រាម)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សុត្តានិបាតោ

ឧត្តា រាជបុត្តា បច្ចុន្និនោ មហានិកា សូរា
 មច្ឆានិកា(១) ចច្ចុយោនិណោ ទាសកបុត្តា ។
 ឥមិនា មញ្ញមេន នគរបិក្ខោវេន សុបិក្ខុតំ
 ហោតិ រណោ បច្ចុន្និមំ នគរំ អត្តន្តរាជំ គុត្តិយា
 ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រណោ បច្ចុន្និមេ នគរេ នោវរិកោ ហោតិ បណ្ឌិតោ
 ឲ្យតោ មេធាវី អញ្ញតានំ ជិវេវតា ញាតានំ
 បវេសេតា ។ ឥមិនា នដ្ឋេន នគរបិក្ខោវេន សុបិក្ខុតំ
 ហោតិ រណោ បច្ចុន្និមំ នគរំ អត្តន្តរាជំ គុត្តិយា
 ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រណោ
 បច្ចុន្និមេ នគរេ និការោ ហោតិ ឧត្តោ ចេវ វិត្តតោ
 ច វាសនេនេវមនសប្បដ្ឋោ ច ។ ឥមិនា សត្តមេន
 នគរបិក្ខោវេន សុបិក្ខុតំ ហោតិ រណោ បច្ចុន្និមំ
 នគរំ អត្តន្តរាជំ គុត្តិយា ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។
 ឥមេហិ សត្តហិ នគរបិក្ខោវេហិ សុបិក្ខុតំ ហោតិ ។

១ អយំ បាវោ ឧ.ម. បោត្តកេសុ នភិ ។ អដ្ឋិកវិយម្បិ ន ទិស្សតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិយោក

ពួកវាជបុត្រ អ្នកពុទ្ធារា (ចូលទៅក្នុងសង្គ្រាម) ពួកទាហាន អ្នកលុក
 ចូល ពួកទាហាន អ្នកអង្គការ ពួកទាហាន អ្នកភ្ញៀវក្លា
 ដូចជាជំងឺប្រសើរ ពួកទាហាន អ្នកទ្រទ្រង់នូវផែនការ (សម្រាប់
 ការការសរ) គឺខែល ពួកទាហាន អ្នកពាក់អាវក្រោះ ពួកទាហាន
 ជាកូននៃជនជាតិសៈ ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលគេ
 រៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ៥ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជន
 ខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានឆ្នាំទ្វារ ជាបណ្ឌិត
 អ្នកល្ងាសវៃ មានបញ្ញា ឃាត់ពួកជនដែលមិនស្គាល់ បើកឲ្យពួកជន
 ដែលស្គាល់ចូលទៅ ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំ
 ល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ទី ៦ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានកំពែងខ្ពស់ផង ក្រាស់ផង
 បរិបូណ៌ដោយគ្រឿងអប់រំនិងគ្រឿងលាបផង ។ នគរនៃស្តេច ជាទី
 បំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ទី ៧ នេះ
 ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។
 នគរដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ៧ យ៉ាងនេះ ។

បណ្ណសកលដ្ឋហិពោ មហាវគ្គោ

ភត្តមេសំ ចត្តុដ្ឋំ អាហារាណំ វិកាមលាភំ ហោតិ
 អត្តញ្ញលាភំ អត្តសរលាភំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ រណោ
 បច្ចុដ្ឋមេ នគរេ ពហំ តិណិកដ្ឋោទតំ សុដ្ឋចិត្តំ
 ហោតិ អព្ពន្ធភណំ វតីយា អបរិតស្ស្សយ ជាសុវិហា-
 រាយ ពាហិរណំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រណោ បច្ចុដ្ឋមេ នគរេ ពហំ សាលយវតំ សុដ្ឋចិត្តំ
 ហោតិ អព្ពន្ធភណំ វតីយា អបរិតស្ស្សយ ជាសុវិហា-
 រាយ ពាហិរណំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រណោ បច្ចុដ្ឋមេ នគរេ ពហំ តិលមុត្តមាសាបរណំ
 សុដ្ឋចិត្តំ ហោតិ អព្ពន្ធភណំ វតីយា អបរិតស្ស្សយ
 ជាសុវិហារាយ ពាហិរណំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ រណោ បច្ចុដ្ឋមេ នគរេ ពហំ កេសដ្ឋំ សុដ្ឋ-
 ចិត្តំ ហោតិ សេយ្យដីទំ សប្បំ នវដីតំ តេលំ មជ្ជ
 ជាណិទំ លោណំ អព្ពន្ធភណំ វតីយា អបរិតស្ស្សយ

បណ្ណសកាសង្គហិត មហានិទ្ទ

ចុះស្តេចដែលបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយ នូវ
 អាហារទាំង ៤ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ
 នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្មៅនឹងទសនឹងទឹកដ៏ច្រើន ដែល
 គេសន្សំទុកហើយ ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅ
 សប្បាយដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្រូវ
 ខ្សាយ នឹងស្រូវដំណើបដ៏ច្រើន ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ
 ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការ
 ពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃ
 ស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានលូ និងសណ្តែក និងអបរណ្ណជាតិដ៏ច្រើន
 ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅ
 សប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មាន
 ភេសជ្ជៈច្រើន គឺទឹកដោះថ្នាំ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្នុំ ទឹកអំពៅ
 និងអម្បិល ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស សត្តកនិយាយោ

ដាស្កុវិហារាយ ពាហិរាវំ បដិយាតាយ ។ វេមេសំ
 ចន្ទន្ទំ អាហារាវំ និកាមលាភំ ហោតិ អតិច្ឆលាភំ
 អតិសារលាភំ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ រព្រោ បច្ចន្ទមំ
 ននរំ សត្តហំ ននរបិក្ខុវេហំ សុបិក្ខុតំ ហោតិ
 ចន្ទន្ទញ្ច អាហារាវំ និកាមលាភំ ហោតិ អតិច្ឆលាភំ
 អតិសារលាភំ វំនំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ រព្រោ បច្ចន្ទមំ ននរំ
 អតិរណីយំ ពាហិវេហំ បច្ចត្តតេហំ បញ្ចាមិត្តេហំ
 វិវេមេ ខោ ភិក្ខុវេ យតោ អរិយស្សវគោ សត្តហំ
 សទ្ធិម្មេហំ សមម្ពាគតោ ហោតិ ចន្ទន្ទញ្ច យាណំ
 អាភិចេតសិកាវំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារាវំ និកាមលាភំ
 ហោតិ អតិច្ឆលាភំ អតិសារលាភំ អយំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ អតិរណីយោ មារស្ស អតិរណីយោ
 ចាបិមតោ ។ តតមេហំ សត្តហំ សទ្ធិម្មេហំ សមម្ពា-
 គតោ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រព្រោ បច្ចន្ទមេ
 ននរេ វសិកា ហោតិ ឥម្ពរនេមា សុវិខាតា អចលា
 អសម្បវេធិ អតន្តរាវំ តុត្តិយា ពាហិរាវំ បដិយាតាយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សព្ពកនិបាត

ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាង
ក្រៅ ។ ស្តេចវិមល្លោកបានតាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បានដោយ
និយមនូវអាហារទាំង ៤ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា
នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរ-
បរិក្ខារទាំង ៧ យ៉ាង ទាំងស្តេចក៏វិមល្លោកបានតាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក
បានដោយនិយមនូវអាហារទាំង ៤ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
គឺជាគតហោថា នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលពួកបច្ចុប្បន្នជា
សត្រូវខាងក្រៅ មិនគប្បីធ្វើបាន (យ៉ាងណាមិញ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលណា អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសង្ឃ ៧ យ៉ាង បានតាម
ប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយនិយមនូវឈានទាំង ៤ ដែល
ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តប្រសើរ មានការនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ នេះគឺជាគតហោថា អរិយសាវ័ក ដែលមានមិនគប្បីធ្វើបាន
ដែលមានមិនចិត្តបាប មិនគប្បីធ្វើបាន យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័ក
ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសង្ឃ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានសសរគោល មាន
រណ្តៅ ដីជ្រៅដែលគេដាំដោយល្អ មិនកម្រើក មិនរញ្ជួយ ដើម្បីគ្រប់
គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវិញ្ញា

ឃ្លាមេវ ខោ កិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ សុទ្ធា ហោតិ
 សទ្ធិហតិ តថាគតស្ស ពោធិ ឥតិបិ សោ កកវា
 ។ បេ ។ ឡាទ្ធា កកវាតិ ។ សុទ្ធាសិកោ^(១)
 កិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ អក្កសលំ បដហតិ ក្កសលំ
 កាវេតិ សាវជ្ឈំ បដហតិ អនវជ្ឈំ ភិវេតិ សុទ្ធិ អត្តានំ
 បរិហាតិ ។ ឥមំនា បឋមេន សុទ្ធិម្មេន សមញ្ញគតោ
 ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ កិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ចន្តិមេ នគវេ
 បរិទា ហោតិ កម្មវា ចេវ វិត្តតា ច អត្តន្តវានំ
 តុត្តយា ពាហិវានំ បដិយាតាយ ឃ្លាមេវ ខោ កិក្ខុវេ
 អរិយស្សវកោ ហិរិមា ហោតិ ហិរិយតិ កាយទុច្ឆរិតេន
 វចិទុច្ឆរិតេន មនោទុច្ឆរិតេន ហិរិយតិ ចាបកានំ
 អក្កសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តយា ។ ហិរិបរិខោ កិក្ខុវេ
 អរិយស្សវកោ អក្កសលំ បដហតិ ក្កសលំ កាវេតិ
 សាវជ្ឈំ បដហតិ អនវជ្ឈំ ភិវេតិ សុទ្ធិ អត្តានំ បរិហាតិ ។
 ឥមំនា ទុតិយេន សុទ្ធិម្មេន សមញ្ញគតោ ហោតិ ។

១ ម. សព្វេ ច ខោ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហានិក្ខ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកមានសុត្វា រមែងជឿចំពោះ
 ពោធិពិណ្ណ របស់គឺថាគតដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ
 ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវបតុរិយសច្ច ទ្រង់លែងត្រឡប់មក
 កាន់កតប្តីទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ទុកដូចជា
 សសរគោល រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះ
 បង់នូវអំពើ ដែលមានទោស ចំរើននូវអំពើ ដែលមិនមានទោស
 រក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកប
 ដោយព្រះសទ្ធម្មទី ១ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរវិនិច្ឆ័យ
 ជាទីបំផុតវិនិច្ឆ័យ មានស្នាមក្លោះដ៏ជ្រៅជង ធំទូលាយផង ដើម្បី
 គ្រប់គ្រងពួកដន់ខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណា
 មិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកខ្មាសបាប រមែងខ្មាស
 កាយទុច្ចរិត វិបិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែងខ្មាសការច្នៃប្រឌិត
 នូវអកុសលធម៌ ដ៏លាមកទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មានហិរិទុកជាស្នាមក្លោះ រមែង
 លះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះបង់នូវអំពើ ដែលមាន
 ទោស ចំរើននូវអំពើ ដែលមិនមានទោស រក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។
 អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកប ដោយព្រះសទ្ធម្មទី ២ នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស បុព្វនិបាតោ

សេយ្យថា បិ ភិក្ខុវេ រណោ បច្ចុទ្ទិមេ នគរេ អនុ-
 បរិយាយេថា ហោតិ ទុក្ខោ ចេវ វិក្ខតោ ច
 អន្តរាមំ កុត្តិយា ពាហិរាមំ បដិយានាយ ឯវេវេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ ឡិក្ខប្បិ ហោតិ ឡិក្ខប្បតិ
 កាយទុក្ខរិតេន វចិទុក្ខរិតេន បរោទុក្ខរិតេន ឡិក្ខប្បតិ
 ចាបកាមំ អកុសលាមំ ធម្មាមំ សមាបត្តិយា ។
 ឡិក្ខប្បបរិយាយេថា ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ អកុសលំ
 បដហតិ កុសលំ ភាវិតិ សាវជ្ឈំ បដហតិ អនវជ្ឈំ
 ភាវិតិ សុទ្ធិំ អត្តាមំ បរិហរតិ ។ ឥមំនា តតិយេន
 សទ្ធិធម្មេន សមណ្ឌគតោ ហោតិ ។ សេយ្យថា បិ ភិក្ខុវេ
 រណោ បច្ចុទ្ទិមេ នគរេ ពហំ អាវុំ សុទ្ធិចិត្តិ
 ហោតិ សលាគតោវេ វេវិនិគតា អន្តរាមំ កុត្តិយា
 ពាហិរាមំ បដិយានាយ ឯវេវេវ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សាវកោ ពហុស្សុតោ ហោតិ ។ វេ ។ ទិដ្ឋិយា
 សុប្បដិវិទ្ធា ។ សុត្តាវតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តនិយាម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានផ្លូវបំរា
 យាមឈ្លាតដ៏ស្រស់ផង ដ៏ទូលាយផង ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកមានសេចក្តីតក់ស្លុត ចំពោះបាប
 វម៌្មតក់ស្លុត ចំពោះកាយទុច្ចរិត វច័ទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត វម៌្ម
 តក់ស្លុត ចំពោះការច្នៃប្រសព្វ នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមក
 ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មាន
 ឱក្ខប្បទុកជាផ្លូវយាមឈ្លាត វម៌្មនលរបង្គំនូវអកុសល ចំរើននូវកុសល
 លរបង្គំនូវអំពើមានទោស ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រក្សាខ្លួនឲ្យ
 បរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសម្មម្មី ៣ នេះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានគ្រឿង
 អាវុធដ៏ច្រើន គឺព្រួញនឹងលំពែងផង នឹងអាវុធមានមុខម្ខាងផង ដែល
 គេសន្សំទឹក ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវ
 ខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ជា
 ពហុស្ស្រុត ។ បេ ។ ចាក់ធ្លុះចំពោះដោយទិដ្ឋិ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មានការចងើង ទុកជាអាវុធម៌
 វម៌្មនលរបង្គំនូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លរបង្គំនូវអំពើមានទោស

បណ្ណសកបង្កំហិរោ មហេវត្តោ

អគុសនំ បដហតិ កុសនំ កាវេតិ សារវ្មំ
 បដហតិ អនវ្មំ កាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហរតិ ។
 ឥមំនា ចតុត្រៃន សុទ្ធិម្មេន សមញ្ញាគរោ ហោតិ ។
 សេយ្យថា បិ ភិក្ខុវេ វណោ បច្ចុទ្ធិមេ នគរេ ពហុ
 ពលកាយោ បដិវសតិ សេយ្យថំនំ ហត្ថារោ ហា
 អស្សារោ វបិកា ធនុត្តហា ចេលកា ចលកា
 វណ្ណាយកា ទុត្តា វដិបុត្តា បត្តិទ្ធិនោ មហានិកា
 ស្វរា បញ្ញាលីកា^(១) ចម្មយោ ធិនោ នាសកបុត្តា
 អត្តនិវាសំ កុត្តយា កាហិវាសំ បដិយា នាយ ឃវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវិកោ អារទ្ធវិយោ វិហរតិ
 អគុសនានំ ធម្មានំ មហានាយ កុសនានំ ធម្មានំ
 ទុបសម្មាយ ជាមវា ធម្មបរក្កមោ អនិក្ខត្តត្ថុរោ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ ។ វិយពលកាយោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សវិកោ អគុសនំ បដហតិ កុសនំ កាវេតិ សារវ្មំ
 បដហតិ អនវ្មំ កាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហរតិ ។

១ អយំ ពាយោ ឧ.ម. ពេទ្ធកេសុ នត្ថិ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវិញ្ញាណ

ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវ័ក
 ជាអ្នកប្រគបដោយព្រះសង្ឃទី ៤ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរ
 នៃនរោត្តម ជាទីបំផុតនៃដែន មានពួកពលដ៏ច្រើន តែងនៅអាស្រ័យ
 គឺ ទ័ពជិះដំរី ទ័ពជិះសេះ ទ័ពបររថ ខ្នងរថ អ្នកកាន់ទង់ដ៏យូរ (ដើរមុខ)
 អ្នកចាត់កងទ័ព អ្នកឲ្យនូវស្បៀង (ដល់ពួកទាហានកងសង្គ្រាម) ពួក
 រាជបុត្រ អ្នកពុទ្ធពារ (ចូលទៅក្នុងសង្គ្រាម) ពួកទាហាន អ្នកសុភវិបុល
 កាន់សង្គ្រាម ពួកទាហាន អ្នកអង្គអាច ពួកទាហាន អ្នកភ្ញៀវក្លាដូចជា
 ដំរីដ៏ប្រសើរ ពួកទាហាន អ្នកទ្រង់នូវដែនក្តារ (សម្រាប់ការពារសរ))
 គឺខែល ពួកទាហាន ជាកូននៃជនជាទោសៈ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាង
 ក្នុង ដើម្បីការពារពួកសង្រួវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អរិយសាវ័ក អ្នកប្រាសចក្តិព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវ
 អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដើម្បីចំរើននូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាអ្នកមាន
 កំឡាំង មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងដ៏មាំមួន មិនដាក់ចុះចោលកងកុសលធម៌
 ទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័ក មានសេចក្តីព្យាយាមទុក
 ជាពួកពល រមែងលះបង់នូវអកុសលធម៌ ចំរើននូវកុសលធម៌ លះបង់នូវ
 អំពើមានទោស ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាទិកាយស្ស សុត្តនិទាន

ឥតិណ បញ្ចមេន សុទ្ធិម្មន សមម្ពាគតោ ហោតិ ។
 សេយ្យជាបិ ភិក្ខុវេ រណោ បទ្ធីមេ នគរេ
 នោវារិកោ ហោតិ បណ្ឌិតោ ព្យតោ មេធាវី អណ្ណានំ
 និវាសនា ញាតានំ បវេសនា អន្តន្តរានំ គុត្តយា
 ពាហិរានំ បដិយាតាយ វិវេសេ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សាវកោ សតិមា ហោតិ បរមេន សតិទេបក្កេន
 សមម្ពាគតោ ចរិតតម្បី ចរិតាសិតម្បី សវិតា
 អនុស្សាវិតា ។ សតិនោវារិកោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ
 អក្កុសលំ បដិហតិ ក្កុសលំ ភាវេតិ សាវជ្ឈំ បដិហតិ
 អនវជ្ឈំ ភាវេតិ សុទ្ធិំ អន្តានំ បរិហារិតិ ។ ឥតិណ
 ធម្មេន សុទ្ធិម្មន សមម្ពាគតោ ហោតិ ។ សេយ្យជាបិ
 ភិក្ខុវេ រណោ បទ្ធីមេ នគរេ ចាគារោ ហោតិ
 ទុច្ឆោ ចេវ ភិក្ខុតោ ច វាសនេនេបនសម្បទ្ធា
 ច អន្តន្តរានំ គុត្តយា ពាហិរានំ បដិយាតាយ
 វិវេសេ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ បញ្ចាវ
 ហោតិ ទុទយត្តតាវិទិយា បញ្ចាយេ សមម្ពាគតោ
 អរិយាយ ធម្មេនិកាយ សម្មាទុក្កុត្តយតាវិទិយា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាទាយ សត្តានិបាត

អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសទ្ធម្មទី ៥ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានឆ្នាំទារ ជាបណ្ឌិត ឈ្លាសវៃមានប្រាជ្ញា យាត់នូវពួកដនដែលមិនស្គាល់ បើកឲ្យពួកដនដែលស្គាល់ឲ្យចូល ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកដនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក ជាអ្នកមានសតិ ប្រកបដោយសតិ នឹងភាពជាបុគ្គលមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លាង់ក្រៃលែង ជាអ្នករលឹកបានរឿយ ។ នូវការងារដែលបានធ្វើយូរហើយក្តី និយាយយូរហើយក្តី ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកអ្នកមានសតិ ទុកជាឆ្នាំទារ រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះបង់នូវអំពើមានទោស ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសទ្ធម្មទី ៦ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានកំពែងដ៏ខ្ពស់ផង គ្រាស់ផង បរិបូណ៌ដោយគ្រឿងអប់រំនឹងគ្រឿងលាបផង ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកដនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ប្រកបដោយប្រាជ្ញាជាគ្រឿងចាក់ធ្លុះ យល់នូវសេចក្តីចំរើននឹងសេចក្តីវិនាស ជាប្រាជ្ញាជាគ្រឿងចាក់ធ្លុះដ៏ប្រសើរ ដល់នូវសេចក្តីអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកលដ្ឋានិកោ មហានិកោ

បណ្ណានុសន្តោ មនោសម្បជ្ជោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សន្តោ កោ
 អនុសន្តំ បដហតិ តុសន្តំ ភាវេតិ សាវុជ្ជំ បដហតិ
 អនុវុជ្ជំ ភាវេតិ សុទ្ធិំ អន្តរំ បរិហរតិ ។ ឥមេហ សត្តមេន
 សទ្ធម្មេន សមញ្ញកតោ ហោតិ ។ ឥមេហិ សត្តហិ
 សទ្ធម្មេហិ សមញ្ញកតោ ហោតិ ។ តតមេសំ ចតុដ្ឋ
 យានំ រាគីចេតសំកានំ មជ្ឈិម្មស្ស ខិហារានំ
 និកាមលាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី អតសិរលាភី ។
 សេយ្យដាមិ ភិក្ខុវេ រមេ ចក្ខុដ្ឋិមេ នករេ ពហុ
 តិលាកដ្ឋេនតំ សុដ្ឋិចិតំ ហោតិ អត្តន្តរានំ
 រតិយា អបរិតស្សយ ដាស្សិហារាយ ពាហិរានំ
 បដិយាតាយ ឃីវេវេ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សន្តោ កោ
 វិវិច្ឆេ កោមេហិ ។ បេ ។ បឋមំ ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហរតិ អត្តោ រតិយា អបរិ-
 តស្សយ ដាស្សិហារាយ ឌីក្ខិមនាយ និព្វានស្ស ។

បណ្តាសកាសង្គហិត មហានិក្ខ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក បរិបូណ៌ដោយប្រាជ្ញា ទុកជា
 គ្រឿងអប់រំនឹងគ្រឿងលាប រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវ
 កុសល លះបង់នូវអំពើដែលមានទោស ចំរើននូវអំពើដែលមិនមាន
 ទោស រក្សាខ្លួនឱ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកប
 ដោយព្រះសទ្ធម្មទាំង ៧ នេះ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះ
 សទ្ធម្មទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។ (អរិយសាវ័ក) ជាអ្នកបានតាម
 ប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយនូវឈានទាំង ៤ ដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន តើ
 ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មាន
 ស្មៅនឹងទស នឹងទឹកដ៏ច្រើន ដែលសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេក
 អរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បី
 ការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវ័ក ស្ងាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន
 ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ
 ដើម្បីឈមចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឈត្តនិទានេ

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រណោ បច្ចុន្ត័មេ នេតវេ តហំ

សាលីយវតំ សង្កិច្ចំ ហោតិ អត្តន្តរាជំ វតីយា

អបរិកស្សយេ ដាស្សវិហារាយ ពាហិរាជំ បដិយាតាយ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ វិតត្តវិហារាជំ

វ្យុបសមា ។ បេ ។ ធុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ

វិហារតិ អត្តនោ វតីយា អបរិកស្សយេ ដាស្សវិហារាយ

ឡិក្កមនាយេ និព្វានស្ស ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ

រណោ បច្ចុន្ត័មេ នេតវេ តហំ តិលមុត្តមាសាបរណំ

សង្កិច្ចំ ហោតិ អត្តន្តរាជំ វតីយា អបរិកស្សយេ

ដាស្សវិហារាយ ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ឯវមេវ ខោ

ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ វតីយា ច វិវាតា ។ បេ ។

តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ អត្តនោ វតីយា

អបរិកស្សយេ ដាស្សវិហារាយ ឡិក្កមនាយេ និព្វានស្ស ។

សុត្តន្តបិដក អង្គតណ្ហិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្រូវខ្សោយ
 ស្រូវដំណើបដ៏ច្រើន ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិន
 តក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវ
 ខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ព្រោះ
 រម្ងាប់នូវវិតក្កៈនឹងវិហារៈ ។ បេ ។ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ដើម្បីសេចក្តី
 ត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដើម្បីឈមចុះកាន់
 ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានល្អ សណ្ឋាន នឹងអបរណជាតិ
 ដ៏ច្រើន ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិន
 តក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួក
 សត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយ-
 សាវ័ក ព្រោះនឿយណាយចាកបីតិផល ។ បេ ។ ចូលកាន់តតិយ-
 ជ្ឈាន ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ
 ដើម្បីឈមចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្កហិតោ បហាវត្តោ

សេយ្យជាបី ភិក្ខុវេ រត្តា បច្ចុទ្ធិយេ នតេវ តប្បំ
 កេសដ្ឋំ សន្និច្ចំ ហោតិ សេយ្យបីទំ សប្បំ
 ឈរិទ្ធិតំ តេលំ បទុ ជាណិកំ លោណំ អត្តន្តរាជំ
 រតិយា អបរិតស្សាយ ជាសុវិហារាយ ពាហិរាជំ
 បដិយាតាយ ឯរមេវ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 សុខស្ស ច បហាណ ។ បេ ។ ចតុតំ ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ អត្តនោ រតិយា អបរិតស្សាយ
 ជាសុវិហារាយ ឡុត្តមនាយ និក្ខានស្ស ។ វេមេសំ
 ចតុទ្ធិ ឈានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋិច្ចស្សុខ-
 វិហារាជំ និកាមលាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី អតិសិរ-
 លាភី ។ យតោ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ វេមេហិ
 សត្តហិ សទ្ធិម្មេហិ សបញ្ញតតោ ហោតិ វេមេសត្តា
 ចតុទ្ធិ ឈានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋិច្ចស្សុខវិហារាជំ
 និកាមលាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី អតិសិរលាភី
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ អតិរណីយោ
 មារស្ស អតិរណីយោ ចាបិមតោតិ ។

បណ្ណាសកាលវង្សហិត មហានិទ្ទេ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានកេសដួះ
 ដំប្រើន ដែលគេសន្សំទុក គឺទឹកដោះថ្ងា ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹក
 ឃុំ ទឹកអំពៅ អំបិល ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនគភ៌ស្ងួត
 ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាង
 ក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ព្រោះ
 លះបង់នូវសុខផល ។ បេ ។ ចូលកាន់បតុត្ថជ្ឈាន ដើម្បី
 សេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនគភ៌ស្ងួត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដើម្បី
 ឈប់ចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័ក
 ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយឆ័យ
 នូវឈានទាំង ៤ នេះ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿង
 នៅសប្បាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា អរិយសាវ័ក
 ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះបទ្ទមទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ទាំងបានតាមប្រាថ្នា
 បានដោយមិនលំបាក បានដោយឆ័យ នូវឈានទាំង ៤ នេះ ដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ តថាគតហៅថា អរិយសាវ័ក ដែលមានមិនគប្បី
 ធ្វើបាន មានមានចិត្តក្រាប មិនគប្បីធ្វើបានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តនិទានេ

(៦៥) សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មហិ សមដ្ឋានតោ

ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ

បុណ្ណោត្តនំ លោកស្ស ។ កតមេហិ សត្តហិ ។

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មញ្ញោ ច ហោតិ អត្តញ្ញោ ច

អត្តញ្ញោ ច មត្តញ្ញោ ច កាលញ្ញោ ច បរិសញ្ញោ ច

បុគ្គលបរោមញ្ញោ ច ។ កតញ្ញោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ

ធម្មញ្ញោ ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មំ ជាតាតិ

សុត្តំ ភេយ្យំ វេយ្យោកាណំ តាមំ ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ

ជាតកំ អត្តតធម្មំ វេទល្លំ ។ នោ បេ ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុ ធម្មំ ជានេយ្យោ សុត្តំ... វេទល្លំ នយំធិ

ធម្មញ្ញាតិ វុច្ចយ្យ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ

ធម្មំ ជាតាតិ សុត្តំ... វេទល្លំ តស្មា ធម្មញ្ញាតិ វុច្ចតិ

ឥតិ ធម្មញ្ញោ ។ អត្តញ្ញោ ច កតំ ហោតិ ។

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ ភាសិតស្ស

អត្តំ ជាតាតិ អយំ ឥវស្ស ភាសិតស្ស អត្តោ

អយំ ឥវស្ស ភាសិតស្ស អត្តាតិ ។ នោ បេ

ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ ភាសិតស្ស អត្តំ ជានេយ្យោ

ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ ភាសិតស្ស អត្តំ ជានេយ្យោ

បណ្ណសកាសង្គហិត បហាន្ត

(៦៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ជា
អ្នកគ្រោះខ្ពស់នូវចក្ខុវិស័យ ដែលទេវតាមកបូជា ។ បេ ។ ជាបញ្ចកេត
ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកដឹងនូវធម៌ ១ ដឹងនូវ
អត្ត (របស់ធម៌) ១ ដឹងខ្លួន ១ ដឹងនូវប្រមាណក្នុង (គោដន) ១ ដឹង
កាលគួរ ១ ដឹងបរិសុទ្ធ ១ ដឹងបុគ្គលដែលគួរគាប់រក ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកដឹងនូវធម៌ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងនូវធម៌ គឺ សុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យា-
ករណៈ តាថា ទទានៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្វតធម្មៈ វេទល្លៈ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនគប្បីដឹងនូវធម៌គឺ សុត្តៈ... វេទល្លៈ
ទេ តថា ទត មិនគប្បីហៅថា ជាអ្នកដឹងនូវធម៌ ក្នុងបទនេះឡើយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកឯភិក្ខុ ដឹងនូវធម៌គឺ សុត្តៈ... វេទល្លៈ
ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងនូវធម៌ ភិក្ខុជាអ្នក
ដឹងនូវធម៌ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងនូវអត្ត តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងនូវអត្តនៃកាសិកនោះ ។
ថា នេះជាអត្ត របស់កាសិកនេះ នេះជាអត្ត របស់កាសិកនេះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងនូវអត្ត នៃកាសិកនោះ ។ ថា

បណ្ណសកលដ្ឋង្គហិកោ មហានិទ្ទេ

អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្តោ អយំ ឥមស្ស
ភាសិតស្ស អត្តោតិ ន យំ ធម៌ អត្តញ្ញាតិ វុច្ចយ្យ
យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សវេ
ភាសិតស្ស អត្តំ ជាតាតិ អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស
អត្តោ អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្តោតិ តស្មា
អត្តញ្ញាតិ វុច្ចតិ ឥតិ ធម្មញ្ញា អត្តញ្ញា ។ អត្តញ្ញា ច
កងំ ហោតិ ។ ឥធម៌ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្តានំ ជាតាតិ
ឯត្តកោម្មំ សទ្ធាយ សីលេន សុតេន ចារេន
បញ្ញាយ បដិកាលោជាតិ ។ ខោ ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
អត្តានំ ជាតេយ្យ ឯត្តកោម្មំ សទ្ធាយ សីលេន
សុតេន ចារេន បញ្ញាយ បដិកាលោជាតិ ន យំ ធម៌
អត្តញ្ញាតិ វុច្ចយ្យ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្តានំ
ជាតាតិ ឯត្តកោម្មំ សទ្ធាយ សីលេន សុតេន ចារេន
បញ្ញាយ បដិកាលោជាតិ តស្មា អត្តញ្ញាតិ វុច្ចតិ ឥតិ
ធម្មញ្ញា អត្តញ្ញា អត្តញ្ញា ។ អត្តញ្ញា ច កងំ ហោតិ ។
ឥធម៌ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មត្តំ ជាតាតិ បរិបណ្ណាចារកសេនាសន-
តិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិច្ឆារានំ បដិគ្គហនាយ

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាក្សត្រ

នេះជាអត្ថ របស់កាសិតនេះ នេះជាអត្ថ របស់កាសិតនេះទេ តថាគត
 មិនហៅថា អ្នកដឹងនូវអត្ថ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក
 ឯភិក្ខុ ដឹងនូវអត្ថរបស់កាសិតនេះ ថា នេះជាអត្ថរបស់កាសិតនេះ នេះជា
 អត្ថរបស់កាសិតនេះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងនូវអត្ថ
 អ្នកដឹងនូវធម៌ ដឹងនូវអត្ថ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងខ្លួន តើដូច
 ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងខ្លួនថា អាត្មាអញ
 ជាអ្នកប្រកបដោយសទ្ធា មានសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិកាណៈ
 គ្រឹមប៉ុណ្ណោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ថេរភិក្ខុ មិនដឹងខ្លួនថា អាត្មាអញ
 ជាអ្នកប្រកបដោយសទ្ធា សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិកាណៈ
 គ្រឹមប៉ុណ្ណោះទេ តថាគត មិនហៅថា អ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងបទនេះឡើយ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុ អ្នកដឹងខ្លួនថា អាត្មាអញ ជាអ្នក
 ប្រកបដោយសទ្ធា សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិកាណៈ គ្រឹមប៉ុណ្ណោះ
 ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងខ្លួន ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌
 ដឹងអត្ថ ដឹងខ្លួន យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុ អ្នកដឹងប្រមាណ តើដូច
 ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងប្រមាណក្នុងការ
 ទទួលនូវបីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចុយភេសជ្ជៈបដិការ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

លោ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មត្តំ ជា ឈយ្យ បីវប័ណ្ណា -
 ទាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយគេសជ្ឈបរិក្ការានំ បដិ -
 ក្កហណាយ ន យំ ធម មត្តញ្ច វុច្ចយ្យ យស្មា ច ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មត្តំ ជា នាតិ បីវប័ណ្ណា ទាតសេនាសន -
 តិលានប្បច្ចយគេសជ្ឈបរិក្ការានំ បដិក្កហណាយ តស្មា
 មត្តញ្ច វុច្ចតី ឥតិ ធមញ្ច អត្តញ្ច អត្តញ្ច មត្តញ្ច ។
 កាលំ ប កាលំ ហោតិ ។ ឥ ធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ
 ជា នាតិ អយំ កាលោ ទុទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិបុច្ឆាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ កាលោ
 បដិសល្យាណាយាតិ ។ លោ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ
 ជា ឈយ្យ អយំ កាលោ ទុទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិបុច្ឆាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ កាលោ
 បដិសល្យាណាយាតិ ន យំ ធម កាលំ ញ្ច វុច្ចយ្យ
 យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ ជា នាតិ
 អយំ កាលោ ទុទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិបុច្ឆាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ
 កាលោ បដិសល្យាណាយាតិ តស្មា កាលំ ញ្ច វុច្ចតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងប្រមាណ ក្នុងការទទួលថវិកាបិណ្ឌបាត
 សេនាសនៈ គិលានប្បវច្ឆយភេសជ្ជៈបរិភោគទេ តថាគត មិនហៅថា
 អ្នកដឹងប្រមាណ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក
 ខាងភិក្ខុ ដឹងប្រមាណ ក្នុងការទទួល ថវិកា បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ
 គិលានប្បវច្ឆយភេសជ្ជៈបរិភោគ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា
 អ្នកដឹងប្រមាណ ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ត ដឹងខ្លួន ដឹងប្រមាណ
 យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងនូវកាល តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងនូវកាលថា នេះជាកាលគួរ
 រៀនបាលី នេះជាកាលគួរសាកសួរ នេះជាកាលគួរប្រកប នេះជា
 កាលគួរព្រួនសម្លំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងនូវកាលថា
 នេះជាកាលគួររៀនបាលី នេះជាកាលគួរសាកសួរ នេះជាកាលគួរ
 ប្រកប នេះជាកាលគួរព្រួនសម្លំទេ តថាគតមិនហៅថា អ្នកដឹងកាល
 ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុអ្នកដឹងនូវកាល
 ថា នេះជាកាលគួររៀនបាលី នេះជាកាលគួរសាកសួរ នេះជាកាលគួរ
 ប្រកប នេះជាកាលគួរព្រួនសម្លំ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវគ្គោ

ឥត ធម្មញ្ញ អត្តញ្ញ អត្តញ្ញ មត្តញ្ញ កាលញ្ញ ។
 បរិសញ្ញា ច កតំ ហោតិ ។ ឥន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បរិសំ
 ជាតាតិ អយំ ខត្តិយបរិសា អយំ ព្រាហ្មណបរិសា
 អយំ កហបតិបរិសា អយំ សមណបរិសា តត្ថ ឃំ
 ទុបសង្កម្ពតតំ ឃំ ហិតតំ ឃំ កតតតំ ឃំ ជិសិទិតតំ
 ឃំ កាសិតតំ ឃំ តុណ្ណិកវិតតត្ថន្តំ ។ ពោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ បរិសំ ជានេយ្យ អយំ ខត្តិយបរិសា... ឃំ
 តុណ្ណិកវិតតត្ថន្តំ ន យេធិ បរិសញ្ញាតិ វុច្ចយ្យ យស្មា
 ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បរិសំ ជាតាតិ អយំ
 ខត្តិយបរិសា... ឃំ តុណ្ណិកវិតតត្ថន្តំ តស្មា បរិសញ្ញាតិ
 វុច្ចតិ ឥត ធម្មញ្ញ អត្តញ្ញ អត្តញ្ញ មត្តញ្ញ កាលញ្ញ
 បរិសញ្ញា ។ បុគ្គលបរោបរាញ្ញ ច កតំ ហោតិ ។ ឥន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ ទ្វយេន បុគ្គលា វិជិតា ហោន្តំ ទ្វេ
 បុគ្គលា ឃិកោ អរិយានំ ទិស្សនកាមោ ឃិកោ
 អរិយានំ ន ទិស្សនកាមោ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ អរិយានំ
 ន ទិស្សនកាមោ ឃំ សោ តេន តេន^(១) ការយ្ហោ ។

១ ឧ. ម. ពេជ្រភ្នំ ។

បណ្ណសកាសង្ខារតិ មហានិទ្ទេ

អ្នកដឹងខ្លះកាល ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ត ដឹងខ្លួន ដឹងប្រមាណ ដឹង
 កាលយ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងបរិសុទ្ធ តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ ដឹងបរិសុទ្ធច្បា ទេវាខត្តិយ -
 បរិសុទ្ធ ទេវាព្រាហ្មណបរិសុទ្ធ ទេវាគហបតិបរិសុទ្ធ ទេវា
 សមណបរិសុទ្ធ អាត្មាអញ គួរចូលទៅរកយ៉ាងនេះ គួរឈរយ៉ាងនេះ
 គួរធ្វើយ៉ាងនេះ គួរអង្គុយយ៉ាងនេះ គួរនិយាយយ៉ាងនេះ គួរស្ងៀម
 យ៉ាងនេះ ចំពោះបរិសុទ្ធទាំងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ
 មិនដឹងបរិសុទ្ធច្បា ទេវាខត្តិយបរិសុទ្ធ . . . គួរស្ងៀមយ៉ាងនេះ
 តថាគតមិនហៅថា អ្នកដឹងបរិសុទ្ធ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុ ដឹងបរិសុទ្ធច្បា ទេវាខត្តិយបរិសុទ្ធ . . . គួរ
 ស្ងៀមយ៉ាងនេះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងបរិ-
 សុទ្ធ ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ត ដឹងខ្លួន ដឹងប្រមាណ ដឹងកាល ដឹង
 បរិសុទ្ធ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុ ដឹងបុគ្គលដែលត្រូវរក តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ វេមន៍ដឹងច្បាស់នូវបុគ្គលពីរ
 ពួក ឯបុគ្គលពីរពួកគឺ មួយពួក ជាអ្នកចង់ចូលប្រទេស្តកព្រះអរិយៈ មួយ
 ពួក មិនចង់ចូលប្រទេស្តកព្រះអរិយៈ ។ បុគ្គលណា មិនចង់ចូលប្រទេស្តក
 ព្រះអរិយៈ បុគ្គលនោះ គេតប្ប័តិវេជ្យ ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ។

សុត្តន្តបិដក អង្គការិយស្ស សុត្តនិទាន

យាយំ បុគ្គលោ អរិយានំ ទស្សនកាមោ ឃំ សោ
 តេន តេន ចាសំសោ ។ ទ្វេ បុគ្គលោ អរិយានំ
 ទស្សនកាមោ ឃកោ សទ្ធច្ចំ សោតុកាមោ ឃកោ
 សទ្ធច្ចំ ន សោតុកាមោ ។ យាយំ បុគ្គលោ សទ្ធច្ចំ
 ន សោតុកាមោ ឃំ សោ តេន តេន ការយោ ។
 យាយំ បុគ្គលោ សទ្ធច្ចំ សោតុកាមោ ឃំ សោ
 តេន តេន ចាសំសោ ។ ទ្វេ បុគ្គលោ សទ្ធច្ចំ
 សោតុកាមោ ឃកោ ឪហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ
 ឃកោ អនោហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ។ យាយំ
 បុគ្គលោ អនោហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ឃំ សោ
 តេន តេន ការយោ ។ យាយំ បុគ្គលោ ឪហិតសោតោ
 ធម្មំ សុណាតិ ឃំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។
 ទ្វេ បុគ្គលោ ឪហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ឃកោ
 សុត្តា ធម្មំ ជារតិ ឃកោ សុត្តា ធម្មំ ន
 ជារតិ ។ យាយំ បុគ្គលោ សុត្តា ធម្មំ ន ជារតិ
 ឃំ សោ តេន តេន ការយោ ។ យាយំ បុគ្គលោ
 សុត្តា ធម្មំ ជារតិ ឃំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទានិកាយ សត្តកនិទាន

បុគ្គលណា ចង់ច្នៃប្រទេព្វកព្រះអរិយៈ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ
 ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលនីព្វក ចង់ច្នៃប្រទេព្វកព្រះ
 អរិយៈគឺ មួយពួក ចង់ស្តាប់ព្រះសង្ឃ មួយពួក មិនចង់ស្តាប់ព្រះ
 សង្ឃ ។ បុគ្គលណា មិនចង់ស្តាប់ព្រះសង្ឃ បុគ្គលនោះ គេគប្បីតិះ
 ដៀល ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ចង់ស្តាប់ព្រះសង្ឃ
 បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គល
 នីព្វក ចង់ស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ គឺបុគ្គលមួយពួក មានត្រចៀក ផ្អៀង
 ស្តាប់នូវធម៌ បុគ្គលមួយពួក មានត្រចៀក មិនផ្អៀងស្តាប់នូវធម៌ ។
 បុគ្គលណា មានត្រចៀក មិនផ្អៀងស្តាប់នូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បី
 តិះដៀល ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា មាន
 ត្រចៀក ផ្អៀងស្តាប់នូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយហេតុ
 នោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលនីព្វក មានត្រចៀក ផ្អៀងស្តាប់នូវធម៌ គឺ
 មួយពួក ស្តាប់ហើយចាំទុកនូវធម៌ មួយពួក ស្តាប់ហើយមិនចាំទុកនូវ
 ធម៌ ។ បុគ្គលណា ស្តាប់ហើយ មិនចាំទុកនូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីតិះ
 ដៀល ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ស្តាប់ហើយចាំ
 ទុកនូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។

បណ្ណាសកាសង្កហំពោ មហារត្តោ

ទ្វេ បុគ្គលា សុត្វា ធម្មំ ជាវេន្តិ ឯកោ ធនាធំ
 ធម្មាធំ អត្ថំ ឧបហ័ត្តុតិ ឯកោ ធនាធំ ធម្មាធំ
 អត្ថំ ន ឧបហ័ត្តុតិ ។ យាយំ បុគ្គលា ធនាធំ
 ធម្មាធំ អត្ថំ ន ឧបហ័ត្តុតិ ឯវំ សោ តេន តេន
 ការយោ ។ យាយំ បុគ្គលា ធនាធំ ធម្មាធំ អត្ថំ
 ឧបហ័ត្តុតិ ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។ ទេ
 បុគ្គលា ធនាធំ ធម្មាធំ អត្ថំ ឧបហ័ត្តុតិ ឯកោ
 អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិបទ្ធា ឯកោ
 ន អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិបទ្ធា ។
 យាយំ បុគ្គលា ន អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ
 ធម្មាទុធម្មប្បដិបទ្ធា ឯវំ សោ តេន តេន ការយោ ។
 យាយំ បុគ្គលា អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុ-
 ធម្មប្បដិបទ្ធា ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។
 ទ្វេ បុគ្គលា អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិ-
 បទ្ធា ឯកោ អត្ថហិតាយ បដិបទ្ធា ពោ ហហិតាយ

បណ្ណសកសង្កហិត មហាវគ្គ

បុគ្គលព័រពួក ស្តាប់ហើយចាំទុកនូវធម៌គឺ មួយពួក ពិចារណានូវអត្តនៃ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ មួយពួក មិនពិចារណានូវអត្តនៃ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយទេ ។ បុគ្គលណា មិនពិចារណា
 នូវអត្តនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ បុគ្គលនោះ គេគប្បីគិះ
 ជឿល ដោយហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ពិចារណានូវអត្ត
 នៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ
 ដោយហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលព័រពួក ពិចារណា នូវអត្តនៃ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ គឺមួយពួក ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹង
 ច្បាស់នូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ មួយពួក ដឹងច្បាស់
 នូវអត្ត ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ។
 បុគ្គលណា ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិ
 ធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីគិះជឿល ដោយហេតុនោះៗ
 យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយ
 ប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយ
 ហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលព័រពួក ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹង
 ច្បាស់នូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ គឺមួយពួក
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ឯកោ អត្តហិតាយ ច បដិបន្នោ បរហិតាយ ច ។

យាយំ មុត្តលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ

បរហិតាយ ឯវំ សោ តេន តេន ការយ្ហោ ។

យាយំ មុត្តលោ អត្តហិតាយ ច បដិបន្នោ

បរហិតាយ ច ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ ធូយេន មុត្តលោ

វិទិតា ហោន្តិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ

មុត្តលោ បរោបរាញ ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ

សត្តហិ ធម្មេហិ សមណ្ឌតតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ

ហោតិ ។ មេ ។ អនុត្តំ មុត្តានុត្តំ លោកិស្សតិ ។

(៦៦) យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំនំ តាវត្តិសានំ

ចារិច្ចតតោ កោវិលារោ បណ្ឌាបលាសោ ហោតិ

អត្តមេន ភិក្ខុវេ ទេវំ តាវត្តិសោ តស្មី សមយេ

ហោន្តិ បណ្ឌាបលាសោនាមិ ចារិច្ចតតោ កោវិលារោ

ន ចិរស្សវំនាមិ សត្តបលាសោ^(១) ភវិស្សតិ ។

យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំនំ តាវត្តិសានំ

ចារិច្ចតតោ កោវិលារោ សត្តបលាសោ ហោតិ

១. ម. បន្តបលាសោ ។ អឃំ បាលី យុត្តគរោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាទិកាយ សត្តកនិបាត

មួយពួក ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនផង ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ
 ផង ។ បុគ្គលណា ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ បុគ្គលនោះ គេហ្ន៎ក៏ចេះដៀល ដោយហេតុនោះ ។
 យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនផង ដើម្បី
 ប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃផង បុគ្គលនោះ គេហ្ន៎សរសើរ ដោយ
 ហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដឹងច្បាស់
 បុគ្គលព័រពួក យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកដឹងនូវ
 បុគ្គលដែលគួរគប់រក យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ជាអ្នកគួរទទួលចក្ខុប្បច្ច័យ ដែលគេនាំមក
 បូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វាភ្នំក្នុងប្រសើរ របស់សត្វលោក ។

(៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដើមរល្លសផ្កី
 ជាបុរិច្ឆេកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តារាភិក្ខុ មានស្លឹកទុំជ្រុះហើយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តារាភិក្ខុ ក៏មាន
 ចិត្តត្រេកអរថា ឥឡូវនេះ ដើមរល្លសផ្កី ជាបុរិច្ឆេកព្រឹក្ស
 មានស្លឹកទុំជ្រុះហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានស្លឹក ៧ ក្នុង
 កាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដើមរល្លស
 ផ្កី ជាបុរិច្ឆេកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តារាភិក្ខុ មានស្លឹក ៧

បណ្ណសិកសង្គហិតោ មហានិព្វោ

អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ
 សត្តបលាសោនាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវលាហេ ន
 ចរស្ស្រនាមំ ជាលកជាតោ ភវីស្សត្ថិតិ ។ យស្មី
 ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំ តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវលាហេ ជាលកជាតោ ហោតិ អត្តមនា
 ភិក្ខុវេ ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ
 ជាលកជាតោនាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវលាហេ ន
 ចរស្ស្រនាមំ ចារិកជាតោ ភវីស្សត្ថិតិ ។ យស្មី
 ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំ តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវលាហេ ចារិកជាតោ ហោតិ អត្តមនា ភិក្ខុវេ
 ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ ចារិកជាតោ-
 នាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវលាហេ ន ចរស្ស្រនាមំ
 កុឌ្ឍមលកជាតោ ភវីស្សត្ថិតិ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ ទេវំ តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវលាហេ

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហានិទ្ទ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តារាត្រីន្សឹម ក៏មានចិត្ត
 គ្រេកអរថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្កា ជាបារិប្បត្តកព្រឹក្ស របស់ពួក
 ទេវតាជាន់តារាត្រីន្សឹម មានស្លឹក ៧ ហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជា
 នឹងមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យណា ដើមរលួសផ្កា ជាបារិប្បត្តកព្រឹក្ស របស់ពួក
 ទេវតាជាន់តារាត្រីន្សឹម ជាលើមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តារាត្រីន្សឹម ក៏មានចិត្តគ្រេកអរ
 ថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្កា ជាបារិប្បត្តកព្រឹក្ស មិនកញ្ចំនៃស្លឹកនឹង
 ផ្កាកើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា តាំង
 ឡើងផ្សេង ។ គ្នា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា ដើមរលួសផ្កា ជាបារិប្បត្តកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តារាត្រីន្សឹម
 ជាលើមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា តាំងឡើងផ្សេង ។ គ្នា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តារាត្រីន្សឹម មានចិត្តគ្រេកអរថា
 ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្កា ជាបារិប្បត្តកព្រឹក្ស មានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា
 តាំងឡើងផ្សេង ។ គ្នា កើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានផ្កាក្រពុំ
 កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា ដើមរលួសផ្កា ជាបារិប្បត្តកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តារាត្រីន្សឹម

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរទិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

កុឡិមលកជាតោ ហោតិ អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវា
 តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ កុឡិមលកជាតោនាមិ
 ហិវច្ឆតកោ កោវិលាវេ ន ចិរស្សវនាមិ កោកាសក-
 ជាតោ ភវិស្សត្ថតិ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវាមិ
 តាវត្ថីសាមិ ហិវច្ឆតកោ កោវិលាវេ កោកាសក-
 ជាតោ ហោតិ អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា តស្មី
 សមយេ ហោន្តិ កោកាសកជាតោនាមិ ហិវច្ឆតកោ
 កោវិលាវេ ន ចិរស្សវនាមិ សព្វដាលីដុល្លោ
 ភវិស្សត្ថតិ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវាមិ
 តាវត្ថីសាមិ ហិវច្ឆតកោ កោវិលាវេ សព្វដាលីដុល្លោ
 ហោតិ អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា
 ហិវច្ឆតកស្ស កោវិលាស្ស មូលេ មិទ្ធវេ ចត្តារេ
 មាសេ បញ្ចហិ កាមតុលោហិ សមប្បតា
 សមន្តិក្ខតា បរិចារន្តិ ។ សព្វដាលីដុល្លស្ស
 ទោ បន ភិក្ខុវេ ហិវច្ឆតកស្ស កោវិលាស្ស
 សមន្តា បញ្ចាសយោជនាមិ អាភាយ ដុដំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តានិបាត

ជាឈើមានផ្កាក្រពុំ កើតឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួក
 ទេវតាជាន់តារាត្រិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្កី
 ជាបុរិច្ឆតកព្រឹក្ស មានផ្កាក្រពុំ កើតឡើងហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជា
 នឹងមានផ្កាបែកជាមាត់ចាប ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សម័យណា ដើមរលួសផ្កី ជាបុរិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតា
 ជាន់តារាត្រិន្យ ជាឈើមានផ្កាបែកជាមាត់ចាប កើតឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តារាត្រិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរថា
 ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្កី ជាបុរិច្ឆតកព្រឹក្ស មានផ្កាបែកជាមាត់ចាប
 កើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានផ្ការីកស្កុសស្កាយ ដោយអាការ
 ទាំងពួង ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដើម
 រលួសផ្កី ជាបុរិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តារាត្រិន្យ ជាឈើមាន
 ផ្ការីកស្កុសស្កាយ ដោយអាការទាំងពួង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 នោះ ពួកទេវតាជាន់តារាត្រិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ ត្រៃតស្តប់ស្តល់
 បរិបូណ៌ ឲ្យគេបម្រើដោយតាមគុណទាំង ៥ ជាទិព្វ អស់ ៤ ខែ
 ទៀបគល់រលួសផ្កី ជាបុរិច្ឆតកព្រឹក្ស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដើមរលួសផ្កី ជាបុរិច្ឆតកព្រឹក្ស មានផ្ការីកស្កុសស្កាយ ដោយ
 អាការទាំងពួង មានពន្លឺផ្សាយចេញទៅ ៥០ យោជន៍ ដោយដុំវិញ

បណ្ណសកសង្កតំពោ មហានិព្វោ

អនុវត្តំ យោជនសត្តំ គន្ធា តច្ឆតិ អយមាទុការោ
 ចារិច្ចត្តកស្ស កោវិលារស្ស ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 យស្មី សមយេ អរិយស្សវកោ អតារស្មា អនតារិយំ
 បព្វជ្ជាយ ចេតេតិ បណ្ណបលាសោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សវកោ តស្មី សមយេ ហោតិ ទេវាធំ តាវត្តិសាធំ
 ចារិច្ចត្តកោ កោវិលារោ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 អរិយស្សវកោ តេសមស្សំ ឱហារត្វា កាសាយាធំ
 វត្តាធំ អច្ឆាទេត្វា អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជីតោ ហោតិ
 សត្តបលាសោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ តស្មី សមយេ
 ហោតិ ទេវាធំ តាវត្តិសាធំ ចារិច្ចត្តកោ កោវិលារោ ។
 យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវកោ វិច្ឆេវ
 កាមេហំ ។ បេ ។ បឋមំ យាធំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ
 ជាលកគជាតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ តស្មី សមយេ
 ហោតិ ទេវាធំ តាវត្តិសាធំ ចារិច្ចត្តកោ កោវិលារោ ។
 យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវកោ វិតក្កវិចារាធំ
 រូបសមា ។ បេ ។ ទុតិយំ យាធំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ
 ទារកគជាតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ តស្មី សមយេ
 ហោតិ ទេវាធំ តាវត្តិសាធំ ចារិច្ចត្តកោ កោវិលារោ ។

បណ្ណសកសង្កហិត មហាវគ្គ

ភ្នំឡាយទៅ បណ្ណាយខ្យល់ ១០០ យោជន៍ នេះជាពានុភាពនៃ
 ដើមរលួសផ្កី ជាបុរិច្ឆេតកព្រឹក្ស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា អរិយសាវ័កគិត ដើម្បីចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្លូវ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវ័ក ដូចជាដើមរលួសផ្កី
 ជាបុរិច្ឆេតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ដែលមានស្លឹកទុំ
 ហើយ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយ-
 សាវ័ក កោរសក់នឹងពួកមាត់ ស្ងៀកដណ្តប់សំពត់តាសាយៈ ហើយ
 ចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្លូវ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ
 អរិយសាវ័ក ដូចជាដើមរលួសផ្កី ជាបុរិច្ឆេតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតា
 ជាន់តាវត្តិន្យ ដែលមានស្លឹក ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា
 អរិយសាវ័ក ស្ងប់ស្ងាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវ័ក ដូចជាដើមរលួសផ្កី ជា
 បុរិច្ឆេតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ដែលមានកញ្ចុំនៃស្លឹកនឹង
 ផ្កា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវ័ក ព្រោះរម្ងាប់ខ្លូ
 វិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សម័យនោះ អរិយសាវ័ក ដូចជាដើមរលួសផ្កី ជាបុរិច្ឆេតកព្រឹក្សរបស់
 ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ដែលមានស្លឹកនឹងផ្កា តាំងឡើងផ្សេង ។ គ្នា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តនិកាយស្ស សុត្តនិយាយ

យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវគោ បិវិយា ច
 វិហារត ។ បេ ។ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារត កុឌុមលកតជាតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 តស្មី សមយេ ហោតិ ទេវានំ តាវត្តិសានំ
 ចារិច្ចត្តកោ កោវិលារោ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ អរិយស្សវគោ សុខស្ស ច បហាណ
 ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារត
 កោ កាសកជាតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ តស្មី
 សមយេ ហោតិ ទេវានំ តាវត្តិសានំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិលារោ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវគោ
 អាសវានំ មយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្តា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារត សព្វដាលដុល្លោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ តស្មី
 សមយេ ហោតិ ទេវានំ តាវត្តិសានំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិលារោ ។ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ កុម្មា ទេវា
 សទ្ធមនុស្សវេន្តំ ឃសោ ឥត្តញ្ញមោ អាយស្មា
 ឥត្តញ្ញមស្ស អាយស្មតោ សទ្ធិវិហារកោ(៦) អប្បកម្ម
 តាមា វា និគមា វា អតាវស្មា អនតារិយំ បព្វជិតោ

១ ឧ. ម. សទ្ធិវិហារ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវ័ក ព្រោះនឿយណាយ
 ចាកបីតធន៍ ។ បេ ។ ចូលកាន់តតិយដ្ឋាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សម័យនោះ អរិយសាវ័ក ដូចជាដើមរល្លសង្ក័ន្ធ ជាបុរិច្ឆេទក្រព័ក្ស
 របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ដែលមានផ្កាក្រព័ក្សកើតហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវ័ក ព្រោះលះបង់នូវសុខផ្សេង ។ បេ ។
 ចូលកាន់ចតុត្ថដ្ឋាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវ័ក
 ដូចជាដើមរល្លសង្ក័ន្ធ ជាបុរិច្ឆេទក្រព័ក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ
 ដែលមានផ្កាបែកជាមាត់ចាប កើតហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សម័យណា អរិយសាវ័ក ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់
 អាសវៈទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវ័ក
 ដូចជាដើមរល្លសង្ក័ន្ធ ជាបុរិច្ឆេទក្រព័ក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់
 តាវត្តិន្យ ដែលមានផ្កាវិកិតសុសាយ ដោយអាការទាំងពួង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ក្នុងទេវតាទាំងឡាយ ក៏ញ៉ាំង
 សំឡេងឲ្យលាន់ឲ្យឡើងថា អរិយសាវ័ក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ
 ជាសិទ្ធិហារិករបស់លោក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ ចេញចាកផ្ទះ
 ដែលតាំងនៅក្នុងស្រុក ឬ និគមឯណោះ ហើយចូលមកកាន់ផ្ទះ

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវគ្គោ

អាសវំ ខយា ។ បេ ។ សច្ច័កត្វា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតីតិ ។ កុម្មាធំ ទេវំធំ សទ្ធិំ សុត្វា ចាតុម្ពហា -
 វាជីកា ទេវំ... តាវត្តិសា ទេវំ... យាមា ទេវំ...
 តុសីតា ទេវំ... ទិម្ហាទរតិ ទេវំ... បរទិម្ហាតវសវត្ត
 ទេវំ... ព្រហ្មកាយិកា ទេវំ សទ្ធិមនុស្សវេទ្ធិ ឯសោ
 ឥត្តញ្ញាមោ អាយស្មា ឥត្តញ្ញមស្ស អាយស្មតោ
 សទ្ធិវិហារិកោ អមុកម្ហា តាមា វា ទិកមា វា
 អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជីតោ អាសវំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ច័កត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហារតីតិ ។ ឥតិហ តេន
 ខណោន តេន មុហុត្តេន យាវ ព្រហ្មលោកា សុទ្ធោ
 អព្ភកថិតិ អយមាទុកាវេ ទីណាសវស្ស កិត្តោនោតិ ។

(៦៧) អថោ អាយស្មតោ សាវបុត្តស្ស រហាភតស្ស
 បដិសន្ធិនស្ស ឯវំ ចេនសោបវិតកោ ឧទទាទិ
 តិទ ទោ កិត្ត សុត្តត្វា កុកត្វា ឧបនិស្សយ
 វិហារេន្តោ អតុសនំ បដិហេយ្យ តុសនំ ភារេយ្យតិ ។
 អថោ អាយស្មតោ សាវបុត្តស្ស ឯតទហោសិ សត្តារំ
 ទោ កិត្ត សុត្តត្វា កុកត្វា ឧបនិស្សយ វិហារេន្តោ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព មហានគរ

បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ។
 ពួកទេវតាជាន់ចាតុមហារាជិកៈ ពួនសំឡេងនៃកុម្មុទេវតាទាំងឡាយ . . .
 ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិវិញ . . . ពួកទេវតាជាន់យាមៈ . . . ពួកទេវតា ជាន់
 តុសិត . . . ពួកទេវតាជាន់និម្មានរតី . . . ពួកទេវតា ជាន់បរិនិម្មិត-
 វស្សី . . . ពួកទេវតាជាន់ព្រហ្មកាយិកៈ ញ៉ាំងសំឡេងឲ្យលាន់ឮឡើង
 ថា អរិយសាវក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ ជាសទ្ធិវិហារិករបស់លោក
 ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ ចេញចាកផ្ទះ ដែលតាំងនៅក្នុងស្រុក ឬ
 និគមឯណោះ ហើយចូលមកកាន់ផ្នួស បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។
 ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ។ ព្រោះហេតុនោះ សំឡេងក៏ឮឡើង
 ឡើងទៅ ដរាបដល់ព្រហ្មលោក ក្នុងខណៈនោះ មួយរំពេចនោះថា
 នេះជាអាណុភាពរបស់ភិក្ខុ ជាព្រះវិណាស្រព ។

(៦៧) គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ នៅក្នុងទីស្ងាត់ ពួន
 សម្លៀក ក៏មានចិត្តគ្រិនិះ កើតឡើងយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ
 គោរព ពាស្រ័យអ្វីហ្ន៎ ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល
 បាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តី
 គ្រិនិះដូច្នោះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព ពាស្រ័យព្រះសាស្ត្រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

អនុសនំ បដហោយ្យ កុសនំ ភាវេយ្យ ធម្មំ ខោ...
 សង្ឃំ ខោ... សិក្ខំ ខោ... សមាធិំ ខោ...
 អប្បមាទំ ខោ... បដិសន្ធាំ ខោ ភិក្ខុ សុត្តន្តា
 កុកុត្តា ឧបទិស្សាយ វិហារន្តោ អនុសនំ បដហោយ្យ
 កុសនំ ភាវេយ្យាតិ ។ អថខោ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស
 ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ មេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិ-
 យោនាតា យទ្ធាហំ ឥមេ ធម្មេ កុត្តា^(១) កកវតោ
 អាហេថេយ្យំ ឯវំ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ថេវ កវិស្សនិ
 បរិសុទ្ធិសន្នតតោ ច ។ សេយ្យថាប ឆាម បុរិសោ
 សុវណ្ណនិក្ខំ អធិតថេយ្យ បរិសុទ្ធិ បរិយោនាតំ តស្ស
 ឯវមស្ស អយំ ខោ មេ សុវណ្ណនិក្ខោ បរិសុទ្ធា បរិយោ-
 នាតោ យទ្ធាហំ ឥមំ សុវណ្ណនិក្ខំ កុត្តា^(២) កម្មារទំ
 ទស្សេយ្យំ ឯវំ មេ អយំ សុវណ្ណនិក្ខោ សកម្មារតោ
 បរិសុទ្ធា ថេវ កវិស្សនិ បរិសុទ្ធិសន្នតតោ ចាតិ ។
 ឯវមេវ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោនាតា
 យទ្ធាហំ ឥមេ ធម្មេ កុត្តា កកវតោ អាហេថេយ្យំ

១ - ២ ម. ឆពោ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទាយ

ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសលបាន ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ
 គោរព អាស្រ័យព្រះធម៌ ... ព្រះសង្ឃ ... សិក្ខា ... សមាធិ ...
 អប្បមាទៈ ... បដិសន្ធារៈ ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវ
 កុសលបាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយ របស់ពាក្យាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ
 ផ្លូវផង បើដូច្នោះ មានតែពាក្យាអញ យកធម៌ទាំងនេះ ទៅក្រាបបង្គំ
 ទូល ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំងឡាយ
 របស់អញនេះ នឹងជាធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធផង ជាធម៌ដែលបច្ច័យតាក់តែង
 ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃពេក យ៉ាងនេះផង ។ ដូចជាបុរស បានមាសត្នោតដ៏
 បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង នេះថា មាសត្នោត
 របស់ពាក្យាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នោះ មានតែពាក្យាអញ យក
 មាសត្នោតនេះ ទៅបង្ហាញ ដល់ពួកជាងមាស កាលបើយ៉ាងនេះ មាស
 ត្នោតរបស់អញនេះ តាំងនៅក្នុងចក្រានៃជាងមាស នឹងជាមាសដ៏បរិសុទ្ធ
 ផង ជាមាសដែលជាងតាក់តែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃពេកផង យ៉ាងណាមិញ ។
 ធម៌ទាំងឡាយ របស់ពាក្យាអញនេះ បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នោះ មានតែ
 ពាក្យាអញ យកធម៌ទាំងនេះ ទៅក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ

បណ្ណសកសង្កហិកោ មហានិទ្ទេ

ឃំ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ថេវ ករិស្សន្តិ
 បរិសុទ្ធសង្កតតវ ពាតិ ។ អថខោ អាយស្សា
 សារិប្បត្តោ សាយទ្ធិសមយំ បដិសន្ធិនា វុដ្ឋិតោ
 យេន កកវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ជិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសីន្ទោ ខោ
 អាយស្សា សារិប្បត្តោ កកវន្តំ ឯតទកេច ឥធម មហ្មំ
 កន្តេ រហោកតស្ស បដិសន្ធិនស្ស ឃំ ចេតសោ
 បរិវត្តោ ឧទទានំ តិច្ឆ ខោ ភិក្ខុ សុត្តត្វា
 កុកត្វា ឧបជិស្សយ វិហារន្តោ អត្យសនំ បដិហេយ្យ
 ត្យសនំ កាវេយ្យាតិ ។ តស្ស មហ្មំ កន្តេ ឯតទហោសិ
 សត្តារំ ខោ ភិក្ខុ សុត្តត្វា កុកត្វា ឧបជិស្សយ
 វិហារន្តោ អត្យសនំ បដិហេយ្យ ត្យសនំ កាវេយ្យ
 ធម្មំ ខោ... សង្ឃំ ខោ... សិក្ខំ ខោ... សមាធិ
 ខោ... អប្បមាទំ ខោ... បដិសន្ធារំ ខោ ភិក្ខុ
 សុត្តត្វា កុកត្វា ឧបជិស្សយ វិហារន្តោ អត្យសនំ
 បដិហេយ្យ ត្យសនំ កាវេយ្យាតិ ។ តស្ស មហ្មំ កន្តេ
 ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ មេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា

បណ្ណសកាសង្គហិត មហានិទ្ទេ

កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌របស់អញនេះឯង នឹងជាធម៌ដ៏បរិសុទ្ធផង ជាធម៌
 ដែលបច្ច័យតាក់តែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃពេកផង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ចេញចាកការព្រះសម្ម ក្នុងសាយណ្ណ -
 សម័យ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក្រាបថ្កោលបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
 លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបបង្គំ
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ
 ខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយព្រះសង្ឃ ក៏មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព អាស្រ័យអ្វីហ្ន៎ ទើបលះបង់នូវ
 អកុសល ចម្រើននូវកុសលបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព អាស្រ័យព្រះ
 សាស្តា ទើបលះបង់នូវអកុសល ចម្រើននូវកុសលបាន ភិក្ខុកាលធ្វើ
 សក្ការៈ គោរពអាស្រ័យព្រះធម៌... ព្រះបង្ស... សិទ្ធិ... សមាធិ...
 អប្បមាទៈ... បដិសន្ធារៈ ទើបលះបង់នូវអកុសល ចម្រើននូវ
 កុសលបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយ របស់អញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្សរផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិយាយោ

យទ្ធិនាហំ ឥមេ ធម្មេ កុញ្ញា កកវតោ អាណេចេយ្យំ ឃំ
 មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ កវិស្សន្តិ បរិសុទ្ធិសុទ្ធិតត-
 តវា ច ។ សេយ្យេថាបិ នាម បុរិសោ សុវណ្ណិនិត្តំ
 អនិកច្ឆយ្យ បរិសុទ្ធិំ បរិយោទានំ តស្ស ឃមស្ស
 អយំ ខោ មេ សុវណ្ណិនិត្តោ បរិសុទ្ធា បរិយោទានោ
 យទ្ធិនាហំ ឥមំ សុវណ្ណិនិត្តំ កុញ្ញា កុញ្ញាវនំ ទស្សេយ្យំ
 ឃំ មេ អយំ សុវណ្ណិនិត្តោ សកុញ្ញាវតោ
 បរិសុទ្ធា ចេវ កវិស្សន្តិ បរិសុទ្ធិសុទ្ធិតតវោ ចាតិ ។
 ឃមេវ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទានា
 យទ្ធិនាហំ ឥមេ ធម្មេ កុញ្ញា កកវតោ អាណេចេយ្យំ
 ឃំ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ កវិស្សន្តិ
 បរិសុទ្ធិសុទ្ធិតតវា ចាតិ ។ សាធុ សាធុ សារីបុត្ត
 សន្តារំ ខោ សារីបុត្ត កិត្តុ សក្កត្តា កុក្កត្តា
 ឧបទិស្សយេ វិហារោ អកុសលំ បដិហេយ្យ
 កុសលំ កាលយ្យ ធម្មំ ខោ... សង្ឃំ ខោ... សិក្ខំ
 ខោ... សមាធិ ខោ... អប្បមាទិ ខោ... បដិសន្តារំ ខោ
 សារីបុត្ត កិត្តុ សក្កត្តា កុក្កត្តា ឧបទិស្សយេ វិហារោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តនិកាយ សត្តកនិទាន

បើដូច្នោះ មានតែអញ្ញយកធម៌ទាំងនោះទៅក្រាបទូល ចំពោះព្រះមានព្រះ
 ភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំងឡាយ របស់អញ្ញនេះ នឹងជាធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ
 ផង ជាធម៌ដែលមានបច្ច័យភាគតែធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធតែក្រពេកផង ។ ដូចបុរស
 បានមាសត្នោត ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
 ថា មាសត្នោតរបស់អង្គាអញ្ញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នោះ មានតែ
 អង្គាអញ្ញ យកមាសត្នោតនេះទៅបង្ហាញ ដល់ពួកជាងមាស កាលបើ
 យ៉ាងនេះ មាសត្នោតរបស់អញ្ញនេះ តាំងនៅក្នុងចង្រ្កាននៃជាន់មាស នឹង
 ជាមាសដ៏បរិសុទ្ធផង ជាមាសដែលជាងភាគតែធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធតែក្រពេកផង
 យ៉ាងណាមិញ ។ ធម៌ទាំងឡាយ របស់អង្គាអញ្ញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង
 បើដូច្នោះ មានតែអង្គាអញ្ញ យកធម៌ទាំងនេះទៅក្រាបទូល ចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំងឡាយ របស់អញ្ញនេះ នឹងជាធម៌
 បរិសុទ្ធផង ជាធម៌ដែលបច្ច័យភាគតែធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធតែក្រពេកផង យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ ម្នាលសារីបុត្ត ប្រាហ័យ ។ ម្នាលសារីបុត្ត កិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ
 គោរព ពាស្រ័យនូវព្រះហស្តា ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវ
 កុសលបាន ម្នាលសារីបុត្ត កិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ ទេ រព ពាស្រ័យនូវព្រះ
 ធម៌ ... ព្រះសង្ឃ ... សិក្ខា ... សមាធិ ... អប្បមាទៈ ... បដិសន្ធារៈ

បណ្ណសកសង្កហំគោ មហាវិញ្ញោ

អត្តសនំ បដហេយ្យ ត្តសនំ ភាវេយ្យាតិ ។ ឃំ
 វិត្ត អាយស្មា សារីបុត្តោ កតវន្តំ ឯតទកេច ឥមស្ស
 ខោ អហំ កន្លេ កតវតា សុទ្ធិត្តេន ភាសិតស្ស ឃំ
 វិត្តាបេន អត្តំ អាជាយាមិ ។ សោ វត កន្លេ កិត្តិ
 សត្តិ អតារកេ ធម្មេ សតារកេ កវិស្សត្តិតិ នេតំ
 ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លេ កិត្តិ សត្តិ
 អតារកេ ធម្មេយិ សោ អតារកេ ។ សោ វត កន្លេ
 កិត្តិ សត្តិ អតារកេ ធម្មេ អតារកេ សង្កេ
 សតារកេ កវិស្សត្តិតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លេ កិត្តិ សត្តិ អតារកេ ធម្មេ អតារកេ សង្កេយិ
 សោ អតារកេ ។ សោ វត កន្លេ កិត្តិ សត្តិ
 អតារកេ ធម្មេ អតារកេ សង្កេ អតារកេ សិក្ខាយ
 សតារកេ កវិស្សត្តិតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លេ កិត្តិ សត្តិ អតារកេ ធម្មេ អតារកេ សង្កេ
 អតារកេ សិក្ខាយិ សោ អតារកេ ។ សោ វត
 កន្លេ កិត្តិ សត្តិ អតារកេ ធម្មេ អតារកេ សង្កេ
 អតារកេ សិក្ខាយ អតារកេ សមាធិស្មី សតារកេ
 កវិស្សត្តិតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លេ កិត្តិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាបាទ

ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសលបាន ។ កាលបើព្រះសាស្តា ទ្រង់
ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ គ្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគដូច្នោះថា បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
សំដែងដោយសន្លេហនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារបានយ៉ាង
នេះ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
ជាអ្នកគោរពក្នុងព្រះធម៌ដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព
ក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរព
ព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ ជាអ្នកគោរពក្នុងព្រះសង្ឃដូច្នោះ ហេតុនេះ
មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា
មិនគោរពព្រះធម៌ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងព្រះសង្ឃដែរ ។
បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរព
ព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ជាអ្នកគោរពសិក្ខាដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមាន
ឡើយ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរព
ព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងសិក្ខា
ដែរ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា ជាអ្នកគោរព
ក្នុងសមាធិដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សុដ្ឋេ អតារវេ
 សិទ្ធាយ អតារវេ សមាធិស្មី ឬ សោ អតារវេ ។ សោ
 វត កន្លៃ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សុដ្ឋេ
 អតារវេ សិទ្ធាយ អតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ
 អប្បមាទេ សតារវេ ភវិស្សតិ ឆេតំ ហំ វិជ្ជតិ
 យោ សោ កន្លៃ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ សុដ្ឋេ អតារវេ សិទ្ធាយ អតារវេ
 សមាធិស្មី អតារវេ អប្បមាទេ ឬ សោ អតារវេ ។
 សោ វត កន្លៃ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ សុដ្ឋេ អតារវេ សិទ្ធាយ អតារវេ
 សមាធិស្មី អតារវេ អប្បមាទេ អតារវេ បដិសន្ធាយ
 សតារវេ ភវិស្សតិ ឆេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លៃ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សុដ្ឋេ
 អតារវេ សិទ្ធាយ អតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ
 អប្បមាទេ អតារវេ បដិសន្ធាយ ឬ សោ អតារវេ ។
 សោ វត កន្លៃ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ សតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ ភវិស្សតិ ឆេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លៃ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ សតារវេ ធម្មេ ឬ សោ សតារវេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តនិទាន

មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិន
 គោរពសិក្ខា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព ក្នុងសមាធិដែរ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
 មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរព
 សមាធិ ជាអ្នកគោរព ក្នុងអប្បមាទៈដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះ
 ធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ ភិក្ខុ
 នោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព ក្នុងអប្បមាទៈដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរព
 ព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរពអប្បមាទៈ
 ជាអ្នកគោរព ក្នុងបដិសន្ធារៈដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិន
 គោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរព
 អប្បមាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព ក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពក្នុងព្រះសាស្តា ជាអ្នកមិនគោរព
 ព្រះធម៌ដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា
 គោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរព ក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវិញ្ញ

សោ វត កន្លៃ កិក្ខុ សត្វំ សតារោ ធម្ម
សតារោ សង្ឃេ អតារោ កវិស្សត្តិត ទេតំ ហំ ធិ
វិជ្ជតំ យោ សោ កន្លៃ កិក្ខុ សត្វំ សតារោ
ធម្ម សតារោ សង្ឃេ យ សោ សតារោ ។ សោ
វត កន្លៃ កិក្ខុ សត្វំ សតារោ ធម្ម សតារោ
សង្ឃេ សតារោ សិក្ខាយ អតារោ កវិស្សត្តិត
ទេតំ ហំ ធិ វិជ្ជតំ យោ សោ កន្លៃ កិក្ខុ សត្វំ
សតារោ ធម្ម សតារោ សង្ឃេ សតារោ សិក្ខាយ ធម្ម
សោ សតារោ ។ សោ វត កន្លៃ កិក្ខុ សត្វំ
សតារោ ធម្ម សតារោ សង្ឃេ សតារោ សិក្ខាយ
សតារោ សមាធិស្មី អតារោ កវិស្សត្តិត ទេតំ ហំ ធិ
វិជ្ជតំ យោ សោ កន្លៃ កិក្ខុ សត្វំ សតារោ ធម្ម
សតារោ សង្ឃេ សតារោ សិក្ខាយ សតារោ
សមាធិស្មី យ សោ សតារោ ។ សោ វត កន្លៃ
កិក្ខុ សត្វំ សតារោ ធម្ម សតារោ សង្ឃេ
សតារោ សិក្ខាយ សតារោ សមាធិស្មី សតារោ
អប្បមាទេ អតារោ កវិស្សត្តិត ទេតំ ហំ ធិ វិជ្ជតំ

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរព
 ព្រះធម៌ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងព្រះសង្ឃ ដូច្នោះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ
 បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងព្រះសង្ឃដែរ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ
 ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងសិក្ខាដូច្នោះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ បតិគ្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងសិក្ខាដែរ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរព
 ព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា ជាអ្នកមិនគោរព ក្នុងសមាធិដូច្នោះ ហេតុនេះ⁺
 មិនមានឡើយ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា
 គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា
 គោរពក្នុងសមាធិដែរ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ
 គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរព
 សមាធិ ជាអ្នកមិនគោរព ក្នុងអប្បមាទដូច្នោះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិយាយោ

យោ សោ កន្លៃ កិក្ខុ សុត្តិ សតារោ ធម្ម
 សតារោ សង្ឃេ សតារោ សិក្ខាយ សតារោ
 សមាធិស្មី សតារោ អប្បមាទេថ សោ សតារោ ។
 សោ វត កន្លៃ កិក្ខុ សុត្តិ សតារោ ធម្ម សតារោ
 សង្ឃេ សតារោ សិក្ខាយ សតារោ សមាធិស្មី
 សតារោ អប្បមាទេ សតារោ បដិសន្ធាយេ អតារោ
 ករិស្សត្តត ធនំ ហំ វិជ្ជិត យោ សោ កន្លៃ
 កិក្ខុ សុត្តិ សតារោ ធម្ម សតារោ សង្ឃេ
 សតារោ សិក្ខាយ សតារោ សមាធិស្មី សតារោ
 អប្បមាទេ សតារោ បដិសន្ធាយេ សោ សតារោ ។
 ឥមស្ស ខោ អហំ កន្លៃ កកវតា សម្ព័ត្តេន
 កាសិវស្ស ឃំ វិត្តារេន អត្ថំ អាជាណមិត ។
 សាធុ សាធុ សារីបុត្ត សាធុ ខោ ត្ថំ សារីបុត្ត
 ឥមស្ស មយា សម្ព័ត្តេន កាសិវស្ស ឃំ វិត្តារេន
 អត្ថំ អាជាណសិ ។ សោ វត សារីបុត្ត កិក្ខុ សុត្តិ
 អតារោ ធម្ម សតារោ ករិស្សត្តត ធនំ ហំ វិជ្ជិត
 យោ សោ សារីបុត្ត កិក្ខុ សុត្តិ
 អតារោ ធម្មេថ សោ អតារោ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ សុត្តនិយាម

បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌
 គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា
 គោរពក្នុងអប្បមាទៈដែរ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ
 គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរព
 សមាធិ គោរពអប្បមាទៈ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដូច្នោះ ហេតុ
 ៥ មិនមានឡើយ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះ
 សាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ
 គោរពអប្បមាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។
 បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងដោយ
 សង្ខេបនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។ ម្នាល
 សារីបុត្រ ត្រូវហើយ ។ ម្នាលសារីបុត្រ ធម៌ដែលគថាគត សំដែងដោយ
 សង្ខេបនេះ អ្នកយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ល្អហើយ ។
 ម្នាលសារីបុត្រ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា ជាអ្នកគោរព
 ក្នុងព្រះធម៌ដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ ម្នាលសារីបុត្រ ភិក្ខុណា មិន
 គោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បេ។

បណ្ណសកាសង្កត់ពោ មហានិទ្ទេ

សោ វត សារីបុត្ត ភិក្ខុ សត្វ អតារវេ ធម្ម
អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ សមាធិស្មី
អតារវេ អប្បមាទេ អតារវេ បដិសន្ធាវេ សតារវេ
ភវិស្សត្តិ ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សារីបុត្ត ភិក្ខុ
សត្វ អតារវេ ធម្ម អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ សិក្ខាយ
អតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ អប្បមាទេ អតារវេ
បដិសន្ធាវេ យោ អតារវេ ។ សោ វត សារីបុត្ត
ភិក្ខុ សត្វ សតារវេ ធម្ម អតារវេ ភវិស្សត្តិ
ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សារីបុត្ត ភិក្ខុ
សត្វ សតារវេ ធម្មេ យោ សតារវេ ។ បេ ។ សោ
វត សារីបុត្ត ភិក្ខុ សត្វ សតារវេ ធម្ម សតារវេ
សង្ឃេ សតារវេ សិក្ខាយ សតារវេ សមាធិស្មី
សតារវេ អប្បមាទេ សតារវេ បដិសន្ធាវេ អតារវេ
ភវិស្សត្តិ ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សារីបុត្ត
ភិក្ខុ សត្វ សតារវេ ធម្ម សតារវេ សង្ឃេ
សតារវេ សិក្ខាយ សតារវេ សមាធិស្មី សតារវេ
អប្បមាទេ សតារវេ បដិសន្ធាវេ យោ សតារវេ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហានិទ្ទ

ម្នាលសារីបុត្រ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះ
 ធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរព
 អប្បមាទៈ ជាអ្នកគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈ ដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ
 ម្នាលសារីបុត្រ ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិន
 គោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរពអប្ប-
 មាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។ ម្នាលសារីបុត្រ
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងព្រះធម៌ដូច្នោះ
 ហេតុនេះ មិនមានឡើយ ម្នាលសារីបុត្រ ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បើ ម្នាលសារីបុត្រ ពាក្យថា
 ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា
 គោរពសមាធិ គោរពអប្បមាទៈ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈ ដូច្នោះ
 ហេតុនេះ មិនមែនជាឋានៈឡើយ ម្នាលសារីបុត្រ ភិក្ខុណា គោរពព្រះ
 សាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ
 គោរពអប្បមាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្រៃវិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ឥមស្ស ខោ សារីប្បត្ត មយា សង្ខត្តេន ភាសិតស្ស
ឯវំ វិត្តាវេន អត្តោ ទដ្ឋញ្ចោតិ ។

(៦៨) ភាវំ អនុទុយ្យត្តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ
វិហារតោ កិញ្ចាបិ ឯវំ ឥច្ឆា ទុប្បវ្មេយ្យ អហោ វត
មេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តយ្យតិ
អថទ្ធស្ស លេវ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តតិ ។
តំ កិស្ស ហេតុ ។ អភាវិតត្តាតិស្ស វចនីយំ ។
កិស្ស អភាវិតត្តា ។ ចតុន្នំ សតិប្បដ្ឋានានំ ចតុន្នំ
សម្មប្បដ្ឋានានំ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិបាទានំ បញ្ចន្នំ វេទ្ឋិយានំ
បញ្ចន្នំ ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈន្នានំ អរិយស្ស
អដ្ឋង្គិកស្ស មត្តស្ស ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ
កុក្កដិយា អណ្ណានិ អដ្ឋ វា ទស វា ទ្វាទស វា
តានស្ស កុក្កដិយា ន សម្មាសង្កសយតានិ ន
សម្មាបរិសេទិតានិ ន សម្មាបរិភាវិតានិ កិញ្ចាបិ
តស្ស កុក្កដិយា ឯវំ ឥច្ឆា ទុប្បវ្មេយ្យ អហោ
វត មេ កុក្កដិចោតកោ បាទនិទសិទាយ វា
មុខតុណ្ណាកេន វា អណ្ណាកោសំ បទាលេត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលសាវ័បុត្ត ធម៌ដែលគថាគត សំដែងដោយសង្ខេបនេះ អ្នកយល់
សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។

(៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមិនប្រកបរឿយ ។ នូវ
ការវិនា បើទុកជាមានសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្ត
របស់អាត្មាអញ គប្បីផុតស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់
មាំ ដូច្នោះក៏ដោយ ក៏គង់តែចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ មិនរួចស្រឡះចាកអាសវៈ
ទាំងឡាយ ព្រោះតែមិនប្រកាន់មាំដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុ
អ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះតែភិក្ខុមិនបានចំរើន ។ ព្រោះមិនបានចំរើន
អ្វី ។ ព្រោះតែមិនបានចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤
ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចពន្លឺមាន់ទាំងឡាយ ៨ ក្តី ១០ ក្តី ១២ ក្តី ពន្លឺមាន់
ទាំងឡាយនោះ ដែលមេមាន់មិនគ្រាបដោយប្រពៃ មិនបានធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ
ដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យជាប់ក្លិនកំដៅដោយប្រពៃ បើទុកជាមេមាន់
នោះ មានសេចក្តីប្រាថ្នាយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កូនទាំងឡាយរបស់
អញ គប្បីទំលាយសម្បកពន្លឺ ដោយចុងក្របកដើង ឬ ដោយចុងចំពុះ

បណ្ណសកសង្កហិតោ មហាវគ្គោ

សោត្តនា អភិធិត្ថិដ្ឋយ្យន្តិ អថទោ អភិញា តេ
 កុក្កដោតតា បាទនទសំខាយ វា មុខតុណ្ណាកោន
 វា អណ្ណាកោសំ បទាលេត្វា សោត្តនា អភិធិត្ថិដ្ឋនុំ ។
 តំ កិស្ស ហេតុ ។ តថាហម្មនិ^(១) ភិក្ខុវេ កុក្កដិយា
 អណ្ណានិ ន សម្មាអធិសយំតានិ ន សម្មាបរិសេទិតានិ
 ន សម្មាបរិភាវិតានិ ឃុំមេវ ទោ ភិក្ខុវេ ភាវនំ
 អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារតោ កិញ្ចាបិ ឃុំ
 ឥច្ឆា ទុប្បដ្ឋយ្យ អហោ វត មេ អនុបាទាយ
 អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចេយ្យាតិ អថទុស្ស នេវ
 អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ។ តំ
 កិស្ស ហេតុ ។ អភាវិតតាតិស្ស វចនីយំ ។ កិស្ស
 អភាវិតតា ។ ចតុន្នំ សតិប្បដ្ឋានានំ ចតុន្នំ សម្មប្ប-
 ដានានំ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិចានានំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ
 បញ្ចន្នំ ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈន្នានំ អរិយស្ស
 អដ្ឋង្គិកស្ស មត្តស្ស ។ ភាវនំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ វិហារតោ កិញ្ចាបិ ន ឃុំ ឥច្ឆា ទុប្បដ្ឋយ្យ

១ ម. ភិក្ខុវេ ។

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួល ដូច្នោះក៏ដោយ ក៏គង់តែកូនមាន់ទាំង
 នោះ មិនអាចនឹងទំលាយនូវសម្បកពង ដោយចុងក្រចកជើង ឬ ដោយ
 ចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួលបានដែរ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះពងទាំងនោះ ដែលមេមាន់
 មិនបានគ្រាបដោយប្រពៃ មិនបានធ្វើឲ្យកកក្បៅដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យ
 ដាច់កូនវាជាមេដោយប្រពៃ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ដែលមិនបានប្រកបរឿយ ។ នូវការវិនា បើទុកជាមានសេចក្តីប្រាថ្នាយ៉ាង
 នេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់អាត្មាអញ គប្បីផុតស្រឡះចាកអាសវៈ
 ទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ដូច្នោះក៏ដោយ ក៏គង់តែចិត្តរបស់ភិក្ខុ
 នោះ មិនផុតស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះតែមិនប្រកាន់មាំបាន
 ដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះតែមិនបាន
 ចំរើន ។ ព្រោះមិនបានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះមិនបានចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤
 សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គី ៧ អរិយមគ្គ
 ប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែល
 បានប្រកបរឿយ ។ នូវការវិនា បើទុកជាមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នាយ៉ាងនេះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

អហោ វិត មេ អនុចាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ
 វិមុច្ចយ្យាតិ អថខុស្ស អនុចាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ
 វិមុច្ចតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ភាវិតត្តាតិស្ស វចនីយំ ។
 កិស្ស ភាវិតត្តា ។ ចតុដ្ឋំ សតិប្បដ្ឋានំ ចតុដ្ឋំ សម្ម-
 ប្បដ្ឋានំ ចតុដ្ឋំ វទ្ធិចាទានំ បញ្ចដ្ឋំ វិញ្ញយានំ បញ្ចដ្ឋំ
 ពលានំ សត្តដ្ឋំ ពោជ្ឈដ្ឋានំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស
 មគ្គស្ស ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ កុក្កដិយោ អណ្ណានិ
 អដ្ឋ វា ទស វា ម្នាទស វា តានស្ស កុក្កដិយោ
 សម្មាអធិសយីតានិ សម្មាបរិសេទិតានិ សម្មាបរិភាវិ-
 តានិ កិញ្ចាបិ តស្ស កុក្កដិយោ ន ឃិ វិញ្ញ
 ឧប្បជ្ឈេយ្យ អហោ វិត មេ កុក្កដិយោតកា
 ចាននខសំខាយ វា មុខតុណ្ណាកេន វា អណ្ណាកោសំ
 បទាលេត្វា សោត្តិណ អភិទិព្វិជ្ឈេយ្យន្តំ អថទោ
 កញ្ចាវេ តេ កុក្កដិយោតកា ចាននខសំខាយ វា
 មុខតុណ្ណាកេន វា អណ្ណាកោសំ បទាលេត្វា សោត្តិណ
 អភិទិព្វិជ្ឈតុំ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ តថាហម្វិទំ(១)
 ភិក្ខុវេ កុក្កដិយោ អណ្ណានិ សម្មាអធិសយីតានិ

១ ម. ភិហិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តនិកាយ សុត្តនិទាន

ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់គាត់អញ គប្បីផុតស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ
 ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ដូច្នោះក៏ដោយ ក៏គង់តែចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ផុត
 ស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំបានដែរ ។ ដំណើរ
 នោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះតែភិក្ខុមានចំរើន ។ ព្រោះ
 បានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះបានចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ
 ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈន្តិ ៧ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាពន្លឺមានទាំងឡាយ ៨ ក្តី ១០ ក្តី ១២ ក្តី
 ពន្លឺមានទាំងនោះ ដែលមេមានគ្រាបដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ
 ដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យជាប់កូនវាជាបដោយប្រពៃហើយ មេមាន
 នោះ បើទុកជាមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នាយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កូន
 ទាំងឡាយរបស់អញ គប្បីទំលាយសម្បកពន្លឺ ដោយចុងក្រចកដើង ឬ
 ដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួល ដូច្នោះក៏ដោយ ក៏
 គង់តែកូនមានទាំងនោះ អាចទំលាយសម្បកពន្លឺ ដោយចុងក្រចកដើង
 ឬ ដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួលបាន ។ ដំណើរ
 នោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះតែពន្លឺទាំងនោះ
 ដែលមេមានគ្រាបដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ ដោយប្រពៃហើយ

បណ្ណាល័យសង្គមភោគ មហានគ្រោ

សម្មាសម្ពុទ្ធិតានិ សម្មាសម្ពុទ្ធិតានិ ឯវមេវ ទោ កិក្ខុវេ
 ការិណ្ឌំ អនុយុត្តស្ស កិក្ខុវេ វិហារតោ កិក្ខុវេ ន ឯវំ
 ឥត្តា ឧប្បជ្ជេយ្យ អហោ វត មេ អនុបាទាយ
 អាសវេហិ ចិត្តំ វិប្បច្ឆេយ្យតិ អថខុស្ស អនុបាទាយ
 អាសវេហិ ចិត្តំ វិប្បច្ឆតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ការិក-
 ត្តាតិស្ស វចនិយំ ។ កិស្ស ការិកត្តា ។ ចតុន្នំ សតិ-
 ប្បដ្ឋានានំ ។ បេ ។ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មត្តស្ស ។
 សេយ្យថាបិ កិក្ខុវេ ពលគណ្ណស្ស វា ពលគណ្ណ-
 ទ្រោវាសិស្ស(១) វា ទិស្សទ្រោវ វាសិជដេ អន្តិលីប្បនានិ
 ទិស្សតិ អន្តិដ្ឋបនំ នោ ច ខុស្ស ឯវំ ញាណំ
 ហោតិ ឯត្តកំ វា មេ អដ្ឋ តស្ស វាសិជដស្ស
 ទីណំ ឯត្តកំ វា ហិយោ ឯត្តកំ វា បរេតិ
 អថខុស្ស ទីណោ ទីណោទ្រោវ ញាណំ ហោតិ

១ ឧ. បលគណ្ណស្ស វា បលគណ្ណទ្រោវាសិកស្ស វា ។ ម. ធិលគណ្ណស្ស វា ធិលគណ្ណ-
 ទ្រោវាសិកស្ស វា ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហានិទ្ទេ

ឲ្យដាច់ភ្នែកវាជាមេដោយប្រពៃហើយ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុដែលបានប្រកបរឿយ ។ ឲ្យការវិនា បើទុកជា មិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា
យ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់អាក្ខាអញ គប្បីផុតស្រឡះចាក
អាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះតែមិនប្រកាន់មាំ ដូច្នោះក៏ដោយ ក៏គង់តែ
ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ផុតស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះតែមិន
ប្រកាន់មាំបានដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា
ព្រោះតែភិក្ខុបានចំរើន ។ ព្រោះបានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះបានចំរើន
សតិប្បដ្ឋាន ៤ ។ បេ ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ក៏យ៉ាង
នោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាងឈើ ឬ កូនសិស្សរបស់
ជាងឈើ យកម្រាមដៃដឹងមេដៃ ទៅចាប់កាន់ត្រង់មៀនកាំបិត ឬ ក្នុងដាង
ឈើ ឬ កូនសិស្សរបស់ជាងឈើនោះ មិនដឹងយ៉ាងនេះថា មៀនកាំបិត
របស់អញនោះ ថ្ងៃនេះ សឹកអស់ឬណ្ហោះ ឬ ថ្ងៃម្សិល សឹកអស់
ឬណ្ហោះ ឬ ក៏ម្សិលថ្ងៃ សឹកអស់ឬណ្ហោះ ដូច្នោះទេ លុះដល់មៀនកាំបិត
នោះ សឹកអស់ហើយ ទើបបានដឹងថា អស់ហើយ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តនិទាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រកបរឿយ ៗ នូវការនា បើទុកជា
 មិនបានដឹងយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃនេះ ពាសវៈទាំងឡាយ របស់អញ អស់
 ទៅប៉ុណ្ណោះ ឬ ថ្ងៃម្សិល អស់ទៅប៉ុណ្ណោះ ឬក៏ ម្សិលថ្ងៃ អស់ទៅ
 ប៉ុណ្ណោះ ដូច្នោះទេ លុះពាសវៈនោះអស់ទៅ ទើបដឹងថា អស់ហើយ
 ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាសំពៅសមុទ្រដែល
 គេចង់នឹងផ្ដៅ ត្រាំនៅក្នុងទឹក អស់ ៦ ខែ ដល់ហេមន្តរដូវ គេលើក
 ឡើងដាក់លើគោក ចំណងទាំងឡាយ ត្រូវខ្យល់នឹងកំដៅថ្ងៃ ចំណង
 ទាំងនោះ ត្រូវភ្លៀង បង្ករស្រោច ក៏ខូចពុកផុយបានដោយងាយ
 យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ បានប្រកបរឿយ ៗ
 នូវការនា សំយោជនៈទាំងឡាយ ក៏ស្ងប់រម្ងាប់បានដោយងាយ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។

[៦៧] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងដែន
 កោសល ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើនរូប ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាង
 ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ទ្រង់បានឃើញគំនរភ្លើងធំ ក្នុងប្រទេសមួយកន្លែងកំពុង
 រនេក្ដីប្រាលរន្ទាល សន្ទោសន្ទៅ លុះទតឃើញហើយ ក៏យាងចេញអំពី
 ផ្លូវទៅគង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលថ្វាយ ប្របគល់ឈើមួយដើម ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវិញ្ញា

ធិស្សដ្ឋំ ខោ កកវា កិក្ខុ អាមន្តេសិ បស្សុថ
 ខោ តុម្ពេ កិក្ខុវេ អម្មំ មហន្តំ អត្តត្តន្តំ អាទិត្តំ
 សម្មជ្ឈន្តំ ភិក្ខុវេ កកវា វិ ឃិ កន្តេ ។
 តំ កិ មញ្ញេ កិក្ខុវេ កកវា វិ ឃិ យំ អម្មំ
 មហន្តំ អត្តត្តន្តំ អាទិត្តំ សម្មជ្ឈន្តំ ភិក្ខុវេ
 អាទិត្តន្តំ ឧបទិសីនេយ្យ វា ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វា យំ វា
 ឧត្តយកញ្ញំ វា ព្រាហ្មណកញ្ញំ វា គហបតិកញ្ញំ
 វា មុនុតល្យនបាត្តទានំ អាទិត្តន្តំ ឧបទិសីនេយ្យ វា
 ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វា វិ ឃិ កន្តេ វិ យំ
 ឧត្តយកញ្ញំ វា ព្រាហ្មណកញ្ញំ វា គហបតិកញ្ញំ វា
 មុនុតល្យនបាត្តទានំ អាទិត្តន្តំ ឧបទិសីនេយ្យ វា
 ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វា ។ ទិក្ខុញ្ញាតំ កន្តេ យំ អម្មំ
 មហន្តំ អត្តត្តន្តំ អាទិត្តំ សម្មជ្ឈន្តំ ភិក្ខុវេ
 អាទិត្តន្តំ ឧបទិសីនេយ្យ វា ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វា វិ ។
 អាពោចយាមិ វោ កិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វោ កិក្ខុវេ

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់រួចហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ បានឃើញគំនរភ្លើងធំ ឯណោះ
 កំពុងឆេះភ្លើប្រាលរន្ធាល សន្លាសន្លៅដែរឬ ។ ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់ហេតុនោះ ថាដូចម្តេច
 ភិក្ខុអង្គី ឬ ដេកទុបគំនរភ្លើងធំឯណោះ កំពុងឆេះភ្លើប្រាលរន្ធាលសន្លា
 សន្លៅ ហើយនឹងភិក្ខុអង្គី ឬ ដេកទុបខត្តិយកញ្ចក់ ព្រាហ្មណ -
 កញ្ចក់ គហបតិកញ្ចក់ ដែលមានដៃនឹងដើងដ៏ទន់ល្ងាសល្ងន់ តើរបស់
 ណាប្រសើរជាង ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអង្គី ឬ ដេកទុប
 ខត្តិយកញ្ចក់ ព្រាហ្មណកញ្ចក់ គហបតិកញ្ចក់ ដែលមានដៃនឹង
 ដើងដ៏ទន់ល្ងាសល្ងន់⁺នុះឯង ប្រសើរជាង ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯ
 ភិក្ខុអង្គី ឬ ដេកទុបគំនរភ្លើងធំឯណោះ កំពុងឆេះភ្លើប្រាលរន្ធាលសន្លា
 សន្លៅ⁺នុះជាសេចក្តីទុកវិញទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 ប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ

សុត្តនិកាយេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិកាយេ

យថា ឯតទេវេ តស្ស វំ ទុស្សីលស្ស ចាបធម្មស្ស
អស្មចិស្សន្តស្សសមាចារស្ស បដិច្ចន្តកម្មន្តស្ស អស្ស-
មណស្ស សមណប្បដិញ្ញាស្ស អព្រហ្មចារិស្ស ព្រហ្ម-
ចារិប្បដិញ្ញាស្ស អន្តោប្បតិស្ស អវស្សុតស្ស កសម្មជា-
តស្ស យំ អម្មំ មហន្តំ អត្ថិក្ខន្ធិ អាទិភ្នំ សម្មជ-
និភំ សញ្ញាភិក្ខុភំ អានិភ្នំត្វា ឧបទិសីទេយ្យ វំ ឧប-
ទិបទ្លេយ្យ វំ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។ តតោទំនានញ្ញំ
សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វំ ទិច្ចេយ្យ មរណមភ្នំ វំ
ទុក្ខំ ន ត្រៅ តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
អចាយំ ទុក្ខតី វិទិទានំ រិរយំ ឧបបទ្លេយ្យ ។
យព្ពា ខោ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ចាបធម្មា
អស្មចិស្សន្តស្សសមាចារេ បដិច្ចន្តកម្មន្តោ អស្ស-
មណោ សមណប្បដិញ្ញោ អព្រហ្មចារិ ព្រហ្មចារិប្ប-
ដិញ្ញោ អន្តោប្បតិ អវស្សុតោ កសម្មជាតោ ខតិយ-
កញ្ញំ វំ ព្រាហ្មណកញ្ញំ វំ ភហបតិកញ្ញំ វំ មុទុត-
ល្យនហត្ថហិទំ អានិភ្នំត្វា ឧបទិសីទតិ វំ ឧបទិបទ្លតិ វំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិយក

ភិក្ខុអង្គិយ ឬ ដេកឧបគំនរក្លែងដំណោះ កំពុងនេះប្រែលរន្ទាលសន្ទោ
សន្ទោ អំពើនេះឯង ប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មាន
មារយាទមិនស្អាត ដែលគួររលឹកដោយសេចក្តីរឿស បិទបាំងអំពើ
អាក្រក់ មិនមែនសមណៈ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាសមណៈ មិនមែនព្រហ្ម-
ចារី តែប្តេជ្ញាខ្លួន ថាជាព្រហ្មចារី ស្វយខាងក្នុង មានចិត្តទឹកដោយ
រាគៈ ជាបុគ្គលមានចិត្តជ្រោកជ្រាក់ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះភិក្ខុនោះ ដល់នូវសេចក្តីស្ងប់ សេចក្តីទុក
ស្មើតែនឹងស្ងប់ ព្រោះតែអង្គិយ ឬ ដេកឧបគំនរក្លែងនោះប៉ុណ្ណោះ
ដល់បែកប្លាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុងអបាយ
ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ព្រោះតែអង្គិយ ឬ ដេកឧបគំនរក្លែងនោះ
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មាន
មារយាទមិនស្អាត ដែលគួររលឹកដោយសេចក្តីរឿស បិទបាំងអំពើ
អាក្រក់ មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាថាជាសមណៈ មិនមែនជា
ព្រហ្មចារី តែប្តេជ្ញាថាជា ព្រហ្មចារី ស្វយខាងក្នុង មានចិត្តទឹក
ដោយរាគៈ មានចិត្តជ្រោកជ្រាក់ អង្គិយ ឬ ដេកឧបគំនរក្លែងកិញ្ញក្តី
ព្រាហ្មណកញ្ញក្តី គហបតកិញ្ញក្តី ដែលមានដែនដីដើងទន់ល្អា សល្លន់

បណ្ណសកសង្កហំតោ មហានិទ្ទោ

តញ្ញំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ទិយេវត្ថំ អហំតាយ
 ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អចាយំ ទុក្ខតិ
 វិនិពានំ និរយំ ទុបបដ្ឋតិ ។ តំ តី មញ្ញេ ភិក្ខុវេ
 កតមំ ទុ ខោ វំ យំ ពលវា បុរិសោ ទទ្ធិយ
 វាលវដ្ឋយា ទុកោ ជដ្ឋ្យា វេវេត្វា យំសេយ្យ
 សា នវី ជិន្ទេយ្យ នវី នេត្វា ចម្មំ ជិន្ទេយ្យ ចម្មំ
 នេត្វា មំសំ ជិន្ទេយ្យ មំសំ នេត្វា ញ្ញំ ជិន្ទេយ្យ
 ញ្ញំ នេត្វា អដ្ឋី ជិន្ទេយ្យ អដ្ឋី នេត្វា អដ្ឋមំញំ
 អាហព្វ តិដ្ឋេយ្យ យំ វា ខត្តិយមហាសាលានំ វា
 ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា
 អភិវាទនំ សាទិយេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្លេ វំ យំ
 ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា
 កហបតិមហាសាលានំ វា អភិវាទនំ សាទិយេយ្យ ។
 ទុក្ខញ្ញាតំ កន្លេ យំ ពលវា បុរិសោ ទទ្ធិយ
 វាលវដ្ឋយា ទុកោ ជដ្ឋ្យា វេវេត្វា យំសេយ្យ សា នវី
 ជិន្ទេយ្យ ។ បេ ។ អដ្ឋមំញំ អាហព្វ តិដ្ឋេយ្យតិ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហានិទ្ទ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះឯង នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស
 នឹងសេចក្តីទុកអស់កាលយូរ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែង
 ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច បុរសមាន
 កំឡាំង រុក្ខតស្នូលទាំងពីរ ដោយខ្សែកន្ទុយសត្វយ៉ាងជាប់ ខ្សែនោះ
 ក៏មុតស្បែកសម្បុរថ្ងៃ លុះមុតស្បែកសម្បុរថ្ងៃហើយ ក៏មុតស្បែក
 ខាងក្នុង លុះមុតស្បែកខាងក្នុងហើយ ក៏មុតសាច់ លុះមុតសាច់
 ហើយ ក៏មុតសរសៃ លុះមុតសរសៃហើយ ក៏មុតឆ្អឹង លុះមុតឆ្អឹង
 ហើយ ក៏បិទជាប់ទៅនឹងខ្នងក្នុងឆ្អឹង ភិក្ខុត្រេកអរនឹងការថ្វាយបង្គំ
 របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ
 ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ (ទាំងពីរនេះ) ឯណាប្រសើរ
 ជាង ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុត្រេកអរនឹងការថ្វាយបង្គំរបស់
 ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏
 គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ការត្រេកអរនឹងគេថ្វាយបង្គំ រុះប្រសើរ
 ជាង ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង រុក្ខតស្នូលទាំង
 ពីរ ដោយខ្សែកន្ទុយសត្វយ៉ាងជាប់ ខ្សែនោះ ក៏មុតស្បែកសម្បុរថ្ងៃ
 ។ បេ ។ ក៏បិទជាប់ទៅនឹងខ្នងក្នុងឆ្អឹង ការមុតនុះជាទុក្ខ លំបាកវិញទេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

អាហោចយាមី វោ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមី វោ ភិក្ខុវេ
 យថា ឯតទេវេ តស្ស វំ ទុស្សីនេស្ស ។ បេ ។
 កសម្ពជានស្ស យំ ពលវា បុរិសោ ទទ្ធកាយ វានរដ្ឋយា
 ឧកោ ជជ្ជ្ជា វេវេត្វា យំសេយ្យ សា ឆរី ធិន្ទេយ្យ
 ។ បេ ។ អដ្ឋមញ្ញំ អាហាច្ច តិដ្ឋេយ្យ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។
 តតានិទានញ្ញំ សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វា ធិតច្ឆេយ្យ
 មរណមត្តំ វា ទុត្តំ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស
 កេនា បរម្មណា អចាយំ ទុត្តតំ វិនិចាតំ ធិរយំ
 ឧបបដ្ឋេយ្យ ។ យញ្ច ខោ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីនោ
 ។ បេ ។ កសម្ពជានោ ខត្តិយមហាសាលានំ វា
 ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា គហបតិមហាសាលានំ វា
 អភិវាទនំ សាទិយតិ តញ្ញំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ
 ធិរេត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស កេនា
 បរម្មណា អចាយំ ទុត្តតំ វិនិចាតំ ធិរយំ ឧបបដ្ឋតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គឥន្ទ្រិយ វគ្គទីបួន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គង្វាលក្រប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គង្វាលពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរសមានកំឡាំង ហើយក្នុងស្នូលទាំង
 ពីរ ដោយខ្សែកន្ទុយសត្វយ៉ាងដាច់ ខ្សែនោះ ក៏មុតស្បែកសម្បូរថ្លៃ
 ៗ បេ ៗ ក៏ចាប់ដាច់ទៅនឹងខ្នងក្នុងផ្នែក ការមុតនេះ ប្រសើរជាងបុគ្គលទ្រុស្ត
 សីល ៗ បេ ៗ មានចិត្តជ្រោកជ្រាក់នោះ ៗ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុ
 អ្វី ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ ដល់ទ្វេសេចក្តីស្លាប់
 ឬដល់ទ្វេសេចក្តីខ្ពស់ស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែហើយក្នុងស្នូល
 ទាំងពីរ ដោយខ្សែកន្ទុយសត្វយ៉ាងដាច់ (ប៉ុណ្ណោះ) ដល់ថែកមួយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក
 ព្រោះតែហើយក្នុងស្នូលទាំងពីរ ដោយខ្សែកន្ទុយសត្វនោះឡើយ ៗ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ៗ បេ ៗ មានចិត្តជ្រោកជ្រាក់
 គ្រេកអរចំពោះការថ្វាយបង្គំ របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ
 ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ
 ដោយហេតុណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បាន
 សេចក្តីវិនាស សេចក្តីទុក អស់កាលដ៏វែង លុះថែកមួយរាងកាយ
 ស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ៗ

បញ្ញាសកសង្កហិតោ មហាវគ្គោ

តំ កឹ មញ្ញា ភិក្ខុវេ កតមំ ទុ ខោ វំ យំ ពលវា
 បុរិសោ តិណ្ណាយ សត្តិយោ តេលដោតាយ បច្ឆោរស្មី
 បហវយ្យ យំ វា ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណា-
 មហាសាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា អញ្ញុលកម្មំ
 សាទិយេយ្យតំ ។ ឯតទេវ កន្លេ វំ យំ ខត្តិយមហាសា-
 លានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហបតិមហា-
 សាលានំ វា អញ្ញុលកម្មំ សាទិយេយ្យ ។ ទុក្ខញ្ញតំ
 កន្លេ យំ ពលវា បុរិសោ តិណ្ណាយ សត្តិយោ តេល-
 ដោតាយ បច្ឆោរស្មី បហវយ្យតំ ។ អាពេចយាមិ វេ
 ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯតទេវ តស្ស
 វំ ទុស្ស័រស្ស ។ មេ ។ កសម្ពុជាតស្ស យំ ពលវា
 បុរិសោ តិណ្ណាយ សត្តិយោ តេលដោតាយ បច្ឆោរស្មី
 បហវយ្យ ។ តំ កឹស្ស ហេតុ ។ តតោនិទានញ្ញា
 សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វា និកច្ឆយ្យ មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហានិទ្ទ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះថាដូចម្តេច បើ
 បុរសមានកំឡាំង ពួយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាបដោយប្រេង ចំ
 ដើមទ្រូង ភិក្ខុត្រេកអរនឹងអញ្ញាលិកម្ម របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ
 ឬព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ
 ឯណាប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុត្រេកអរនឹងអញ្ញាលិ-
 កម្ម របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំង
 ឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ការត្រេកអរនឹងអញ្ញាលិកម្ម
 + ប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង ពួយ
 នឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាបដោយប្រេង ចំដើមទ្រូង ការពួយចំ
 ដើមទ្រូងនោះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគត
 ប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគត ពន្យល់អ្នកទាំង
 ឡាយ បុរសមានកំឡាំង ពួយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាប
 ដោយប្រេង ចំដើមទ្រូង ដោយហេតុណា ហេតុនោះ ប្រសើរជាង
 ភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រោកជ្រោកនោះ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសនោះដល់ខ្យល់សេចក្តី
 ស្លាប់ ឬ ដល់ខ្យល់សេចក្តីទុក្ខស្នេហៃតនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែពួយ
 នឹងលំពែងដ៏មុត ដែលលាបដោយប្រេង ចំដើមទ្រូងប៉ុណ្ណោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរទិកាយស្ស សត្តកនិទាណេ

ន ត្រូវ តប្បច្ចុយា កាយស្ស ភេនា បរម្មរណា អទាយ
 ទុក្ខតំ វិនិចាតំ និរយំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ។ យ ព្វ ខោ សោ
 ភិក្ខុវេ ទុក្ខស្សីលោ ។ បេ ។ កសាម្បជានោ ខត្តិយមហា-
 សាលានំ ។ ពំ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ ។ គហបតិមហា-
 សាលានំ ។ អញ្ញវកម្មំ សាទិយេតិ តញ្ញំ តស្ស
 ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយវត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស
 ភេនា បរម្មរណា អទាយំ ទុក្ខតំ វិនិចាតំ និរយំ
 ឧបបដ្ឋេតិ ។ តំ តី មហេថ ភិក្ខុវេ កតមំ ទុ ខោ
 វំ យំ ពលវំ បុរិសោ តត្តេន អយោបដ្ឋេន អាទិត្តេន
 សម្បជ្ឈនិរតេន សញ្ញាតិក្ខតេន កាយំ សម្បវរិវេសេយ្យ
 យំ ។ ខត្តិយមហាសាលានំ ។ ព្រាហ្មណមហាសា-
 លានំ ។ គហបតិមហាសាលានំ ។ សទ្ធាទេយ្យំ បីវំ
 បរិក្កុញ្ញេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្លេ វំ យំ ខត្តិយមហា-
 សាលានំ ។ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ ។ គហបតិម-
 ហាសាលានំ ។ សទ្ធាទេយ្យំ បីវំ បរិក្កុញ្ញេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ សុត្តនិបាត

លុះបែកឆ្ងាយពន្លកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុង អបាយ ទុក្ខតិ
 វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុតែគេពួយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលលាប
 ដោយប្រេង ចំងើមទ្រូងនោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រៅកជ្រៅក គ្រឹកអានឹងអញ្ជូលិ-
 កម្ម របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ដោយហេតុណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស
 សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដ៏វែង លុះបែកឆ្ងាយពន្លកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅ
 កើតក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត នរក ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច បុរសមានកំឡាំង ស្រោប
 កាយដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្តីប្រាលវណ្ណាល សន្ទោ
 សន្ទៅ ភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរ របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ
 ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ
 ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរ របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ
 ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ
 ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ការប្រើប្រាស់ចីវរនោះ ប្រសើរជាង ។

បណ្ណសកសង្កហិតោ មហានិព្វោ

ទុក្ខញ្ញតំ កន្តេ យំ ពលវា បុរិសោ តត្ថេន
 អយោបដ្ឋេន អាទិត្តេន សម្មជ្ឈនំតេន សញ្ញាតិ-
 ក្ខតេន កាយំ សម្មនំវេវេយ្យាតំ ។ អាពេចយាមិ
 វោ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វោ ភិក្ខុវេ យថា ឯតទេវ
 តស្ស វំ ទុស្សីនស្ស ។ បេ ។ កសម្ពុជាតស្ស យំ
 ពលវា បុរិសោ តត្ថេន អយោបដ្ឋេន អាទិត្តេន
 សម្មជ្ឈនំតេន សញ្ញាតិក្ខតេន កាយំ សម្មនំ-
 វេវេយ្យ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។ តតោនិទានញ្ញំ សោ
 ភិក្ខុវេ មរណំ វា និកច្ឆេយ្យ មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ
 ន ត្រូវ តប្បទ្ធាយា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អនាយំ
 ទុក្ខតំ វិនិទានំ និរយំ ទុបបដ្ឋេយ្យ ។ យញ្ញ ខោ សោ
 ភិក្ខុវេ ទុស្សីនោ ។ បេ ។ កសម្ពុជាតោ ខត្តិយ-
 មហាសារាជំ វា ព្រាហ្មណមហាសារាជំ វា កហ-
 មតិមហាសារាជំ សន្យាទេយ្យំ ចំវំ បរិកុញ្ញតំ
 តញ្ញំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ទីយរត្តំ
 អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា

បណ្ណសកសង្កហិត មហានិទ្ទ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង ស្រោបកាយដោយបន្ទះដែក
ដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទាសន្ទៅ ការស្រោបកាយ
ដោយដែកដ៏ក្តៅនេះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
ប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ
បុរសមានកំឡាំង ស្រោបកាយដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុង
នេះភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទាសន្ទៅ ដោយហេតុណា ហេតុនេះ ប្រសើរជាង ។
ភិក្ខុទ្រិស្តសីល ។ បេ ។ មានបិត្តជ្រកជ្រកនោះ ។ ដំណើរនោះ
ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ ដល់នូវ
សេចក្តីស្លាប់ឬដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ស្មើវីតនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែស្រោប
កាយដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅនោះប៉ុណ្ណោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់
ទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុងអប្បាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុតែស្រោប
កាយ ដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅនោះទៀតទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ទ្រិស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានបិត្តជ្រកជ្រក ប្រើប្រាស់ថ្មីររបស់
ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាលទាំងឡាយ ឬក៏
គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ដោយហេតុ
ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តី
វិនាស សេចក្តីទុក្ខវស្សាលដ៏វែង លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

អថាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆ័យំ យំ ឧបបជ្ជតិ ។

តំ តី មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ទោ វំ

យំ ពលវា បុរិសោ តត្តន អយោសវ័ត្តា

អាទិត្តន សម្មជ្ឈន៍តន សញ្ញេត្តក្ខន មុខំ

វិវិត្តា តត្តំ លោហតុលំ អាទិត្តំ សម្មជ្ឈន៍តំ

សញ្ញេត្តក្ខតំ មុខេ បត្តិបេយ្យ តំ តស្ស ឱដ្ឋម្បិ

ទហេយ្យ មុខម្បិ ទហេយ្យ ជីវិតម្បិ ទហេយ្យ

កណ្ណម្បិ ទហេយ្យ ឧរម្បិ ទហេយ្យ អន្តម្បិ អន្ត-

តុលាម្បិ អាទាយ អដោកិតា និក្ខមេយ្យ យំ វា

ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា

គហបតិមហាសាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ បិណ្ឌានាតំ បរិ-

កុញ្ញេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្លេ វំ យំ ខត្តិយមហា-

សាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា គហបតិមហា-

សាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ បិណ្ឌានាតំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិច្ឆ័យ សុត្តនិទាន

ក៏ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆ័យ នរក ទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច បុរសមាន
 កម្លាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋានដៃកង់ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះភ្លឺប្រាល
 រន្ធលសន្ទោសន្ទៅ ហើយដាក់ដុំឧស្ម័នដៃកង់ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះភ្លឺ
 ប្រាលរន្ធលសន្ទោសន្ទៅទៅក្នុងមាត់ ដុំឧស្ម័នដៃកង់នោះរលាកបបូរមាត់
 បុរសនោះផង រលាកមាត់ផង រលាកអណ្តាតផង រលាកកង់ផង រលាក
 ទ្រូងផង រលួយទាំងពោះវៀនធំ ពោះវៀនតូច ធ្លាក់រហូតទៅ
 ខាងក្រោមផង ភិក្ខុនាន់ចង្រ្កាន់បិណ្ឌបាត របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។
 បតិគ្រូព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនាន់ចង្រ្កាន់របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ
 ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ
 ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ការនាន់ចង្រ្កាន់បិណ្ឌបាតនេះ ប្រសើរជាង ។

បណ្ណសករាង្គហិកោ មហានិកោ

ធិត្តិញ្ញតំ កន្លែ យំ ពលវា បុរិសោ តត្តន
 អយោសង្កតា អាទិត្តន សម្មជ្ឈន្តតន កសញ្ញាត្ត-
 ត្តន មុខំ វិវិត្តា តត្តំ លោហតុលំ អាទិត្តំ
 សម្មជ្ឈន្តតំ កសញ្ញាត្តត្តំ មុខេ បត្តិបេយ្យ តំ
 តស្ស ឡិដ្ឋម្មំ ទហេយ្យ មុខម្មំ ទហេយ្យ
 ជ្ឈីម្មំ ទហេយ្យ កណ្ណម្មំ ទហេយ្យ ឧវម្មំ ទហេយ្យ
 អន្តម្មំ អន្តតុលាម្មំ អាទាយ អនោភាតា និក្ខេប-
 យ្យតំ ។ អាពេចយាមិ វេ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ
 វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯតទេវ តស្ស វំ ធិស្សន្តស្ស
 ។ បេ ។ កសម្ពុជាតស្ស យំ ពលវា បុរិសោ តត្តន
 អយោសង្កតា អាទិត្តន សម្មជ្ឈន្តតន កសញ្ញាត្តត្តន
 មុខំ វិវិត្តា តត្តំ លោហតុលំ អាទិត្តំ សម្មជ្ឈន្តតំ
 កសញ្ញាត្តត្តំ មុខេ បត្តិបេយ្យ តំ តស្ស ឡិដ្ឋម្មំ
 ទហេយ្យ មុខម្មំ ទហេយ្យ ជ្ឈីម្មំ ទហេយ្យ កណ្ណម្មំ
 ទហេយ្យ ឧវម្មំ ទហេយ្យ អន្តម្មំ អន្តតុលាម្មំ
 អាទាយ អនោភាតា និក្ខេបយ្យ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។

បណ្ណាសកាលង្គពិត មហាវគ្គ

បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯបុរសមានកំឡាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋាន
 ដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ ភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅ ហើយ
 ដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅទៅ
 ក្នុងមាត់ ដុំទង់ដែងនោះ រលាកបបូរមាត់បុរសនោះផង រលាកមាត់ផង
 រលាកអណ្តាតផង រលាកកផង រលាកទ្រូងផង រលាករលួយទាំង
 ពោះវៀនធំ ពោះវៀនតូច ធ្លាក់ទៅខាងក្រោមផង ដោយហេតុណា
 ហេតុនេះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតប្រាប់អ្នក
 ទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរស
 មានកំឡាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋានដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ
 ភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅ ហើយដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងនេះភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅទៅក្នុងមាត់ ដុំទង់ដែងនោះ រលាក
 បបូរមាត់បុរសនោះផង រលាកមាត់ផង រលាកអណ្តាតផង រលាកកផង
 រលាកទ្រូងផង រលាករលួយទាំងពោះវៀនធំ ពោះវៀនតូច ធ្លាក់
 រហូតទៅខាងក្រោមផង ដោយហេតុណា ហេតុនេះ ប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្ត
 សីល ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រៀកជ្រៀកនោះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កានិកាយស្ស សត្តកនិទានេ

តតោនិទាននិព្វា គោ ភិក្ខុវេ មរណំ វា និគច្ឆេយ្យ
 មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ ន ត្រេ តប្បច្ឆយា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មរណា អចាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ
 និរយំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ។ យេវ ខោ គោ ភិក្ខុវេ
 ទុក្ខស្សីលោ ។ មេ ។ កេសម្ពុជានោ ខត្តិយមហា-
 សាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា គហបតិ-
 មហាសាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ បិណ្ណចាតំ បរិកុញ្ញតិ
 តញ្ចំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយរត្តំ អហិតាយ
 ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អចាយំ
 ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបដ្ឋតិ ។ តំ កី
 មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ ទុ ខោ វំ យំ ពលវា
 បុរិសោ សីសេ វា គហេត្វា ខន្ទេ វា គហេត្វា តត្តំ
 អយោមញ្ចំ វា អយោមិបំ វា អាទិត្តំ សម្បជ្ជនីតំ
 សញ្ញោតក្ខតំ អភិនិសីទាមេយ្យ វា អភិនិបដ្ឋាមេយ្យ
 វា យំ វា ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណ-
 មហាសាលានំ វា គហបតិមហាសាលានំ វា
 សទ្ធាទេយ្យំ មញ្ចមិបំ បរិកុញ្ញេយ្យតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ សុត្តនិយម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះបុរសនោះ ដល់ខ្យល់សេចក្តីស្លាប់ ឬ ដល់
 ខ្យល់សេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែដាក់ដុំទង់ដែងដីក្តៅទៅ
 ក្នុងមាត់នោះ លុះបែកឆ្ងាយពងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុង
 អបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ព្រោះតែដាក់ដុំទង់ដែងដីក្តៅទៅ
 ក្នុងមាត់នោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។
 មានចិត្តជ្រែកជ្រាក់ ឆាន់ចង្កាន់បិណ្ឌបាត របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការ
 ឆាន់ចង្កាន់បិណ្ឌបាតនោះ នាំឱ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស សេចក្តី
 ទុក្ខអស់កាលដ៏វែង លុះបែកឆ្ងាយពងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើត ក្នុង
 អបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក បែមទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច បុរសមានកំឡាំង ចាប់បុរស
 ឯទៀត ត្រង់ក្បាល ឬ ត្រង់ក ហើយទង្គិចឲ្យអង្គុយ ឬ ឲ្យដេកលើគ្រែ
 ដែក ឬក៏ តាំងដែកដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះ ភ្លឺច្រាលរន្ទាល
 សន្ទោសន្ទៅ ភិក្ខុប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំង របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវេណ

ឯតទេវ កន្លៃ វំ យំ ខត្តិយមហាសាលានំ វា
 ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហាបតិមហាសាលានំ វា
 សទ្ធាទេយ្យំ មញ្ចប័បំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។ ទុក្ខញ្ញាតំ
 កន្លៃ យំ ពលវា បុរិសោ សីសេ វា កហេត្វា
 ខន្ធវ វា កហេត្វា តត្ថំ អយោមញ្ចំ វា អយោប័បំ វា
 អាទិត្តំ សម្បជ្ឈន្តំ សញ្ញាតិក្ខតំ អភិទិសីទាបេយ្យ វា
 អភិទិបដ្ឋាបេយ្យ វាតិ ។ អាពេចយាមិ វេ កិក្ខុវេ
 បដិវេទយាមិ វេ កិក្ខុវេ យថា ឯតទេវ តស្ស
 វំ ទុស្ស័នរស្ស ។ បេ ។ កសម្ពជាតស្ស យំ ពលវា
 បុរិសោ សីសេ វា កហេត្វា ខន្ធវ វា កហេត្វា
 តត្ថំ អយោមញ្ចំ វា អយោប័បំ វា អាទិត្តំ សម្បជ្ឈន្តំ
 សញ្ញាតិក្ខតំ អភិទិសីទាបេយ្យ វា អភិទិបដ្ឋាបេយ្យ
 វា ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ តតោទិទានញ្ញំ សោ
 កិក្ខុវេ មរណំ វា ទិគច្ឆេយ្យ មរណាមត្តំ វា ទុក្ខំ
 ទ ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 អតាយំ ទុក្ខតំ វិទិតាតំ ទិរយំ ទុបបដ្ឋេយ្យ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហានិទ្ទេ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំងរបស់ខ្ញុំភ្លុយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាល
 ទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ការប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំងនេះប្រសើរ
 ជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត)
 ត្រង់ក្បាល ឬ ត្រង់ក ហើយទង្គិចឲ្យអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែដែក ឬ
 តាំងដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងរេះ ភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅ នេះជា
 ទុក្ខលំបាកវិញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរសដ៏មាន
 កំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត) ត្រង់ក្បាល ឬត្រង់ក ហើយ
 ទង្គិចឲ្យអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែដែក ឬ តាំងដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងរេះ ភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅ ការដេកនោះ ប្រសើរជាង
 ភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រោកជ្រាកនោះ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ គ្រាន់តែ
 ដល់នូវសេចក្តីស្ងប់ ឬ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹងស្ងប់ ព្រោះ
 ហេតុតែអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែ ឬ តាំងដ៏ក្តៅនោះ (ប៉ុណ្ណោះ) លុះបែក
 ឆ្ងាយរាងកាយស្ងប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត
 នរក ព្រោះតែអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែ ឬ តាំងដ៏ក្តៅនោះ ទៀតទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរិកាយស្ស សត្តកថិតោ

យោ ខេ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ។ បេ ។ កសម្ព-
 ជានោ ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសា-
 លានំ វា កហមតិមហាសាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ មញ្ញមំ បំ
 បរិកុញ្ញតិ កញ្ញំ កស្សំ ភិក្ខុវេ ហោតិ ដីយវត្តំ
 អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេតា បរម្មណា
 អហាយំ ទុក្ខតិ វិនិចាតំ ធិយំ ទុបបជ្ជតិ ។ តំ កិ
 មញ្ញមំ ភិក្ខុវេ កតមំ ទុ ខេ វំ យំ ពលវា បរិសោ
 ទុទំ ពានំ អនោសិវំ កហេត្វា តត្តាយ លោហកុម្មិយា
 បត្តិវេយ្យ អាទិត្តាយ សម្មជ្ឈលិតាយ សញ្ញោតិក្ខតាយ
 សោ តត្ត វេណុទ្កេហកំ បច្ចមាទោ សកិម្បំ ទុទំ
 កច្ឆេយ្យ សកិម្បំ អនោ កច្ឆេយ្យ សកិម្បំ តិវយំ
 កច្ឆេយ្យ យំ វា ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណ-
 មហាសាលានំ វា កហមតិមហាសាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ
 វិហារំ បរិកុញ្ញយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្លេ វំ យំ ខត្តិយ-
 មហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហ-
 មតិមហាសាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ វិហារំ បរិកុញ្ញយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវេទិកាយ សត្តកនិយោក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានចិត្ត
 ជ្រៅកជ្រៅក ប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំង របស់ខត្តិយមហាសាលទាំង
 ឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំង
 ឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់
 នោះនាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស សេចក្តីទុក្ខអស់កាលដ៏វែង
 លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខភិ វិនិបាត
 នរក (ថែមទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 សំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច បុរសមានកំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត)
 យូរដើង (ទាំងពីរ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាលសំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅ
 ក្នុងខ្លះទងដៃដងដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងរេះ ភ្លឺប្រាលរទ្ធាលសន្ទោសនៅ
 កាលបុរសនោះ កំពុងរេះពុះផុលក្នុងខ្លះនោះ អវល្លកឡើងលើម្តង
 លិចចុះក្រោមម្តង ទៅទងម្តង ភិក្ខុប្រើប្រាស់វិហារ របស់ខត្តិយ-
 មហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហ-
 បតិមហាសាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់វិហារ របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាល
 ទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ការប្រើប្រាស់នុះប្រសើរជាង ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវគ្គោ

ទុក្ខញ្ចោតំ កន្តេ យំ ពលវា បុរិសោ ឧទ្ធុមាទំ
 អនោសិរំ គហេត្វា តត្ថាយ លោហកុម្មិយា បត្តិមេយ្យ
 អាទិត្តាយ សម្បជ្ឈនីតាយ សញ្ញោតិក្ខតាយ សោ តត្ថ
 ដេណុឡោហកំ បច្ចមាណោ សកិម្មី ឧទ្ធុ កច្ឆេយ្យ
 សកិម្មី អនោ កច្ឆេយ្យ សកិម្មី តិរិយំ កច្ឆេយ្យតិ ។
 អាភេចយាមិ វេ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ
 យថា ឯតទេវ តស្ស វំ ទុស្សីនស្ស ។ បេ ។
 កសម្មជាតស្ស យំ ពលវា បុរិសោ ឧទ្ធុមាទំ
 អនោសិរំ គហេត្វា តត្ថាយ លោហកុម្មិយា បត្តិមេយ្យ
 អាទិត្តាយ សម្បជ្ឈនីតាយ សញ្ញោតិក្ខតាយ សោ តត្ថ
 ដេណុឡោហកំ បច្ចមាណោ សកិម្មី ឧទ្ធុ កច្ឆេយ្យ
 សកិម្មី អនោ កច្ឆេយ្យ សកិម្មី តិរិយំ កច្ឆេយ្យ ។
 តំ កស្ស ហេតុ ។ តតោទិទានញ្ញំ សោ ភិក្ខុវេ
 មរណំ វា និកច្ឆេយ្យ មរណាមត្តំ វា ទុក្ខំ ទ
 ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស កេនា បរម្មរណា
 អទាយំ ទុក្ខតំ វិនិទានំ និរិយំ ឧបបជ្ឈតិ(១) ។

១ ឧ.ម. ឧបបជ្ឈេយ្យ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហានិទ្ទ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើន បុរសមានកំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត) យូរដើង
(ទាំងពីរ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាលសំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅក្នុង
ខ្លួនផងដែរដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ ភ្លឺប្រាលន្ទាលសន្ទោសនៅ
កាលបុរសនោះ កំពុងនេះពុះផុល ក្នុងខ្លួនផងដែរនោះ ក៏អវណ្ណត
ឡើងលើម្តង លិចចុះក្រោមម្តង ទៅទទឹងម្តង ការនុះ ជាទុក្ខលំបាក
វិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ គថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរសមានកំឡាំង ចាប់
(បុរសឯទៀត) យូរដើង (ទាំងពីរ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាល
សំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅ ក្នុងខ្លួនផងដែរដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើង
កំពុងនេះ ភ្លឺប្រាល ន្ទាលសន្ទោសនៅ កាលបុរសនោះ កំពុងនេះពុះ
ផុល ក្នុងខ្លួនផងដែរនោះ អវណ្ណតឡើងលើម្តង លិចចុះក្រោមម្តង
ទៅទទឹងម្តង ការនុះ ប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ លេ ។ មានចិត្ត
ជ្រកជ្រកនោះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះបុរសនោះ ដល់នូវសេចក្តីស្ងប់ ឬ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹង
ស្ងប់ ព្រោះហេតុតែគេបោះទៅក្នុងខ្លួនផងដែរដ៏ក្តៅនោះ លុះដល់បែក
ឆ្ងាយរាងកាយស្ងប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត
នរក ព្រោះហេតុតែគេបោះទៅក្នុងខ្លួនផងដែរ ដ៏ក្តៅនោះទៀតឡើយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ យស្ស សត្តកនិយម

យញ្ច ខោ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ។ បេ ។ កសម្ព-
 ជាតោ ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណាមហា-
 សាលានំ វា តហបតិមហាសាលានំ វា សទ្ធាធម្មេយ្យំ
 វិហារំ បរិកុញ្ញតិ តញ្ញំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយរត្តំ
 អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស កេនា បរម្មរណា
 អហាយំ ទុក្ខតិ វិនិទានំ ជិវយំ ឧបបជ្ជតិ ។ តស្មា-
 តិហ ភិក្ខុវេ ឃី សិក្ខិតតំ យេសញ្ច មយំ បរិកុញ្ញម
 បរិបណ្ឌិតាតសេនាសនិកលានប្បច្ចយេ កេសជ្ឈបរិក្ខារានំ
 តេសំ តេ កាវា មហាជ្ឈហ កវិស្សន្តិ មហានិសំសា
 អម្ពាតោរោវយំ បព្វជ្ជា អវញ្ញា កវិស្សតិ សដលា
 សឧទ្រយាតិ ។ ឃីត្ថា កេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ។
 អត្តតំ វា ភិក្ខុវេ សម្មស្សមារេន អលមេវ អប្បមារេន
 សម្មារេតុំ យត្តំ វា ភិក្ខុវេ សម្មស្សមារេន អលមេវ
 អប្បមារេន សម្មារេតុំ ឧកយត្តំ វា ភិក្ខុវេ
 សម្មស្សមារេន អលមេវ អប្បមារេន សម្មារេតុនិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្លោយ សត្តនិយម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ។ មានចិត្តជ្រែកជ្រែក ប្រើ
 ប្រាស់វិហារ របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសត្វ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់នោះ នាំឱ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តី
 វិនាស សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដ៏វែង លុះបែកញាយរាងកាយស្លាប់ទៅ
 ក៏ទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក (ថែមទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាង
 នេះថា យើងបរិភោគប្រើប្រាស់ ពីវា បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ នឹង
 គិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារ របស់ពួកបុគ្គលណា បច្ចយទានទាំងនោះ
 នឹងមានផលច្រើន មានអាទិសង្ស្រើន ដល់ពួកបុគ្គលទាំងនោះ ឯបព្វជ្ជា
 របស់យើងនេះ មានផល មានប្រយោជន៍ (មិនមែនឥតអំពើទេ) ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍របស់ខ្លួន
 ច្បាស់ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឲ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍របស់អ្នកដទៃ
 ច្បាស់ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឲ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍ទាំងពីរច្បាស់
 ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឲ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវគ្គោ

ឥន្ទមរោច កកវា ឥមស្មញ្ញា បន វេយ្យាករណស្ថី
 កតាមារេ សជ្ជមត្តានំ ភិក្ខុនំ ឧស្សាំ លោហិតំ មុខតោ
 ឧត្តញ្ញំ សជ្ជមត្តា ភិក្ខុ សិក្ខំ បច្ចុក្កាយ ហីនាយា-
 វត្តសុ ធីត្តារំ កកវា សុធីត្តារំ កកវតំ សជ្ជមត្តានំ
 ភិក្ខុនំ អនុចារាយ អាសវេហិ ចិត្តានំ វិមុច្ចិស្វតំ ។

(៧០) ភ្នតបុព្វំ ភិក្ខុវេ សុខេត្តោ នាម សត្តា
 អហោសិ តិក្ខុករោ កាមេស្ម វីតរាតោ ។ សុខេត្តស្ស
 ខោ បន ភិក្ខុវេ សត្តោ អនេកានំ សាវកសតានំ
 អហោសុំ ។ សុខេត្តោ សត្តា សាវកានំ ព្រហ្មលោក-
 សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។ យេ ខោ បន ភិក្ខុវេ
 សុខេត្តស្ស សត្តោ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ
 ទេសេត្តស្ស ចិត្តានំ ធម្មសាទេសុំ តេ កាយស្ស ភេនា
 បម្មរណា អចាយំ ធីត្តតិ វិជិតានំ និរយំ ឧបបជ្ជិសុ ។
 យេ ខោ បន ភិក្ខុវេ សុខេត្តស្ស សត្តោ ព្រហ្មលោក-
 សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេត្តស្ស ចិត្តានំ បសាទេសុំ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហានិទ្ទេ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានទ្រង់ត្រាស់កាសិគនេះហើយ កាលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ សំដែងវេយ្យាករណ៍នេះចប់ហើយ ពួកភិក្ខុទាំង ៦០ រូប
 ក្នុងសុទ្ធតែឈាមក្តៅ ៗ ភាមមាត់ ពួកភិក្ខុ ៦០ រូបទៀត លះបង់
 សិក្ខា ត្រឡប់ទៅកាន់គេទេថោកទាប ព្រោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងនូវអំពើដែលគេធ្វើបានដោយក្រិ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ សំដែងនូវអំពើដែលគេមិនឆ្ងាយធ្វើកើត ពួកភិក្ខុ ៦០ រូបទៀត
 មានចិត្តរួចស្រឡះ ចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ។

(៧០) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលព័រដើម មានគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ជា
 អ្នកធ្វើនូវកំពង់ ជាទីទៅកាន់សុគតិកត ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេក ក្នុងកាម
 ទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ មានសាវ័កច្រើន
 រយ ។ ក៏គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ រមែងសំដែងធម៌ ដើម្បីដឹកនាំសាវ័កទាំងឡាយ
 ឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកសាវ័កណា
 មិនបានញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ដែលសំដែងធម៌
 ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោកទេពួកសាវ័កនោះ លុះបែកឆ្ងាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើពួកសាវ័កណា បានញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះ
 សុនេត្តៈដែលសំដែងធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោកហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តវិនិយាយស្ស វេទនាសមិទ្ធិនិទានេ

តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតំ សត្តំ
 លោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។ ភិក្ខុបុត្រំ ភិក្ខុវេ ប្តុតបក្ខោ
 ឆាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។ អរោមិ ឆាម សត្តា
 អហោសិ ។ បេ ។ កុដ្ឋាលោ ឆាម សត្តា អហោសិ
 ។ បេ ។ ហត្ថិណាលោ ឆាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។
 ជោតិណាលោ ឆាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។ អរកោ
 ឆាម សត្តា អហោសិ តិក្ខុករោ កាមេសុ វីតរកោ ។
 អរកស្ស ទោ បន ភិក្ខុវេ សត្តុទោ អនេកានិ
 សាវកសតានិ អហេសុំ ។ អរកោ ឆាម សត្តា
 សាវកានិ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។
 យេ ទោ បន ភិក្ខុវេ អរកស្ស សត្តុទោ ព្រហ្មលោក-
 សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ចិត្តានិ បសាទេសុំ
 តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អចាយំ ធុត្តតិ
 វិទិនាតំ វិទាយំ ឧបបជ្ជីសុ ។ យេ ទោ បន ភិក្ខុវេ
 អរកស្ស សត្តុទោ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ចិត្តានិ បសាទេសុំ តេ កាយស្ស
 ភេទា បរម្មរណា សុគតំ សត្តំ លោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ សត្តតនិយាម

ពួកសាវ័កនោះ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្ងប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុគតិ
 ស្នតិ ទៅលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនឹងដើម មានគ្រូឈ្មោះ
 ម្នួគបក្ខុៈ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះអរាទមិ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះ
 កុបាលៈ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះហត្ថិបាល ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះ
 ដោតិបាល ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះអរកៈ ជាអ្នកធ្វើនូវកំពង់ជាទីទៅកាន់
 សុគតិភព ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេក ក្នុងតាមទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះអរកៈមានសាវ័កច្រើនរយ ។ គ្រូឈ្មោះអរកៈតែង
 សំដែនធម៌ ដើម្បីដឹកនាំសាវ័កទាំងឡាយ ឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កណា មិនបានញ៉ាំងបិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះ
 គ្រូឈ្មោះអរកៈ ដែលសំដែនធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្ម-
 លោកទេ ពួកសាវ័កទាំងនោះ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្ងប់ទៅ តែងទៅ
 កើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខភិ វិនិបាត នរក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួក
 សាវ័កណា បានញ៉ាំងបិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះអរកៈ ដែលសំដែន
 ធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោកហើយ ពួកសាវ័កនោះ លុះ
 បែកឆ្ងាយរាងកាយស្ងប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុគតិ ស្នតិ ទៅលោក ។

បណ្ណសកសង្កហំតោ មហាវគ្គោ

តំ កី មញ្ញា ធម៌ ភិក្ខុវេ យោ ឥមេ សត្ត សត្តារោ តិក្ខុ-
 កេវ កាមេស្ម វីតារេ អនេកសតបរិវេ សសាវក-
 សង្ឃេ ទុដ្ឋចិត្តោ អក្កោសេយ្យ បរិកាសេយ្យ ពហំ
 សោ អប្បញ្ញំ បសវេយ្យតិ ។ ឃី កន្តេ ។ យោ
 ភិក្ខុវេ ឥមេ សត្ត សត្តារោ តិក្ខុកេវ កាមេស្ម
 វីតារេ អនេកសតបរិវេ សសាវកសង្ឃេ ទុដ្ឋចិត្តោ
 អក្កោសេយ្យ បរិកាសេយ្យ ពហំ សោ អប្បញ្ញំ
 បសវេយ្យ យោ ឃកំ ទិដ្ឋិសម្មន្នំ បុគ្គលំ ទុដ្ឋចិត្តោ
 អក្កោសតិ បរិកាសតិ អយំ តតោ ពហុតំ អប្បញ្ញំ
 បសវតិ ។ តំ កិស្សំ ហេតុ ។ ធាហំ ភិក្ខុវេ
 ឥតោ ពហំទ្វា ឃវុបី ខន្តី វនាមិ យថា មំ សព្វហ្ម-
 ចារីសុ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឃី សិក្ខិតតំ ន ត្រៃ
 អង្គំ^(១) សព្វហ្មចារីសុ ចិត្តានិ បទុដ្ឋានិ ភវិស្សន្តិកំ ។
 ឃវុញ្ញំ វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ។

១ ១. ម. ៩ តោ សព្វហ្មចារីសុ ។

បណ្ណសិក្សាសង្គហិត មហានិទ្ទេស

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់ហេតុនោះ ដូចម្តេច អ្នក
ណា មានចិត្តប្រទូស្ត ដេរព្រលោម ផ្កាសាត្រូតាំង ៧ នេះ ជាអ្នក
ធ្វើនូវកំពង់ ជាទីទៅកាន់សុគតិភព ជាអ្នកប្រាសចាកគម្រោក ក្នុងកាម
ទាំងឡាយ មានបរិវារច្រើនរយ ប្រកបដោយពួកសាវ័ក អ្នកនោះ
ឈ្មោះថា សន្សំប្រាបដ៏ច្រើនដែរឬ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាង
នោះមែន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណា មានចិត្តប្រទូស្ត ដេរព្រលោម
ផ្កាសាត្រូតាំង ៧ នេះ ជាអ្នកធ្វើនូវកំពង់ ជាទីទៅកាន់សុគតិភព
ជាអ្នកប្រាសចាកគម្រោក ក្នុងកាមទាំងឡាយ មានបរិវារច្រើនរយ ប្រកប
ដោយពួកសាវ័ក អ្នកនោះ ឈ្មោះថា សន្សំប្រាបដ៏ច្រើន អ្នកណាមាន
ចិត្តប្រទូស្ត ដេរព្រលោម ផ្កាសាបុគ្គលម្នាក់ ដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ
(សោភាបុគ្គល) អ្នកនេះ ឈ្មោះថា សន្សំប្រាបដ៏ច្រើនជាងនោះ
ទៅទៀត ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
គឺថាគត មិនហៅការដេរព្រលោម ពួកសព្វហ្មចារីបុគ្គលនេះ ថាជាខន្តិ
មានសភាពយ៉ាងនេះ ខាងក្រៅអំពីខន្តិនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះថា ចិត្ត
ទាំងឡាយរបស់យើង នឹងមិនបានប្រទូស្ត ពួកសព្វហ្មចារីបុគ្គល ដូច្នោះ
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គការិយស្ស សុត្តនិបាតោ

(៧០) ភូតបុត្តំ ភិក្ខុវេ អរកោ នាម សត្តា
 អហោសិ ភិក្ខុករោ កាមេស្ស វីរាវតោ ។ អរកស្ស
 ខោ បន ភិក្ខុវេ សត្តនោ អនេកានិ សាវកសតានិ
 អហោសុំ ។ អរកោ សត្តា សាវកានំ ឃី ធម្ម
 ទេសេតិ អប្បកំ ព្រាហ្មណា ដីវិតំ មនុស្សានំ បរិត្តំ
 លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ មន្តាយ ដោដ្ឋត្ថំ
 កត្តត្ថំ កុសលំ ចរិតត្ថំ ព្រហ្មចរិយំ នត្តំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា តិណាត្តេ ទុស្សវតិទ្ធុ
 សុរិយេ ទុក្ខច្ឆន្តេ ខិប្បិយេវ បដិវិកច្ឆតិ ន ចិវដ្ឋិតិកំ
 ហោតិ ឃីវេវ ខោ ព្រាហ្មណា ទុស្សវតិទ្ធុបមំ ដីវិតំ
 មនុស្សានំ បរិត្តំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ ។
 មន្តាយ ដោដ្ឋត្ថំ កត្តត្ថំ កុសលំ ចរិតត្ថំ ព្រហ្មចរិយំ
 នត្តំ ជាតស្ស អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា
 ឪល្លុដ្ឋសិកតោ ទេវេ វស្សន្តេ ទិទ កតុត្ថានំ(១)
 ខិប្បិយេវ បដិវិកច្ឆតិ ន ចិវដ្ឋិតិកំ ហោតិ

១ ខ. ទ១៣ ទ១៣៧៧៧ ។ អ. ទ១៣ ទ១៣៧៧៧ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តកនិដាយ

[៧១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពិធីម មានគ្រូឈ្មោះអរកៈ
 ជាអ្នកធ្វើនូវកំរាង ជាទីទៅកាន់សុត្តិភិក្ខុ ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេកក្នុង
 កាមទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះអរកៈ មានសាវកច្រើន
 រយ ។ គ្រូឈ្មោះអរកៈ រំមងសំដែងធម៌ដល់សាវកទាំងឡាយ យ៉ាង
 នេះថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតត្ថកមនុស្ស ជាបស្ចឹម ខ្លី មានទុក្ខច្រើន
 មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ។ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវ
 កុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែល
 កើតហើយ សុខ្ខុតស្លាប់ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ប្រៀបដូច
 ដំណក់ទឹកសន្សើម លើប៊ុនស្មៅ ដល់ព្រះអាទិត្យ រះឡើង ក៏ត្រឡប់
 បាក់វិញឆាប់រហ័ស ជាបស្ចឹមមិត្តថេរ នៅយូរយារបាន យ៉ាងណា
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតរបស់ត្ថកមនុស្ស ជាបស្ចឹម ខ្លី មានទុក្ខច្រើន មាន
 សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចដំណក់ទឹកសន្សើម យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា សត្វដែលកើតហើយ សុខ្ខុតស្លាប់ ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចភ្លើង មានដំណក់ដីថ្លោសធ្លាក់ចុះមក គ្រឿងព្រា
 ទឹក ក៏ត្រឡប់បាក់ទៅវិញឆាប់ មិនមិត្តថេរយូរយារបាន យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវគ្គោ

ឃុំមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ឧទកេ តុឡុលុបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សានំ បរិតំ លហុកំ ពហុទុក្កំ ពហុហាយាសំ ។
 មត្តាយ ដោជ្ជតំ កត្តតំ កុសលំ បរិតតំ ព្រហ្មចរិយំ
 នត្តំ ជាតស្ស អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណ
 ឧទកេ នណ្ហារជិ ខិប្បយេវ បជីវិតច្ចតំ ន ចរជ្ជិតកា
 ហោតិ ឃុំមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ឧទកេ នណ្ហារជុបមំ
 ជីវិតំ មនុស្សានំ បរិតំ លហុកំ ... នត្តំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណ នទី បព្វតេយ្យា
 ទ្វរត្តំហ សីយសោតា ហារហារិទី នត្តំ សោ
 ខណោ វំ នយោ វំ មហុត្តោ វំ យំ សា ជានិ^(១)
 អថខោ សា កច្ចតេ ច វត្តតេ ច សន្នតេ^(២) ច
 ឃុំមេវ ខោ ព្រាហ្មណ នទីបព្វតេយ្យុបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សានំ បរិតំ លហុកំ ... នត្តំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណ ពលវំ ចុរិសោ
 ជីវិតំ ខេឡុវណំ សញ្ញាហិត្វា អប្បកសិវេនេវ វិមេយ្យ

១ ខ. យំ សា អាមិទិ ។ ម. យាយ អាវត្តិ ។ ២ ខ. ម. គព្ពតេវ វត្តតេវ សន្នតេវ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដំរីតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្ញុំ មានសេចក្តីទុក
 ច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចជាក្រពេញទឹក យ៉ាង
 នោះដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចប្លាមគំនូសដង្កូវលើទឹក តែងត្រឡប់បាត់
 ទៅវិញនាប់ មិនបីតថេរយូរយារបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 ដំរីតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្ញុំ.. ប្រៀបដូចជាស្នាមគំនូសដង្កូវ
 លើទឹក យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចស្នឹងហូរព័ក្តិ ហូរទៅកាន់ទីឆ្ងាយ មាន
 ខ្សែទឹកហ័ស អាចនាំ ទៅនូវរបស់ដែលគួរនាំទៅបាន គ្មានកំណត់កាល
 កំណត់វេលា កំណត់យាមឡើយ ព្រោះស្នឹងនោះ ចេះតែទៅ ចេះតែ
 ប្រព្រឹត្តទៅ ចេះតែហូរទៅបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដំរីត
 របស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្ញុំ ប្រៀបដូចជាស្នឹងហូរព័ក្តិ ...
 យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចបុរសដែលមានកម្លាំង គ្រលៀវជុំទឹកមាត់ជាក់
 លើចុងអណ្តាត ហើយស្តោះចោលទៅ ដោយអាយុបាន យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយស្ស សុត្តនិកាយោ

ឯវេមេវ ខោ ព្រាហ្មណា ខេ ឡូមិណ្ណាបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សានំ បរិត្តំ លហុកំ ... នត្តិ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា ទិវសសន្និកេ
 អយោកជាហេ មិសបេសី បត្តិត្តា ខិប្បយេវ
 បដិវច្ឆតិ ន ចិវជ្ជិតកា ហោតិ ឯវេមេវ
 ខោ ព្រាហ្មណា មិសបេស្សបមំ ជីវិតំ មនុស្សានំ
 បរិត្តំ លហុកំ ... នត្តិ ជាតស្ស អមរណំ ។
 សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា ភារីវជ្ឈិ អាយាតនំ ជីយេមាណ
 យញ្ញោទេវ ខានំ ទុទ្ធាតិ សន្និកេ វេស្ស សន្និកេ
 មរណស្ស^(១) ឯវេមេវ ខោ ព្រាហ្មណា ភារីវជ្ឈិបមំ^(២)
 ជីវិតំ មនុស្សានំ បរិត្តំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ
 ពហុទាយាសំ ។ មញ្ញាយ ដោជ្ជត្បំ កត្តត្បំ កុសលំ
 ចរិតត្បំ ព្រហ្មចរិយំ នត្តិ ជាតស្ស អមរណានិ ។
 តេន ខោ បន ភិក្ខុវេ សមយេន មនុស្សានំ
 សជ្ជិវស្សសហស្សានិ អាយុប្បមាណំ អហោសិ ។
 បញ្ចវស្សសតិកា កុហិកា អលំបតេយ្យា អហោសិ ។

១ ឧ. ម. សុត្តិកោ ហោតិ ធិស្ស សុត្តិកោ មរណស្ស ។ ២ ឧ. ម. ពោវជ្ឈិបមំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ សុត្តនិយាត

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដីវិតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី ប្រៀប
 ដូចដុំទឹកមាត់ ... យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ
 សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដូចជាដុំសាច់ដែល
 គេយកទៅដាក់ ក្នុងខ្លួនដែកដីក្តៅ អស់មួយថ្ងៃ រមែងខ្ចាចចង្រ្កុះ
 ឆាប់ មិនបីតថេរយូរយារបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដីវិត
 របស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី ប្រៀបដូចដុំសាច់ ... យ៉ាងនោះ
 ដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 ដូចមេគោដែលត្រូវសម្លាប់ ដែលគេនាំទៅកាន់កន្លែងសម្លាប់ ឈានដំ-
 ហានណាទៅ ឈ្មោះថា ទិតទៅដឹកកន្លែងសម្លាប់ ដឹកសេចក្តីស្លាប់ យ៉ាង
 ណាមិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដីវិតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី មាន
 ទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចមេគោ ដែល
 ត្រូវសម្លាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល
 ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធ
 តែស្លាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្ស មានអាយុ
 ប្រាំមួយហ្នឹងឆ្នាំ ។ កុមារវាមានអាយុត្រឹមប្រាំរយឆ្នាំ ទើបល្មមមានប្តី ។

បណ្ណសកសង្កហិតោ មហាវគ្គោ

តេជ ខោ បន ភិក្ខុវេ សមយេន មនុស្សានំ
 ធលេវវាណា អហេតុំ សីតំ ឧត្តំ ជីយត្វា
 បិទាសា ឧត្តារោ បស្សារោ ។ សោ ហិ នាម
 ភិក្ខុវេ អរោកា សត្វា ឃីវជីយាយុកេសុ មនុស្សេសុ
 ឃីវិចារិកេសុ ឃីវអប្បពារេសុ សាវកានំ ឃីវ ធម្មំ
 ទេសេស្សតិ អប្បកំ ព្រាហ្មណ ជីវិតំ មនុស្សានំ
 ចរិតំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ ។
 មន្ទាយ ដោដ្ឋង្គំ កត្តង្គំ កុសលំ ចរិតង្គំ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ នត្តំ ជាតស្ស អមរណាន្តំ ។ ឃីវាហិ^(១) ភិក្ខុវេ
 សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ អប្បកំ ជីវិតំ មនុស្សានំ
 ចរិតំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ ។ មន្ទាយ
 ដោដ្ឋង្គំ កត្តង្គំ កុសលំ ចរិតង្គំ ព្រហ្មចរិយំ នត្តំ
 ជាតស្ស អមរណាន្តំ ។ ឃីវាហិ ភិក្ខុវេ យោ ចិ
 ជីវិតំ សោ វស្សសតំ អប្បំ វា ភិយ្យោ វា ។ វស្ស-
 សតំ ខោ បន ភិក្ខុវេ ជីវិតោ តិណិយេវ ទុត្ត-
 សតានំ ជីវិតិ ទុត្តសតំ ហេមន្ទានំ ទុត្តសតំ ភិម្ពានំ

១ ឧ. ឯកវហិ ខោ តំ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហានិទ្ទ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សមានតែអាពាធ ៦ យ៉ាងគឺ
 រាង ១ ស្តី ១ យូន ១ ប្រែក ១ ឈឺទុច្ចារៈ ១ ឈឺបស្សាវៈ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូឈ្មោះអរកៈនោះ អម្បាលពួកមនុស្សមានអាយុវែង
 យ៉ាងនេះ បិតាថេរយុវយាយ៉ាងនេះ មានអាពាធតិចយ៉ាងនេះ ម្តេចគង់
 សំដែងធម៌ដល់ពួកសាវកយ៉ាងនេះថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដីវិតរបស់ពួកមនុស្ស
 ជារបស់តិច ខ្ញុំ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ។ អ្នក
 ទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយ
 ប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បើបុគ្គលនិយាយឲ្យត្រូវ ត្រូវនិយាយថា
 ដីវិតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្ញុំ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀត
 ចង្អល់ច្រើន ។ បុគ្គលត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បុគ្គល រស់នៅយ៉ាងយូរ
 គ្រឹមមួយរយឆ្នាំ ឬ តិចជាង ឬក៏ លើសពីមួយរយឆ្នាំបន្តិចបន្តួច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បុគ្គលដែលរស់នៅបានមួយរយឆ្នាំ ឈ្មោះថា
 រស់នៅអស់បរិយាយ គឺហេមន្តរដូវ មួយរយ គឺម្រាជ្ជ មួយរយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករណិកាយស្ស សត្តនិទានេ

ឧត្តសតំ វស្សានំ ។ តីណិ ទោ បន ភិក្ខុវេ ឧត្ត-
សតានិ ជីវិត្តោ ទ្វាទសយេវ មាសសតានិ ជីវិត្ត
ចត្តាវ មាសសតានិ ហេមញ្ញានំ ចត្តាវ មាសសតានិ
តិម្ហានំ ចត្តាវ មាសសតានិ វស្សានំ ។ ទ្វាទស ទោ
បន ភិក្ខុវេ មាសសតានិ ជីវិត្តោ ចត្តវសតីយេវ អឌ្ឍ-
មាសសតានិ ជីវិត្ត អដ្ឋឌ្ឍមាសសតានិ ហេមញ្ញានំ អដ្ឋ-
ឌ្ឍមាសសតានិ តិម្ហានំ អដ្ឋឌ្ឍមាសសតានិ វស្សានំ ។
ចត្តវសតី ទោ បន ភិក្ខុវេ អឌ្ឍមាសសតានិ ជីវិត្តោ
ធន្តិសំយេវ វត្តិសហស្សានិ ជីវិត្ត ទ្វាទស វត្តិសហស្សានិ
ហេមញ្ញានំ ទ្វាទស វត្តិសហស្សានិ តិម្ហានំ ទ្វាទស
វត្តិសហស្សានិ វស្សានំ ។ ធន្តិសំ ទោ បន ភិក្ខុវេ
វត្តិសហស្សានិ ជីវិត្តោ ទ្រេសត្តតិញ្ញាវ ភត្តិសហស្សានិ
កុញ្ញតិ ចត្តវសតី ភត្តិសហស្សានិ ហេមញ្ញានំ ចត្ត-
វសតី ភត្តិសហស្សានិ តិម្ហានំ ចត្តវសតី ភត្ត-
ិសហស្សានិ វស្សានំ សទ្ធិ មាតុជញ្ញាយ សទ្ធិ
ភត្តន្តរាយេន ។ តត្រិមេ ភត្តន្តរាយា ត្យេវតោបិ ភត្ត
ន កុញ្ញតិ ទុក្ខតោបិ ភត្តំ ន កុញ្ញតិ ព្យាជិតោបិ
ភត្តំ ន កុញ្ញតិ ឧហោសថិកោបិ ភត្តំ ន កុញ្ញតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្លានិកាយ សត្តកថិយាន

វស្សានដូរ មួយរយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បុគ្គលដែលរស់នៅអស់បី
 រយដូរ ឈ្មោះថា រស់នៅមួយពាន់ពីររយខែ គឺហេមន្តដូរ បួនរយខែ
 គិម្រដូរ បួនរយខែ វស្សានដូរ បួនរយខែ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលបើបុគ្គល រស់នៅអស់មួយពាន់ពីររយខែហើយ បើកប់ជាកន្លះ ។ ខែ
 ឈ្មោះថា រស់នៅអស់ពីរពាន់បួនរយកន្លះ ។ ខែគឺ ហេមន្តដូរ ប្រាំបីរយ
 កន្លះខែ គិម្រដូរ ប្រាំបីរយកន្លះខែ វស្សានដូរ ប្រាំបីរយកន្លះខែ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គល រស់នៅអស់ពីរពាន់បួនរយកន្លះ ។
 ខែហើយ ឈ្មោះថា រស់នៅអស់បីហ្នឹងប្រាំមួយពាន់ក្រី គឺហេមន្តដូរ
 មួយហ្នឹងពីរពាន់ក្រី គិម្រដូរ មួយហ្នឹងពីរពាន់ក្រី វស្សានដូរ
 មួយហ្នឹងពីរពាន់ក្រី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គល រស់នៅ
 អស់បីហ្នឹងប្រាំមួយពាន់ក្រីហើយ វែមនិបរិភោគបាយ ប្រាំពីរហ្នឹង
 ពីរពាន់ដង គឺហេមន្តដូរ ពីរហ្នឹងបួនពាន់ដង គិម្រដូរ ពីរហ្នឹងបួន
 ពាន់ដង វស្សានដូរ ពីរហ្នឹងបួនពាន់ដង កប់ទាំងប្រាំទឹកដោះម្តាយ
 កប់ទាំងទានបរិភោគបាយ ។ ក្នុងហេតុទាំងនោះ ការអត់បាយនេះគឺ
 បុគ្គលទ្រង់ មិនបរិភោគបាយ បុគ្គលព្រួយ មិនបរិភោគបាយ បុគ្គល
 ឈឺចាប់ មិនបរិភោគបាយ បុគ្គលរក្សាទុរោសថ មិនបរិភោគបាយ

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវគ្គោ

អណាគិកេនបិ កត្តំ ន កុញ្ញតិ ។ ឥតិ ទោ កិក្ខុវេ
 មយា វស្សុសតាយុកស្ស មនុស្សស្ស អាយុបិ សង្ខារោ
 អាយុប្បមាណាម្បិ សង្ខារំ ទុត្តបិ សង្ខារា សំវច្ឆរាបិ
 សង្ខារា មាសាបិ សង្ខារា អឡមាសាបិ សង្ខារា
 រត្តិបិ សង្ខារា ទិវាបិ សង្ខារា កត្តាបិ សង្ខារា
 កន្តន្តរាយាបិ សង្ខារា ។ យំ កិក្ខុវេ សត្តារា
 កេរណីយំ សាវកានំ ហិរេសិទា អនុកម្មកេន
 អនុកម្មំ ទុទាទាយ កតំ វេ តំ មយា ។ ឯតានិ
 កិក្ខុវេ រុក្ខមូលានិ ឯតានិ សុញ្ញតារានិ ឈាយថ
 កិក្ខុវេ មា បមាទត្ត មា បច្ឆា វិប្បដិសារិទោ
 អហុវត្ត ។ អយំ វេ អម្ពានំ អនុសាសនីតិ ។

មហាវគ្គោ ទុតិយោ ។

តិស្សទ្វិនិ

ហិរិបុរិសំ^(១) នាគរិ^(២) ទុបមា ធម្មញ្ញ ចារិទត្តកំ

១ ឧ. ម. ហិរិ សុរិយំ ។ អយំ បុគ្គលោ ។ ២ ម. នាគរិន្តំ ន ទិស្សតិ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហានិទ្ទ

បុគ្គលមិនបរិភោគបាយ ព្រោះរកអ្វីមិនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាយុ
 របស់មនុស្ស ដែលមានអាយុមួយរយឆ្នាំ គឺថាគតបានរាប់ហើយ ប្រមាណ
 នៃអាយុ គឺថាគតបានរាប់ហើយ រដូវទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ
 ឆ្នាំទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ ខែទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ
 កន្លះខែទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ រាត្រីទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់
 ហើយ ថ្ងៃទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ បាយទាំងឡាយ គឺថាគត
 បានរាប់ហើយ ការអភ័បាយទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយដូច្នោះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិច្ចណា ដែលសាស្តា ជាអ្នកស្វែងរកប្រយោជន៍
 ទំនុកបំរុង ជាអ្នកឈឺធ្លាល អាស្រ័យនូវសេចក្តីឈឺធ្លាល គួរធ្វើដល់ពួក
 សាវ័ក ភិច្ចនោះ គឺថាគតបានធ្វើហើយដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នុះជាគល់ឈើទាំងឡាយ នុះជាផ្ទះស្ងាត់ទាំងឡាយ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចំរើនឈាន កុំប្រមាទ កុំមានសេចក្តី
 ក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយឡើយ ។ នេះជាពាក្យប្រៀន
 ប្រដៅរបស់តថាគត ចំពោះអ្នកទាំងឡាយ ។

ចប់ មហានិទ្ទ ២ ។

ឧទ្ទានក្នុងមហានិទ្ទនោះគឺ

- និយាយពីហិរិ (ឧត្តប្បៈ) ១ ព្រះអាទិត្យ ១ ប្រៀបដូច
- ជានគរ ១ អ្នកដឹងនូវធម៌ ១ ដើម្បីបញ្ចូលត្រីក្ស ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្រៃវិភាគស្ស សុត្តនិយមោ

សុត្តន្តិ(១) ភាវនំ អត្ថំ សុខេត្តអរោគោនា នុសាសនីតិ(២) ។

១ ទ. សក្កញ្ញា ។ ម. សក្កតំ ។ ២ ទ. ម. សុខេត្តអរោគោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សត្តវគ្គិយក

ធ្វើសក្ការៈគោរព ១ ការវិនា ១ គំនរភ្លើង ១ ពាក្យ
ប្រៀនប្រដៅរបស់គ្រូសុនេត្តៈ ១ របស់គ្រូអរកៈ ១ ។

វិនយវិគ្គោ

[៧២] សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ
 ភិក្ខុ វិនយធរោ ហោតិ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។
 អាបត្តិ ជាណតិ អនាបត្តិ ជាណតិ លហុកំ អាបត្តិ
 ជាណតិ កុកំ អាបត្តិ ជាណតិ សីលវា
 ហោតិ ចានិមោក្ខសវសំវុតោ វិហារតិ អាចារតោចរ-
 សម្មន្ទោ អណ្តមត្តេសុ វុដ្ឋេសុ កយទស្សវិ សមាទាយ
 សីត្តតិ សីត្តាបទេសុ ចតុដ្ឋំ ឈានំ អាកិចេត-
 សីកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ ទិកាមលាភី ហោតិ
 អកិច្ចលាភី អកសិវលាភី អាសវំ ខយា អនាសវំ
 ចេតោវម្មតិ បញ្ញាវម្មតិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អកិញ្ញា
 សច្ចិកត្តា ឧបសម្មជ្ជំ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
 សត្តហិ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ វិនយធរោ ហោតិ ។

[៧៣] សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ
 ភិក្ខុ វិនយធរោ ហោតិ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។
 អាបត្តិ ជាណតិ អនាបត្តិ ជាណតិ លហុកំ អាបត្តិ
 ជាណតិ កុកំ អាបត្តិ ជាណតិ ឧកយានំ ខោ
 បទស្ស ចានិមោក្ខានំ វិគ្គារេន ស្វាគតានំ ហោតិ

វិន័យវិគ្គ

[៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ឈ្មោះ
 ថាវិនយធរ (អ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ) ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុតាបត្តិ ១
 ស្គាល់គុកាបត្តិ ១ ជាអ្នកមានសីល សង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខសំវារៈ បរិបូណ៌
 ដោយអាចារៈនឹងគោចរៈ ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយបន្តិចបន្តួច
 សមាទាន សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១ ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បាន
 ដោយស្វ័យ បានដោយស្រួល ខ្យលានទាំង ៤ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
 ចិត្តដ៏ថ្លៃថ្នូរ ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេចខ្យល់ចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់
 អាសវៈទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិនយធរ ។

[៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 ឈ្មោះថាវិនយធរ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់
 អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុតាបត្តិ ១ ស្គាល់គុកាបត្តិ ១
 បាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុនោះ ចេះចាំដោយត្រឹមត្រូវល្អយ៉ាងពិស្តារ

សុត្តនិបិដក អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិបិដក

សុវិភត្តានិ សុប្បត្តិនិ សុវិនិច្ឆ័តានិ សុត្តសោ អនុស្សញ្ញ-
 នសោ ចតុទ្ធិ ឈានានំ អាភិច្ឆេតសីកានំ ទិដ្ឋិជម្មសុខ-
 វិហារានំ និកាមលាភី ហោតី អតិច្ឆលាភី អកុសីរ-
 លាភី អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោមុត្តិ បញ្ញាវមុត្តិ
 ទិដ្ឋេវ ជម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្មវដ្ឋ
 វិហារតី ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ ជម្មេហិ
 សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ វិនយជរោ ហោតីតី ។

(៣៤) សត្តហិ ភិក្ខុវេ ជម្មេហិ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ
 វិនយជរោ ហោតី ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ អាបត្តិ
 ជាតាតិ អនាថត្តិ ជាតាតិ លហុកំ អាបត្តិ ជាតាតិ
 កុកំ អាបត្តិ ជាតាតិ វិនយ ខោ បន បិតោ ហោតី
 អសំហិរោ ចតុទ្ធិ ឈានានំ អាភិច្ឆេតសីកានំ ទិដ្ឋិ-
 ជម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី ហោតី អតិច្ឆលាភី
 អកុសីរលាភី អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោមុត្តិ
 បញ្ញាវមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ជម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា
 ឧបសម្មវដ្ឋ វិហារតី ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
 ជម្មេហិ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ វិនយជរោ ហោតីតី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិទាន

បានចែករំលែកដោយល្អ បានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យ
 ដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្តៈ តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ១ ជាអ្នកបានតាម
 ប្រាថ្នា បានដោយងាយ បានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ដែលកើត
 ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់
 សម្រេចនូវចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានពាសវៈ ព្រោះអស់
 ពាសវៈទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិនយធរ ។

[៧៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង

ឈ្មោះថា វិនយធរ ។ ប្រកបដោយធម៌៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះៗ គឺស្គាល់
 អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរកាបត្តិ ១
 ជាអ្នកខាប់ខ្លួន មិនយេងឃ្មោង ក្នុងវិនយ ១ ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា
 បានដោយងាយ បានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ដែលកើតក្នុងចិត្ត
 ដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់សម្រេច
 នូវចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានពាសវៈ ព្រោះអស់ពាសវៈ
 ទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិនយធរ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ វិនយវិញ្ញោ

[៧៥] សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធិម្មហំ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ
 វិនយធរោ ហោតិ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ អាបត្តិ
 ជានាតិ អនាបត្តិ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិ ជានាតិ
 កុកំ អាបត្តិ ជានាតិ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ
 អនុស្សវតិ សេយ្យដិទំ ឯកម្យំ ជាតិ ធ្វេម ជាតិយោ
 ។ បេ ។ ឥតិ សាភារំ សុទ្ធីសំ អនេកវិហិតំ
 បុព្វេនិវាសំ អនុស្សវតិ ទិព្វេន ចក្កុនា វិសុទ្ធីន អតិ-
 ក្កនិមាណុសកេន ។ បេ ។ យថាកម្មបតេ សត្ត
 បជានាតិ អាសវំនំ ខយា អនាសវំ ចេតោវុត្តិ បញ្ញា-
 វុត្តិ ធិដ្ឋេវ ធិម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧប-
 សម្បជ្ឈំ វិហារតិ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហំ
 ធិម្មហំ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ វិនយធរោ ហោតិ ។

[៧៦] សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធិម្មហំ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ
 វិនយធរោ សោភតិ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ អាបត្តិ
 ជានាតិ អនាបត្តិ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិ
 ជានាតិ កុកំ អាបត្តិ ជានាតិ សីលវា ហោតិ
 ។ បេ ។ សមាណយ សីក្ខុតិ សីក្ខាបទេសុ

បណ្ណសកាលង្គហិត នៃយវគ្គ

(៧៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 ឈ្មោះថា នៃយធរ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
 ស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុ-
 កាបត្តិ ១ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនិវាសៈ ជាច្រើនប្រការគឺ ១ ជាតិ ២ ជាតិ
 ។ បេ ។ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនិវាសៈ ជាច្រើនប្រការព្រមទាំងពាក្យៈ នឹង
 ទេស្តិស ១ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងផុតចក្ខុ ជារបស់មនុស្ស
 ធម្មតា ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលអន្តោលទៅតាមកម្ម ១
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែល
 មិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧
 យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា នៃយធរ ។

(៧៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជានៃយធរ ប្រកបដោយធម៌ ៧
 យ៉ាង ទើបរុំជ័រជ័រ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់
 អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១
 ជាអ្នកមានសីល ។ បេ ។ សមាទាន សិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរទិកាយស្ស បត្តកនិទានោ

ចតុជ្ឈំ យានានំ ។ បេ ។ អភិសិរលាភំ អាសវានំ
ខយា ។ បេ ។ សច្ច្ហកត្តា ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ ។
ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមញ្ញកតោ
ភិក្ខុ វិនយធរោ សោកត្តិ ។

[៧៧] សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមញ្ញកតោ
វិនយធរោ សោកត្តិ ។ ភិក្ខុមេហំ សុត្តហំ ។ អាបត្តិ
ជាតាតិ អនាបត្តិ ជាតាតិ លហុកំ អាបត្តិ ជាតាតិ
តុកំ អាបត្តិ ជាតាតិ ឧកយានំ ខោ បទស្ស ទាតិ-
មោក្កានំ វិត្តាវេន ស្វាគតានំ ហោន្តិ សុវិភត្តានំ សុប្ប-
វត្តនំ សុវិនិច្ឆ័តានំ សុត្តសោ អនុឡញ្ញានសោ ចតុជ្ឈំ
យានានំ ។ បេ ។ អភិសិរលាភំ អាសវានំ ខយា
។ បេ ។ សច្ច្ហកត្តា ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ ។ ឥមេហំ
ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមញ្ញកតោ វិនយធរោ
សោកត្តិ ។

[៧៨] សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមញ្ញកតោ វិន-
យធរោ សោកត្តិ ។ ភិក្ខុមេហំ សុត្តហំ ។ អាបត្តិ
ជាតាតិ អនាបត្តិ ជាតាតិ លហុកំ អាបត្តិ ជាតាតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ សុត្តនិបាត

ជាអ្នកបានដោយស្រួលនូវឈានចំនី ៤ ។ បេ ។ ខ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈចំនីឡាយ ខ ។ ម្នាលភិក្ខុចំនីឡាយ
ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ចំនី ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុត្តិរឿន ។

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុចំនីឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ ៧
យ៉ាង ទើបរុត្តិរឿន ។ ប្រកបដោយធម៌៧យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់
អាបត្តិ ខ ស្គាល់អនាបត្តិ ខ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ខ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ខ
ចំនីបាតិមោក្ខចំនីពីរ ភិក្ខុនោះ ចេះហ្នឹងដោយគ្រឹមត្រូវល្អ យ៉ាងពិស្តារ
បានចែករំលែកដោយល្អ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យ
ដោយគ្រឹមត្រូវ តាមសុត្តៈ តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ខ ជាអ្នកបានដោយ
ស្រួលនូវឈានចំនី ៤ ។ បេ ។ ខ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ ។
ព្រោះអស់អាសវៈចំនីឡាយ ខ ។ ម្នាលភិក្ខុចំនីឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ
ប្រកបដោយធម៌ចំនី ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុត្តិរឿនបាន ។

(៧៨) ម្នាលភិក្ខុចំនីឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ ៧
យ៉ាង ទើបរុត្តិរឿន ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
គឺ ស្គាល់អាបត្តិ ខ ស្គាល់អនាបត្តិ ខ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ខ

បណ្ណសកសង្គហពោ វិនយវគ្គោ

កុក្កំ អាបត្តិ ជាធាតុ វិនយេ ទោ មន បិសោ
ហោតិ អសំហំពេ ចតុជ្ជំ ឈានានំ ។ បេ ។
អកសិរណកំ អាសវានំ ខយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្តា
ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ វិនយធរោ សោភតីតិ ។

[៧៧] សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ
វិនយធរោ សោភតិ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ អាបត្តិ
ជាធាតុ អបាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ ជាធាតុ
កុក្កំ អាបត្តិ ជាធាតុ អនេកវិហិតំ បុព្វេ-
ធិវាសំ អនុស្សាវតិ សេយ្យដីទំ ឯកម្សិ ជាតិ ទ្រេប
ជាតិយោ ។ បេ ។ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេក-
វិហិតំ បុព្វេធិវាសំ អនុស្សាវតិ ទិព្វេន ចក្កុយា វិសុទ្ធន
អតិក្កន្ធមានុសកេន ។ បេ ។ យេវាកម្មបតេ សត្ត
បជាធាតុ អាសវានំ ខយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្តា
ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ វិនយធរោ សោភតីតិ ។

[៨០] អថេទោ អាយស្មា ឧបាសំ យេន កតវា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា កតវន្តំ អភិវាទេត្តា

បណ្ណាសកាសង្គហិត នៃយវត្ត

ស្គាល់គុកាបត្តិ ១ ជាអ្នកខ្ជាប់ខ្ជួន មិនឃើញឃើញ ក្នុងវិន័យ ១
ជាអ្នកបានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ។ បេ ។ ១ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ភិក្ខុជានិយម ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុងរឿង ។

[៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជានិយម ប្រកបដោយធម៌
៧ យ៉ាង ទើបរុងរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់នុកា-
បត្តិ ១ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនិវាសៈ ជាច្រើនប្រការ គឺ ១ ជាតិ ២ ជាតិ
។ បេ ។ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនិវាសៈ ជាច្រើនប្រការ ព្រមទាំងអាការៈនឹង
ទេវទេស ១ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងផុតចក្ខុ ជារបស់មនុស្ស
ធម្មតា ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលអន្តោលទៅតាមកម្ម ១
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជានិយម ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ
ទើបរុងរឿង ។

[៨០] គ្រានោះឯង ព្រះទេវាលីដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

សុត្តនិបិដក អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបិដក

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ ខោ អាយស្មា
 ឧចារិ កកវន្តំ ឯតទរោច សាធុ មេ កន្តេ កកវា សង្ខត្តេន
 ធម្មំ ទេសេតុ យមហំ កកវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកោ
 វ្រូបករដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី មហិតត្តោ វិហារយ្យន្តំ ។
 យេ ខោ ភំ ឧចារិ ធម្មេ ជាទេយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា
 ន ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាតាយ និរោជាយ ឧបសមាយ
 អភិញ្ញាយ សម្ពោជាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិ ឯកំសេន
 ឧចារិ ជារយ្យាសិ ទេសោ ធម្មោ ទេសោ វិនយោ
 ទេតំ សត្តសាសនន្តំ ។ យេ ច ខោ ភំ ឧចារិ ធម្មេ
 ជាទេយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាតាយ
 និរោជាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោជាយ
 និព្វានាយ សំវត្តន្តិ ឯកំសេន ឧចារិ ជារយ្យាសិ
 ឯសោ ធម្មោ ឯសោ វិនយោ ឯតំ សត្តសាសនន្តំ ។

សុត្តនិទាន សុត្តនិកាយ សុត្តនិយក

រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះទេវាណិដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏
សមគួរហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែង ធម៌ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ
ដោយសេចក្តីសង្ខេបឲ្យបាន ខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ធម៌ របស់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគហើយ នៅតែម្នាក់ឯង ចៀសចេញចាកពួកគណៈ ជាអ្នក
មិនប្រមាទ មានព្យាយាមដុតកំដៅអិលេស បញ្ជូនចិត្តទៅក្នុងព្រះ
និព្វាន ។ ម្ចាស់ទេវាណិ អ្នកត្រូវដឹងនូវពួកធម៌ណាថា ធម៌ទាំងនេះ
មិននាំឲ្យនឿយណាយដោយដាច់ខាត មិននាំឲ្យរសាយចិត្ត មិននាំឲ្យ
រលត់ មិននាំឲ្យស្ងប់ មិននាំឲ្យបានអភិញ្ញា មិននាំឲ្យបានត្រាស់ដឹង
មិននាំឲ្យបានព្រះនិព្វាន ម្ចាស់ទេវាណិ អ្នកត្រូវចាំទុក ដោយដាច់
ខាតថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះមិនមែនជាពាក្យ
ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាឡើយ ។ ម្ចាស់ទេវាណិ អ្នកត្រូវដឹងនូវពួក
ធម៌ណាថា ធម៌ទាំងឡាយនេះ នាំឲ្យនឿយណាយ ដោយដាច់ខាត
នាំឲ្យរសាយចិត្ត នាំឲ្យរលត់ នាំឲ្យស្ងប់ នាំឲ្យបានអភិញ្ញា នាំឲ្យ
បានត្រាស់ដឹង នាំឲ្យបានព្រះនិព្វាន ម្ចាស់ទេវាណិ អ្នកត្រូវចាំទុក
ដោយដាច់ខាតថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅ របស់
ព្រះសាស្តា ។

បណ្ណសកសង្កហិតោ និយោត្តោ

(៨០) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ អធិការណាសមថា ធម្មា
 ឧប្បន្នប្បន្នាធំ អធិការណាធំ សមថាយ វ្យាសមាយ។
 កតមេ សត្ត ។ សម្មទាវនិយោ ទានត្រា សតិវនិយោ
 ទានត្រា អម្មទ្ធុវនិយោ ទានត្រា បដិញ្ញាតការណាំ
 យេកុយ្យសិកា តស្ស ទាមិយសិកា តណាវត្តារកោ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត អធិការណាសមថា ធម្មា
 ឧប្បន្នប្បន្នាធំ អធិការណាធំ សមថាយ វ្យាសមាយាតិ ។

និយោត្តោ ភតិយោ(១) ។

តិស្សុទ្ធានិ

ចតុរោ វិនយធរា ចតុរោ វិនយធរសោភណា ហោន្តិ
 សាសនំ អដ្ឋមវត្ត ទស ទាធុ អធិការណាសមថេនាតិ ។

១ អន្តិមោតិ អន្តិកហិយំ ទិស្សតិ ។

បណ្ណសកាលសង្គហិត នៃយវត្ត

[៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ នេះ ឈ្មោះថា អធិករណ-
សមថៈ សម្រាប់រម្ងាប់ សម្រាប់ផ្សះផ្សានូវអធិករណៈទាំងឡាយ ដែល
កើតឡើងហើយ កើតឡើងហើយ ។ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាង ក៏ដូចម្តេច
ខ្លះ ។ គឺសង្ឃត្រូវឲ្យសម្មាវិន័យ ១ ត្រូវឲ្យសតិវិន័យ ១ ត្រូវឲ្យ
អម្មឡវិន័យ ១ ត្រូវវិនិច្ឆ័យភាគពោស តាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់អ្នកឆ្លើយ ១
ត្រូវវិនិច្ឆ័យ តាមភាគប្រើនជាប្រមាណ ១ ត្រូវភាគពោស តាមកម្មរបស់
ភិក្ខុ ដែលប្រព្រឹត្តលាមក ១ ត្រូវវិនិច្ឆ័យឱ្យពួកភិក្ខុ ដែលវិវាទ
ទាស់ខែនគ្នា សង្រួបសង្រួម អត់ទុនគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចគេគ្រប
មូត្រលាមកដោយស្មៅ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាង
នេះ ឈ្មោះថាអធិករណសមថៈ សម្រាប់រម្ងាប់ សម្រាប់ផ្សះផ្សានូវអធិ-
ករណៈទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ កើតឡើងហើយ ។

ចប់ នៃយវត្តទី ៣ ។

ឧទ្ទាននៃវិនយវិគ្គនោះគឺ

បាលី ១០ លើក មានកងអដ្ឋមវគ្គ គឺនិយាយអំពីភិក្ខុ ជា
វិនយធរបួនពួក ១ ភិក្ខុជាវិនយធរ ដែលរុំរៀងបួនពួក ១
ពាក្យប្រដៅ ១ អធិករណសមថៈ ១ ។

វិគ្គយសង្ខតា សម្ពត្តិ
១០១

(៨២) សត្តន្តំ ភិក្ខុវេ ធម្មានំ ភិក្ខុត្តា ភិក្ខុ ហោតិ ។
 កតមេសំ សត្តន្តំ ។ សក្កាយទិដ្ឋំ ភិក្ខុ ហោតិ
 វិចិត្តច្ចា ភិក្ខុ ហោតិ សីលព្យាបរមាសោ ភិក្ខុ
 ហោតិ វគោ ភិក្ខុ ហោតិ ទោសោ ភិក្ខុ ហោតិ
 មោហោ ភិក្ខុ ហោតិ មាតោ ភិក្ខុ ហោតិ ។ ឥមេសំ
 ខោ ភិក្ខុវេ សត្តន្តំ ធម្មានំ ភិក្ខុត្តា ភិក្ខុ ហោតិ ។

(៨៣) សត្តន្តំ ភិក្ខុវេ ធម្មានំ សមត្តត្តា
 សមណោ ហោតិ ។ បេ ។ ពាហិតត្តា ព្រាហ្មណ
 ហោតិ ។ បេ ។ ទិស្សត្តត្តា សោតិកោ ហោតិ
 ។ បេ ។ ទហានត្តា^(១) ទហានកោ ហោតិ ។ បេ ។
 វិទិតត្តា វេទិត្ត ហោតិ ។ បេ ។ អារកត្តា
 អរហា ហោតិ^(២) ។ កតមេសំ សត្តន្តំ ។
 សក្កាយទិដ្ឋំ អារកោ ហោតិ វិចិត្តច្ចា អារកោ
 ហោតិ សីលព្យាបរមាសោ អារកោ ហោតិ វគោ
 អារកោ ហោតិ ទោសោ អារកោ ហោតិ

១ ម. ទិយុត្តត្តា សោតិយោ ហោតិ ។ ល ។ ទិញត្តត្តា ។ ឧ. ទិសហានត្តា ។ ២ ឧ. ម.
 អរិហានត្តា អរិយោ ហោតិ ។ បេ ។ អារកត្តា អរហា ហោតិ ។

វិគាលឃុំហត សត្វន

(៧២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលហៅថា ភិក្ខុ ព្រោះបាន
ទម្លាយនូវធម៌ ៧ យ៉ាង ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺជាអ្នក
បានទម្លាយសក្កាយទិដ្ឋិ ១ ទម្លាយវិចិក្ខុច្ឆា ១ ទម្លាយសីលព្វតបក-
មាសៈ ១ ។ ទម្លាយរាគៈ ១ ទម្លាយទោសៈ ១ ទម្លាយមោហៈ ១
ទម្លាយមានៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលហៅថា ភិក្ខុ ព្រោះ
បានទម្លាយនូវធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ។

(៧៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលហៅថា សមណៈ
ព្រោះបានម្លាប់ធម៌ ៧ យ៉ាង ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា ព្រាហ្មណ៍
ព្រោះបានបន្ស្រង់ ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា សោត្តិកៈ ព្រោះជាអ្នក
ប្រាសចាក ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា នហាគកៈ ព្រោះជាអ្នកលាង
ជំរះ ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា វេទគូ ព្រោះជាអ្នកត្រាស់ជីវិត ។ បេ ។
បុគ្គលដែលហៅថា អវហន្ត ព្រោះជាអ្នកឆ្ងាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺឆ្ងាយចាកសក្កាយទិដ្ឋិ ១ ឆ្ងាយចាកវិចិក្ខុច្ឆា ១
ឆ្ងាយចាកសីលព្វតបកមាសៈ ១ ឆ្ងាយចាករាគៈ ១ ឆ្ងាយចាកទោសៈ ១

ព្រាសង្កហិត សុត្តន្ត

ហោហោ អារកោ ហោតិ មាថោ អារកោ
ហោតិ ។ សមេសំ ទោ ភិក្ខុវេ សុត្តន្តំ ធម្មានំ
អារកិត្តា អរហា ហោតិ ។

(៨៤) សត្តមេ ភិក្ខុវេ អសទ្ធម្មា ។ កតមេ
សត្ត ។ អស្សន្តោ ហោតិ អហារកោ ហោតិ
អនោត្តប្បិ ហោតិ អប្បស្សនោ ហោតិ កុសីនោ
ហោតិ មុដ្ឋស្សនិ ហោតិ ធិប្បញ្ញោ ហោតិ ។
សមេ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត អសទ្ធម្មាតិ ។ សត្តមេ
ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មា ។ កតមេ សត្ត ។ សន្តោ ហោតិ
ហារិមា ហោតិ ធិត្តប្បិ ហោតិ ពហុស្សនោ ហោតិ
អារទ្ធកិយោ ហោតិ សតិមា ហោតិ បញ្ចវា ហោតិ ។
សមេ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត សទ្ធម្មាតិ^(១) ។

(៨៥) សត្តមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
ចាហុនេយ្យា ទត្តិលោយ្យា អញ្ចវរករណីយា
អនុត្តរំ បុណ្យោត្តំ លោកស្ស ។ កតមេ
សត្ត ។ សធិ ភិក្ខុវេ ឯកទ្វោ បុគ្គលោ

១ ម. ឥតោ បរំ តស្សត្ថានំ វិន្ទា សមណព្រាហ្មណា ច សោតិយត្តតកោ វេទនា-
រិយោ អរហាសទ្ធម្មសម្មុទ្ធតោ ទេសិតា ភេ តថាគណតិ ។

វិទ្យាសង្គហិត សុត្តន្ត

ឆ្ងាយចាកមោហាៈ ១ ឆ្ងាយចាកមានៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល
ដែលហៅថា អរហន្ត ព្រោះជាអ្នកឆ្ងាយចាកធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៨៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសទ្ធម្មនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
អសទ្ធម្ម ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលមិនមានសទ្ធា ១ មិនមាន
ហិរិ ១ មិនមានឧត្តប្បៈ ១ ជាអ្នកចេះដឹងតិច ១ ខ្ជិលប្រអូស ១ ក្តៅបក្សាំង
ស្មារតី ១ ឥតប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសទ្ធម្មមាន ៧ យ៉ាង
នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធម្មនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ សទ្ធម្ម
៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលមានសទ្ធា ១ មានហិរិ ១ មាន
ឧត្តប្បៈ ១ អ្នកចេះដឹងច្រើន ១ ជាអ្នកផ្តងព្វាយាម ១ មានស្មារតី ១
មានប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធម្មមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៨៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ ជាអ្នកគួរ
ទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេរៀបចំ
ទទួលភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទិក្ខុណា បាន គួរគេប្រណម្យអញ្ជើ ជា
ស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។ បុគ្គល ៧ ពួក
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តវិនិកាយស្ស សុត្តនិទានោ

ចក្កស្មី អនិច្ចាទ្ធិបស្សី វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចប្បដិសំ-
 វេទី សតតំ សម័តំ អព្វោកិណ្ណំ ចេតសា អនិមុច្ចមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោកាហមាណោ ។ សោ អាសវំទំ ខយា
 អនាសវំ ចេតោមុត្តិ បញ្ញាមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្មជ្ជំ វិហារតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ
 បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ ទាហុនេយ្យោ ទត្តិណោយ្យោ
 អញ្ញាណិករណីយោ អនុត្តំ បុញ្ញត្តោតំ លោកស្ស ។
 ពុន ចបំ ភិក្ខុវេ ឥនេកោច្ឆោ បុគ្គលោ ចក្កស្មី
 អនិច្ចាទ្ធិបស្សី វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចប្បដិសំវេទី
 សតតំ សម័តំ អព្វោកិណ្ណំ ចេតសា អនិមុច្ចមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោកាហមាណោ ។ តស្ស អបុព្វំ
 អចរិមំ អាសវំបរិយាទានញ្ច ហោតិ ជីវិតបរិយា-
 ទានញ្ច ។ អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ... អនុត្តំ បុញ្ញត្តោតំ លោកស្ស ។
 ពុន ចបំ ភិក្ខុវេ ឥនេកោច្ឆោ បុគ្គលោ ចក្កស្មី
 អនិច្ចាទ្ធិបស្សី វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ច-
 ប្បដិសំវេទី សតតំ សម័តំ អព្វោកិណ្ណំ ចេតសា
 អនិមុច្ចមាណោ បញ្ញាយ បរិយោកាហមាណោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សត្តកនិទាន

ជាអ្នកឃើញរឿយៗថា មិនទៀង មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹង
 ច្បាស់ថា មិនទៀង មានចិត្តចុះស៊ប់ ស្ទឹង ដោយប្រាថ្នាជាប់រឿយ ។
 មិនច្រឡោកច្រឡំក្នុងចក្ខុ ។ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវ
 ចេតនាវិមុត្តិនឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំង
 ឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាបុគ្គល
 ទី ១ ដែលគួរទទួលនូវវិត្ត ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវវិត្ត ដែល
 គេរៀបចំទទួលភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទិដ្ឋិណាទាន គួរគេប្រណម្យអញ្ជូល
 ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញរឿយៗថា មិនទៀង មានសេចក្តី
 សំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង មានចិត្តចុះស៊ប់ ស្ទឹង
 ដោយប្រាថ្នាជាប់រឿយ ។ មិនច្រឡោកច្រឡំក្នុងចក្ខុ ។ បុគ្គលនោះ
 អស់ទាំងអាសវៈ អស់ទាំងជីវិតដំណាល ។ គ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ នេះជាបុគ្គលទី ២ ដែលគួរទទួលនូវវិត្ត ដែលគេនាំមកបូជា . . .
 ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញរឿយៗថា មិនទៀង
 មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង មានចិត្តចុះ
 ស៊ប់ ស្ទឹង ដោយប្រាថ្នាជាប់រឿយ ។ មិនច្រឡោកច្រឡំក្នុងចក្ខុ ។

ព្រះសង្ឃព្រំពា សុត្តន្ត

សោ បញ្ចុដ្ឋំ ឡិវម្ហាភិយាទំ សញ្ញោជនាទំ បាតុយា
 អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ បេ ។ ឧបហត្ថបរិនិព្វាយី
 ហោតិ ។ បេ ។ អសុត្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ បេ ។
 សសុត្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ បេ ។ ឧដ្ឋុសោតោ ហោតិ
 អកនិដ្ឋតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ ធុត្តលោ
 អាហុនេយ្យោ ... អនុត្តរំ បុញ្ញត្តេត្តំ លោកស្ស ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធុត្តលោ អាហុនេយ្យោ
 ចាហុនេយ្យោ នត្តិលោយ្យោ អញ្ញាលីការាលីយា អនុត្តរំ
 បុញ្ញត្តេត្តំ លោកស្សតិ ។

(៨៦) សត្តមេ ភិក្ខុវេ ធុត្តលោ អាហុនេយ្យោ ...

អនុត្តរំ បុញ្ញត្តេត្តំ លោកស្ស ។ កតមេ សត្ត ។
 ឥន ភិក្ខុវេ ឯកោត្តោ ធុត្តលោ ចក្កស្មី ទុក្ខា-
 នុបស្សី វិហារតិ... ចក្កស្មី អនត្តានុបស្សី វិហារតិ
 ចក្កស្មី ខយានុបស្សី វិហារតិ ចក្កស្មី វិយានុបស្សី
 វិហារតិ ចក្កស្មី វិវាតានុបស្សី វិហារតិ ចក្កស្មី និរោណ-
 នុបស្សី វិហារតិ ចក្កស្មី បដិទិស្សត្តានុបស្សី វិហារតិ

វិទ្យាសង្គហិត សុត្តន្ត

បុគ្គលនោះ បានឈ្មោះថា អន្តរាបរិនិព្វាយ ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៥
 ដែលជាចំណែកខាងក្រោមរលីង ។ បើ បានឈ្មោះថា ទុបហប្បបរមញ្ញាយ
 ។ បើ បានឈ្មោះថា អសន្ធិរាបរិនិព្វាយ ។ បើ បានឈ្មោះថា សសន្ធិរា-
 បរិនិព្វាយ ។ បើ បានឈ្មោះថា ទុទ្ធិសោតអកនិដ្ឋតាមី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាបុគ្គលទី ៧ ដែលគួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមក
 បូជា... ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលទាំង ៧ ពួកនេះ ជាអ្នកគួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមកបូជា គួរ
 ទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេរៀបចំទទួលភ្ញៀវ គួរទទួលនូវវត្ថុកិណាទាន គួរគេ
 ប្រណម្យអញ្ជូល ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។

[៨៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ គួរទទួលនូវវត្ថុ
 ដែលគេនាំមកបូជា . . . ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។

បុគ្គល ៧ ពួក តែដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុង
 លោកនេះ ជាអ្នកឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថាជាទុក្ខ . . . ១ ឃើញ
 រឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថា មិនមែនជារបស់ខ្លួន ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុ
 ថា អស់ទៅ ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថា សាបសូន្យទៅ ១ ឃើញ
 រឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថា គួររសាយចិត្ត ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថាជា
 របស់រលត់ ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុ ថាជារបស់គួរលះបង់ចេញ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ សុត្តនិទាន

ក្នុងសោតៈ យានៈ ជីវ្ហកាយ មនៈ ក្នុងរូបទាំងឡាយ សម្បទ័ទាំងឡាយ
 ក្នុងទាំងឡាយ រសទាំងឡាយ ផ្សេងៗទាំងឡាយ ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយ
 ក្នុងចក្ខុវិញ្ញាណ សោត្តវិញ្ញាណ យានវិញ្ញាណ ជីវ្ហវិញ្ញាណ កាយវិញ្ញាណ
 មនោវិញ្ញាណ ក្នុងចក្ខុសម្ផស្ស សោតសម្ផស្ស យានសម្ផស្ស ជីវ្ហ-
 សម្ផស្ស កាយសម្ផស្ស មនោសម្ផស្ស ក្នុងវេទនាដែលកើតអំពីចក្ខុ-
 សម្ផស្ស វេទនាដែលកើតអំពីសោតសម្ផស្ស វេទនាដែលកើតអំពីហាន-
 សម្ផស្ស វេទនាដែលកើតអំពីជីវ្ហសម្ផស្ស វេទនាដែលកើតអំពីកាយ-
 សម្ផស្ស វេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្ផស្ស ក្នុងរូបសញ្ញា សទ្ធិសញ្ញា
 គន្ធសញ្ញា រសសញ្ញា ផ្សេងៗសញ្ញា ធម្មសញ្ញា ក្នុងរូបសញ្ញោតនា
 សទ្ធិសញ្ញោតនា គន្ធសញ្ញោតនា រសសញ្ញោតនា ផ្សេងៗសញ្ញោតនា
 ធម្មសញ្ញោតនា ក្នុងរូបតណ្ហា សទ្ធិតណ្ហា គន្ធិតណ្ហា រសតណ្ហា
 ផ្សេងៗតណ្ហា ធម្មតណ្ហា ក្នុងរូបវិតក្កៈ សទ្ធិវិតក្កៈ គន្ធិវិតក្កៈ រស-
 វិតក្កៈ ផ្សេងៗវិតក្កៈ ធម្មវិតក្កៈ ក្នុងរូបវិហារៈ សទ្ធិវិហារៈ គន្ធិវិហារៈ
 រសវិហារៈ ផ្សេងៗវិហារៈ ធម្មវិហារៈ ក្នុងរូបភ្នំ វេទនាភ្នំ

វិញ្ញាណសង្គហិតា សុត្តន្ត

សញ្ញាខន្ធ េ សង្ខារត្តន្ធ េ វិញ្ញាណត្តន្ធ េ អនិច្ចាទុបស្សី
 វិហារតិ ទុក្ខានុបស្សី វិហារតិ អនត្តានុបស្សី វិហារតិ
 ខយានុបស្សី វិហារតិ វយានុបស្សី វិហារតិ វិវាតា-
 នុបស្សី វិហារតិ និរោធានុបស្សី វិហារតិ បដិច្ច-
 ស្សត្តានុបស្សី វិហារតិ ។

[៨៧] វាចស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត ធម្មា
 ភាវេតព្វា ។ តតមេ សត្ត ។ សតិសម្មោជ្ឈដ្ឋោ ។ បេ។
 ទុបេត្តាសម្មោជ្ឈដ្ឋោ ។ វាចស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ
 តមេ សត្ត ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។

[៨៨] វាចស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត ធម្មា
 ភាវេតព្វា ។ តតមេ សត្ត ។ អនិច្ចសញ្ញា អនត្តសញ្ញា
 អស្មុកសញ្ញា អាទិជសញ្ញា បហានសញ្ញា វិវាតសញ្ញា
 និរោធសញ្ញា ។ វាចស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ តមេ
 សត្ត ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។

[៨៩] វាចស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត
 ធម្មា ភាវេតព្វា ។ តតមេ សត្ត ។
 អស្មុកសញ្ញា មរណសញ្ញា អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញា

វិញ្ញាណសង្ខារសុត្តន្ត

សញ្ញាខន្ធ សង្ខារក្ខន្ធ ជាអ្នកឃើញរឿយ ។ ក្នុងវិញ្ញាណក្ខន្ធថាជា
របស់មិនទៀង ឃើញរឿយ ។ ថាជាទុក្ខ ឃើញរឿយ ។ ថា មិន
មែនរបស់ខ្លួន ឃើញរឿយ ។ ថា អស់ទៅ ឃើញរឿយ ។ ថា សាប
សូន្យទៅ ឃើញរឿយ ។ ថា គួររសាយចិត្ត ឃើញរឿយ ។ ថា រលត់
ឃើញរឿយ ។ ថា ជា របស់គួរលះបង់ចេញ ។

(៨៧) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវវាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ សតិ-
សម្មាដ្ឋង្គ ១ ។ វេទនា ១ ។ វេទនាសម្មាដ្ឋង្គ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវវាគៈ ។

(៨៨) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវវាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
អនិច្ចសញ្ញា ១ អនត្តសញ្ញា ១ អសុភសញ្ញា ១ អាទិនវសញ្ញា ១
បហានសញ្ញា ១ វិវាទសញ្ញា ១ និរោធសញ្ញា ១ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹង
ច្បាស់នូវវាគៈ ។

(៨៩) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវវាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
អសុភសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១ អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញា ១

សុត្តនិបិដក អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបិដក

សព្វលោកេ អនិក្ខតសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ
ធិក្ខុសញ្ញា ធិក្ខេ អនត្តសញ្ញា ។ វាគស្ស ភិក្ខុវេ
អភិណ្ណាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា ភាវេតញ្ញាតិ ។

(៧០) វាគស្ស ភិក្ខុវេ បរិណាយ ។ បេ ។
បរិក្ខុយាយ បហានាយ ខយាយ វយាយ វិវាតាយ និរោ-
ធាយ ចាតាយ បដិទិស្សត្តាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា
ភាវេតញ្ញា ។ ខោសស្ស មោហស្ស កោធនស្ស ឧប-
នាហស្ស មត្តស្ស បលាសស្ស ឥស្សយ មច្ឆរិយស្ស
មាយាយ សាថេយ្យស្ស ចម្ពស្ស សាវត្តស្ស មាទស្ស
អតមាទស្ស មទស្ស បមាទស្ស អភិណ្ណាយ បរិណាយ
បរិក្ខុយាយ បហានាយ ខយាយ វយាយ វិវាតាយ
និរោធាយ ចាតាយ បដិទិស្សត្តាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា
ភាវេតញ្ញាតិ^(១) ។

សុត្តនិបិដក និទ្ទិពោ ។

១ និពោ វេ ឥទមលិច ភគវា អត្តមនា តេ ភិក្ខុ ភគវិពោ ភាសិតំ អភិទទ្ទុន្តិ ឥមេ បាវា ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិបាត

សត្វលោកេ អនិភិស្សញ្ញា ១ អនិច្ចិសញ្ញា ១ អនិច្ចេ ទេកុសញ្ញា ១
ទុកេ អនត្តសញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ
ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។

[៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីកំណត់ដឹង ។ លេ ។ ដើម្បីឲ្យអស់រលីង ដើម្បីលះ ដើម្បីឲ្យក្បែរ
ដើម្បីឲ្យសាបសូន្យ ដើម្បីរំសាយ ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីឲ្យដាច់ ដើម្បី
បោះបង់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹង
ច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីឲ្យអស់រលីង ដើម្បីលះ ដើម្បីឲ្យ
ក្បែរ ដើម្បីឲ្យសាបសូន្យទៅ ដើម្បីរំសាយ ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីឲ្យ
ដាច់ ដើម្បីបោះបង់នូវទោសៈ មោហៈ កោធៈ ឧបនាហៈ មន្ទៈ
បរាសៈ ឥស្សា មច្ឆិរិយៈ មាយា សាថេយ្យៈ ថម្កៈ សារម្កៈ
មានៈ អភិមានៈ មទៈ បមាទៈ ។

ចប់ សុត្តនិបាត ។

វិវិទុវិវិទុបតិ

វិវិទុបាហោ 1.2	អវិវិទុបាហោ 1.2	អង្កេ ១	រជ្ជលេខាយ ១
បរិក្ខយា	បរិក្ខយា	១៧	៨
ផលត្តិ	ផលន្តិ	៨៣	៧
តិញ្ញាកយសញ្ញា	តិញ្ញាកយសញ្ញា	៧៧	៨
"	" "	"	១២
"	" "	៧៨	៥
គ្រុតាភិរត្តា	គ្រុតាភិរត្តា	១០៧	៦
ចម្បយ្យកា	ចម្បយ្យកា	១១០	១៦
អភិវត្តោ	អភិវត្តោ	១១១	៥
អាគន្ធា	អាគន្ធា	១១២	១៧
បបាមិ	បបាមិ	១១៥	៦
វិសិគ្គា	វិសិគ្គា	១១៧	១៦
អយោកបុរោ	អយោកបុរោ	១១១	១៣
ហញ្ញាលនេ	ហញ្ញាលនេ	"	"
អាសវនិ	អាសវនិ	១៣៦	១០
ឥទោបនិ	ឥទោសនិ	១៣៧	៦
មច្ច	មច្ច	១៤៧	១៨

២៧១

វិវិទ្យា

អវិវិទ្យា

អង្កេ

វដ្តលេខាយំ

បំ

បំ

១៥៣

១៤

យ ផាកបំ

យ ថាកបំ

១៧៧

៧

ភ្នាស

សភ្នា

១៨០

២

...វិបន្តស្ស

.. វិបន្តស្ស

១៨២

១០

អង្កេ...

អង្កេ...

១៨៧

១៧

សុ ន្តបិ កេ

សុ ន្តបិ ជកេ

១៨៨

១

ឯកផាលា

ឯកផាលា

១៨៨

១៦

សង្ខារ

សង្ខារ

១៨៧

១៧

អភិសម្បកាយំ

អភិសម្បកាយំ

១៧១

១៦

ភគវត

ភគវត

១៧៣

១៦

ហោតិ

ហោតិ

១៧៤

១៤

បច្ចុនិមេ

បច្ចុនិមេ

២០៤

២

យាយំ

យាយំ

២១០

៧

លោកា មា

សោគុកា មោ

២១០

៧

ធម្មំ

ធម្មំ

២១០

១៣

អនោគាតា

អនោគាតា

២៣៧

៨

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ធនាទីភិ	ធនាទីភិ ។	៧	៣
ព្រាហ្មណ៍	ព្រាហ្មណ៍	៧៧	១១
ស្វែងរក	ស្វែងរក	៨១	៧
បង្កន់	បង្កង់	៨៥	៦
តើព្រោះ អាស្រ័យ	តើព្រោះអាស្រ័យ	៧៨	១៧
ទុក្ខេអ គុសញ្ញា	ទុក្ខេ អនុគុសញ្ញា	៧៧	១៥
ជាណុស្សក្សណ៍	ជាណុស្សក្សណ៍	១០០	១៤
"	"	១០១	១
ខន្ធ	ខន្ធ	១០៥	៣
កិរិយា	កិរិយា	១០៦	១១
ហត្ថ	ហេតុ	"	១៣
កៅ	ក្រៅ	១០៧	១១
ហើយ	ហើយ	១១១	១៣

ពាក្យខុស

ពាក្យត្រូវ

ទំព័រ

បន្ទាត់

អាត្មាអញមិនគួរ

បានជាការល្អ បំរើណាខ្លះ

ឲ្យបានដោយគិតថា

១១៣

៦

អាត្មាអញមិនគួរ

ទាំងមិនឲ្យ

ទាំងមិនឲ្យបាន

១១៣

៧

ឈ្មោះ

ឈ្មោះ

១១៥

៧

មោគ្គល្លាន

មោគ្គល្លាន

១១៦

១០

អកុសល

អកុសលធម៌

១២២

៧

គម្រោងខ្លះ

រីករាយខ្លះ

១៣៥

១១

មហាមោគ្គល្លាន

មោគ្គល្លាន

១៣៧

៧

អធិបតេយ្យ

អធិបតេយ្យ

១៤០

៨

កាយសក្ខី

កាយសក្ខី

១៤២

៣

នោះ

នោះ

"

១២

ទាំងនោះ

ទាំងនោះ

១៥០

១៣

នោះ

ទាំងនោះ

១៥១

១៦

នោះ

ទាំងនោះ

១៥២

៣

គឺដូចគ្នា

គឺមាន

១៦១

៥

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
"	"	"	៧
មេត្តា	មេត្ត	១៦៤	១៤
រូជា	បូជា	១៦៨	៧
ទុកជាលាបស្រឡាបល្អ	ទុកជាឆ្នឹកស្លាត លាបស្រឡាបល្អ	១៧៣	៥
ដូចជា	ដូចជាត្រូវ	១៧៧	៥
មេបញ្ញា	មេបញ្ញា	១៨០	១៣
ទាំងឡាយ	ទាំងឡាយ ។	១៨៥	៨
ឡើយ	ឡើយ ។	១៨៧	១៦
ក៏នៅមក	មិនបានមក	១៧២	២
ទុកដូចជា	មានសុទ្ធា ទុកជា	១៧៧	៥
អរិយ	អរិយ	២០២	២
បិតិ	បិតិ	២០៤	១៣
+ នៈ ។	នោះ ។	២០៧	៤
ត្រឹក	ត្រឹក្ស	២១២	១៥

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ឈ្មោះថា	ឈ្មោះថា	២២៣	១៣
ផល	ផល	២១៨	៧
សង្ឃ	សង្ឃ	២១៧	៧
ឈ្មោះថា	ឈ្មោះថា	២២៣	១៣
ផ្លូវ	ផ្លូវ	២៣០	១៧
ប្តូរ ជេក	ប្តូរ ទ្រូងជេក	២២១	១១
ក្រាម	ក្រាម	២២២	១០
ជ្រកជ្រក	ជ្រកជ្រក	២២៤	២
សចក្តី	សេចក្តី	”	១៥
ក្តី	ក្តី	”	១៧
កាលបើ	កាលបើ	”	១៨
ត ម្រក	តម្រក	២២៥	១០
ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ	ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍	២២៨	៧
សន្សឹម	សន្សឹម	”	១៣
ថ្ងៃស	ថ្ងៃស	”	១៦
យាង	យាង	២៦៧	៧

សត្តន្តបិដកេ

អង្គព្រះនិកាយស្ស សត្តកនិយាយោ

អដ្ឋមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្កេ

បឋមបណ្ណសកោ

បឋមបណ្ណសកោ

ធនវគ្គោ បឋមោ ១

អនុសយវគ្គោ ទុតិយោ ១៤

វជ្ជវគ្គោ តតិយោ ២៧

ទេវតាវគ្គោ ចតុត្ថោ ៥២

មហាយញ្ញវគ្គោ បញ្ចមោ ៧៤

បណ្ណសកាសង្ខហិតា វិគ្គា

បណ្ណសកាសង្ខហិតវគ្គោ អព្ភកតវគ្គោ បឋមោ ១២៥

មហាវគ្គោ ទុតិយោ ១៨២

វិនយវគ្គោ តតិយោ ២៥៥

វគ្គសង្ខហិតា សុត្តន្តោ ២៦២

សុត្តនិបិដក
 អង្គត្រៃវិកាយ សុត្តកនិបាត
 អដ្ឋមភាគ

មាតិកា

លេខទំព័រ

បឋមបណ្ណាសក

បឋមបណ្ណាសក	ធនវគ្គ	ទី ១ ១
	អនុសយវគ្គ	ទី ២ ១៤
	វជ្ជវគ្គ	ទី ៣ ២៧
	ខេវតាវគ្គ	ទី ៤ ៥២
	មហាយញ្ញវគ្គ	ទី ៥ ៧៤

បណ្ណាសកាសង្ខហិតវគ្គ

បណ្ណាសកាសង្ខហិតវគ្គ	អព្យាកតវគ្គ	ទី ១ ១២៥
	មហាវគ្គ	ទី ២ ១៨២
	វិនយវគ្គ	ទី ៣ ២៥៥
	វគ្គសង្ខហិតសុត្តន្ត	២៦២

